Her Şey Bir

Merhaba

ile Başlar!

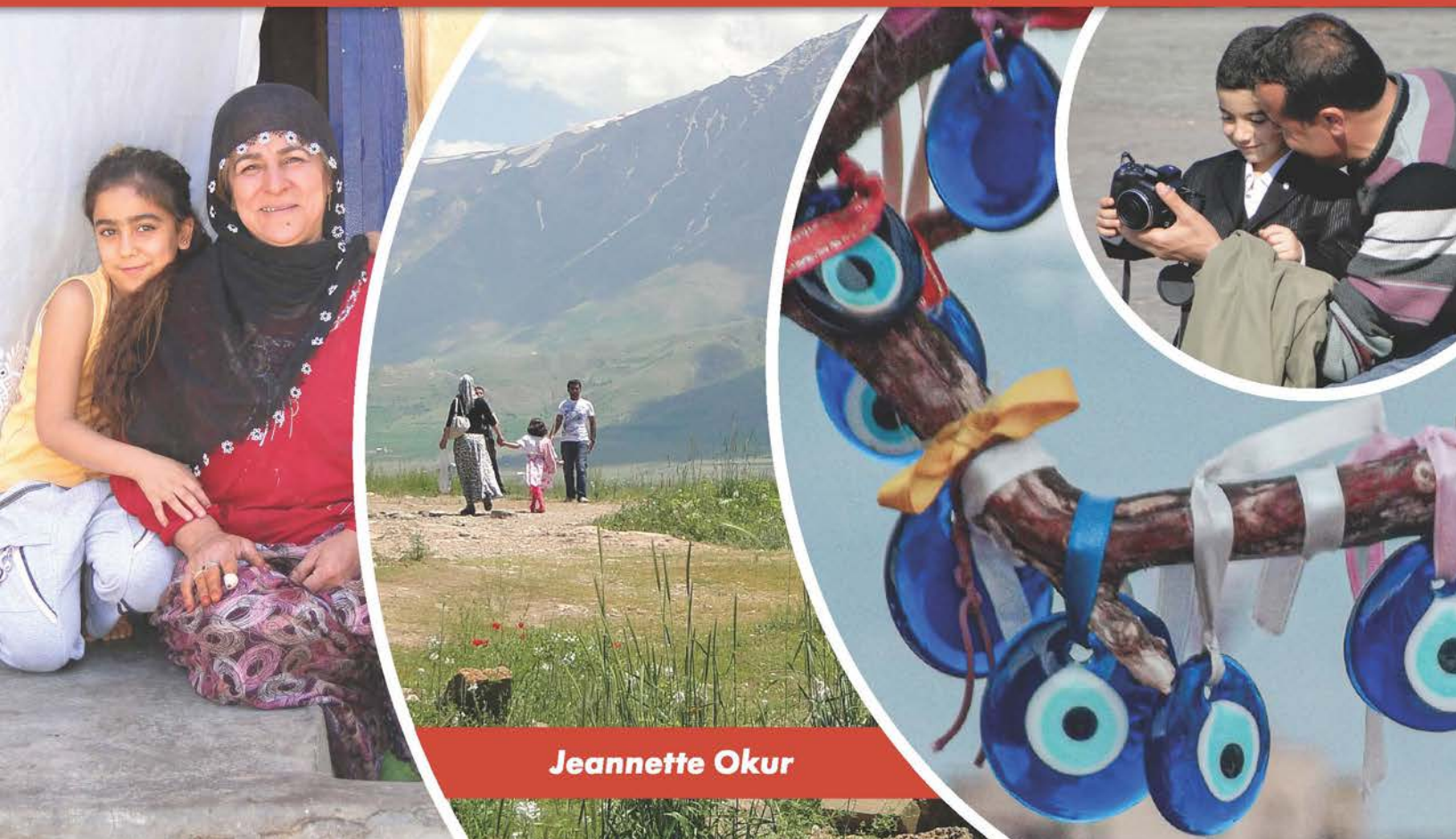

Jeannette Okur

Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!

Jeannette Okur

Publishing & License Information

2021, Center for Open Educational Resources and Language Learning (COERLL)

Produced by Jeannette Okur, Assistant Professor of Instruction in Middle Eastern Studies and Turkish Program Coordinator, The University of Texas at Austin

This work is licensed under a Creative Commons Attribution -ShareAlike 4.0 International License. To view this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/ or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042.

First Edition
ISBN: 978-1-937963-21-7
Library of Congress number: 2020924521
Manufactured in the United States of America.

Front cover art by Craig Kotfas.

Photos used on front cover:

Pixabay License, https://pixabay.com/photos/cat-cats-ephesus-turkey-fur-5195423/

CC BY 2.0, “Neighborhood” by Richard Ha, https://www.flickr.com/photos/richardha101/22291458340/in/album-72157659562336395/

CC by 2.0, “Young Turkish Women Pose with Ataturk Memorial - Chunuk Bair - Gallipoli Peninsula - Dardanelles - Turkey – 02” by Adam Jones, https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5734776178/in/album-72157626719749130/

CC0 (public domain),
https://pixnio.com/objects/colorful-turkish-bowls

CC BY 2.0, “Woman and Young Girl - Old City - Diyarbakir – Turkey” by Adam Jones,
https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5780934772/in/album-72157626719749130/

CC BY 2.0. “Turkish Visitors on Akdamar Island - Lake Van - Turkey – 01” by Adam Jones,
https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5796817924/in/album-72157626719749130/

CC BY-SA 4.0, “ağaca asıllı nazar boncukları” by Eylulkizil,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nazar_boncu%C4%9Fu.jpg

CC BY 2.0, “Father Explains Camera to Son - Outside Istanbul University - Sultanahmet District - Istanbul – Turkey” by Adam Jones, https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5719835202/in/album-72157626719749130/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Her Şey Bir Merhaba ile Başlar! Table of Contents

Ünite 1: Aile **1**

OBJECTIVES 2
DERS 1: TÜRK AİLELERİ -- DÜN VE BUGÜN 3
DERS 2: AİLE DİNAMİKLERİ 30
KÜLTÜR EKİ: ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI VE SİNEMASINDA AİLE 58

Ünite 2: Aşk ve Evlilik **77**

OBJECTIVES 78
DERS 1: ANADOLU'DAN KARACAOĞLAN VE ELİF'İN DESTANSI AŞK ÖYKÜSÜ 79
DERS 2: ESKİ VE YENİ TÜRK AŞK ŞİİRLERİ 104
DERS 3: TÜRKLER NASIL TANIŞIR VE EVLENİRLER? 119
KÜLTÜR EKİ: TÜRK SİNEMASI VE MÜZİĞİNDE AŞK VE EVLİLİK 154

Ünite 3: Doğa ve Çevrecilik **169**

OBJECTIVES 170
DERS 1: DOĞAYI KORUMANIN ÖNEMİ 171
DERS 2: ÇEVRE VE SİYASET: YEREL DİRENMENİN DİNAMİKLERİ 220
KÜLTÜR EKİ: ÇAĞDAŞ TÜRK SİNEMASINDA ÇEVRECİLİK 262

Ünite 4: Sanat ve Siyaset **277**

OBJECTIVES 278
DERS 1: BUGÜNKÜ HAYATIMIZDA SANATIN YERİ 279
DERS 2: SANATIN SİYASİ ANLAM KAZANMASI 316
DERS 3: SİYASİ BASKI ALTINDA SANATÇI OLMAK 364
KÜLTÜR EKİ: TÜRK ŞİİRİNDE DİRENİŞ 394

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Acknowledgements

Many, many wonderful people have helped me realize this OER project. First and foremost, I am deeply indebted to the University of Texas at Austin COERLL team - Director Carl Blyth, Project Manager Sarah Sweeney, and Publications Manager/Web Developer Nathalie Steinfeld Childre – for their patience and guidance over the last four years. They have taught me all I know about open educational resources and have spent countless hours in meetings or online with me, attending to all the details of this complex project. I am also extremely grateful to my colleagues in the Department of/ Center for Middle Eastern Studies, who have supported me along the way, especially to former DMES Chair Kristen Brustad, who first encouraged me to publish my own teaching materials, and current DMES Chair Na'ama Pat-El, who truly values her foreign language instructors' contributions. I'd also like to extend my thanks to DMES Department Manager Denise Beachum, who has encouraged my forays into film and video production, and CMES Events Coordinator Sam Strohmeyer for her inspiring graphic design work, which has informed my own sense of aesthetics.

Beyond my department and COERLL, I'd like to thank Thomas Garza and Betsy Brown at the Texas Language Center, and Dale Correa at UT Libraries, whose diverse programming has provided valuable opportunities for me to share insights with and learn from other foreign language educators interested in OER and intercultural communicative competence. Special thanks also to Mike Heidenreich and Jacob Weiss at LAITS Audio Service, who always made audio recording sessions enjoyable; and to Arturo R. Jiménez and Matt Lennon in the MFA Film & Media Production program, who taught me how to edit videos and troubleshoot production issues. I extend many, many thanks to all the enthusiastic, hardworking UT students who took my Intermediate Turkish I and II classes between 2016 and 2019 and provided valuable feedback on the pilot and revised versions of materials which form the backbone of this project. I also thank my incredibly supportive colleagues at the American Association of Teachers of Turkic Languages, who made it possible for me to present aspects of this project twice, once at the 2017 AATT Conference on "Challenges and Opportunities in Teaching Turkic Languages and Literatures" and again at the 2020 AATT Conference on "21st Century Language Learning and Curriculum Design". These colleagues' disciplinary expertise and pedagogical insights will become even more valuable as the project is launched and takes on a new life online.

I extend my sincere thanks to those who have helped with the "nuts and bolts" of this project, namely our project copyeditor Nihan Yılmaz, our graphic design assistant Craig Kotfas, and our student assistant Vildan Karaca. I'd also like to express my gratitude to the many native speakers who have graciously volunteered their time, lending their voices to this project's audio and video components; they include Aycan Akçamete, Merve Aydın, Filiz Camcı, Funda Gözümoğulları, Hakan Okur, Ahmet Selimoğlu, Abdullah Süzek, İpek Şahinler, Mutlu Tice, Cemre Çiçek Tümer, Raziye Türk, Mehmet Yıldız, Nihan and Murat Yılmaz, and others who prefer not to be named. Finally, I would like to express my deepest appreciation to my parents, Jay and Jeannine Squires, and my late paternal grandmother, Gretchen Squires, for teaching me to pursue whatever endeavor I wish to the best of my ability; and to my husband, Hakan, and children, Beyza and Meryem, for tolerating the sacrifices that such perfectionism entails.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Introduction to Her Şey Bir Merhaba ile Başlar! (for students)

Hoş geldiniz! I hope you will enjoy this set of openly licensed curricular materials meant to guide you from the Intermediate to the Advanced proficiency level in your Turkish communication skills, while increasing your intercultural communicative competence. In particular, *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!*'s four units will encourage you to use the Turkish language to investigate, explain and reflect on the relationship between contemporary Turks' socio-cultural practices, products and their perspectives on family, love and marriage, the environment, social activism, art, film and politics.

Her Şey Bir Merhaba ile Başlar! is aligned with the ACTFL standards for Intermediate- and Advanced-level communicative skills and intercultural proficiency descriptors, and also reflects the University of Texas at Austin's Department of Middle Eastern Studies (and my personal) commitment to blended instruction and the Flipped Classroom model (https://facultyinnovate.utexas.edu/instructional-strategies/flipped-classroom).

One main premise of *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* is that learning a foreign language should focus on learning language in use. Thus, all activities are guided by real-life, plausible language situations: How would native and non-native speakers use the vocabulary, grammar and sociolinguistic rules in everyday contexts to make sense of what others tell them and to make meaning themselves?

Another important premise is that curricular materials designed to help college-age or adult learners progress from the Intermediate to the Advanced proficiency level must:

- Move from the personal realm to the societal realm in terms of content, vocabulary, text forms and discourse.
- Provide regular opportunities for practice of the language's "building blocks" (new vocabulary and grammar structures) and for higher order thinking tasks.
- Balance the four communicative skills.
- Balance seriousness and fun!

A final premise is that culture and language are fundamentally intertwined, and that culture is not a separate skill set to acquire, but rather the foundation of all language use. My colleagues at COERLL and I also believe that there is no one "target" culture, but rather that communities have a variety of subcultures, with different life experiences, practices and preferences. Therefore, we expect that the process of "learning Turkish" involves discovery about ourselves, our own cultures and assumptions as well. In the *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* units you will find multiple opportunities to reflect on your own perspectives as you strive to understand the viewpoints reflected in the varied Turkish examples you encounter.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Before you begin working with each unit, you should read the unit's "Cultural Knowledge/ Mindset Objectives" and "Language/Communication Objectives" to get an idea of the unit's contents. You will discover that each unit will:

- Introduce you to culturally and socially significant phenomena in Turkey today and hone your cultural analytical skills through tasks that foster reflection, comparison and articulation of findings.
- Introduce you to a variety of authentic print, audio and audio-visual materials aimed at native Turkish audiences and guide you to use (and reflect on) the reading, listening and viewing comprehension strategies needed to understand these Advanced-level texts.
- Engage you in active recognition and repeated practice of new vocabulary and grammar items.
- Guide you through practice of oral and written discursive strategies specific to the Advanced proficiency level.

If you would like to learn more about the units' pedagogical design, please read the User's Guide, titled "Using the *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* Curriculum".

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Using the Her Şey Bir Merhaba ile Başlar! Curriculum

The *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* curriculum is composed of multiple components which exist over several platforms (the media-rich *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* textbook, the accompanying WordPress-H5P site, https://merhaba.coerll.utexas.edu/, Quizlet sets, https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar, and YouTube channel, https://www.youtube.com/channel/UCOHyPBVzLiIwUFgXfxxkcvA) as well as various media types (online and print). This section serves to provide an overview of these different components and how they fit together. The primary organization of the course is through the *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* textbook, which may be downloaded unit per unit, and the WordPress-H5P site, which houses interactive, auto-correct exercises and activities, organized in modules that correspond to the four units' lessons.

On the WordPress-H5P site is a suggested schedule (Günlük Plan) for a typical 3-credit hour university course that meets 3 times per week and has adopted the Flipped Classroom Approach to teaching/learning. The Günlük Plan indicates the sequence in which learners should complete particular assignments at home in order to engage optimally in communicative class activities. Instructors and independent learners are, of course, welcome to adapt the curriculum to meet their own course schedule and teaching/learning needs. A typical WordPress-H5P module provides access to the interactive, auto-correct content of one lesson within a *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* unit, and looks like this:

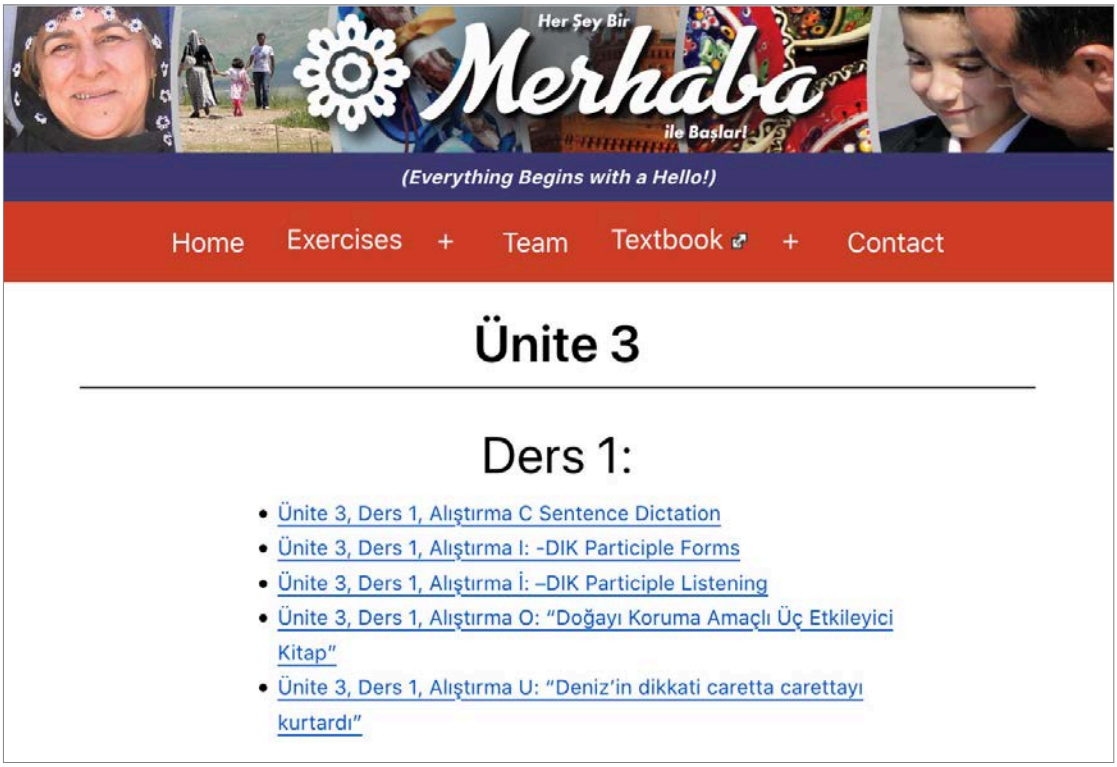

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Each unit of the *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* textbook begins with a description of the unit's content as well as a list of learning objectives related to cultural knowledge/ mindset and language/ communication. Here is an example of what learners see at the beginning of a unit:

Cultural Knowledge / Mindset Objectives:

- Identify and discuss actions individuals can take to counter environmental pollution.
- Understand environmental issues affecting the Turkish Black Sea Region and its inhabitants.
- Learn about Turkish musicians', writers' and artists' efforts to raise citizens' awareness of environmental and human rights issues.
- Compare and contrast Turkish and American protests against government construction projects that impose change upon particular localities.

Language / Communication Objectives:

- Interpret and discuss details about the cause-and-effect relationship of human behavior and environmental pollution.
- Compare, contrast and interpret statements made by Turks about local and national environmental issues.
- Recognize and formulate more complex sentences using the ***-(y)An***, ***-DIK*** and ***-(y)AcAK*** constructions.
- Write descriptive paragraphs about your personal experiences in nature.
- Make a video introducing environmental practices on your campus to Turkish exchange students.
- Write a persuasive letter or petition in which you try to convince a politician to take action on a particular environmental issue.

Unit Structure

The *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* course utilizes techniques of blended learning and is designed from the ground up to leverage the advantages of online instruction in combination with classroom activities. In other words, *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* is an example of a so-called *flipped* classroom.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

When learning and practice can be best achieved through independent work, these tasks are completed at home. On the other hand, students benefit greatly from interaction with each other and an instructor. These activities are specifically situated within classroom instruction

Units are subdivided into 2-3 Lessons (Dersler) that, depending on the number of tasks and activities in the Lesson, correspond to 6-10 instructional days during the semester. Most days contain a pre-class, in-class, and post-class component which are completed sequentially:

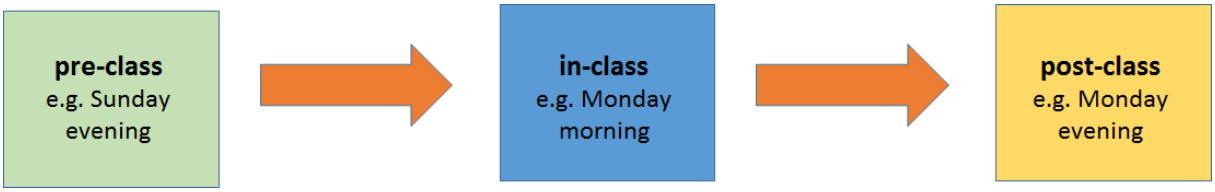

Pre-class

New concepts are introduced, and students are given opportunities to practice them. The following components are typically included in a pre-class for a given day:

A. Vocabulary Learning - Vocabulary is provided to students at the end of each unit in the form of a list, but much of the vocabulary is best learned in parts as it becomes contextually relevant for meeting communicative goals. Students are introduced to new vocabulary through (1) pre-reading strategic vocabulary matching exercises, (2) guided reading and listening activities in which they must guess the meaning of particular words from the context, (3) aural word and sentence dictation exercises, and (4) the Quizlet platform, which offers many different ways of learning vocabulary. (Later, students will be prompted to use new vocabulary in (5) short writing and speaking assignments.) Here are some more details about each of these activities, which introduce, drill, and ultimately activate vocabulary:

(1) Pre-reading Strategic Vocabulary Matching Exercises
Multi-paragraph reading assignments are generally broken down into manageable sections to facilitate reading comprehension. Sometimes learners are asked to match or guess the meanings of key vocabulary BEFORE they encounter it. Matching may involve synonyms/antonyms in Turkish, pictures, and/or translations to English. Engagement with key vocabulary items before reading can aid comprehension, especially if the text contains long, complex sentences. Here is an example:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

F. ***Yazının devamını okumadan ÖNCE aşağıdaki yeni kelimeleri eş anlamlarıyla (synonyms) eşleştiriniz ve İngilizce karşılıklarını yazınız. Sonra yazıyı okumaya devam ediniz ve okuma-anlama sorularını cevaplayınız.***

1. (bir şeye) takılmak	a. (bir şeyi) izlemek, görüp anlamak
2. (bir şeyden) gocunmak	b. (bir şeyden) yararlanmak
3. (bir şeyi) takip etmek	c. (bir şeyden) usanmak, sıkılmak
4. yollamak	ç. (bir şeyden) alınmak
5. talep	d. (bir şeyle) uğraşmak, zaman ve enerji harcamak
6. (bir şeyden) bıkmak	e. göndermek
7. (bir şeyle) alakalı	f. bu yüzden
8. dolayısıyla	g. rica, istek, dileme
9. (bir şeyden) faydalanmak	ğ. direkt
10. doğrudan	h. böylece, bu şekilde
11. (bir şeyle) boğuşmak	ı. (bir şeye) çok fazla önem vermek, onu unutamamak
12. böylelikle	i. (bir şeyle) ilgili

4. Faturalardan Kurtulmak

Ben bu konuya takıldım. Hiç gocunmadan bunu söyleyebilirim. O fatura benim elime ulaşacak yoksa takip edemiyorum diyenlerden değilim ama o faturayı ben göreceğim diyenlerdenim. Ama, faturayı görmek için illa çıktısını elime almama gerek yok, elektronik postadan görmem yeterli oluyor. Bu yüzden, müşteri temsilcilerinin: "Faturanızı çıktı olarak almak ister misiniz?" diye sormasından bıktım.

İşin aslı kağıdın tüketimiyle alakalı. Ne kadar fazla kağıt tüketirsek o kadar fazla ağaç kesildiğini artık hepimiz biliyoruzdur. Dolayısıyla ağaçların kesilmesini azaltmak için kağıt tüketimini de azaltmamız gerekiyor. En anlamlı ve ideal çözüm ise bankaların otomatik ödeme talimatı hizmetinden faydalanmaktır.

Bir bankada hesabınız varsa veya kredi kartınız varsa üzerinize veya ailenize ait faturaları otomatik ödeme talimatıyla doğrudan hesaptan ödeyebiliyorsunuz. Hatta bankalar bunun için çeşitli kampanyalar bile düzenliyorlar. Otomatik ödeme talimatını verdiğiniz zaman artık faturalarla boğuşmak zorunda kalmıyorsunuz. Hepsi hesabınızdan veya kredi kartınızdan zamanı geldiğinde otomatik olarak ödeniyor. Böylelikle kağıt harcamıyoruz ve doğayı korumuş oluyoruz.

(2) Guessing the Meaning of Words in Context in Guided Reading or Listening Activities

Sometimes vocabulary is purposely NOT introduced before learners encounter it in a written or aural text. Instead, learners are guided to guess the meanings of particular words by using context clues from the text. (In audio/video texts, use of context clues also requires learners' interpretation of socio-cultural pragmatics and extra-linguistic context clues, such as gestures, sounds and visual

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

material.) Learners are also guided to guess the function of those words by engaging prior knowledge of Turkish suffixes, word structure and syntax. These guided activities are key to increasing the number of L2 reading/listening strategies in learners' repertoire; so that they develop a sense of when to rely on intelligent guessing and when to reach for the Turkish-English dictionary. Here is an example:

Kuzey Dakota petrol boru hattı davalık oldu

09 Şubat 2017

ABD Ordusu Mühendislik Biriminin (USACE), ülkede tartışmalara yol açan Kuzey Dakota petrol boru hattı projesinin tamamlanması için onay vereceğini açıklamasının ardından bölgede yaşayan Cheyenne River Sioux kabilesi boru hattı projesine karşı dava açtı.

ABD Başkanı Donald Trump'ın iki hafta önce projenin tamamlanması için başkanlık kararnamesi imzaladığı Kuzey Dakota petrol boru hattı mahkemelik oldu.

Uzun süredir ABD gündemini meşgul eden ve **Trump yönetimi-nin önünü aç-tığ-ı** boru hattı projesi, özellikle bölgede yaşayan kabilelerin ve çevrecilerin hedefi konumundaydı.

USACE'-nin, ülkede tartışmalara yol açan Kuzey Dakota petrol boru hattı projesinin tamamlanması için **onay ver-eceğ-i-n-i** açıklamasının hemen ardından harekete geçen **Cheyenne River Sioux kabilesi-nin projeye karşı dava aç-tığ-ı** belirtildi.

"Kabilenin güvendiği su kaynaklarını hiçe sayıyor"

6. In the same sentence, "kabile" refers to

   a. An environmental group
   b. A tribe

7. In the sentence, **"USACE'-nin**, ülkede tartışmalara yol açan Kuzey Dakota petrol boru hattı projesinin tamamlanması için **onay ver-eceğ-i-n-i** açıklamasının hemen ardından harekete geçen **Cheyenne River Sioux kabilesi-nin projeye karşı dava aç-tığı belirtildi.**", the verb **belirt-il-di** is _____, and therefore the entire noun clause **Cheyenne River Sioux kabilesi-nin projeye karşı dava aç-tığı** is in the _____ case.

   a. Active; accusative
   b. Passive; nominative

8. The sentence, "Kabilenin güvendiği su kaynaklarını hiçe sayıyor", is a quote from Nicole Ducheneaux, stating that the pipeline project _____.

   a. Displays total disregard for the water resources upon which the tribe depends
   b. Will totally destroy the water resources and the trust of the tribe

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(3) Word/Sentence Dictation

Word/Sentence Dictation exercises are housed on WordPress-H5P site and require the student to first listen and repeat aloud each new vocabulary item and the sample sentence in which it is used. Students then write down the sentences they hear and receive automatic corrective feedback. Students may email their H5P Sentence Dictation exercise scores to their instructors via the site. These dictation exercises train aural recognition and discrete listening skills, as well as pronunciation and spelling skills, and aid learners in memorizing vocabulary. Here is an example:

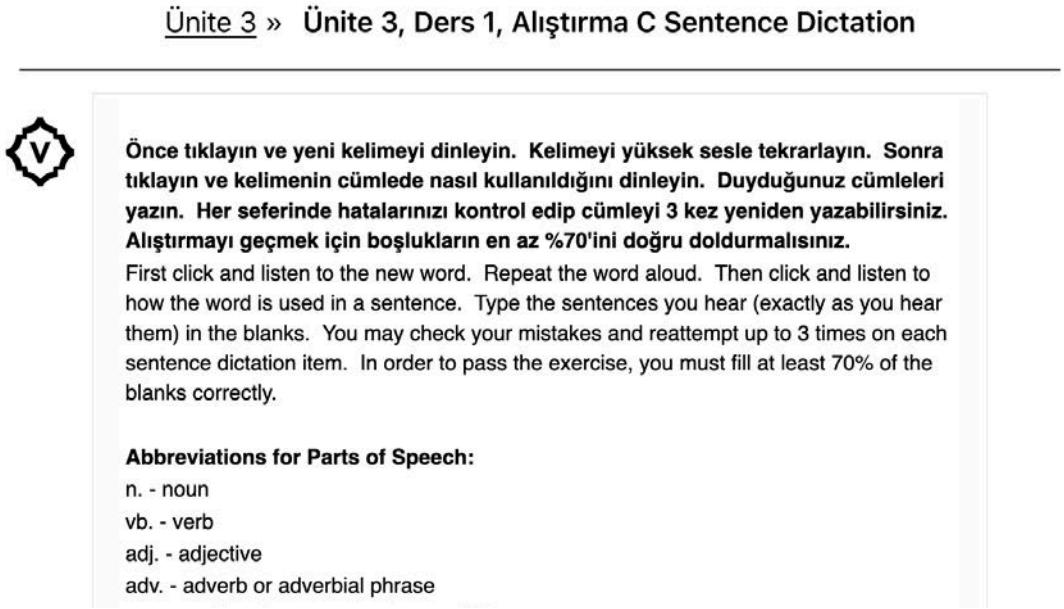

(4) Quizlet Platform

The same vocabulary items that appear in Word/Sentence Dictation exercises are also available as Quizlet sets. Quizlet set links for each unit's lesson are located at the end of the unit, on the lesson glossary page. Students can use these online flashcards to memorize key new vocabulary. Here is an example:

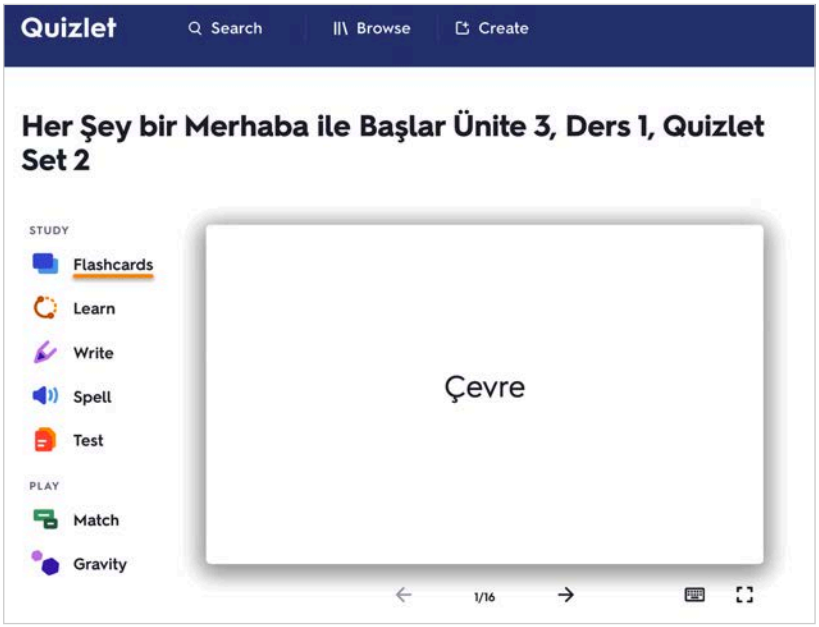

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(5) Using New Vocabulary in Short Writing or Speaking Assignments
Sometimes students are specifically prompted to use new vocabulary items in short writing or speaking assignments. Here is an example:

Yazalım!

F. ***Sizce "mütevazı yaşamak" ne demek? "Mütevazı yaşamak" önemli mi? Lütfen bu konudaki düşüncelerinizi, mütevazı yaşamanın olumlu ve/veya olumsuz yönlerini açıklayan ve 100+ kelimeden oluşan bir paragraf yazarak paylaşınız. Paragrafa uygun bir başlık (title) yazınız. Paragrafı yazarken bu ünitede öğrendiğiniz 3 kelimeyi kullanınız.***

B. Introduction to Varied Types of Texts – Students' first engagement with print, aural and audio-visual texts generally occurs at home, before class, and is guided by structured pre- and post-reading, listening and/or viewing exercises that encourage the students to identify the text's gist and organizational structure, and to decipher the speaker(s)' or writer(s)' intent, key details in the text, and any rhetorical strategies used to convey specific message(s). Each unit contains multiple, thematically interrelated print, aural and audio-visual texts. For example, at the end of each unit, students watch a set of 3-4 short home videos in which Turks answer a common set of interview questions related to issues addressed by earlier texts in the unit. Students are asked to view these videos at home and take comparative notes in preparation for class discussion, as follows:

K. ***YouTube kanalında Türklerle yapılan röportaj videolarını izleyiniz ve bu Türklerin sorulan sorulara verdikleri cevapları detaylı bir şekilde not ediniz. Verilen tabloyu kullanabilirsiniz veya ayrı bir kağıtta yazabilirsiniz. Eğer gerekirse, videoları izlerken Türkçe alt yazıları açabilirsiniz.***

Aycan: https://youtu.be/AsV-M4P2jL8

Cemre: https://youtu.be/wjnLuY6Y2lw

Nihan: https://youtu.be/eRIQ3WiQ_Mc

Merve: https://youtu.be/X18Txm5pBNI

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Videolardan Notlarım:

1. Sizce Türklerin doğa ile ilişkisi nasıl? O ilişki, gittiğiniz başka bir ülkenin vatandaşlarının doğa ile ilişkisinden farklı mı, değil mi?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Sizce Türkiye'deki en önemli çevresel sorunlar nelerdir? O sorunları çözmek için kim neler yapıyor?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

Careful engagement with these videos at home enables students to meaningfully discuss commonalities and differences in the interviewees' statements in class, and on the basis of that discussion, identify cultural trends.

3. Grammar Lessons and Exercises – New grammatical items (and review items) are generally introduced to students right after the text in which the item first plays a significant role. Students are introduced to new grammar items primarily through (1) deductive reasoning, ie. explanation of examples from the relevant text and (2) additional examples and charts. Students are then prompted to practice the grammar item in multiple ways throughout the lesson, the unit and beyond the unit, so as to make mastering it manageable and contextually relevant for meeting communicative goals. Students first practice new grammar items at home with the help of (3) online, auto-correct exercises housed on the WordPress-H5P site, (4) closed (ie. matching, fill-in-the-blank, multiple choice) writing exercises, and (5) short translation exercises involving both the new grammar and new vocabulary items. Follow-up practice of new grammar material generally involves (6) open writing and speaking tasks that are completed at home (in order to be shared and discussed in class). Examples of each of these types of pre-class grammar activities follows:

(1) Deductive reasoning, ie. explanation of examples from the relevant text
Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!'s approach to grammar is deductive, rather than inductive. In other words, students encounter new grammatical structures in texts before they receive a detailed explanation of how the structures work. Grammatical in formation is explained on the basis of examples from the text and initial exercises sometimes involve intelligent guesswork on the part of the students. (Students' guesses are then discussed and their understanding 'reinforced' or 'corrected' via discussion and structured practice in class.) Due to this approach, students must

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

work harder to understand new structures, but usually retain the information better and master the structures faster. Here is one example of a post-reading text introduction to a new grammatical structure:

H. *Introduction to The Non-Future Object Participle, -DIK*

The **-DIK** participle is called a *non-future object participle* because the actions related to the head noun (the object of the relative clause) take place in the past or present. This participle, which is one of the most frequently used participles in Turkish has two common functions. It is used to form:

- Relative clauses that modify nouns or noun clauses and that can also be used to combine two sentences with separate ideas
- Noun clauses that are used in a manner similar to those formed with the **-mA** verbal noun

In this section, you will learn how to use the **-DIK** participle in a relative clause. You will learn how to use the **-DIK** participle as a noun clause later in this unit.

Using the –DIK participle in a relative clause

Let's examine a sentence from the text you read, "Doğayı Korumak için 5 Basit Yöntem."

Örnek 1: Bunun için **yaşa-dığ-ımız** doğaya saygı göstermeli ve onu korumaya çalışmalıyız.

For this reason, we should respect nature (ie. the natural world) in which we live and try to protect it.

In this sentence there are actually two ideas:

- Biz doğada yaşıyoruz. (We live in nature.)
- Biz doğaya saygı göstermeli ve onu korumaya çalışmalıyız.
  (We should respect nature and try to protect it.)

And **yaşadığımız** modifies (ie. gives specifying information about) the head noun **doğa**, which is the (dative) object of the main clause, "Biz ... saygı göstermeli(yiz)."

Hence, using the **-DIK** participle **yaşadığımız** allows us to combine two ideas (or clauses) into one sentence.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(2) Additional examples and charts

Additional examples and charts are provided so that students can see the full range of the grammatical item's usage. These examples are either drawn from the same text or involve vocabulary from the same topic, ie. words that are already familiar. Students may be asked to apply previous knowledge to complete some charts or examples:

How to build the -DIK participle in a relative clause

To build a **-DIK** participle in a relative clause, place it after the verb stem and after any negative suffix but before the possessive suffix (which marks the subject of the clause in which this participle occurs:

(benim)	yaşa	+	dığ	+	ım	in which I live/am living/lived/was living
(senin)	yaşa	+	dığ	+	ın	in which you live...
(onun)	yaşa	+	dığ	+	ı	in which he/she/it lives...
(bizim)	yaşa	+	dığ	+	ımız	in which we live...
(sizin)	yaşa	+	dığ	+	ınız	in which you/you all live...
(onların)	yaşa	+	dığ	+	ı	in which they live...
or (onların)	yaşa	+	dık	+	ları	in which they live...

Vowel Harmony and Consonant Changes in -DIK Participles

-DIK participles follow four-way vowel harmony rules and also reflect the f-s-t-k-ç-ş-h-p and k → ğ consonant change rules you have learned.

Examine how these rules play out in three more examples from "Doğayı Korumak için 5 Basit Yöntem." Using your knowledge of these rules, write appropriate answers in the blanks below.

Örnek 2: Ancak **korumaya çalış-**tığ **-**ımız **doğa**nın yoğun sanayi bombardımanı altında olduğunu düşünürsek işimizin çok da kolay olmadığını söyleyebilirim.

In this sentence, the **-DIK** participle _____ modifies the head noun **doğa**, which is the object in a subordinate clause about nature being under industrial bombardment. The spelling of the **-DIK** participle changed to -TIĞ because

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek 3: **Kullan-**dığ**-**ımız **ampulleri** düşünelim.

In this sentence, the **-DIK** participle _____ modifies the plural head noun _____, which is the direct object of the verb _____. The spelling of the **-DIK** participle changed to -DIĞ because _____ _____.

Now complete the conjugations of the eight **-DIK** participle forms -dık, -dik, -duk, -dük, -tık, -tik, -tuk, -tük given in the two charts below. Write in all missing forms.

	yaşa-, şehir	**ver-, para**	**oku-, kitap**	**sür-, araba**
(benim)	yaşa-dığ-ım şehir	ver-diğ-im para		
(senin)	yaşa-dığ-ın şehir		oku-duğ-un kitap	
(onun)		ver-diğ-i para		
(bizim)			oku-duğ-umuz kitap	
(sizin)				Sür-düğ-ünüz araba
(onların)				sür-düğ-ü araba(lar)
Or (onların)				sür-dük-leri araba(lar)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Note that **-DIK** particles following the negative suffix **-me**, **-ma** will only use two of the **-DIK** participle forms: -dık, -dik. Complete the negative conjugation chart below.

	kullanma-, doğa dostu ürünler	**düşünme-, sonuçlar**
(benim)		Düşünme-diğ-im sonuçlar
(senin)		
(onun)	kullan-ma-dığ-ı doğa dostu ürünler	

(3) Online, auto-correct exercises housed on the WordPress-H5P site

Online, auto-correct exercises housed on the WordPress-H5P site give students immediate feedback on their usage of the new grammatical item. At least half of these exercises involve listening for discrete items, ie. usage of the new grammatical items, and as such, offer students guided listening, reading and writing practice outside of class. Students may email their H5P grammar exercise scores to their instructors via the site.

Here are two examples:

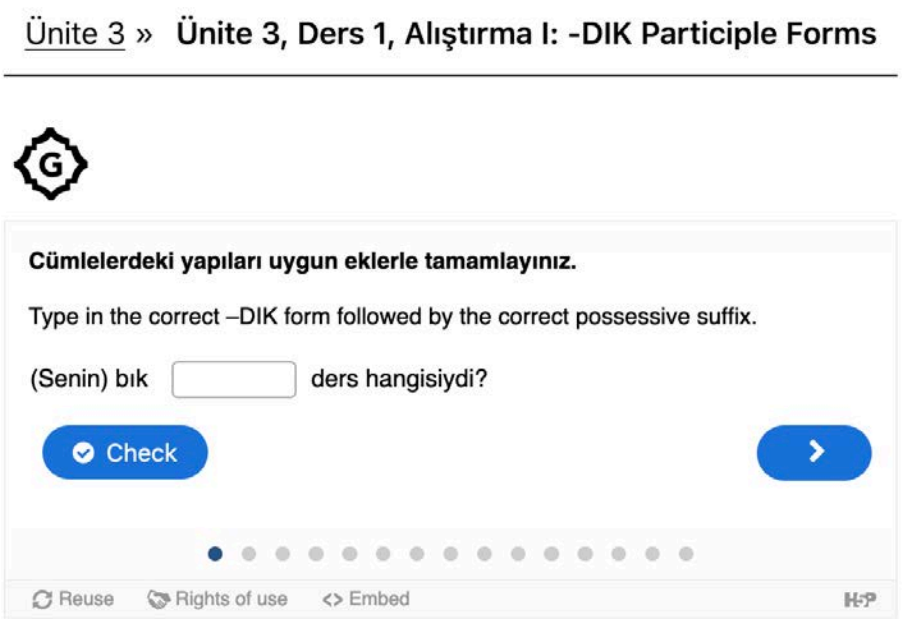

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 3 » **Ünite 3, Ders 1, Alıştırma İ: –DIK Participle Listening**

Bir lise öğrencinin yazdığı "Çevre" kompozisyonunu dinleyiniz ve duyduğunuz ekleri yazarak tamamlayınız.
Listen to the "Environment" composition written by a high school student and complete it by typing in the missing –DIK particles followed by the possessive suffixes you hear. If the –DIK participle is in 3rd person singular, you will also need to type in the 3rd person noun with the genitive ending that precedes and is connected to it. Example: Ali'nin geçen seneden beri tükettiği elektrik...
Sonra kompozisyona dayanarak aşağıdaki cümlelerin DOĞRU mu YANLIŞ mı olduğuna karar veriniz.

Helpful Vocabulary:
uyum sağlamak – to live in harmony with
canlı – creature, living thing
atasözü – proverb
cennet- paradise, heaven
cehennem – hell
önlem – precaution
bağ - orchard

0:00 / 1:28

Fill in the missing words

Melek: Çevre _____ hayatları boyunca yaşamlarını _____ ve uyum sağlamaya _____ fiziki, sosyal ve kültürel ortamdır. Bu ortam _____ pek çok açıdan etkileşim halinde _____ bir atmosferdir. _____ özellikleri ve içinde _____ şartlar tüm canlıları olduğu gibi insanları da pek çok açıdan etkisi altına alır.

İnsanın kendini geliştirmesinde ve kişilik özelliklerini kazanmasında çevre çok önemli bir etkiye sahiptir. Bunun için söylenmiş pek çok atasözü de vardır. Kır atın yanında yatan ya huyundan ya suyundan, körle yatan şaşı kalkar, topalla gezen aksamak öğrenir atasözleri çevre ile etkileşime örnek gösterilebilecek atasözlerimizdir.

İçinde _____ çevreyi iyileştirmek ya da yaşanılmaz bir yer haline getirmek biz insanların elindedir. Biz çevremizi temiz tutarak korursak

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(4) Closed (ie. matching, fill-in-the-blank, multiple choice) writing exercises

Other closed writing exercises in *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* are designed to make students think while activating new grammar and vocabulary items. Here is an example:

G 4

K. ***Aşağıdaki çevre ile ilgili sloganların parçalarını eşleştiriniz. (Match the parts of the environmental slogans given below. Note that you will be matching the –DIK participle with the most appropriate head noun! Circle the one slogan that is future-oriented instead of non-future oriented. What infix does it use in lieu of –DIK? Then translate your favorite slogan in this group to English.)***

1. Elin ile yaktığın…	a. olmadığı yerlerde insanlar yaşayamaz.
2. Soluyacağınız...	b. su içtiğiniz sudur.
3. Diktiğiniz…	c. oksijeni bulabilmek için bir ağaç dikiniz.
4. Çiçeklerin...	ç. dünyaya sahip çıkar.
5. Kirlettiğiniz...	d. her fidanla yaşama kök salarsınız.
6. Kültürlü bir medeniyet, yaşadığı...	e. ateşi gözyaşınla söndüremezsin.

The infix used in the one future-oriented slogan in lieu of **-DIK**: _____

En sevdiğim slogan: _____

_____

Onun İngilizce çevirisi:_____

_____

(5) Short translation exercises

Short translation exercises require students to understand and use both the new grammatical structure and relevant new (or old) vocabulary. Although these exercises are completed individually at home, students may compare and discuss their translations in class:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

L. ***Aşağıdaki cümleleri ayrı bir kağıtta İngilizceye çeviriniz.***

1. Kullandığınız bez torbayı nereden aldınız?

_____

2. Fatma Hanım'ın attığı çöp çok kötü kokuyor.

_____

3. Geçen ay ödediğimiz elektrik faturası güneş panellerimiz sayesinde daha azdı.

_____

4. Bazı politikacıların hâlâ inanmadığı küresel ısınma bilinen bir gerçektir.

_____

5. Geçen sene inşa ettikleri santral hava kirliliğine sebep oluyor.

_____

M. ***Aşağıdaki cümleleri ayrı bir kağıtta Türkçeye çeviriniz. Parantezde verilen kelime ipuçlarını kullanınız.***

1. The industrial waste we saw in the river was black. (sanayi atıklar, nehir)

_____

2. The plastic bags they are using are bad for the environment. (plastik poşetler, çevre)

_____

3. The extinction of more fish species is something Dr. Yıldız wants to stop. (daha çok balık türünün tükenmesi, durdurmak)

_____

4. The bottle you threw in the trash was supposed to go in the recycling bin. (çöp, geri dönüşüm kutu

_____

5. The bicycle Ferhat rides to work keeps the air clean. (havayı temiz tutmak)

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(6) Open writing and speaking tasks

As students become more comfortable with the new grammatical structures, they will be asked to complete more open writing and speaking tasks at home. For example, this writing task, based on a video, requires students to integrate new (and old) grammatical structures using extension vocabulary:

S. ***Canvas'ta "Çöplerin ve Atıkların Ayrı Toplanması" adlı videoyu izleyiniz ve videoda ne olduğunu özetleyen bir paragraf yazınız. Verilen kelimelerin HEPSİNİ paragrafınızda kullanınız. Ayrıca -DIK yapısını en az 2 kez kullanınız. (Watch the video about the separate collection of garbage and waste, and then write a paragraph in PRESENT TENSE that summarizes the action of the video. Use all of the words given in your paragraph. Also use at least 2 -DIK participles.)***

https://www.youtube.com/watch?v=LaniWqt96FM&t=123s

Paragrafınızda şu kelimeleri kullanınız!

fidan dikmek – to plant a young tree
fidan sulamak – to water...
patates kızartması – French fries
yağ – oil
pilli araba – battery-run car
pil – battery
kulaklık – earbuds, headset
atık yağ bidonu – oil waste container
(-e) dökmek – to pour (into)
(-i) değiştirmek – to change
alarm çalmak – to ring
tükürmek – to spit (out)
(-e) atmak – to throw (somewhere)

Atık piller çöp değil!

Kaynak: CC BY SA Santeri Viinamäki "Battery recycling"
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Battery_recycling.jpg

IN-CLASS

The classroom is understood as the primary place for student interaction in Turkish. Face-to-face classroom time is reserved specifically for activities that further the goal of interaction and language production. Student interaction often involves analysis and discussion of texts encountered at home and/or sharing of products written at home. It also involves warm-up and extension speaking activities related to the materials, texts and ideas encountered at home. An overview of the sequence of in-class activities for each lesson is available in the suggested schedule, (Günlük Plan), which, again, may be found on the WordPress-H5P site.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Her Şey Bir Merhaba ile Başlar! does not feature a separate 'class activity book' per se; but in-class speaking activities are labeled as such (ie. with the Interpersonal Speaking icon) in the printable units. For example, this question chart guides student pairs (or small groups) through an open-ended discussion of six topics (and requires the discussants to use a newly learned grammatical item at least six times):

N. ***Partnerinizle konuşarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.***

Soru	***Ben***	***Partnerim***
1. *İzlediğiniz son film ne? Ne hakkında?*	İzlediğim son film…	(Onun) izlediği son film…
2. *Okuduğunuz son kitap ne? Ne hakkında?*		
3. *Gördüğünüz en temiz yer neresi? Orayı tarif edebilir misiniz? (describe)*		

The goal of such activities is to provide opportunities for speaking in pairs, groups, and between the class and the instructor in a structured manner. An effort is made to vary the types of activities

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

so that a student has opportunities to interact with multiple people in a variety of ways throughout a class meeting.
Because the content of a day's meeting flows directly from the materials students learned in the pre-class assignment completed prior to that day's meeting, it draws on multiple components, such as a (print, audio or audio-visual) text, and related grammar and vocabulary lessons/exercises. Pair or small-group analysis and discussion of each text encountered at home should be monitored by the instructor and supported by cross-reporting in the large group and/or explicit instructor feedback in class, so as to ensure maximum comprehension and the proper development of reading, listening and viewing strategies.

Toward the end of each unit, class time may be devoted to pair or group work on summative assignments, such as this one:

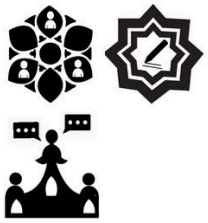

Z-2. ***Üniversitenizin Çevre Merkezi (Environmental Center) ve Uluslararası Öğrenci Ofisi'nin (International Office) sizin yardımınıza ihtiyacı var! Çevre Merkezi, kampüse gelen uluslararası öğrencilerin çevreye duyarlılığını (environmental awareness) arttırmak için öğrencilere yönelik farklı yabancı dillerde çevresel sürdürülebilirlik (environmental sustainability) ile ilgili 5 dakikalık videolar hazırlatmak istiyor. Siz de "Kampüste Çevresel Sürdürülebilirlik" adlı bir video hazırlayarak onların düzenlediği video yarışmasına (competition) katılacaksınız.***

Bu projeyi gerçekleştirebilmek için şu adımları izleyiniz:

1. Bir veya iki sınıf arkadaşınızı partner olarak seçiniz ve birlikte çalışmak üzere bir gün/saat belirleyiniz.
2. Kampüsümüze gelen yeni Türk öğrenciler için hangi çevre dostu uygulamaların (environmentally friendly practices) çok yabancı olacağını tartışınız. 3 çevresel uygulama belirleyiniz (identify) ve onlarla ilgili bir senaryo (screenplay) yazınız.
3. Senaryonuzu yazarken Ünite 3, Ders 1'de öğrendiğiniz bazı yeni kelimeleri ve –DIK yapısını (en az 5 kez) kullanınız. Unutmayın, her şeyi yeniden keşfetmeniz gerekmiyor. İnternet'i kullanarak çevre dostu uygulamalar ile ilgili birçok video bulabilirsiniz.
4. Senaryonuzu hocanıza redaksiyon için veriniz.
5. Tavsiye edilen düzeltmeleri yaptıktan sonra, senaryonun provasını yapınız. Hazır olduğunuzda videoyu çekiniz.
6. Canvas üzerinden videonuzu hocanızla ve sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız! (En iyi videoyu yarışmaya göndereceğiz.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

POST-CLASS

Following their class meeting (or several class meetings), students complete a post-class assignment that builds upon material from the pre-class. While the pre-class stresses introduction to vocabulary and texts, reading/listening/viewing comprehension, and the learning of forms, the post-class frequently builds upon the students' ability to create language in ways that were practiced during the in-class meeting. Post-class assignments may involve (1) looking at websites or other authentic materials and responding in directed ways about the materials they are looking at, (2) interviewing native speakers and preparing interview summaries, and (3) writing multi-paragraph pieces related to the lesson or unit topic, in both draft and revised form.

(1) Directed Responses

Directed responses to authentic materials, such as the texts encountered or material on other websites allow the student to process learning that occurred in class and to recycle language material in a new and personalized way. For example, before or after engaging with the feature-length film at the end of each unit, students might be asked to explore the film director's or main actors' biographies, or pertinent historical information online:

D. ***"Babam ve Oğlum" adlı filmin yönetmeni olan Çağan Irmak kimdir? Onu İnternet'te araştırınız ve bulduğunuz 8 ilginç bilgiyi Türkçe yazarak derste paylaşınız. (Research him on the Internet and note 8 interesting pieces of information in Turkish to share in class.)***

1._____

_____

Or after reading several texts about similar issues, students might be asked to compare and contrast them:

M. ***Ayrı bir kağıda Kuzey Dakota Boru Hattı tartışması ve Türkiye'deki Yeşil Yol tartışmasını karşılaştıran 10-15 cümlelik bir paragraf yazınız. Hem projelerin destekleyenlerin hem de projelere karşı çıkanların söyledikleri ve yaptıklarını karşılaştırınız. Satırları atlayarak yazınız ve paragrafınızı hocanıza derste veriniz! (On a separate piece of paper, write a 10-15 sentence paragraph in which you compare the North Dakota Pipeline controversy to that of the Yeşil Yol controversy in Turkey. Be sure to compare/contrast the viewpoints and actions of both projects' supporters and opponents! Skip lines and submit in class!)***

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(2) Native Speaker Interviews
Students using the *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* curriculum improve their communication skills in Turkish and their level of intercultural proficiency by interviewing local native speakers of Turkish in the final lesson of each unit. Each interview topic relates to the unit and is broadly defined by the instructor. Students then formulate and submit (and if necessary, revise) a list of personalized interview questions appropriate to that topic before actually conducting the interview. After each interview, they turn in their revised list of interview questions and a written summary of what they learned about the topic from their interviewee. Students are encouraged, but not required to (a) keep a copy of written correspondence with their interviewee, (b) take notes while listening to him/her answer the questions, and/or (c) record all of these oral interviews. In class, students share and compare what they learned from their interviewees.

Araştıralım!

K. ***Çevrenizde bulunan bir Türkle doğa ile ilişkisiyle ilgili bir röportaj yapınız ve öğrendiklerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız. Bu araştırma projesine şöyle yaklaşınız:***

1. Alıştırma J'deki sorulardan yola çıkarak daha geniş bir soru listesi oluşturunuz. Röportaj yapacağınız Türkten neler öğrenmek istiyorsunuz? Sorularınızı sormadan önce öğretmeninize kontrol ettiriniz.
2. Röportaj yapmak istediğiniz kişiye, onunla röportaj yapmak istediğinizi söyleyiniz. Röportajın içeriğinin anonim kalacağını (that the content of the interview will remain anonymous) söylemeyi unutmayınız.
3. İkinizin rahat edeceği bir yerde 30-45 dakikalık bir röportaj yapınız. Hep Türkçe konuşmaya çalışınız, ama röportaj yaptığınız kişi anlamadığınız bir şey söylerse, açıklamasını isteyiniz. Mümkünse tüm röportajı kaydediniz (record), çünkü notlarınızı daha kolay çıkarırsınız.
4. Yaptığınız röportajı tekrar dinleyiniz ve en önemli bulduğunuz noktaları not ediniz.
5. Notlarınızı kullanarak 1-2 sayfalık bir özet yazınız. Özetiniz 3. şahısta (in 3rd person) olmalı ve kişinin gerçek adını vermemeli.
6. Özetinizi derse getiriniz ve sınıf arkadaşınızla paylaşınız.
7. Öğretmeninizin notlarını aldıktan sonra özetinizi düzeltiniz (revise).

(3) Extended Writing (Draft and Revision)
Each unit of *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* seeks to introduce the writing conventions of a particular text genre that is commonly used in contemporary Turkish culture and society via a model text and analysis/discussion activities. Extended writing assignments allow students to then practice

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

the writing conventions of Turkish love letters, emails, petitions (dilekçe), etc., while incorporating the vocabulary and grammatical structures they have learned in that particular lesson, or earlier lessons. For example:

Ö. Yazma: Türk bir politikacıya iyi organize edilmiş, 3-4 paragraflık bir resmi mektup (veya dilekçe) yazarak, onun Türkiye'ye ait bir çevresel sorun veya çevre tartışmasını yeniden düşünmesini ve çözüme doğru adım atmasını sağlamaya çalışınız. Seçtiğiniz konunun sınıf arkadaşlarınızın seçtiği konulardan farklı olduğuna dikkat ediniz ve konunuz hakkında bilgi edinmek için İnternet'te biraz araştırma yapınız. Şu konular tavsiye edilir: nükleer enerji, göçmen kuşların yaşam ortamlarının yok olması, GAP baraj projeleri, Ege ve Akdeniz sahillerindeki turizm sektörünün hızla büyümesi. Mektubunuz en az 500 kelime olmalı. Onu bilgisayarda, satırları atlayarak yazınız. (Write a well-organized 3-4 paragraph persuasive letter (or petition) in which you try to convince a Turkish politician to take action on a specific environmental issue or controversy in Turkey. Make sure your topic is different from that of your classmates and do some research online to learn more about it. Suggested topics include: nuclear energy, loss of migratory birds' habitats, the GAP dam project, tourism/rampant construction on the Aegean/Mediterranean coasts. Your letter should be a minimum of 500 words. Type it, double-spaced, on your computer.) Then share your letter with your classmates, reading it aloud.

If the instructor wishes, a peer review process of first-draft or revised student writing can be implemented in class or outside of class. Use of holistic rubrics that transparently document students' progress from the first draft to the revised draft are recommended.

The *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar!* curriculum does not currently include traditional summative assessments (ie. quizzes or unit tests); however, the author typically administers 1-2 quizzes per unit. These quizzes test student recognition and production of key new vocabulary and new grammar forms. They contain both closed and open-ended questions and typically last no longer than 35 minutes. In lieu of unit tests, the author engages her Intermediate and Advanced Low students in project-oriented, end-of-unit activities that require them to synthesize and present the linguistic material and cultural knowledge they have gained. Hence, end-of-unit activities often include presentation and discussion of information gleaned from individual native speaker interviews, extended descriptive and argumentative writing assignments, and individual or small group oral presentations in class or in video form. Engagement with and feedback from peers is also a key part of these end-of-unit activities, because such peer engagement fosters further activation of and reflection on the unit's linguistic and cultural content. Educators interested in discussing or developing additional CC BY-SA assessment materials for the *Her Şey Bir Merhaba ile Başlar* curriculum may refer to COERLL's Foreign Language Teaching Module on Assessment (https://coerll.utexas.edu/methods/modules/assessment/), and may contact the author, Jeannette Okur, at jeannette.okur@austin.utexas.edu.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Icons

Reading Activities
Students read authentic Turkish texts and prepare the corresponding exercises before coming to class. These reading exercises require students to examine the text's organizational structure and to use their prior knowledge to make intelligent guesses as to the meanings of new words and structures.

Interpersonal Speaking Activities
In class, students converse in pairs or small groups, following the activity prompt to answer questions, express opinions, compare and contrast phenomena, and narrate events. Students often discuss the print, audio or video texts they have first encountered at home.

Presentational Speaking Activities
Students prepare and present information to their instructor and/or peers in class or via audio or video recordings. Students are expected to incorporate newly learned vocabulary and grammar structures into their presentations and recordings.

Viewing Activities
Students watch online videos or feature length films and prepare the corresponding exercises before coming to class. These viewing exercises require students to watch videos multiple times in order to understand and interpret the organizational structure and narrative flow, speaker dynamics, cultural context, overall gist and key content items.

Writing Activities
Students write grammar exercises, short answer responses, paragraph-length responses, and a variety of text types, including personal and official letters, emails, free verse poetry, dialogs, petitions, and short essays. Writing activities are generally open-ended and/or address issues in the print, audio and video texts.

Listening Activities
Students listen to native speaker conversations (dialogues) and prepare the corresponding exercises before coming to class. These listening exercises require students to listen to the mp3 multiple times in order to understand and interpret the organizational structure and narrative flow, speaker dynamics, cultural context, overall gist and key content items. Some online listening exercises require discrete listening for new vocabulary or grammar items.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Grammar Information and Practice

Students learn about new grammar structures by examining examples from the reading texts they have encountered. They practice using these grammar structures in both closed and open writing/speaking exercises. They also review and practice grammar in context via online auto-correct exercises that involve listening, reading and writing.

Vocabulary Practice

Key vocabulary is often introduced to the student via online vocabulary dictation exercises before the student encounters a new text. At home, students listen to new vocabulary items' use in complex sentences. They write the sentences they hear and receive automatic corrective feedback. Other online vocabulary exercises involve listening for and using new vocabulary in conversational context. Matching exercises employ synonyms, antonyms and paraphrases.

Map Reading Activities

Students examine maps, charts and other informational visuals and complete the corresponding (writing or speaking) exercises.

Quizlet Cards

Key vocabulary is provided in glossary form at the end of each unit, organized by part of speech. This same vocabulary is organized into Quizlet card sets, so that students can work independently to memorize new vocabulary.

Feature film

Students watch and discuss a Turkish feature film. Depending on the course or individuals' teaching/learning objectives, instructors may ask students to view the film with or without English subtitling (or Turkish captioning), in full or in parts. Student-driven analysis of key scenes, including language usage in context, is highly recommended.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

QR CODES

Publishing & License Information:

CC BY-SA 4.0 license

Introduction to Her Şey Bir Merhaba ile Başlar! (for students):

Instructional Strategies:Flipped Classroom

HSBMiB! Quizlet sets

HSBMiB! YouTube Channel

WordPress-H5P website

Ünite 1: Aile

Kaynak: CC BY-SA, "Child Sends Greetings from Kalekoy - Gokceada Island - Turkey" by Adam Jones,
https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5737476359/in/album-72157626719749130/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

OBJECTIVES

Cultural Knowledge / Mindset Objectives:

- Identify and discuss similarities and differences in the values espoused by families.
- Gain understanding of the lasting impact of exile on aristocratic Ottoman families.
- Evaluate the reception of “historical” soap operas like “Muhteşem Yüzyıl”.
- Learn how gender roles in Turkish families changed as nomadic Turks settled down.
- Identify and discuss similarities and differences in the decision-making behavior of families.
- Debate how urbanization has changed the experience of childhood.
- Analyze and discuss the portrayal of intergenerational conflict in a Turkish short story and feature film.

Language / Communication Objectives:

- Identify and express opinions in oral conversation.
- Interpret details about family life in a newspaper text, encyclopedia excerpt, and short story.
- Compare, contrast and interpret statements made by Turks about their families.
- Use the habitual past tense **-(r)dI, -mAzdI** to describe routines in the past.
- Recognize and formulate official statements about progressive and past actions using **-mAktA, -mAktAydI,** and **-mIştIr.**
- Write descriptive paragraphs about your personal experience.
- Write paragraphs in which you support an opinion with facts and/or examples.
- Review present, past and future verb tenses, question words and case usage for accuracy.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 1: TÜRK AİLELERİ -- DÜN VE BUGÜN

Kaynak: Public domain,
https://www.flickr.com/photos/saltonline/15187999332/

A. ***Haritalara bakarak aşağıdaki soruların cevaplarını sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

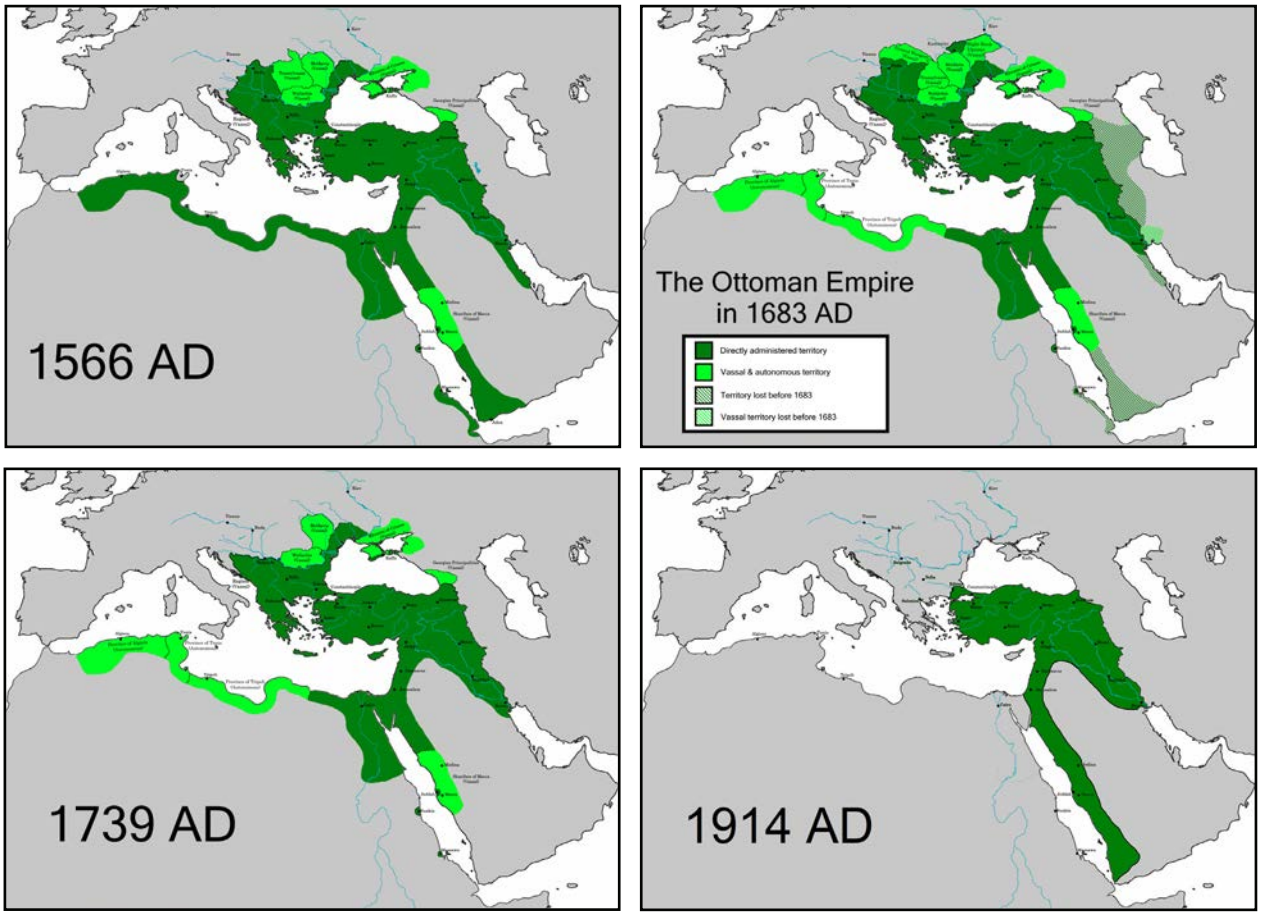

Kaynak: "Ottoman Empire 1566", "Ottoman Empire 1683", "Ottoman Empire 1739", and "Ottoman Empire 1914", by Chamboz, CC BY-SA 4.0, https://tr.wikipedia.org/wiki/Osmanlı_İmparatorluğu

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Haritaya göre Osmanlı İmparatorluğu, Kanunî Süleyman zamanından sonra, yani 17. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar nasıl değişti?

_____

_____

_____

2. Sizce neden değişti?

_____

_____

_____

3. Osmanlı İmparatorluğu ne zaman, nasıl ve neden yıkıldı (collapsed)?

_____

_____

_____

4. Osmanlı İmparatorluğu hakkında başka ne biliyorsunuz?

_____

_____

_____

B. ***Lütfen 10. Osmanlı padişahı olan Kanunî Süleyman'ın çok sevdiği eşi "Hürrem"in portresini inceleyiniz. Hürrem Sultan'ın hayatı ile ilgili bilgileri eşleştirdikten sonra (after matching) sayfa 3'teki soruların cevaplarını sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

Hürrem Sultan (1506-1558)

Yeni Kelimeler

sınır – border
akıncılar – a mounted corps of the Ottoman army used as an advanced guard and for raiding
... tarafından kaçırılmış – was abducted by...
himaye – protection, patronage
eğitim görmek – to get an education
külliye – a complex of buildings located adjacent to a mosque
inşaat – construction
anıt – memorial
sunulmak – to be presented to
tahta çıkmak – to ascend to the throne

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Lehistan Krallığı'nın sınırları içerisinde bulunan Rohatyn'da....

1. 14 yaşındayken Tatar akıncılar tarafından 1520 tarihinde Rohatyn'den kaçırılmış, Kırım Hanı'nın himayesine…

1. Sarayda özel bir eğitim gördü. Güzelliği, zekası ve becerisi ile padişahın dikkatini…

1. Kanuni Sultan Süleyman'a bir kız, dört oğlan çocuğu doğurdu. En büyük oğlu...

1. 18 Nisan 1558 tarihinde eşi Kanuni Sultan Süleyman'dan 8 sene...

1. İstanbul'da günümüzde onun adıyla anılan Haseki semtinde, Mimar Sinan'a Haseki Külliyesini yaptırmıştır. 1538-1550 yılları arasında inşaatı tamamlanan külliyenin içinde…

1. Avrupa'da, modern Türkiye'de ve batıda birçok resim, müzik ve bale gibi tarihi çalışmalara konu olmuştur. Mesela...

1. Onun doğduğu yer olduğuna inanılan Ukrayna'nın Rohatyn kentinde bir Hürrem Sultan anıtı bulunmaktadır. 2007 yılında, Ukrayna'daki bir liman kenti olan Mariupol'daki…

Kaynak: Public Domain, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Khourrem.jpg

a. önce 52 yaşındayken öldü.

b. doğdu.

ç. Tatarlar Hürrem Sultan'ın onuruna bir müze açmıştır.

c. girmiş ve daha sonra Osmanlı sarayına sunulmuştur.

d. bir hamam, medrese ve hastane bulunmaktadır.

e. Mehmet Şehzade tahta çıkamadan öldürüldü. İkinci oğlu Selim tahta çıktı.

f. çekmeyi bildi. Harem kadınları ve saray ileri gelenleri arasında da kendine yer edindi.

g. Joseph Haydn'in 63. senfonisini örnek verebiliriz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Akıncılar
Kaynak:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Battle_of_Varna_1444.PNG#/media/File:Battle_of_Varna_1444.PNG

Haseki Hürrem Sultan Hamamı, İstanbul
Kaynak:
https://en.wikipedia.org/wiki/Haseki_H%C3%BCrrem_Sultan_Hamam%C4%B1#/media/File:Bath_of_Roxelane_Istanbul_2007.jpg

Lütfen tartışınız.

1. Sizce Kanunî Süleyman'ın eşi Hürrem'in hayatı nasıldı?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Onun hayatı, bugünkü Türk kadınların hayatlarından nasıl farklıdır?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

C. ***WordPress-H5P'de Ünite 1, Ders 1 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.***

Ç. ***Ondan sonra "İstese 'Hürrem' O Olacaktı" adlı gazete röportajını okuyunuz. Tüm röportaja şu linki tıklayarak ulaşabilirsiniz:***
https://merhaba.coerll.utexas.edu/11CC1

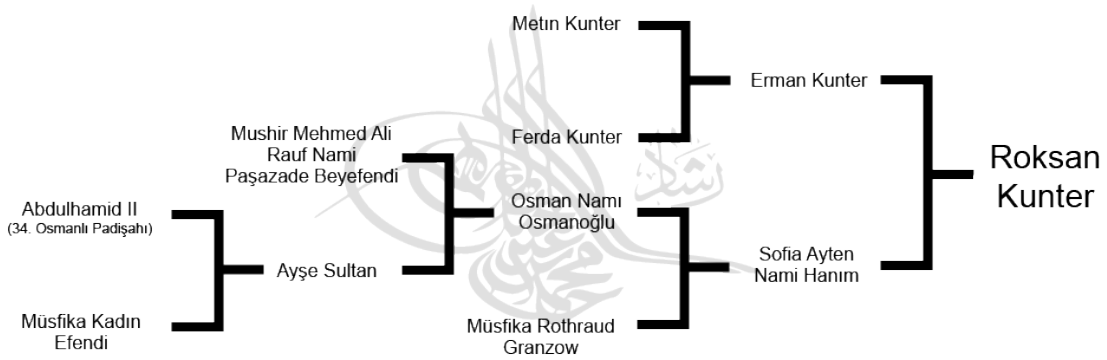

Abdulhamid II'den önce gelen padişahları şu linkte bulabilirsiniz:
https://ttk.gov.tr/osmanli-padisahlari/

Okuduğumu anlıyor muyum?

D. ***"İstese 'Hürrem' O Olacaktı" adlı gazete röportajını okuduktan sonra lütfen aşağıdaki sorulara cevap veriniz. Yukarıdaki aile ağacı ve linkteki Osmanlı şeceresi de size ilk sorunun cevabını bulmaya yardımcı olacaktır.***

1. Roksan Kunter'in ailesinde hangi ünlü insanlar var? Bu insanların ünü Roksan'ın hayatını nasıl etkiledi?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Roksan Kunter, ailesinden hangi manevi değerleri öğrendi? Bu değerleri kendi hayatında nasıl uyguluyor?

_____

_____

_____

_____

_____

Tartışalım!

E. ***Metinle ilgili cevaplarınızı (D) sınıf arkadaşlarınızla tartıştıktan sonra lütfen aşağıdaki soruları da tartışınız.***

1. Sizin ailenizde ünlü birileri var mı? Varsa, bu akrabalarınızın ünü sizin hayatınızı nasıl etkiliyor?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Aşağıdaki "Sekiz Değer"e bakınız. Bu değerlerin hangilerini ailenizden öğrendiniz? Nasıl öğrendiniz? Bu değerleri kendi hayatınızda uyguluyor musunuz? Nasıl ve neden?

ÖZDENETİM	ADALET
DÜRÜSTLÜK	SEVGİ
SAYGI	YARDIMSEVERLİK
SORUMLULUK	SABIR

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Sizce aileniz başka ailelerden nasıl farklıdır?

Yazalım!

F. ***Sizce "mütevazı yaşamak" ne demek? "Mütevazı yaşamak" önemli mi? Lütfen bu konudaki düşüncelerinizi, mütevazı yaşamanın olumlu ve/veya olumsuz yönlerini açıklayan ve 100+ kelimeden oluşan bir paragraf yazarak paylaşınız. Paragrafa uygun bir başlık (title) yazınız. Paragrafı yazarken bu ünitede öğrendiğiniz 3 kelimeyi kullanınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Türkçede Zamanları Tekrarlayalım!

G. ***"İstese 'Hürrem' O Olacaktı" adlı metni tekrar okuyunuz ve Grammar Appendix"teki "Review of Turkish Verb Tenses"*** *(https://merhaba.coerll.utexas.edu/11G)* ***bölümünü inceleyiniz. Sonra aşağıdaki alıştırmayı tamamlayınız. (Use information from the interview text to write logical questions that will elicit each of these statements as an answer. Generally speaking, your questions should be formulated in the same verb tense as that of the verb in the answer given. You may be able to use a few of the questions actually asked by the reporter appropriately.)***

Şimdiki Zaman Eki (-iyor, -ıyor, -üyor, -uyor)

e → -iyor - um (*sev-iyor-um*)
i → -iyor - sun (*bin-iyor-sun*)

a → -ıyor (yaz-ıyor)
ı → -ıyor (çalış-ıyor)

o → -uyor - uz (koş-uyor-uz)
u → -uyor - sunuz (otur-uyor-sunuz)

ö → -üyor - (lar) (gör-üyor-lar)
ü → -üyor - (lar) (gül-üyor-lar)

Siz gül-m- ü -yor- sunuz!
Sen Buse'yi sev- i -yor mu- sun?
Sekreterler yeterince hızlı çalış-m- ı -yor- lar mı?
Ahmet Bey neden otur-m- u -yor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1.
Soru: _____?
Cevap: *Şimdi de A Haber'de spor spikerliği yapıyorum.*

2.
Soru: _____?
Cevap: *Benim adım Hürrem'den geliyor.*

3.
Soru: _____?
Cevap: *Çünkü Hürrem karakteri çok kuvvetli bir karakter babam için.*

Di'li Geçmiş Zaman (-di/-dı/-dü/-du/-ti/-tı/-tü/-tu, -ydi/-ydı/-ydü/-ydu, idi)

e → -di - m (sev-di-m)
i → -di - n (bin-di-n)

a → -di (yaz-dı)
ı → -tı (çalış-tı)

o → -tu - k (koş-tu-k)

u → -du - nuz (otur-du-nuz)

ö → -dü - (ler) (gör-dü-ler)
ü → -dü - (ler) (gül-dü-ler)

Sally konserden önce çok heyecanlı-y-dı, ama Ali hiç heyecanlı değil-di.
İstanbul'a git-ti-k. Siz hiç git-ti-niz mi?
Dün hava çok güzel mi-y-di?
Emine dün akşam nerede-y-di?
Sen partide mi-y-di-n?

4.
Soru: _____?
Cevap: *Fransa'da iletişim okudum, sonra İstanbul'a gelip Bilgi Üniversitesi'nde Radyo Televizyon Programcılığı eğitimi aldım.*

5.
Soru: _____?
Cevap: *Hep basketbol vardı hayatımda, 10 yıla yakın oynadım.*

6.
Soru: _____?
Cevap: *Farklı bir hayatım yoktu.*

7.
Soru: _____?
Cevap: *Dedem çok mütevazıydı.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8.
Soru: _____?
Cevap: *Biz Harem'de ya da Hanedan'ın çocuklarının yetiştiği şekilde (in the manner they were raised) yetişmedik.*

Miş'li Geçmiş Zaman (-miş, -mış, -müş, -muş, -ymiş, -ymış, -ymüş, -ymuş)

e → -miş - im (sev-miş-im)
i → -miş - sin (bin-miş-sin)

a → -mış (yaz-mış)
ı → -mış (çalış-mış)

o → -muş - uz (koş-muş-uz)
u → -muş - sunuz (otur-muş-sunuz)

ö → -müş - (ler) (gör-müş-ler)
ü → -müş - (ler) (gül-müş-ler)

Polis: Evinize giren hırsız pencereyi kırmış mı?
Bayan: Evet, kırmış.

Sally konserden önce çok heyecanlı-y-mış, ama Ali heyecanlı değil-miş.
Kaliforniya'da hava güzel mi-y-miş?
Emine dün akşam nerede-y-miş?

9.
Soru: _____?
Cevap: *Moda'daki Divan Pub'ta tanışmışlar.*

10.
Soru: _____?
Cevap: *İlk görüşte aşk... 1980'de evlenmişler.*

11.
Soru: _____?
Cevap: *Hürrem de gerçekten çok kuvvetli karakter. Ama ne yapmış tam bilmiyoruz.*

12.
Soru: _____?
Cevap: *Ben o tarz bir rolde oynayamam.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Geniş Zaman (-ir, -ır, -ür, -ur, -er, -ar, -r)

1. After verb stems ending in a vowel, add –(V)r.
2. After polysyllabic verb stems ending in a consonant, add –Ir (-ir, -ır, -ur, -ür).
3. After monosyllabic verb stems ending with a consonant, add – Er (-ar, -er).
4. After 13 monosyllabic verb stems (mostly ending in –l or –r), add –Ir (-ir, -ır, -ur, -ür): al-, bil-, bul-, dur-, gel-, gör, kal-, ol-, öl-, san-, var-, ver-, vur.
5. Note that "t" in et- and git- becomes "d" when the –Er suffix is added.

Damla ve ben her hafta birer kitap oku- r - uz. (1)
Elif ve Şirin her zaman gülüş- ür - ler. (2)
Mehmet her sabah kahvaltıda çay iç- er . (3)
Berra her yıl bir kere anneannesine gel- ir . (4)
Biz her hafta sonu Türk marketine alışverişe gid- er - iz. (5)

3rd Person statements: (-dir, -dır, -dür, -dur/(-tir, -tır, -tür, -tur)

Bütün çocuklar güzel- dir .
Evsizler genelde aç- tır - lar , çünkü onların yiyecek almak için paraları yok- tur .

Negative forms: (-me/-ma, -mez/-maz)

Akşamları kahve iç-me- m , bitki çayı iç- er - im .
Sen genelde gazete hiç oku-ma- z - sın , niçin şimdi okuyorsun?
Mehmet şarkı söyle-me- z .
Biz maalesef programa katıl-a-ma- y - ız .
Beyefendi, tatlı al-ma- z mı- sınız ?
Gençler bu tarz pantolonu beğen-me- z - ler .

13.
Soru: _____?
Cevap: *II. Abdülhamit'in torunlarından Osman Nami Osmanoğlu'nun torunu Roksan Kunter'in büyük büyük babaannesi Hürrem Sultan.*

14.
Soru: _____?
Cevap: *Eski milli basketbolcu Erman Kunter'se babası.*

15.
Soru: _____?
Cevap: *Tek çocuğum.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

16.
Soru: _____?
Cevap: *Onlarınki gibi bir evliliğim olsun isterim, hâlâ birbirlerinin gözlerinin içine bakarlar.*

17.
Soru: _____?
Cevap: *Duygusal bir insanım. Bir şey yaptığım zaman en iyisini yapmak isterim.*

18.
Soru: _____?
Cevap: *Yalanı sevmem.*

19.
Soru: _____?
Cevap: *Arkadaşlarımla vakit geçirmeyi severim.*

Geçmiş Zaman Hikayesi (-iyordu, -ıyordu, -üyordu, -uyordu)

e → -i - yor - du - m (sev-iyor-du-m)
i → -i - yor - du - n (bin-iyor-du-n)

a → -ı - yor - du (yaz-ıyor-du)
ı → -ı - yor - du (çalış-ıyor-du)

o → -u - yor - du - k (koş-uyor-du-k)
u → -u - yor - du - nuz (otur-uyor-du-nuz)

ö → -ü - yor - du /- üyor - lar - dı (gör-üyor-du/gör-üyor-lar-dı)
ü → -ü - yor - du /- üyor - lar - dı (gül-üyor-du/gül-üyor-lar-dı)

Eskiden brokoliyi hiç sev-m-i - yor - du - m, ama şimdi çok seviyorum.
Biz okula girerken öğrenciler çık-ı - yor - lar - dı .
Biz ne konuş-u - yor - du - k ?
Klima çalış-m-ı - yor mu-y - du ?

20.
Soru: _____?
Cevap: *Annemle babam çalışıyordu o dönem, ben ilkokula gidiyordum.*

21.
Soru: _____?
Cevap: *Özellikle bir yaştan sonra her şeyi konuşabiliyordum.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

22.
Soru: _____?
Cevap: *Ekran önünde olmayı düşünmüyordum.*

Geniş Geçmiş Zamanı Öğrenelim!

Ğ. Roksan Kunter, nine ve dedesinin evinde geçirdiği çocukluk günlerini Milliyet gazetesine anlatırken geniş geçmiş zamanı (habitual past tense) kullanıyor. Lütfen aşağıdaki geniş geçmiş zaman örneklerini, yani -(V)rdI fiillerini inceleyiniz.

- Dedemle çok fazla zaman geçir- ir - di - m .
  I spent/would spend/used to spend a lot of time with my grandfather.
- Dedem sert ve kuralcıydı ama anneannem arada durumu idare ed- er - di .
  My grandfather was/used to be stern and always stuck to the rules, but my grandmother handled/would handle/used to handle the situation well.
- Dedem her zaman "Bize laf getirmeyin, başımı yere eğmeyin!" de- r - di .
  My grandfather said/would say/used to say, "Don't give people reason to talk about us. Don't embarrass me!"

The habitual past tense in Turkish is a compound tense formed by adding the definite past tense suffix –DI to the aorist suffix –(V)r.
The positive of the habitual past tense is formed using one of the following suffixes:
-(V)rdI (-rdı, -rdi, -rdu, -rdü, -ardı, -erdi, -ırdı, -irdi, -urdu, -ürdü)

Örnekler: yaşa- r - dı , bekle- r - di , oku- r - du , üşü- r - dü , bak- ar - dı , sev- er - di , çalış- ır - dı , pişir- ir - di , unut- ur - du , götür- ür - dü

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

I. ***<u>Gitmek</u> fiilin geniş geçmiş zaman çekimini inceleyiniz. Sonra yazmak, okumak, bilmek ve görmek fiillerinin geniş geçmiş zaman çekimlerini yazınız.***

<u>GİTMEK</u>

Ben gid-er-di-m (I used to go; would go)
Sen gid-er-di-n
O gid-er-di
Biz gid-er-di-k
Siz gid-er-di-niz
Onlar gid-er-(ler)-di

	yazmak	***okumak***
Ben		
Sen		
O		
Biz		
Siz		
Onlar		

	bilmek	***görmek***
Ben		
Sen		
O		
Biz		
Siz		
Onlar		

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

İ. ***GitMEmek fiilin geniş geçmiş zaman çekimini inceleyiniz. Sonra yazmamak, okumamak, bilmemek, ve görmemek fiillerinin geniş geçmiş zaman çekimlerini yazınız.***

GİTMEMEK

Ben git-mez-di-m (I didn't use to go; wouldn't go)
Sen git-mez-di-n
O git-mez-di
Biz git-mez-di-k
Siz git-mez-di-niz
Onlar git-mez-(ler)-di

	yazmamak	***okumamak***
Ben		
Sen		
O		
Biz		
Siz		
Onlar		

	bilmemek	***görmemek***
Ben		
Sen		
O		
Biz		
Siz		
Onlar		

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Positive yes/no questions in the habitual past tense are formed by placing the particle mI after the aorist suffix and before the definite past tense suffix: -(V)r mIydI.
Örnekler:

- Çocukken çok ağla- r mıy- dı - n ?
  Did you use to cry a lot when you were a child?
- Metrodayken başkalarının gazetesini oku- r mu- y - du - nuz ?
  Did you use to read other people's newspapers when you were on the subway?

J. ***Aşağıdaki özne ve fiilleri kullanarak 3 olumlu geniş geçmiş zaman soru cümlesi (3 positive questions in habitual past tense) yazınız.***

Özne	*Fiil*	*Cümle*
Ben	şarkı söylemek	
O	televizyon izlemek	
Siz	futbol oynamak	

Negative yes/no questions in the habitual past tense are formed by placing the particle mI after the negative aorist suffix and before the definite past tense suffix: -mAz mIydI.

Örnekler:

- Sibel Teyze bize telefon et-me- z mi- y - di ?
  Didn't Aunt Sibel use to call us?; Wouldn't Aunt Sibel call us?
- Bu ağaçtan elma topla-ma- z mı- y - dı - k ?
  Didn't we use to pick apples from this tree?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

K. ***Aşağıdaki özne ve fiilleri kullanarak 3 olumsuz geniş geçmiş zaman soru cümlesi (3 negative questions in habitual past tense) yazınız.***

Özne	*Fiil*	*Cümle*
Sen	brokoli yememek	
Biz	denizde yüzmemek	
Onlar	dedikodu yapmamak	

Note: In some contexts, the past progressive tense (-Iyordu) and the habitual past tense (-(V)rdI) are identical in meaning and therefore, interchangeable. The difference between them is as follows: The past progressive tense primarily indicates a past continuous action or a short-term pattern in the recent past; whereas the habitual past primarily indicates habitual actions in the more distant past or a long-term pattern.

Örnekler:

- Mutfağa girdiğimde Ayşe çikolatalı süt iç-i-yor-du.
  When I entered the kitchen, Ayşe was drinking chocolate milk.
- Çocukken sabahları hep çikolatalı süt iç-er-di-m.
  When I was a child, I used to drink chocolate milk in the morning.

Konuşalım!

L. ***Çocukken ne yapmayı severdiniz? Ne yapmayı sevmezdiniz? Neden? Lütfen sınıf arkadaşlarınıza sorunuz ve not alınız.***

Örneğin: Çocukluğumda ata binmeyi çok severdim, çünkü... Odamı toplamayı sevmezdim, çünkü...

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

	Ne severdi?	Ne sevmezdi?
Arkadaş 1		
Arkadaş 2		
Arkadaş 3		

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

M. ***Çocukluğunuzda sevdiğiniz bir akrabanız (örneğin nineniz, dedeniz veya bir amcanız) size ne tür tavsiyeler verirdi? Cümleleri tamamlayınız.***

1. Ben üzülünce o bana "_____" derdi.
2. Ben korkunca o bana "_____" derdi.
3. Ben kızınca o bana "_____" derdi.
4. Ben bir şey paylaşmayınca o bana "_____" derdi.

N. ***Çocukluğunuz nasıldı? Aşağıdaki cümleleri geniş geçmiş zaman fiillerini kullanarak tamamlayınız.***

1. Çocukken ben arabada _____.
2. Ben hastalandığımda annem _____.
3. Ben küçükken dedem ve anneannem bayramda _____.
4. Ben orta okuldayken hiç _____.

Kaynak: Public Domain,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:%C4%B0yd-i_Mill%C3%AE.JPG

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

O. ***WordPress-H5P'de "Osmanlı'da bayram nasıl kutlanırdı?" adlı Ünite 1, Ders 1 İzleme Alıştırmasını tamamlayınız.***

Ö. ***Sonra bu video ile ilgili düşüncelerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız. "Osmanlılar bayramlarda ne yapardı, ne yapmazdı?" sorusunu birlikte cevaplayınız.***

P. ***Çocukluğunuzda kutladığınız özel günlerden birini sınıf arkadaşınıza anlatınız. Anlatırken şu soruları cevaplamaya çalışınız:***

- Bayram günlerinde ne yapardınız?
- Kim(ler) ne yapardı ve nasıl yapardı?
- Kim(ler) ne yapmazdı ve neden yapmazdı?
- Bugün kutladığınız bayram o eski bayramlardan nasıl farklı? Sizce neden farklı?

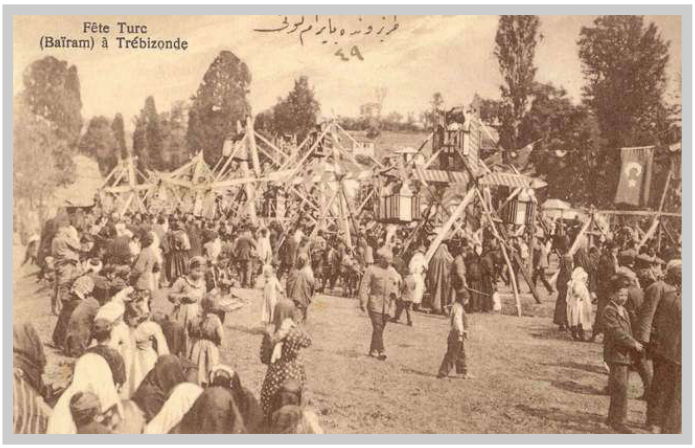

Kaynak: Public Domain,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bayram_in_Trabzon.jpg

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yazalım!

R. ***Küçüklüğünüzü düşununuz. Küçükken şimdikinden daha farklı neler yapardınız/yapmazdınız? Lütfen bu konudaki hatıralarınızı 100+ kelimeden oluşan bir paragraf yazarak paylaşınız. Paragrafa uygun bir başlık (title) yazınız. Paragrafı yazarken bu ünitede öğrendiğiniz 3 kelimeyi kullanınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Dinleyelim!

S. ***Büyük bir Pazar günü kahvaltısından sonra Berna Hanım ile eşi Murat Bey evde çay içiyor ve gazete okuyor. Onlar ne hakkında konuşuyorlar? Dinleyiniz ve işaretleyiniz.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/11S

- ❑ İstanbul'da oynanan son futbol maçı
- ❑ Çok izlenen bir televizyon dizisi
- ❑ Yabancı tarihçiler
- ❑ Hürrem Sultan'ın hayatı
- ❑ Yarın gelecek olan misafirler

Kaynak: CC BY, "Muhteşem Yüzyıl" by Miguel Olaya, https://www.flickr.com/photos/juglardelzipa/8296066276

Ş. ***Berna Hanım ve Murat Bey'in, 16. yüzyılda yaşayan Kanunî Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan hakkında farklı görüşleri var. Berna Hanım ve Murat Bey, Hürrem Sultan hakkında ne biliyorlar, ve bu bilgileri nereden öğrendiler? Konuşmaları tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki bölümün boşluklarını duyduğunuz kelimelerle doldurunuz. Sizce yeni kelimelerin İngilizce karşılığı nedir? Onları kutudaki İngilizce kelimelerle eşleştiriniz. Sonra tabloyu doldurunuz.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/11S

low cut	charitable	sweetly
ambitious	intrigue/plot	clever
historian	education	poet
interfere	didn't hold	series

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Berna Hanım: Neden ilgileniyorlar, biliyor musun? Çünkü dizinin Hürrem karakteri çok _____ , _____ ve de çok _____! Şu fotoğrafına bak: Amacına ulaşmak için onun başvurmayacağı yol yok. _____ elbiseler giyiyor, koskoca padişahının gözlerine _____ bakarak onu avucunun içine alıyor. Hürrem inanılmaz _____ ve entrikalarının ardı arkası kesilmiyor…

Murat Bey: Ama bir dakika! Sen Hürrem Sultan'ı tıpkı _____ de anlatıldığı gibi anlatıyorsun. Oysa o hiç öyle _____. Arkadaşım Selim var ya...

Berna Hanım: Evet...

Murat Bey: İşte Selim, _____ Talha Uğurluel'in "İki Harem'in ve İki Hürrem'in Farkı" adlı kitabını yeni bitirmiş ve benimle bazı bilgilerini paylaştı: Hürrem hırslı bir kadın değil, _____di. Ayrıca dizinin gösterdiği gibi 20'li yaşlarında değil, _____ yaşındayken Topkapı Sarayı'na, yani Harem'e alındı ve orada özel _____ gördü.

Berna Hanım: Olsun, daha sonra o _____ ları yapmadı mı?

Murat Bey: Talha Hoca'ya göre, o devlet yönetimine _____ edemezdi. Başka tarihçilerimize göre de onun devletteki rolü dizide gösterilen önemi _____. Ayrıca, televizyon programında hiç gösterilmeyen başka güzel bir yanı varmış: Hürrem Sultan _____ di, _____ de mükemmeldi…

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

T. ***Berna Hanım ve Murat Bey'in konuşmasını tekrar dinleyiniz ve aşağıdaki tabloyu doldurunuz.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/11S

	Hürrem Sultan nasıl bir insandı?	**Bu bilgiyi nereden öğrendiler?**
Berna Hanım'a göre		
Murat Bey'e göre		

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

U. *Şu soruların cevaplarını sınıf arkadaşınızla tartışınız.*

1. Berna Hanım “Muhteşem Yüzyıl” adlı diziyi neden izliyor?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Murat Bey, bu diziyi neden sevmiyor? Diziye hangi eleştirileri (criticisms) getiriyor?

_____

_____

_____

_____

_____

3. Bu diyaloğun sonunda sizce ne oldu? Arkadaşınızla tartışınız.

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Berna Hanım'ın bahsettiği Muhteşem Yüzyıl dizisini merak ettiniz mi? Cevabınız evet ise, dizinin ilk bölümünü şu linki tıklayarak izleyebilirsiniz:

https://www.youtube.com/watch?v=rRL0puH-ERY

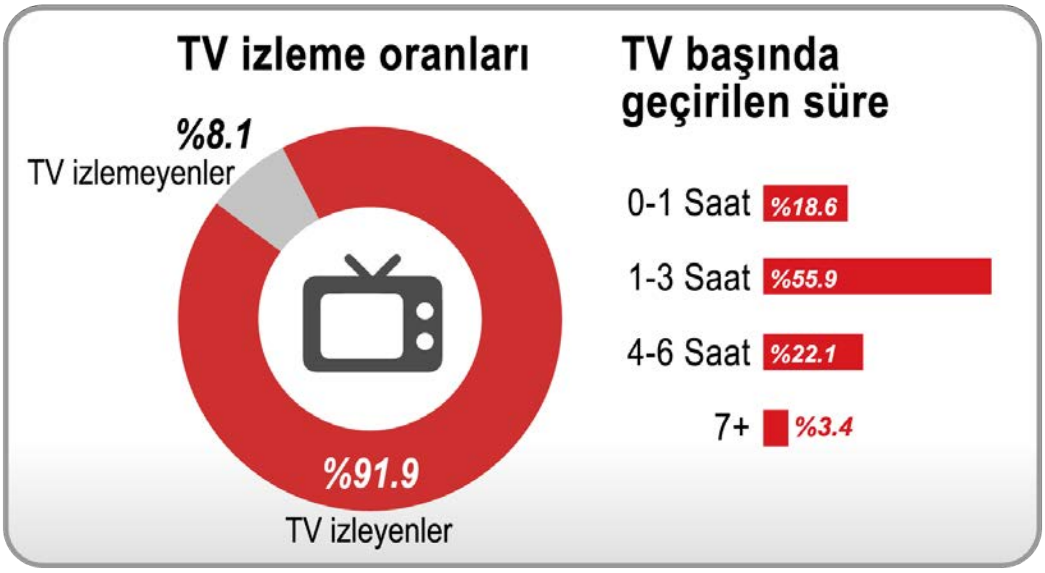

Kaynak: http://ww2.milliyet.com.tr/gundem/turk-ailesi-tv-bagimlisi-1532758

Ü. Yukarıdaki grafiğin istatistiklerini inceledikten sonra arkadaşınızla şu soruları tartışınız. Aşağıdaki kutularda bulunan kelimeleri kullanmaya çalışınız.

Ne izliyoruz?		**Neden izliyoruz veya izlemiyoruz?**
belgesel programları	pembe diziler	eğitici
çizgi filmler	polisiye filmler	eğlenceli
çocuk programları	reality şovlar	heyecan verici
dini programlar	spor programları	sıkıcı
haber programları	talk-şovlar	üzücü
gezi programları	tartışma programları	
magazin programları	yarışma programları	
müzik programları	yemek programları	

Note: Turks often use a singular noun to denote the plural. For example, "Çok pembe dizi izlerim." means "I watch a lot of soap operas."

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Ülkenizde ne tür televizyon programları popüler? Neden?

_____

_____

_____

2. Hangi programlar veya dizileri izlersiniz? Hangilerini izlemezsiniz? Neden?

_____

_____

_____

3. Boş zamanınızda film veya televizyon izlemeyi mi, başka aktiviteler yapmayı mı tercih edersiniz? Neden?

_____

_____

_____

V. ***WordPress-H5P'de "Sürgündeki Osmanlı" adlı Ünite 1, Ders 1 İzleme Alıştırmasını tamamlayınız.***

Y. ***Sonra bu video (V) ile ilgili düşüncelerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız. Şu soruların cevaplarını tartışınız.***

1. Videoda konuşan genç insanlar neden kendi aile tarihleriyle ilgileniyorlar?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Sizce bu insanların kimlik krizi (identity crisis) var mı? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

3. Bu insanlar hakkında başka ne öğrenmek istiyorsunuz?

_____

_____

_____

_____

_____

DERS 2: AİLE DİNAMİKLERİ

Okuyalım!

A. ***Kutudaki soruları okuyunuz. Sonra aşağıdaki metni hızlıca okuyunuz (skim). İlk 8 paragrafın içeriğine göre (according to each of the first 8 paragraphs' content) en uygun soruyu seçiniz ve paragraftan önce gelen boşluğa yazınız. Son paragraf için uygun bir soru kendiniz yazınız (write your own fitting question).***

- ❑ Eski Türklerde aileler daha mı büyüktü?
- ❑ Eski Türklerde anne ve babanın görevleri farklı mıydı?
- ❑ Eski Türklerde erkek ile kadın arasında fiziki güç farkı önemli miydi?
- ✓ Eski Türklerde kadınlar en çok ne kaybetmekten korkarlardı?
- ❑ Eski Türklerde kadın en çok hangi işleri yapıyordu?
- ✓ Eski Türklerde aile nasıl bir rol oynadı?
- ❑ Eski Türklerde kadının üzerinde bir kısıtlama var mıydı?
- ❑ Eski Türklerde erkek çocuğunun yetişmesi ve ailenin etkinliklerine katılması neden önemliydi?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Eski Türklerde Aile

Kaynak: Public Domain,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Prokudin-Gorskii-18.jpg

Paragraf 1: Eski Türklerde aile nasıl bir rol oynadı?

Aile, toplum olma anlayışının başlangıcıdır. Eski Türk toplumunda en küçük birim ailedir. Türk sosyal hayatı, aile ve akrabalık bağları üzerine kurulmuştur. Birbirine akrabalık bağları ile bağlı olan fertlerin toplamına aile denir. Aile, Türk toplumunun ve Türk devletinin çekirdeğini ve temelini oluşturuyordu. Kan akrabalığına dayanıyordu. Türk ailesi, birlik ve dayanışma içinde yaşıyordu. Ailenin reisi baba idi. Türk ailesinde otorite babanın şahsında toplanmaktaydı. Türk ailesi, “baba ailesi” tipindeydi. Babanın görevi, ailenin geçimini sağlamak yani ona bakmak, korumak ve yetişmiş olan evlatlarını evlendirmek idi. Eski bir ifade ile söylemek gerekirse, baba, yetişmiş olan “oğlunu evlendirmekte, kızını göçürmekteydi”.

Paragraf 2: _____?

Özellikle erkek evlatların yetişmesi ve ailenin faaliyetlerine katılması, babanın yükünü büyük ölçüde hafifletiyordu. Türklerdeki “Tay yetişirse at dinlenir, oğul yetişirse baba dinlenir” atasözü bu anlayışı yansıtmaktadır. Bu bakımdan, Türklerde erkek evlada büyük önem ve değer verilmekteydi. Esasen, soyun devamı da ancak erkek evlat sayesinde mümkün olmaktaydı.

Paragraf 3: _____?

Türk ailesinde, babanın yanında annenin de söz hakkı vardı. O, her şeyden önce erkeğin “evdeş”i yani ev arkadaşı idi. Başta ev olmak üzere ailenin bütün maddi varlığı,

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

eşlerin ortak malı idi. Ailenin her türlü faaliyetinde de iş bölümü anlayışı hâkimdi. Mesela, erkek evladı yetiştirmek babanın, kız evladı yetiştirmek de annenin görevi idi. Türklerde "babasız oğul, anasız kız" bakımsız sayılırdı.

Paragraf 4: _____?

Eşler arasındaki iş bölümünde kadına büyük ölçüde ev işleri düşmekteydi. Mesela, yemek pişirmek, çocuklara bakmak, koyunları sağmak, sütten elde edilen yiyecekleri hazırlamak, dikiş dikmek, keçe yapmak, kumaş dokumak, "yurd"u (çadır) kurup sökmek ve bazen kocasının atını eyerlemek hep kadının işiydi. Bütün bu işlerde anneye kız çocukları yardım etmekteydi.

Paragraf 5: _____?

Eski Türk toplumunda kadının üzerinde hiçbir kısıtlama yoktu. Esasen Türk kadını, çağdaş diğer toplumlarda olduğu gibi bütün haklardan mahrum, mazlum bir zümre değildi. Özgürdü ve toplumdan da saygı görmekteydi. Daha da önemlisi kadın, erkekle birlikte ailenin bütün faaliyetlerine katılmaktaydı. Hatta o, erkekler gibi ata binmekte, silah kullanmakta, avcılık yapmakta ve güreş tutmaktaydı.

Paragraf 6: _____?

Günümüzdeki erkek ile kadın arasında fiziki kuvvet farkı, eskiden pek görülmüyordu. Bu fark, bugün doğuştan olmaktan ziyade çevrenin etkisi ile meydana gelmiş bir durumdur. Özellikle eski Türk kadını kuvvet, tahammül, gayret, azim, cesaret bakımından erkeğin hemen hemen bir eşiydi.

Paragraf 7: Eski Türklerde kadınlar en çok ne kaybetmekten korkarlardı?

Türk kadını, namus ve iffetine son derece düşkündü. O, daima namus, iffet ve güzelliği ile yabancı seyyahların dikkatini çekmiştir. Kendi toplumu içinde ise, "altun özük", "ertini özük", "arık", "silig" (namuslu, temiz, bedeni inci gibi kadın ve kız) gibi güzel sıfatlarla anılmaktaydı. Türk erkekleri de eşlerine "görklüm" yani "güzelim" şeklinde hitap etmekteydiler. Öte yandan, Türk toplumunda, kadının savaşta düşmanın eline geçmesi büyük bir zillet sayılmaktaydı. Bundan dolayı Türkler, savaştan önce kadın ve çocuklarını güvenlik altına almayı hiçbir zaman ihmal etmezlerdi.

Paragraf 8: _____?

Eski Türk ailesi, bugün olduğu gibi, "küçük aile", yani "çekirdek aile" tipindeydi. "Evlenmek" ve "evlendirmek" kelimeleri bu durumu açıkça göstermektedir. "Evlenmek", yeni bir ev sahibi olmak, daha doğrusu yeni bir aile kurmak anlamına geliyordu. Her baba, yetişen oğullarını evlendirmek suretiyle onların da müstakil bir aile hâline gelmelerini

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

sağlamaktaydı. Bundan dolayı o, ailesindeki evlendirdiği her oğluna bir çadır ile bir miktar mal vermekteydi. Ancak küçük oğul, evlendikten sonra babasının çadırında kalmakta, yaşlılıklarında anne ve babasına bakmakta ve onların ölümlerinden sonra da çadırın ve babasının kalan malının sahibi olmaktaydı. Baba ocağını tüttürdüğü için küçük oğula "ot tigin" (ateş prensi) denmekteydi.

Paragraf 9: _____?

Türklerde genellikle dışarıdan evlilik (exogamie) tercih edilmekteydi. Daha doğrusu, oğlanlar dışarıdan evlendirilmekte, kızlar da dışarıya verilmekteydi. Bundan maksat, akraba sayısını artırmak, karşılıklı olarak birbirlerinin destek ve himayesini kazanmaktı. Dışarıdan evlilikten başka bir maksat da, akraba boylar edinerek, boylar arasındaki yağma ve çapulu önlemek ve böylece iç barışı sağlamaktı. Zira, konar-göçer bir hayat yaşayan bozkır ailelerinin ve boylarının tabii afetlere ve düşman saldırılarına karşı koyabilmeleri, ancak kendi aralarında akrabalık bağları kurmaları ve iş birliğini kuvvetlendirmeleri ile mümkün olabilmekteydi. Öte yandan, eski Türk toplumunda tek eşle evlilik (monogamie) hâkimdi. Bazen erken ölen kardeşlerin dul kalan eşleri, diğer kardeşler ve akraba erkeklerden biri tarafından ikinci bir eş olarak alınmaktaydı. Bu davranışın temelinde, aile ve malın parçalanmaması fikri ile himaye ve destek anlayışı yatmaktaydı.

Special permission granted by Prof. Dr. Salim Koca to include this excerpt of his entry, "Eski Türklerde Sosyal ve Ekonomik Hayat" (*Türkler Ansiklopedisi,* vol. 8. ,Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002) in this publication.

Tekrar Okuyalım ve Kelime Öğrenelim!

B. ***"Eski Türklerde Aile" metnini WordPress-H5P'de tekrar okuyunuz. Metindeki bağlam ipuçlarını ve Türkçedeki eklerle ilgili bilginizi kullanarak kalın yazılmış kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. (Guess the meaning of the words in bold using context clues and your knowledge of Turkish suffixes. Type the LETTER of the best answer in the blank. Print out this page, bring it class for reference as we discuss the text.)***

Dinleyelim ve Kelime Öğrenelim!

C. ***Çeşitli aile fertleri arasında geçen mini-diyalogları WordPress-H5P'de dinleyiniz ve boşlukları duyduğunuz kelimeler ile doldurunuz. Sonra Doğru/Yanlış soruları cevaplayınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Tartışalım!

Ç. ***Lütfen sınıf arkadaşlarınızla aşağıdaki soruları tartışınız!***

1. Sizin ülkenizde aile, toplumun ve devletin “çekirdeğini ve temelini” oluşturuyor mu? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Sizce modern dünyada epeyce artmış olan boşanma oranı (increased divorce rates), toplumları ve/veya devletleri nasıl etkiliyor?

_____

_____

_____

_____

_____

3. Sizin ailenizde aile reisi kimdir? Bunu günlük hayatınızda nasıl anlıyorsunuz?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Sizin ailenizde kimin hangi konuda söz hakkı var? Neden?

5. Türklerdeki “Tay yetişirse at dinlenir, oğul yetişirse baba dinlenir” atasözü hakkında ne düşünüyorsunuz?

6. Evinizde iş bölümü var mı? Varsa, kim ne yapar, ne yapmaz? Neden?

7. Sizin ülkenizde kadınlar en çok “namus, iffet ve güzelliği ile” insanların dikkatini çeker mi? Yoksa ülkenizde kadınların başka özellikleri mi daha önemli?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. Modern dünyada “çekirdek aile” olarak yaşamanın hangi avantajları var? Hangi dezavantajları var?
   (Lütfen avantaj ve dezavantajların listesini yapınız.)

9. Birçok kültür/toplumda ailenin bir çocuğu, annesi ve babasının yanında kalıp onlara bakmalıdır. Örneğin, Kazak kültüründe en küçük erkek çocuk evlenince, eşi ve ailesi ile anne-babasının evinde kalır ve anne-babası ölene kadar onlara bakar. Sizce bu düzen faydalı mı, zararlı mı? Neden?

10. Bugünkü batılı toplumlarda insanların çoğu, dışarıdan evlilik ve tek eşliliği tercih ediyor. Hatta birçok ülkede aile içi evlilikleri ve çok eşliliği yasaklayan yasalar (laws prohibiting) var. Sizce bu toplumlar ve devletler, aile içi evliliklere ve çok eşliliğe neden çok olumsuz (negatif) bakıyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

11.“Eski Türklerde Aile” metninde hangi detayları ilginç buldunuz? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

Bugünkü Türkiye'de Bir Aile

Kaynak: CC BY-SA, "Turkish Family Pose outside 10th-Century Akdamar Church (Akdamar Kilisesi) - Lake Van - Turkey" by Adam Jones, https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5796270501

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yeni Fiil Yapıları İnceleyelim!

Expressing present and past tense with -mAktA and -mAktAydI
Just like the suffix –İyor, the suffix –mAktA (-mekte, -makta) expresses an ongoing or habitual event or state of affairs in the present time frame. However, -mAktA is used mostly in more formal styles of writing, and only occasionally in speaking. If one wishes to lend an extra layer of authority, one may add the aorist suffix –DIr to –mAktA.

Study the use of –mAktA in a social studies exam question:

1) Hakan Bey bilimsel araştırma yap- mak - ta - dır . Araştırma için kütüphaneye gitmiş ve konu ile ilgili kitapları masasına götürmüştür. Sizce Hakan Bey bilimsel araştırma basamaklarının hangi aşamasında olabilir?

A) Konu seçimi
B) Veri toplama ✓
C) Rapor yazma
D) Hipotez ileri sürme

The suffix – mAk - tA - y - dI (-mekteydi, -maktaydı) expresses an ongoing or habitual event or state of affairs in the past time frame, and thus can correspond to the tenses indicated by the suffixes –Iyordu or –(V)rdI, depending on how far back in time or for what length of time the action or state occurred. (See Ünite 1, Ders 1, pg. 15 for an explanation of the difference between –Iyordu and –(V)rdI.) The suffix –mAktAydI is used almost exclusively in more formal styles of writing.

D. ***"Eski Türklerde Aile" adlı metnin 8. paragrafında –mAktAdIr (present) ve –mAktAydI (past) yapıların kullanımını inceleyiniz (examine their usage).***

Eski Türk ailesi, bugün olduğu gibi, "küçük aile", yani "çekirdek aile" tipindeydi. "Evlenmek" ve "evlendirmek" kelimeleri bu durumu açıkça **göstermektedir**.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

"Evlenmek", yeni bir ev sahibi olmak, daha doğrusu yeni bir aile kurmak anlamına geliyordu. Her baba, yetişen oğullarını evlendirmek suretiyle onların da müstakil bir aile hâline gelmelerini **sağlamaktaydı**. Bundan dolayı o, ailesindeki evlendirdiği her oğluna bir çadır ile bir miktar mal **vermekteydi**. Ancak küçük oğul, evlendikten sonra babasının çadırında **kalmakta**, yaşlılıklarında anne ve babasına **bakmakta** ve onların ölümlerinden sonra da çadırın ve babasının kalan malının sahibi **olmaktaydı.** Baba ocağını tüttürdüğü için küçük oğula "ot tigin" (ateş prensi) **denmekteydi**.

E. ***–Iyor, -Iyordu ve/veya –(V)rdI ekleri kullanarak 8. Paragrafı daha az resmi şekilde yeniden yazınız. (Now rewrite this paragraph in a more informal style, using –Iyor, -Iyordu and/or –(V)rdI where appropriate.)***

Eski Türk ailesi, bugün olduğu gibi, "küçük aile", yani "çekirdek aile" tipindeydi. "Evlenmek" ve "evlendirmek" kelimeleri bu durumu açıkça **göster**_____. "Evlenmek", yeni bir ev sahibi olmak, daha doğrusu yeni bir aile kurmak anlamına geliyordu. Her baba, yetişen oğullarını evlendirmek suretiyle onların da müstakil bir aile hâline gelmelerini **sağla**_____. Bundan dolayı o, ailesindeki evlendirdiği her oğluna bir çadır ile bir miktar mal **ver**_____. Ancak küçük oğul, evlendikten sonra babasının çadırında **kal**_____, yaşlılıklarında anne ve babasına **bak**_____ ve onların ölümlerinden sonra da çadırın ve babasının kalan malının sahibi **ol**_____. Baba ocağını tüttürdüğü için küçük oğula "ot tigin" (ateş prensi) **den**_____.

Bu paragrafı yüksek sesle okurken kendinizi kaydediniz ve kaydınızı hocanızla paylaşınız. (Make a voice recording of yourself reading your informal paragraph aloud, and share it with your instructor.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

F. ***Aşağıdaki metni okuyunuz. Sonra, -Iyor fiilinin yerine geniş zaman ve -mAktA fiilini kullanarak metnin daha resmi bir versiyonunu yazınız. (Using aorist tense (geniş zaman) and -mAktA verbs in lieu of –Iyor verbs, write a more formal version of the text below.)***

Kaynak: Public domain,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nuribilgeceylan.jpg

Ünlü Türk Film Yönetmeni Nuri Bilge Ceylan'ın Gençliği ve Meslek Kararı

Nuri Bilge Ceylan liseden sonra, 1976 yılında, İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği bölümüne giriyor. Ancak bunlar olaylı yıllar. Boykotlar, çatışmalar, siyasi kutuplaşmalar nedeniyle dersler sürekli kesintiye uğruyor. Nuri Bilge, o günlerde olayların en yoğun yaşandığı Maçka kampüsüne iki yıl gidiyor geliyor. Ancak olaylar derslere pek izin vermiyor.

1978 yılında tekrar sınava giriyor ve o yıllarda olayların kısmen daha az yaşandığı Boğaziçi Üniversitesi'nin Elektrik Mühendisliği bölümüne geçiyor.

Lise yıllarında filizlenen fotoğraf merakı burada fotoğraf kulübünün de katkısıyla artıyor. Üniversitenin zengin kütüphanesi ve müzik arşivi, özellikle görsel sanatlara ve klasik müziğe olan tutkusunu beslemekte önemli rol oynuyor. Üstün Barışta'dan aldığı seçmeli sinema dersleri ve sinema kulübünün yaptığı özel gösterimler, daha önce Taksim'deki Sinematek gösterimlerinde filizlenmiş sinema sevgisinin pekişmesini sağlıyor. Bunlar, henüz DVD ya da videonun olmadığı, filmlerin sinemada seyredilmek zorunda olduğu yıllar.

Boğaziçi yıllarında okul harçlığını çıkarmak için kulüpte vesikalık fotoğraf çekiyor. Fotoğraf kulübü dışında, dağcılık ve satranç kulüplerinde de faaliyet gösteriyor.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1985 yılında okuldan mezun olan Nuri Bilge, 'Ne yapmalıyım?' sorusunun cevabını önce Londra'da, ardından Katmandu'da arıyor. Aylar süren batı ve doğu seyahatlerinin ardından Türkiye'ye dönen Ceylan askerlik yapmaya karar vererek kararsızlığın verdiği sıkıntılara bir son veriyor. Ve Ankara Mamak'ta geçen bir buçuk yıllık askerlik günleri boyunca hayatının geri kalanını nasıl şekillendireceğini keşfediyor: Sinema...

This text is included here with special permission from Nbc film:
http://www.nuribilgeceylan.com/bio-turkish.php

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

G. ***İnternet'e girerek akademik çalışmaları size ilginç gelen bir Türk profesörün biyografisini bulunuz. Sizin İstanbul'da yapılacak bir kongrede onu tanıtmaya davet edildiğinizi hayal ediniz. Bu profesörü 1-2 dakika Türkçe tanıtırken kendi videonuzu çekiniz. Tanıtımınızda –mAktAdIr, –mAktAydI ve/veya -mIştIr yapılarını en az iki kere kullanınız. (Using the Internet, find a short bio of a Turkish professor whose academic work you find interesting. Imagine that you have been invited to introduce him/her at a conference in Istanbul. Prepare a 1-2 minute video recording of yourself introducing the professor in Turkish. Be sure to use –mAktAdIr, –mAktAydI and/or -mIştIr in your introduction at least twice.)***

G

Tanıtımınız için örnek cümleler:

- Sosyoloji profesörü ve yazar olan Nilüfer Göle, ODTÜ'de öğrenciyken Freud ve Marx **okurdu/okumaktaydı** (*used to read*) ve "kafalı, saygın, mert, erkek kız" olarak **anılıyordu/anılmaktaydı**. (*was called*)
    - Note: You will probably not use **–mAktAydI** in your introduction, unless you are describing a past progressive action performed by your academic or ongoing state-of-being experienced by him/her, as in the above example.
- Nilüfer Göle, ODTÜ ve Fransa'da Paris Üniversitesi'ndeki eğitiminden sonra sosyoloji doktorasını École des Hautes Études et en Sciences Sociales'den **aldı/almıştır**. (received)
    - Note: If you are relating your academic's past accomplishments in simple past tense, try using **-mIş - tIr**. The **-mIştIr** form adds authority, confirming **-mIş** news of a past event that was not personally witnessed but is generally corroborated and held to be true with the aorist **-DIr**. The **-mIştIr** form is more formal and official than either **-DI** or **-mIş**.
- Nilüfer Göle, şu an Paris'te École des Hautes Études et en Sciences Sociales'de **ders veriyor/vermektedir**. (*is teaching*)
    - Note: You can use **-mAktA(dIr)** to relate what your academic is presently doing. You can also choose to narrate your academic's entire career in present tense, using **-mAktA(dIr)**. However, most introductions at conferences involve narration in a variety of tenses.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Hâl Eklerini Tekrarlayalım! (Let's Review Case Suffixes!)

H. ***First review the various case suffixes that Turkish nouns, verbal nouns and pronouns can take in the Unit 1 Grammar Appendix pdf*** (https://merhaba.coerll.utexas.edu/12II)***. Then, identify the role of each the underlined nouns, verbal nouns and pronouns in the WordPress-H5P activity, "Aile İçerisinde Ortak Kararlar Almanın Önemi", and label each one's case as "nominative", "accusative", "dative", "locative", "ablative" or "genitive". Print out this page, bring it class, and discuss your answers with a classmate.***

Konuşalım!

I. ***Aşağıdaki soruları sınıf arkadaşınızla konuşarak cevaplayınız. Bol bol örnek vererek anlatınız.***

Aileniz demokratik mi, yoksa bir diktatörlüğe mi benziyor? Aileniz hangi konularda ortak kararlar alıyor?
Sonuçlar nasıl oluyor?

akşam yemeği	evdeki iş bölümü	araba paylaşımı	televizyon kullanımı
tatil planları	aile bütçesi	bilgisayar/ İnternet kullanımı	giyim
akraba ziyaretleri	evcil hayvan bakımı	...	...

İ. ***Once again, review the various case suffixes that Turkish nouns, verbal nouns and pronouns can take in the Unit 1 Grammar Appendix pdf*** (https://merhaba.coerll.utexas.edu/12II)***, paying special attention to the use of the Turkish buffer letters "-n-", "-s-" and "-y-". Then read the WordPress-H5P activity, "Evde Eğitim, Sokakta Gelişim Olur" by psychologist Adem Güneş, and type in the missing case suffixes. Remember that you may need to use one of the three Turkish buffer letters, "-n-", "-s-" or "-y-". If the noun, verbal noun, or pronoun is nominative and needs NO SUFFIX, type "x".***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak: Pixabay licence (https://pixabay.com/service/terms/), https://pixabay.com/tr/photos/%C3%A7ocuklar-t%C3%BCrkiye-%C3%A7ocuk-getto-2817690/

Yazalım!

J. ***Aşağıdaki soruları cevaplayan 8-10 cümlelik bir paragraf yazınız. Paragrafınız metnin ana fikirlerini özetlemeli (summarize) ve sizin görüşünüzü açıklamalı (explain your opinion).***

Sizce “Eğitim evde, gelişim sokakta olur” metni, çocuğun gelişiminde ailenin rolü hakkında ne anlatıyor? Metnin yazarı psikolog Adem Güneş'in fikirlerine katılıyor musunuz? Neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

K. ***Aşağıdaki soruları cevaplayan 8-10 cümlelik bir paragraf yazınız. Paragrafınızda çocukların sokakta oynayamamasının sonuçlarını incelemeli ve ailelere alternatifleri sunmalısınız (analyze the consequences of children's inability to play in the street and offer alternative suggestions to families).***

Bugünkü dünyada ve özellikle büyük şehirlerde çocukların sokakta oynaması mümkün olmayabilir, çünkü onları sokakta ciddi tehlikeler bekliyor. Sizce sokakta oynayamamak, bir çocuğun gelişimini nasıl etkiler? Sizce çocuğunu sokağa oynamaya gönderemeyen aileler onun yerine ne yapmalı?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

İzleyelim!

L. ***Youtube kanalındaki "Benim Ailem" videolarını birkaç kez izleyiniz ve not alınız. Her konuşmacı aşağıdaki soruları nasıl cevaplıyor? Bu konuşmacıların cevaplarında hangi eğilimleri (trends) tespit edebilirsiniz (can identify)? Notlarınızı aşağıdaki tabloya veya ayrı bir kağıda yazabilirsiniz. Gerekirse, videoları izlerken Türkçe alt yazıları açabilirsiniz.***

- Aycan: https://youtu.be/k7EHsYX6xNA
- Cemre: https://youtu.be/fzlqo78-UQg
- Nihan: https://youtu.be/OCTo80Yfp68
- Merve: https://youtu.be/KqopQcYXPx4
- Mutlu: https://youtu.be/Jyv31KFLvwk

Videolardan Notlarım:

1. Ailenizi biraz anlatır mısınız? Kimler var?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

2. Kimlerle ve nerede büyüdünüz?

Konuşmacı 1

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Hangi değerleri ailenizden öğrendiniz ve onları nasıl öğrendiniz?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 5

4. Sizin ailenizi başka ailelerden farklı kılan özellikler nedir?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

5. Sizce aile önemli mi? Neden?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

Eğilim 1:

Eğilim 2:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Eğilim 3:

_____

_____

_____

Araştıralım!

M. ***Çevrenizde bulunan bir Türk ile ailesiyle ilgili bir röportaj yapınız ve öğrendiklerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız. Bu araştırma projesine şöyle yaklaşınız:***

1. Alıştırma L'deki sorulardan yola çıkarak daha geniş bir soru listesi oluşturunuz. Röportaj yapacağınız Türkten neler öğrenmek istiyorsunuz? Sorularınızı sormadan önce öğretmeninize kontrol ettiriniz.
2. Röportaj yapmak istediğiniz kişiye, onunla röportaj yapmak istediğinizi söyleyiniz. Röportajın içeriğinin anonim kalacağını (that the content of the interview will remain anonymous) söylemeyi unutmayınız.
3. İkinizin rahat edeceği bir yerde 30-45 dakikalık bir röportaj yapınız. Hep Türkçe konuşmaya çalışınız, ama röportaj yaptığınız kişi anlamadığınız bir şey söylerse, açıklamasını isteyiniz. Mümkünse tüm röportajı kaydediniz (record), çünkü notlarınızı daha kolay çıkarırsınız.
4. Yaptığınız röportajı tekrar dinleyiniz ve en önemli bulduğunuz noktaları not ediniz.
5. Notlarınızı kullanarak 1-2 sayfalık bir özet yazınız. Özetiniz 3. şahısta (in 3rd person) olmalı ve kişinin gerçek adını vermemeli.
6. Özetinizi derse getiriniz ve sınıf arkadaşınızla paylaşınız.
7. Öğretmeninizin notlarını aldıktan sonra özetinizi düzeltiniz (revise).

İzleyelim ve Yazalım!

N. ***"Canım Ailem" dizisinden alınan videoyu*** (https://merhaba.coerll.utexas.edu/12N) ***izleyiniz. Sonra Halim ve Feride'nin durumu hakkında 8-10 cümlelik bir paragraf yazınız. Sizce onlar neden Skype kullanarak haberleşiyorlar?***

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 1, Ders 1 Kelime Listesi

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-1-ders-1

İsimler (Nouns)

antrenman
antrenör
bakış açısı
bayram
çocukluk anı
dadı
değer
devlet
dizi teklifi
ekran
eksiklik
entrika
görev
görgü
hanedan soyu
iletişim (kurmak)
kahkaha (atmak)
karar (vermek)
kimlik krizi
sürgün (etmek)
şair
tarihçi
torun
yalan (söylemek)

Sıfatlar (Adjectives)

ayrıcalıklı
dekolte
hırslı
kuralcı
kurnaz
kuvvetli – ***güçlü***
milli
mütevazı
sert
tatlı

Zarflar (Adverbs)

hâlâ
ne eksik ne fazla

Bağlaçlar (Connectors)

tam tersine

Fiiller (Verbs)

başını yere eğmek
eğitim almak/görmek
(bir şeyden/birinden) etkilenmek
gayret sarf etmek
(bir şeyi/birini) idare etmek
(bir şeyle/biriyle) ilgilenmek
kendi ayakları üzerinde durmak
kendini ifade etmek
laf getirmek
öğütlemek – ***tavsiye vermek***
öne çıkmak
(bir şeyi başka bir şeye) tercih etmek
(bir şeyi) uygulamak
yetişmek
yönlendirmek

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 1, Ders 2 Kelime Listesi

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-1-ders-2

İsimler (Nouns)

aile reisi
aile yapısı
akrabalık bağları
amaç – **maksat** – **hedef**
bakımsız
birey – **fert**
birim
çadır
çekirdek
çekirdek aile
dul (kalmak)
(bir şeye) düşkün
evlat – **çocuk**
gelişim
geniş aile
iffet
iş bölümü
karar (vermek)
mal
namus
özellik
soyun devamı
söz hakkı
temel
toplum

Sıfatlar (Adjectives)

ayrı
faydalı
konar-göçer – **göçebe**
ortak
mümkün
müstakil
zararlı

Zarflar (Adverbs)

büyük ölçüde

Bağlaçlar (Connectors)

(bir şey) bakımından

Fiiller (Verbs)

aile kurmak
(bir şeye/birine) bağlı (olmak)
davranmak
(bir şeyi) düzeltmek
geçim sağlamak
hafifletmek
(bir şeye) hakim olmak
(birine) hitap etmek
(bir şeyi/birini) ihmal etmek
(bir şeyi/birini) kabul etmek
(bir şeye/birine) karşı koymak
kazanmak
kısıtlamak
kurmak
(bir şeyden) mahrum (kalmak)
(bir şeyi) oluşturmak
önem taşımak
parçalanmak
vefat etmek
yansımak
(bir şeyi) yansıtmak
(birini) yetiştirmek
zorluk çekmek
(bir şey yapmak) zorunda (olmak)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

ÜNİTE 1 KÜLTÜR EKİ:
ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI VE SİNEMASINDA AİLE

A. ***Genç bir Türk yazar olan Handan Acar Yıldız kimdir? Okuyunuz:***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEA

This photo was provided by Handan Acar Yıldız.

Handan Acar Yıldız 1 Şubat 1979 tarihinde İstanbul Eyüp'te doğdu. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik bölümünü bitirdi (2000). Geçmiş yıllarda çeşitli basın kuruluşlarında görev aldı; muhabirlik ve editörlük yaptı. İlk öyküsü "Yokuş" 2008 yılında Dergâh dergisinde yayımlandı. Kitapları *Cam Koridor* (2011), *Ağır Boşluk* (2014) ve *İnatçı Leke* (2015-TYB Öykü Ödülü).

B. ***Handan Acar Yıldız'ın "Hi(YER)arşi" adlı öyküsünde geçen yeni kelimeleri inceleyiniz.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEB

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

İsimler:
mikrop – microbe, germ, bug, bastard
Arife akşamı – the evening before a major Islamic holiday
gelin – bride, daughter-in-law
intikam (almak) – (to take) revenge
yenge – here: aunt by marriage; also: sister-in-law
valiz – suitcase
ısrar – insistence
okuma bayramı - school celebration of 1st graders' new ability to read
semaver – samovar, tea urn
semazen – a whirling dervish
demlik – teapot (upper part of the samovar)
bakır – copper

Sıfatlar:
simsiyah – çok siyah
tiksinti dolu – filled with disgust
epeski – çok eski

Zarflar:
artık – now, no longer

Bağlaçlar:
-e/a rağmen – despite, in spite of (something)

Fiiller:
susmak – konuşmamak
nöbetçi tutulmak – to be assigned a shift
eskimek – to become old
küflenmek – to become moldy
sinmek – to pervade, penetrate, permeate
dönüşmek – to turn into, transform into
başı(nı) çevirmek – to turn one's head
kaynamak – to boil
suyu çekilmek – to drain, to lose water
taşmak – to spill over
-e/a değmek – to touch (sth.)
pişman olmak – to regret, feel remorse
inancı(nı) kaybetmek – to lose one's faith
demlenmek – to brew, steep
dua etmek – to pray
büyümek – to grow, grow up

C. ***Handan Acar Yıldız'ın "Hi(YER)arşi" adlı öyküsünü iki kez okuyunuz. Öyküyü ikinci kez okurken siyah yazılmış ifadelere (phrases in bold print) dikkat ediniz. Bu ifadelerin hangi soruyu cevapladığını yazınız. (Write the question word each bold print phrase answers, as shown in the examples that follow the story.)***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEC

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Hi(YER)arşi

DEDEM amcamın kızına **'mikrop'** dedi.

Dedem amcamın **yedi yaşındaki** kızına 'mikrop' dedi.

Dedem amcamın yedi yaşındaki kızına **Arife akşamı** 'mikrop' dedi.

Dedem amcamın yedi yaşındaki kızına Arife akşamı, **sadece aynı yerden iki kere geçtiği** için 'mikrop' dedi.

Dedem amcamın yedi yaşındaki kızına Arife akşamı, sadece aynı yerden iki kere geçtiği için, **simsiyah ve tiksinti dolu bir yüzle** 'mikrop' dedi.

AMCAM sustu.

Amcam **çok** sustu.

Amcam **bir kez daha** çok sustu.

Amcam yine, bir kez daha çok sustu.

Amcamın susuşu bayramı erken bitirdi. Ben biliyordum, amcam bayram bitince de susacaktı. Çünkü biz küçük bir Anadolu şehrinde yaşıyoruz; geçen bayram babam, ondan önceki bayram dayım, çok eski bayramlarda gençken dedem susmuştu. Dedem **artık** konuşuyor.

Biz küçük bir Anadolu şehrinde yaşıyoruz. Annem susar, anneannem susar, teyzem susar, halam susar. Tüm bayram boyunca evde nöbetçi tutulduğu için akrabalarını bayramdan sonra gezen yeni gelinler susar. Eski gelinler de susar. Epeski gelinler konuşur ama.

Gelinlerin konuşması için çok eskimeleri gerekir. Hatta küflenecek kadar eskimeleri... Sonra sözlerine küf siner. Gençliğinin intikamını gençlerden alan bir yaşlıya dönüşürler.

YENGEM susmadı.

Yengem **gitti**.

Yengem, **bayramın birinci günü** sabah gitti.

Yengem, bayramın birinci günü sabah, **valizini bile toplamadan** gitti.

Yengem, bayramın birinci günü sabah, valizini bile toplamadan, **babaannemin tüm ısrarına rağmen** gitti.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yengem, bayramın birinci günü sabah, valizini bile toplamadan, babaannemin tüm ısrarına, halamın 'herkes hata yapabilir' demesine rağmen gitti.

AMCAMIN KIZI, yengemin elinden tuttu.

Amcamın **kırmızı elbiseli kızı**, yengemin elinden tuttu.

Amcamın kırmızı, okuma bayramı elbiseli kızı yengemin elinden tuttu.

Amcamın kırmızı, okuma bayramı elbiseli kızı, **ara sıra başını bize doğru çevirerek** yengemin elinden tuttu.

SEMAVER kaynadı.

Semaver, **semazene dönüşerek** kaynadı.

Semaver, semazene dönüşerek **bahçede** kaynadı.

Semaver, semazene dönüşerek bahçede, **suyu çekilene kadar** kaynadı.

Semaverin suyu **taştı.** Taşan su bakıra değince 'cos' sesiyle **yok oldu**.

Su, taştığına pişman oldu; akmak için taşmıştı, sonu buharlaşmak oldu.

Su, **taşmaya** olan inancını kaybetti.

Kadın, **inanmaya** inancını kaybetti.

DEMLİK, semaverin üzerinde durdu.

Demlik, semaverin üzerinde **saatlerce** durdu.

Demlik, bu evdeki tüm sessiz kadınlar ve erkekler kadar **demlendi**.

Çünkü kimse çay içmedi.

Çünkü kimse kahvaltı etmedi.

Ben, bayramda kabul olur diye dua ettim.

'Allah'ım büyüdüğümde, yaşlanmadan önce **konuşabilen bir adam** olabileyim' dedim.

Kaynak: Permission granted by the author, Handan Acar Yıldız, to reprint this story from her collection, Ağır Boşluk, Hece Yayınları, 2014.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Siyah yazılmış ifadelerin hangi soruyu cevapladığını tespit edelim!

1. DEDEM amcamın kızına **'mikrop'** dedi.

*Dedeniz **ne** dedi?* _____

2. Dedem amcamın **yedi yaşındaki** kızına 'mikrop' dedi.

_____

_____

_____

3. Dedem amcamın yedi yaşındaki kızına Arife akşamı 'mikrop' dedi.

_____

_____

_____

4. Dedem amcamın yedi yaşındaki kızına Arife akşamı, sadece aynı yerden iki kere geçtiği için 'mikrop' dedi.

Grammar Hint:	The construction **–tiği için** means BECAUSE and is used in a clause that explains why: "*only because she passed the same way twice*". You will learn to use this con struction in Unit 3.

Dedeniz bunu niçin/neden dedi? _____

5. Dedem amcamın yedi yaşındaki kızına Arife akşamı, sadece aynı yerden iki kere geçtiği için, **simsiyah ve tiksinti dolu bir yüzle** 'mikrop' dedi.

_____

_____

_____

6. Amcam **çok** sustu.

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

7. Amcam **bir kez daha** çok sustu.

8. Dedem **artık** konuşuyor.

9. Yengem **gitti**.

10. Yengem, **bayramın birinci günü** sabah gitti.

11. Yengem, bayramın birinci günü sabah, **valizini bile toplamadan** gitti.

Grammar Hint:	**–meden/-madan** is an adverbial suffix that expresses the idea WITHOUT (COLLECTING). You will learn to use this construction in Unit 2.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

12. Yengem, bayramın birinci günü sabah, valizini bile toplamadan, **babaannemin tüm ısrarına rağmen** gitti.

13. Amcamın **kırmızı elbiseli kızı**, yengemin elinden tuttu.

14. Amcamın kırmızı, okuma bayramı elbiseli kızı, **ara sıra başını bize doğru çevirerek** yengemin elinden tuttu.

Grammar Hint: –(y)erek/-(y)arak is an adverbial suffix that expresses the idea BY (TURNING).

15. Semaver, **semazene dönüşerek** kaynadı.

16. Semaver, semazene dönüşerek **bahçede** kaynadı.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

17. Semaver, semazene dönüşerek bahçede, **suyu çekilene kadar** kaynadı.

18. Semaverin suyu **taştı.**

19. Taşan su bakıra değince 'cos' sesiyle **yok oldu**.

20. **Su**, taştığına pişman oldu; akmak için taşmıştı, sonu buharlaşmak oldu.

21. Su, **taşmaya** olan inancını kaybetti.

22. Kadın, **inanmaya** inancını kaybetti.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

23. Demlik, semaverin üzerinde **saatlerce** durdu.

_____

_____

_____

24. Demlik, bu evdeki tüm sessiz kadınlar ve erkekler kadar **demlendi**.

_____

_____

_____

25. 'Allah'ım büyüdüğümde, yaşlanmadan önce **konuşabilen bir adam** olabileyim' dedim.

Grammar Hint: **–(y)eyim/-(y)ayım** is a first-person singular optative mood verb form that expresses the idea LET ME (BE)....

_____

_____

_____

Ç. *"Hi(YER)arşi" adlı öykü ile ilgili şu sorulara da cevap hazırlayınız. Cevaplarınızı derste tartışacaksınız!*

1. Sizce öyküdeki dede neden torununa "mikrop" demiş?

_____

_____

_____

2. Sizce öyküdeki amca neden ÇOK susmuş? (En az 3 neden düşununuz!)

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Bu ailedeki hiyerarşi nasıl? Bunu nasıl anladınız?

4. Öyküdeki yenge, bu hiyerarşiye karşı nasıl çıkmış? Karşı çıkarak bir şey kaybetmiş mi?

5. Aile, bu yengenin kararını nasıl karşılamış (reacted to)? Neden?

6. Sizce, yazar semaveri neden o kadar detaylı anlatmış?

7. Hikâyeyi anlatan çocuk (child narrator) nasıl dua etmiş? Neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak: CC-BY, "Sinema" by Richard Ha,
https://www.flickr.com/photos/richardha101/21989243692/in/album-72157659562336395/

D. ***"Babam ve Oğlum" adlı filmin yönetmeni olan Çağan Irmak kimdir? Onu İnternet'te araştırınız ve bulduğunuz 8 ilginç bilgiyi Türkçe yazarak derste paylaşınız. (Research him on the Internet and note 8 interesting pieces of information in Turkish to share in class.)***

1._____

_____

2._____

_____

3._____

_____

4._____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5._____

_____

6._____

_____

7._____

_____

8._____

_____

E. ***Çağan Irmak'ın "Babam ve Oğlum" adlı filmini (English title: "My Father and My Son", 2005, 108 min.) izleyiniz ve şu sorulara cevap hazırlayınız. Cevaplarınızı derste tartışacaksınız!***

Babam ve Oğlum with English subtitles:
https://www.youtube.com/watch?v=wNC7rdAc8kQ

Babam ve Oğlum without English subtitles:
https://www.youtube.com/watch?v=_hBUgycpATk

1. Sadık'ın ailesi nerede yaşıyor? O yerde onların hayatı nasıl?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Sadık İstanbul'a neden gitti? Babası Hüseyin onun gitmesini neden istemedi? Babası Sadık'ın ne yapmasını istedi?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Sadık İstanbul'dayken ne zorluklar çekmiş?

4. Sadık küçük oğlu Deniz'le neden memleketine dönüyor?

5. Deniz, akrabalarını (yani dedesi, babaannesi, amcası ve yengesini) nasıl buluyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Sadık ve Hüseyin geçmişle nasıl hesaplaşıyor?

7. Siz bu filmi nasıl buldunuz? (Derste fikirlerinizi paylaşırken örnekler vermeye hazırlıklı olun!)

8. Film hakkında hangi sorularınız var?

9. Bu film ve Handan Acar Yıldız'ın “Hi(YER)arşi” adlı öyküsü, benzer aile dinamikleri gösteriyor mu? Hangi benzerlikleri tespit edebildiniz?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

"Babam ve Oğlum" filmini derste tartışmadan önce filmde geçen 12 Eylül Darbesi (Sept. 12, 1980 military coup) hakkında biraz okumak isterseniz eğer, şuraya bakınız:
(https://en.wikipedia.org/wiki/1980_Turkish_coup_d%27%C3%A9tat)

F. Yukarıdaki soruların cevaplarını sınıf arkadaşınız ile tartıştıktan sonra 'Babam ve Oğlum' filminden şu dört çarpıcı sahneyi (Türkçe altyazıları açıkken) birlikte izleyiniz ve (aşağıdaki sorulara dikkat ederek) yorumlayınız:

1. Babam ve Oğlum - Ne Amcası? Dedenim Ben Senin!:

https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEF1

a. Deniz dedesinden neden korkuyor?

b. Deniz'in babaannesi sahnenin sonunda neden 'Şükürler olsun!' diyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. **Babam ve Oğlum - Ona Bir Oda Ver Baba:**

   https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEF2

a. Bu konuşma başlayınca Sadık ve babası nasıl davranıyor?

b. Onların konuşma tarzı ne zaman değişiyor ve neden?

3. **Babam ve Oğlum - Hüseyin'in Feryadı Yürekleri Burkuyor:**

   https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEF3

a. Yenge neden Salim'i babasına doğru koşturuyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

b. Salim ona çarparak geçtikten sonra Hüseyin ne anlıyor?

4. **Babam ve Oğlum - Duygusal Final Sahnesi:**

https://merhaba.coerll.utexas.edu/1KEF4

a. Deniz neden büyümek istemiyor?

b. Bu sahne bize hayal ve hatıralar hakkında ne öğretiyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

QR CODES

DERS 1:

Ç-1.

Ç-2.

G

S.

Ş.

T.

U.

DERS 2:

İ.

L-1.

L-2.

L-3.

L-4.

L-5.

N.

Quizlet, Ders 1 Kelime Listesi

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Quizlet, Ders 2
Kelime Listesi

KÜLTÜR EKİ:

A.

B.

C.

E-1.

E-2.

E-3.

F-1.

F-2.

F-3.

F-4.

Ünite 2: Aşk ve Evlilik

Kaynak: CC BY, "Behind-the-Scenes" by Richard Ha,
https://www.flickr.com/photos/richardha101/22021974796/in/album-72157659562336395/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

OBJECTIVES

Cultural Knowledge / Mindset Objectives:

- Identify and discuss similarities and differences in Turks' and Americans' expectations of love and marriage.
- Become acquainted with a classic Turkish folk hero, Karacaoğlan, and his beloved, Elif.
- Learn how 1980s Yeşilçam films and film stars broadened traditional narratives about love, passion, marriage and fidelity.
- Explore “love” tropes in Turkish pop and folk songs and poetry.
- Compare how various Turks met their spouses, got engaged and celebrated their weddings.

Language / Communication Objectives:

- Compare, contrast and interpret statements made by Turks about love and marriage.
- Interpret events prompting the protagonist's decisions in the story, “Karacaoğlan and Elif”.
- Compare and contrast the love lives of famous Turkish film stars.
- Write descriptive paragraphs about the personal experience of people close to you.
- Write paragraphs in which you support an opinion with facts and/or examples.
- Use causative verbs to describe tasks you have someone else do or actions you cause to occur.
- Compose a love letter using typical Turkish love tropes.
- Review adverbial suffixes like ***-(y)ken***, ***-(y)IncA*** and ***-(y)ArAk***, sequencing phrases, and post positions like ***-(y)lA***, ***için***, ***gibi***, ***göre*** and ***kadar***.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 1: ANADOLU'DAN KARACAOĞLAN VE ELİF'İN DESTANSI AŞK ÖYKÜSÜ

A. ***Metni okumadan önce aşağıdaki soruları sınıf arkadaşlarınıza sorunuz ve cevaplarınızı tartışınız.***

1. Hangi aşk hikâyelerini biliyorsunuz?

_____

_____

_____

2. O hikâye (veya hikâyelerde) aşk nasıl bir şey?

_____

_____

_____

3. Sizce gerçek hayatta aşk öyle bir şey mi? Neden?

_____

_____

_____

Kaynak: CC BY SA, "Aserbaidschanische Volksinstrument Saz" by MrArifnajafov, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aserbaidschanische_Volksinstrument_Saz.JPG

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Okuyalım!

B. ***WordPress-H5P'de Ünite 2, Ders 1 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.***

C. ***Ondan sonra sayfa 1-4'teki metni okuyunuz.***

Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü

Karacaoğlan Efsanesini biliyor musunuz? Eğer efsaneyi bilmiyorsanız, Anadolu'nun ünlü saz şairi Karacaoğlan ve zalim bir oba beyinin kızı Elif'in, destansı aşk öyküsünü de bilmiyorsunuz demektir! Oysa, bu Anadolu aşk hikâyesi, 20. yüzyılın Türk sinemasında ve Türk edebiyatında önemli bir rol oynamıştır. Örneğin, yönetmen Atıf Yılmaz 1959'da *Karaca Oğlan'ın Kara Sevdası* filmiyle bu aksiyon dolu destanı ekranlara getirdi. Ayrıca, Yaşar Kemal, 1967'de *Üç Anadolu Efsanesi* eseriyle Karacaoğlan ve Elif'in aşkını düzyazıya aktararak yeniden canlandırdı. Yıllar önce Cengiz Özkan gibi ince saz sanatçıları Karacaoğlan'ın şiirlerini seslendirdiyse, bugün Zara gibi ses sanatçıları o geleneği sürdürüyor. Ayrıca 2005'te ilk albümünü çıkaran, Boğaziçi Üniversitesi mezunu, çoğunlukla Karacaoğlan şiirlerini besteleyip seslendiren pop-rock grubu Badem'i de unutmamak lazım. “Ama Karacaoğlan ve Elif'in hikâyesini bilmiyorum!” diyorsanız, o hâlde size bu destanın bir versiyonunu anlatayım…

Karacaoğlan Kimmiş?
Asıl adı Hasan'mış. Daha bir yaşına basmadan anadan öksüz kalmış, yani annesiz büyümüş. Beş yaşına varmadan da babası Kara İlyas, Kozan derebeyi tarafından askere alınmış. Bir daha da dönmemiş. Böylece küçük Hasan ortalıkta tek başına kalakalmış! Anasının “Karaca” diye sevip de sevmeye doyamadığı Hasan'a, köyden cesur mu cesur Osman Ağa sahip çıkmış. Ona babalık etmiş, büyütmüş. Hasan on sekiz yaşına gelince de, Osman Ağa onu köyde kimsesiz ve dilsiz bir kızla evlendirmek istemiş. Karacaoğlan, bu dilsiz kızla evlenmek istememiş. Ama bu düşüncesini çok sert bir adam olan üvey babasına yani, Osman Ağa'ya söyleyememiş. Çareyi köyden kaçmakta bulmuş. Düğün hazırlıkları yapılırken köyden kaçmış. Karacaoğlan dağlar, tepeler aşmış, nereye gittiğini bilmeden durmadan yürümüş…

Yaşar Kemal genç Karacaoğlan'ı nasıl anlatmış?
Hatırladığım kadarıyla, Yaşar Kemal Üç Anadolu Efsanesi kitabında şöyle yazmıştı: “Yola çıkarken bütün obası Hasan'ın başına toplanmış, ne demişlerdi? “Etme eyleme, uyma şeytan sözüne. Gurbet elin kahrı zehirden acıdır. Âşık olsan da gitme. Başında kavak

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

yelleri gelir geçer, gençliğin seni şaşırtmasın" demişlerdi. Obamızı bırakma, gitme demişlerdi. Ama dinlememişti. Yareni, yoldaşı olan sazından sözünden daha iyisi yok, yalnız bırakma bizi demişlerdi fakat onu yolundan döndürememiş, onu vazgeçirememişlerdi… Şimdi uçsuz bucaksız ovanın ortasında durmuş, bunları düşünüyordu. Kim bilir ne zamandan beri böyle dimdik, kımıldamadan duruyordu. Derken şafağın ucu görünmüştü, güneş doğmak üzereydi. Dağlar tepeler aydınlandı. Kuşlar ötmeye başladı. Yürüdü. Yürümekten başka bir şey düşünmüyordu. [...] Nereye gittiğini bilmemek hoşuna gidiyordu. Yeni yüzler, yeni dünyalar görmek onu mutlu ediyordu. Yeni yeni insanlara, yeni yeni şeyler söylemek... Gençti. Yüreğinde bir heyecan, bir top ışık, bir ateş harmanı, çiçek açmış bir bahar dalı…. Yürüyordu. Gün öğle oldu…" (adapted from Üç Anadolu Efsanesi, s. 94-95, Toros Yay., 1983)

Karacaoğlan ak sakallı dede ile karşılaşıyor
Karacaoğlan yorgunluktan yürüyemez duruma gelince, ulu bir çam ağacının altına oturmuş. Daha oturur oturmaz da uyumuş. Uykusunda ak sakallı bir dede, Karacaoğlan'a dolu bir tas uzatmış: – İç şunu, eğer içersen, yorgunluğun ve dargınlığın son bulur. Dilin bülbül, gönlün şen olur, demiş. Karacaoğlan, tası başına dikip, tek seferde içince kendine gelmiş. Yorgunluğu hemen gitmiş. Canının saz çalıp türkü söylemek istediğini anlamış. Sazını eline alıp yeniden yollara düşmüş…

Karacaoğlan halk ozanı olarak tanınmaya başlıyor
Bir gün Karacaoğlan Aladağlar'da bir Türkmen obasına konuk olmuş. Saz çalıp türkü söylemiş. Oba halkı Karacaoğlan'ı çok sevmiş: – Âşık, hiç üzülme, demişler. Obabaşı Boran Bey: "Burayı kendi oban gibi bil, burada kal, obamız şenlensin!" demiş. Karacaoğlan obada kalmış.

Karacaoğlan'ın etrafında bütün köylüler halka halka olmuştu. Kalabalıktan bir yaşlı, "şu âşık iki söylese de dinlesek" dedi… Şimdi sadece bir sesle, sanki dağlar taşlar, ovalar yankılanıyordu. Obada kim varsa, hasta, yatalak, çoluk çocuk, halkaya katılmak için adeta çadırlarından fırlıyorlardı. Halka büyüdü, büyüdü… Çobanlar dağlardan sürüsünü bırakıp geldi. Dağlardan kurtlar, kuşlar geldi. Halka dondu kaldı… Sonra birdenbire saz durdu. Türkü durdu. Türkü bir zaman kayalarda, ovada yankılandı, sonra öylece kaldı. Âşık (Karacaoğlan) utangaç, başı önünde kalktı, yürüdü. Onun geldiğini gören halka, saygıdan aralandı. O halkadan çıktı… "

Karacaoğlan, dünyadaki bütün yaratıkları; ağacı, kuşu, böceği, insanı, her şeyi en derin sevgisiyle kucaklardı. Dünyanın her şeyine iliklerine kadar aşk duyardı. Yağmuruna, kışına sıcağına, soğuğuna…

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Dünya'ya aşık, Elif'e aşık olan Karacaoğlan
Dünyanın en küçük, en duyarsız şeyine bile kocaman açılmış çocuk gözleriyle hayretle, şaşkınlıkla bakardı. Türküsü, sesi, dünyaya karşı bir coşma, bir kendinden geçmeydi.

Günler gelip geçerken, Karacaoğlan, obabaşı Boran Bey'in biricik kızı Elif'e âşık olmuş. Boran Bey de Karacaoğlan'ın üvey babası Osman Ağa gibi sert bir adammış. Bunun için Karacaoğlan derdini kimseye söylememiş, içine gömmüş, gizlice obayı terk etmiş… Dağları aşa aşa, günlerden bir gün Karaman şehrine gelmiş. Orada da Boran Bey'in obasıyla karşılaşmasın mı? Karacaoğlan hem şaşırmış, hem sevinmiş. Elif de aylardır Karacaoğlan'ın özlemiyle yanıp tutuşuyormuş… Bir gece gizlice buluşup obadan kaçmışlar. Daha doğrusu, Karacaoğlan, arkadaşı Deli Hüseyin'in yardımıyla Elif'i kaçırmış. Uzaklarda, çok uzaklarda, bir obaya gitmişler, obanın beyi Tuğrul Bey'e sığınmışlar. Tuğrul Bey ve obalılar, çok iyi karşılamışlar bunları. Artık Karacaoğlan'la Elif orada kalmışlar. Tuğrul Bey, dillere destan, gösterişli bir düğün yaptırarak onları evlendirmiş. Karacaoğlan obalılara saz çalıyormuş, Elif de ev işleriyle uğraşıyormuş, mutluluk içinde yaşayıp, geçinip gidiyorlarmış.

Fakat bir zaman sonra, onlar orada mutlu mutlu yaşarlarken Tuğrul Bey'in yeğeni Halil, Elif'e aşık olmuş. Halil çapkın mı çapkın bir delikanlıymış, obanın bütün güzel kızlarını rahatsız edermiş. Bir gece Karacaoğlan yokken, Elif'in çadırına girmiş ve ona “Sana hiç dokunmayacağım, sadece bir gece yanında yatıp gideceğim, bir daha da seni rahatsız etmeyeceğim.” demiş. Ne yapsın Elifçik? Bir duyan gören ya da bilen olmasın, rezil olmayalım diyerek sesini çıkarmamış… Adamın isteğini kabul etmiş ve giyinik olarak adamla aynı yatakta uyumuş… Fakat bu sırada Karacaoğlan bir düğünde saz çalıyormuş. Birden sazın teli kırılmış. Karacaoğlan şaşırmış. Ayağa kalkmış. Rüzgar gibi yola çıkmış. Göz açıp kapayıncaya kadar, çabucak, bir gün süren yolu yürümüş. Çadırına geldiği zaman Halil'i Elif'le yatağında uyurken bulmuş. Üstlerine kendi abasını örtmüş.

Yanlış anlama sonucu, Karacaoğlan Elif'ten ayrılıyor
Abayı gören Elif, Karacaoğlan'ın gideceğini, bir daha da hiç dönmeyeceğini anlar. Olan olmuştur. Elif olan biteni; her şeyi Halil'in anasına anlatır. Halil'in anası oğlundan utanır ve onu öldürür. Halil'in ölüm haberi Tuğrul Bey'e gider. Tuğrul Bey Karacaoğlan'ın başına gelenlere üzülür, çünkü yeğeni Halil'in çapkınlıkları onu yıllardır utandırırmış. Karacaoğlan'ı arayıp bulmak ister. Tuğrul Bey'in adamları ve arkadaşı Deli Hüseyin günlerce obaları, dağları taşları ararlar. Karacaoğlan'ı bulamazlar. Aradan yıllar geçer. Karacaoğlan'dan bir haber çıkmaz. Bir haber geliyor, Antep'te saz çalıyor. Bir haber geliyor, Erzurum yaylasında Akkoyunlular'la beraber. Bir haber geliyor, Arabistan'a gitmiş. Hama'da saz çalarken görülmüş. Tuğrul Bey nereden bir haber duysa, onun atlı askerleri oraya uçuyorlarmış. Ama nafile. Gittikleri yerlerde sadece Karacaoğlan'ın türkülerini duyabiliyorlarmış. Tuğrul Bey, Elif'e

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

“Karacaoğlan'ı buldurmadan ölürsem gözüm açık gider” demiş ama bulduramadan da ölmüş.

Elif'e gelince, o da, Karacaoğlan'ın gittiği günden sonra kara çadırından hiç dışarı çıkmamış. “Er geç gerçeği öğrenecek, bana geri dönecek!” umuduyla Karacaoğlan'ın yolunu beklemiş. Aradan yıllar geçmiş. Bir zamanlar obanın en güzel gelini olan Elifçik de yaşlanmış, artık obanın Elif Ana'sı olmuş….

Bir gün Karacaoğlan her şeyin aslını öğrenmiş. Elif'i bulmak için yola çıkmış. Aramış, araştırmış, bulamamış. Sonra bir gün köylüler ona bir mezarlık göstermişler.

Karacaoğlan (sonsuz) Elif'e kavuşuyor
Ayakta zor durabilen Karacaoğlan:
– Nerede? diye sormuş, Elif nerede?
Kalabalık donup kalmış, kimse ne hareket etmiş ne de kimseden ses çıkmış.
– Yoksa öldü mü?
Yaşlılardan biri mezarlığı göstermiş:
– İşte orada!
Gençlerin yardımıyla Karacaoğlan mezarlığa varmış. Yeni bir dut fidanı dikilen Elif'in mezarının önüne oturmuş. Sazını göğsüne bastırarak söylemeye başlamış:

“Şu yalan dünyaya geldim geleli,
Tas tas içtim ağuları sağ iken.
Kahpe felek vermez benim muradım,
Viran oldum mor sümbüllü bağ iken…”

Sonra sazını dut fidanına asmış:
– Bu saz burada kıyamete kadar kalacak, demiş, orada düşüp, yığılıp kalmış…
Obalılar, Karacaoğlan'ı Elif'in yattığı tepedeki mezarın karşısına gömmüşler. Derler ki, her yıl ilkbaharda, o tepenin üstünde biri yeşil, biri mavi iki ışık yükselir, gökyüzünde birleşir. Karacaoğlan'la Elif'in sevgileridir bunlar…

Saza gelince, o saz da yıllarca orada asılı kalmış. Çürümüş, yenisini yapıp asmışlar. Dut ağacı yaşlanmış, yıkılmış, Yeni bir dut fidanı dikmişler. Yüzyıllardır, yel estikçe Karacaoğlan'ın sazı kendi kendine ötüp durmuş…

Special permission to include this text granted by Bilgicik.com:
http://www.bilgicik.com/yazi/karacaoglan-efsanesi-efsaneler/

Other versions of the story can be read at:
http://www.yenidenergenekon.com/112-karacaoglan-gelenegi-ve-efsaneleri/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ç. ***Aşağıdaki soruları sayfa 1-4'teki metne göre (according to the text) cevaplayınız. Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşlarınızla tartışınız.***

1. Karacaoğlan nasıl biriymiş?

_____

_____

_____

2. Karacaoğlan kendi obasından neden ayrılmış?

_____

_____

_____

3. Karacaoğlan ve ak sakallı dedenin karşılaşmasını nasıl yorumluyorsunuz (do you interpret)? Karacaoğlan o tastan ne içmiş olabilir?

_____

_____

_____

4. Karacaoğlan'ın söylediği şiirler insanları nasıl etkilemiş (affected)?

_____

_____

_____

5. Sizce Karacaoğlan Elif'le nasıl tanışmış?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Karacaoğlan ve Elif, Elif'in obasından neden kaçmışlar?

_____

_____

_____

7. Karacaoğlan ve Elif'in mutlu evliliği nasıl/neden bozulmuş (was ruined)?

_____

_____

_____

8. Sizce Elif, Halil'in isteğini kabul etmeli miydi, kabul etmemeliydi? Neden? O durumda başka ne yapabilirdi?

_____

_____

_____

9. Karacaoğlan Elif'i abasıyla neden örtmüş? (covered)

_____

_____

_____

10. Sizce Tuğrul Bey'in adamları Karacaoğlan'ı neden hiçbir zaman bulamamış?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

11. Hikâyenin sonunu nasıl yorumluyorsunuz?

a. Yani Karacaoğlan sazını Elif'in mezarlığındaki dut fidanına neden asmış ve orada yığılıp kalmış, yani ölmüş mü?

_____

_____

_____

b. Onun son şarkısının sözlerinin anlamı ne?

_____

_____

_____

c. Her yıl ilkbaharda, o tepenin üstünde yükselen ve gökyüzünde birleşen o “biri yeşil, biri mavi iki ışık” sizce neyi sembolize eder?

_____

_____

_____

12. Sizce Karacaoğlan ve Elif'in aşk hikâyesi bugünkü Türklerin ilgisini neden çekiyor (interests them)? Sizce bu hikâye Amerikalıların ilgisini aynı şekilde çeker mi? Neden?

_____

_____

_____

13. Karacaoğlan ve Elif'in hikâyesi, Romeo ve Juliet veya Leyla ile Mecnun gibi dünyaca bilinen aşk hikâyelerine hangi açılardan benziyor (in what ways is it similar)?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

G

Ettirgen Fiillere Giriş -- Introduction to Causative Verbs

In Turkish, a causative suffix is added to a verb stem in order to convey the idea of having someone do something or making someone do something. There are several causative suffixes: **-Dlr-, -t-, -(I)t-, -Ir, -Ar-.** However, since the rules that govern the usage of these suffixes are not exact, and there are several exceptions, causative verbs are best memorized. The causative form indicates that either the subject is causing the indicated action to take place or that the subject is permitting/letting/allowing an agent to carry out the action. Causative forms are roughly the equivalent of the English structures *to have something done, to make someone do something,* or *to let/allow someone to do something*. The causative suffix precedes *all* the other verb suffixes, except the reciprocal.

1. ***–Dİr-*** is by far the most common causative suffix in Turkish. It cannot be used after poly-syllabic verbs ending in a vowel, such as **bekle**- or **başla**- or verbs ending in **r** or **l**.

çalış- (to work)	→	çalış-***tır***- (to employ, make work)
değiş- (to change)	→	değiş-***tir***- (to cause to change)
öp- (to kiss)	→	öp-***tür***- (to make someone kiss)
dur- (to stop [*intrans. v.*])	→	dur-***dur***- (to stop [*trans. v.*])
in- (to come down)	→	in-***dir***- (to lower, bring down)
öl- (to die)	→	öl-***dür***- (to kill, cause to die)
unut- (to forget)	→	unut-***tur***- (to cause to forget)
yaz- (to write)	→	yaz-***dır***- (to make someone write, to print)
ye- (to eat)	→	ye-***dir***- (to feed)

Study how ***–Dlr-*** is used in the following sentence from “Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü”:

Dün Cengiz Özkan gibi ince saz sanatçıları Karacaoğlan'ın şiirleri-n-**i** ses-len-***dir***-di-y-se, bugün Zara gibi ses sanatçıları o geleneğ-**i** sür-***dür***-üyor.

ses	voice, sound
seslen-	to call out, make a sound
seslendir-	to cause to make a sound, to give a voice to, to perform
seslendirdi	he gave a voice to, performed (something)
seslendirdiyse	if he gave a voice to, performed (Karacaoğlan's poems)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

sür-	to drive, ride, last or continue (in the sense of time)
sürdür-	to make (something) last or continue
sürdürüyor	she makes (the tradition) continue

If long-necked lute players like Cengiz Özkan performed Karacaoğlan's poems in the past, then vocal artists like Zara are continuing that tradition today.

D. ***"Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü" adlı metinden alınan şu cümlelerdeki ettirgen eklerin altını çiziniz. (Underline the causative verb suffixes in the following sentences. *Hint: There are 8 causative verbs!)***

1. Ayrıca 2005'te ilk albümünü çıkaran, Boğaziçi Üniversitesi mezunu, çoğunlukla Karacaoğlan şiirlerini besteleyip seslendiren pop-rock grubu Badem'i de unutmamak lazım.
2. Yareni, yoldaşı olan sazının sözünden daha iyisi yok, yalnız bırakma bizi demişlerdi fakat Karacaoğlan'ı yolundan döndürememiş, onu vazgeçirememişlerdi.
3. Tuğrul Bey, dillere destan, gösterişli bir düğün yaptırarak Karacaoğlan ve Elif'i evlendirmiş.
4. Bir gece Karacaoğlan yokken, Halil Elif'in çadırına girmiş; rezil olmamak için Elif sesini çıkarmamış.
5. Elif'in mezarlığını gören Karacaoğlan sazını göğsüne bastırarak söylemeye başlamış.

2. The suffix **–t-** is used primarily with stems containing two or more syllables and ending in a vowel, or in an **r** or **l**.

büyü- (to grow, grow up)	→	büyü-***t***- (to bring up, raise)
oku- (to read, study)	→	oku-***t***- (to make someone read, pay for someone's studies)
otur- (to sit [down])	→	otur-***t***- (to cause to sit, seat)
söyle- (to tell, speak)	→	söyle-***t***- (to cause or force someone to tell)
temizle- (to clean)	→	temizle-***t***- (to have someone clean)
yürü- (to walk)	→	yürü-***t***- (to cause or help someone to walk)
sivril- (to become sharp)	→	sivril-***t***- (to sharpen)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

A few monosyllabic verbs ending in k use the variation ***–(I)t-***.

ak- (to flow)	→	ak-***ıt***- (to cause/let something flow)
kork- (to be afraid, fear)	→	kork-***ut***- (to frighten, scare)
sark- (to hang down)	→	sark-***ıt***- (to let something hang down)

Study how ***–t-*** is used in the following sentences from "Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü":

Uykusunda ak sakallı bir dede, Karacaoğlan'a dolu bir tas uza-***t***-mış.

Uza-	to lengthen, to drag on, to become longer
Uzat-	to prolong, to extend, to hand, to pass
Uzatmış	handed (a full bowl)

In his sleep (dream), a white bearded old man handed Karacaoğlan a full bowl.

Elif olan biten-**i**; her şeyi Halil'in anasına anla-***t***-ır.

Anla-	to understand
Anlat-	to tell, make understand
Anlatır	she tells, makes (Halil's mother) understand

Elif tells Halil's mother everything that happened.

E. ***WordPress-H5P'de "Ettirgen Fiiller 1" adlı alıştırmayı tamamlayınız.***
(This exercise will help you practice the first two causative suffix types.)

3. **–Ir-** is used principally with monosyllabic verb stems.

bat- (to sink)	→	bat-***ır***- (to cause to sink)
bit- (come to an end)	→	bit-***ir***- (to finish, end something)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

doğ- (to be born)	→	doğ-***ur***- (to give birth to)
düş- (to fall)	→	düş-***ür***- (to cause to fall, drop)
geç- (to pass)	→	geç-***ir***- (to let or cause something to pass)
iç- (to drink)	→	iç-***ir***- (to help or cause to drink)
yat- (to go to bed)	→	yat-***ır***- (to put somebody to bed)

Study how ***–İr-*** is used in the following sentence from another version of the Karacaoğlan ve Elif story:

Karacaoğlan, arkadaşı Deli Hüseyin'in yardımıyla Elif'**-i** kaç-***ır***-ır ve başka bir obaya sığınır.

Kaç-	to flee, escape
Kaçır-	to kidnap, to abduct, to cause or force to flee or escape
Kaçırır	he abducts (Elif)

Karacaoğlan abducts Elif with the help of his friend Crazy Hüseyin and takes shelter in the tent of another group of nomads.

4. ***–Ar-*** is the least common of all the causative suffixes and is used only with the following verbs:

çık- (to come/go out)	→	çık-***ar***- (to take/bring out)
git- (to go)	→	gid-***er***- (to make something go, remove)
kop- (to break)	→	kop-***ar***- (to break off)

Study how ***–Er-*** is used in the following sentence from “Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü”:

Ne yapsın Elifçik? Bir duyan gören ya da bilen olmasın, rezil olmayalım diyerek sesin**-i** çık-***ar***-ma-mış…

Sesi çık-	to be heard
Sesini çıkar-	to make oneself heard, to say something, to speak up
Sesini çıkarma-	to not make oneself heard, say anything or speak up
Sesini çıkarmamış	she didn't say anything/speak up

What could poor Elif do? She didn't say anything, or else someone would hear or see and know, and they would be disgraced.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. There are a few irregular causatives:

em- (to suck)	→	em-***zir***- (to nurse, breastfeed)
gel- (to come)	→	ge-***tir***- (to bring)
git- (to go)	→	gö-***tür***- (to take to, take away)
gör- (to see)	→	gös-***ter***- (to show)
kalk- (to get up)	→	kal-***dır***- (to raise, lift)

Study how one of these irregular causatives is used in the following sentence from "Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü":

Örneğin, yönetmen Atıf Yılmaz 1959'da "Karaca Oğlan'ın Kara Sevdası" filmiyle bu aksiyon dolu destan-ı ekranlara ge-***tir***-di.

Gel-	to come
Getir-	to bring
Getirdi	he brought

For example, director Atıf Yılmaz brought this action-packed legend to the big screen in 1959 with his film "Karaca Oğlan's Infatuation."

F. WordPress-H5P'de "Ettirgen Fiiller 2" adlı alıştırmayı tamamlayınız. (This exercise will help you practice the third, fourth and fifth causative suffix types.)

The Causative suffix with intransitive and transitive verbs

When a causative suffix is attached to an intransitive verb, the subject of the original sentence becomes the object of the causative structure and takes the accusative case:

Halil öl-ür. *Halil dies.* →

Halil'in anası oğlu-**n**-u öl-***dür***-ür. *Halil's mother kills her son.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Karacaoğlan ve Elif'in aşkı, 1967'de Yaşar Kemal'in Üç Anadolu Efsanesi eserinde yeniden can-lan-dı.

Karacaoğlan and Elif's love came alive again in 1967, in Yaşar Kemal's literary work, Three Anatolian Legends. →

Yaşar Kemal, 1967'de Üç Anadolu Efsanesi eseriyle Karacaoğlan ve Elif'in aşkı-**n-ı**. düzyazıya aktararak yeniden can-lan-***dır***-dı**.**

With his 1967 literary work, Three Anatolian Legends, Yaşar Kemal rekindled Karacaoğlan and Elif's love by narrating it in prose.

When a causative suffix is attached to a transitive verb (ie. a verb that already takes a direct object), however, the subject of the original sentence becomes the indirect object of the causative sentence and, thus, is marked by the dative case. The direct object of the original sentence remains the direct object of the causative verb:

Halil'in anası oğlu**-n-u** öl-***dür***-ür**.** *Halil's mother kills her son.*

Elif, Halil'in anası**-n-a** Halil'**-i** öl-***dür-t***-tü* mü? *Did Elif have Halil's mother kill Halil?*
(*Note that this particular verb takes a double transitive: öl-dür-t-.)

Masum olan Elif, Karacaoğlan'**-ı** bulmak istedi.
The innocent Elif wanted to find Karacaoğlan.

Tuğrul Bey, Elif **-e** **"**Karacaoğlan'**-ı** bul-***dur***-ma-dan ölürsem gözüm açık gider" demiş ama bul-***dur***-a-ma-dan da ölmüş.

Tuğrul Bey said to Elif, "If I die before my men find Karacaoğlan, I'll die unfulfilled," but he died without his men having found him.

In English, a verb can be both intransitive and transitive depending on how it is used in a sentence, for example, *to stop, to wake up*.

She stopped to talk to her neighbor. (intransitive, ie. no direct object)
She stopped the car to talk to her neighbor. (transitive, ie. the car is the direct object)

Ahmet wakes up at six o'clock on weekdays. (intransitive, ie. no direct object)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ahmet wakes up his wife at six o'clock on weekdays. (transitive, ie. his wife is the direct object.)

This is very rare in Turkish. Turkish verbs are usually either transitive or intransitive.
Also, causative suffixes are often used to make an intransitive verb transitive.
Study the Turkish equivalents of the English sentences above:

Komşusuyla konuşmak için durdu.
Komşusuyla konuşmak için araba-**y**-ı dur-***dur***-du.

Ahmet hafta içi saat altıda uyanır.
Ahmet hafta içi saat altıda eşi-**n**-i uyan-***dır***-ır.

Remember that the definite direct object of a transitive verb takes the accusative case, for example, araba-**y**-ı or eşi-**n**-i, in the above sentences.

G. WordPress-H5P'de "Ettirgen Fiiller 3" adlı alıştırmayı tamamlayınız.
(This exercise will help you practice causative verbs with agents.)

Multiple Causatives

Many verb stems take multiple causative suffixes, mostly double suffixes involving ***-t-*** and ***–Dır-***. A multiple causative structure may indicate the inclusion of another subject or agent in the sentence: **kısal-** (to become short) → **kısal-*t*-** (to shorten) → **kısal-*t-tır*-** (to cause [somebody] to shorten).

When the agent causing the action is indicated, it is marked with the dative case.

Bayrak indi. →	*The flag came down.* →
Mehmet bayrağ-ı in-***dir***-di. →	*Mehmet lowered the flag.* →
Öğretmen Mehmet'-e bayrağ-ı in-***dir***-***t***-ti.	*The teacher had (or made) Mehmet lower the flag.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Similarly:

Otobüs kaçtı. →	*The bus has left.* →
Otobüs-ü kaç-***ır***-dık. →	*We missed the bus.* →
Ayşe biz-e otobüs-ü kaç-***ır-t***-tı.	*Ayşe made us miss the bus.*

Ğ. ***WordPress-H5P'de "Ettirgen Fiiller 4" adlı alıştırmayı tamamlayınız. (This exercise will help you practice multiple causatives and review the other causative suffix forms.)***

H. ***Sınıf arkadaşlarınızdan biriyle birlikte, Merve'nin yeni erkek arkadaşına yaptırdığı 10 şeyin listesini yazınız. Düşündüğünüz 10 ettirgen fiili kullanarak, Merve'nin arkadaşlarının bu durumu ve erkek arkadaşının ne yapması gerektiğini tartıştığı bir skeç (diyalog) yazınız. Skeçinizi derste sununuz. (With one of your classmates, brainstorm a list of 10 things Merve is making her new boyfriend do for her. Using these 10 causative verbs, write a 3-4 minute skit (dialogue) in which Merve's friends talk about this situation and what they think the boyfriend should do. Perform your skit in class.)***

1._____

2._____

3._____

4._____

5._____

6._____

7._____

8._____

9._____

10._____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

I. ***Badem adlı pop-rock grubu Karacaoğlan'ın birçok şiirini seslendirmiştir. "Elif Diye Diye" şiirinin şarkı versiyonunu şu linkten dinleyiniz ve şarkının sözlerini inceleyiniz:***

Badem – Elif Diye Diye (Pop-Rock versiyonu!)
https://www.youtube.com/watch?v=FfK2MiRbrKo

Badem - Elif Şarkı Sözü:

İncecikten bir kar yağar
Tozar elif elif diye
Deli gönül abdal olmuş
Gezer elif elif diye

Elif'in uğuru nakışlı
Yavru balaban bakışlı
Yavru çiçeği kokuşlu
Kokar elif elif diye

Elif kaşlarını çatar
Gamzesi sineme batar
Ak elleri kalem tutar
Yazar elif elif diye

Evlerinin önün çardak çardak
Elif'in elinde bardak
Sanki yeşil başlı ördek
Yüzer elif elif diye

Karacaoğlan eğmediğin
Gönül vermez deymediğin
İliklenmiş düğmelerin
Çözer elif elif diye

Yeni Kelimeler:

Tozmak – to blow around like dust (fig. to wander aimlessly)
Abdal – wandering dervish
Uğur – good luck
Nakışlı – embroidered
Balaban – a predatory bird
Kaşlar(ın)ı çatmak – to furrow one's eyebrows (in anger, frustration, disapproval)
Gamze – dimple
Sine – breast, bosom, chest
Batmak – to pierce
Çardak - trellis
Ördek – duck
Eğmek – to bend, curve, incline
Değmek – to touch, contact, mention; to be worth something
İliklenmiş düğme – buttoned up button
Çözmek – to solve, open, unbutton

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Sonra bu türkünün iki farklı versiyonunu dinleyiniz:

Cengiz Özkan – Elif Diye Diye (Klasik versiyon!)
https://www.youtube.com/watch?v=1bkUHH70cKU

Burhan Çaçan – Elif Diye Diye (Arabesk versiyon!)
https://www.youtube.com/watch?v=MnBXIuI4oJM

Kaynak: CC BY 2.0, "Elif" by elif ayse
https://www.flickr.com/photos/elifayse/69439399

Şarkının sözlerini inceleyerek ve Karacaoğlan-Elif hikâyesi hakkında bildiklerinizi kullanarak (using what you know about the story) aşağıdaki sorulara cevap yazınız.

1. Karacaoğlan'ın gönlü neden "abdal olmuş"?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Karacaoğlan'ın Elif'le nasıl bir ilişkisi var? Şiirdeki hangi kelimeler size o fikri vermektedir?

3. Karacaoğlan Elif'i (veya onun etkisini) nerede görüyor?

4. Sizce Karacaoğlan son kıtada (in the last verse) ne söylemeye çalışıyor?

5. Bu şarkının en çok hangi versiyonunu sevdiniz? Neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Cevaplarınızı derste tartışınız!

Feke, Adana'da Karacaoğlan Heykeli
Kaynak CC BY SA, "Karacaoglan Sculpture, Feke" by Zeynel Cebeci,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karacaoglan_Sculpture,_Feke.JPG

-(y)Ip & -mAdAn Ulaçlarına Giriş
-- Introduction to the Adverbial Suffixes -(y)Ip & -mAdAn

The **–(y)Ip** adverbial suffix is used to join an auxiliary clause and a main clause, indicating *simultaneous* or *successive* actions. The subjects of these clauses are identical. The finite verb of the main clause and the verbal stem to which **–(y)Ip** is added have the same tense, mood, and personal suffixes. Thus, sentences (1) and (2) below may be connected by using the **–(y)Ip** suffix to produce sentence (3):

(1) Çiçekçiye gideceğim.
I'll go to the florist.

(2) Bir kırmızı gül buketi yaptıracağım.
I'll have him/her make a bouquet of red roses.

(3) Çiçekçiye **gid-ip** bir kırmızı gül buketi yaptıracağım.
I'll go to the florist <u>and</u> have him/her make a bouquet of red roses.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

The **–(y)Ip** suffix is added to the verb stem:

- After verb stems ending in a consonant: **-ıp, -ip, -up, -üp**
- After verb stems ending in a vowel: **-yıp, -yip, -yup, -yüp**

Examples: yaz-ıp, iç-ip, bul-up, öp-üp, hazırla-y-ıp, bekle-y-ip, uyu-y-up, görüş-üp

Important notes:

a.) The action indicated by the **–(y)Ip** adverbial suffix may either precede the action indicated by the finite verb *or* take place simultaneously with the finite verb.

b.) Either the verbal stem with the **–(y)Ip** suffix or the finite verb may carry a negative suffix. In such cases, the negation applies only to the verb with the negative suffix:

- Ahmet annesine selam **ver-me-y-ip** odasına **girdi**.
  Ahmet did not greet his mother and went inside.
- Aslıhan sevgilisinden gelen aşk mektubunu **sakla-y-ıp** hiç kimseye **göster-me-di**.
  Aslıhan hid the love letter that came from her lover and did not show it to anyone.

c.) The conjunction ***ve*** CANNOT follow the clause with the **–(y)Ip** suffix.

- Kütüphaneye **gidip** ~~ve~~ ders çalışmam lazım.

d.) When the verbal stem with the **–(y)Ip** suffix is repeated, it usually indicates the continuity of the action:

- Yeni gelin ölen kocasının resmine **bakıp bakıp** ağlıyordu.
  The new bride kept looking at her dead husband's picture and crying.

İ. ***"Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü" metninden alınan şu cümlelerde –(y)Ip ulacının nasıl kullanıldığını inceleyiniz.***
(Examine how the –(y)Ip suffix is used in each of the following sentences from "Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü", and decide, in each case, whether the two actions are simultaneous or successive.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Bir gün Karacaoğlan Aladağlar'da bir Türkmen obasına konuk olmuş. Saz çalıp türkü söylemiş.
2. Günler gelip geçerken, Karacaoğlan obabaşı Boran Bey'in biricik kızı Elif'e âşık olmuş.
3. Elif de aylardır Karacaoğlan'ın özlemiyle yanıp tutuşuyormuş.
4. Bir gece gizlice buluşup obadan kaçmışlar.
5. Bir gece Karacaoğlan yokken, [Halil] Elif'in çadırına girmiş ve ona: "Sana hiç dokunmayacağım, sadece bir gece yanında yatıp gideceğim, bir daha da seni rahatsız etmeyeceğim." demiş.
6. Karacaoğlan şaşırmış. Ayağa kalkmış. Rüzgar gibi yola çıkmış. Göz açıp kapayıncaya kadar, çabucak, bir gün süren yolu yürümüş.
7. Saza gelince, o saz da yıllarca orada asılı kalmış. Çürümüş, yenisini yapıp asmışlar.

J. ***WordPress-H5P'de "-(y)Ip Ulacı" adlı alıştırmayı tamamlayınız. (This exercise will help you practice the –(y)Ip suffix.)***

The **-mAdAn** adverbial suffix expresses the notion of before or without doing something. It does not denote time or person. It is added directly to verb stems: oku-**madan** (before reading, without reading), gör-**meden** (before seeing, without seeing), otur-**madan** (before talking, without sitting), bir şey söyle-**meden** (before saying something, without saying anything).

This adverbial suffix can be added also to verb stems with passive, reciprocal, causative, reflexive or abilitative markers: oku-n-**madan** (before being read, without being read), ye-dir-**meden** (before feeding, without feeding), konuş-tur-**madan** (before letting someone speak, without letting someone speak), yıka-n-**madan** (before washing oneself, without washing oneself), anlat-a-**madan** (before being able to tell, without being able to tell).

Important notes:

a.) The **-mAdAn** adverbial usually indicates a notion that is the opposite of that expressed by the adverbial **–(y)Ip**.

- oyna**yıp** (having played, after playing) vs. oyna**madan** (before playing, without playing)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

- gönder**ip** (having sent, after sending) vs. gönder**meden** (before sending, without sending)

b.) When the **–mAdAn** adverbial suffix is used to join an auxiliary clause and a main clause, the subjects of these clauses may or may not be identical:

- Serhat ben gelmeden gitmiş.
  Apparently, Serhat left before I came. (two different subjects)
- Serhat benimle konuşmadan gitti.
  Serhat left without talking to me. (identical subject)

c.) The **-mAdAn** is unaccented. Thus the accent of the word falls on the previous syllable: düşünmeden, getirmeden, ayrılmadan, sevinmeden, etc.

K. ***"Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü" metninden alınan şu cümlelerde –mAdAn ulacının nasıl kullanıldığını inceleyiniz. (Now examine how the –mAdAn suffix is used in each of the following sentences from "Anadolu'dan Karacaoğlan ve Elif'in Destansı Aşk Öyküsü", and decide, in each case, whether the notion of before or without doing something is expressed. Also decide if the subjects of the adverbial and the main verb are identical or different.)***

1. Asıl adı Hasan'mış. Daha bir yaşına basmadan anadan öksüz kalmış, yani annesiz büyümüş.
2. Beş yaşına varmadan da babası Kara İlyas, Kozan derebeyi tarafından askere alınmış.
3. Kim bilir [Karacaoğlan] ne zamandan beri böyle dimdik, kımıldamadan duruyordu.
4. Karacaoğlan dağlar, tepeler aşmış, nereye gittiğini bilmeden durmadan yürümüş…
5. Bey, Elif'e "Karacaoğlan'ı buldurmadan ölürsem gözüm açık gider" demiş ama bulduramadan da ölmüş.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

L. ***WordPress-H5P'de "-mAdAn Ulacı" adlı alıştırmayı tamamlayınız. (This exercise will help you practice the –mAdAn suffix.***

Kaynak: *Public domain,*
https://pxhere.com/tr/photo/763687

M. ***Karacaoğlan'ı bekleyen Elif veya Elif'i özleyen Karacaoğlan olduğunuzu hayal ediniz (imagine that you are…). Sevdiğinize (Elif'e veya Karacaoğlan'a) güzel bir aşk mektubu yazınız. Aşk mektubunuz, en az 150 kelimelik bir mektup olmalı ve Karacaoğlan ve Elif'in fiziksel ve ruhsal dünyasını canlandıran kelimeleri ve tasvirleri (descriptions) içermeli. -(y)Ip & -mAdAn ulaçlarını en az birer kez kullanınız. Aşk mektubunuzu derse getirip sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 2: ESKİ VE YENİ TÜRK AŞK ŞİİRLERİ

Viyana'daki Yunus Emre Çeşmesinde Bir Söz
Kaynak:CC BY, "Yunus-Emre-Brunnen Wien-06" by Nérostrateur,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Yunus-Emre-Brunnen_Wien-06.jpg

A. ***Erkan Karaca'nın "Yunus Emre Kimdir? Hayatı ve Eserleri" adlı yazısını şu linkten okuyunuz.*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/22A1
(Skim once for gist and then read again more carefully, search for the answers to the questions below. Click on the various links for maps, etc.)

***Sonra Yunus Emre'nin ünlü şiiri olan "Aşkın Aldı Benden Beni"yi, şu linkten okuyunuz*:**
https://www.antoloji.com/bana-seni-gerek-seni-siiri/

Ayrıca, onu Fatih Erkoç'un seslendirmesiyle dinleyiniz:

"Fatih Erkoç - Bana Seni Gerek Seni" :
https://www.youtube.com/watch?v=eKQgMJ83BPQ

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yazıyı okuduktan ve şiiri dinledikten sonra aşağıdaki sorulara cevap yazınız ve eşleştirme alıştırmasını (B) da tamamlayınız.

1. Yunus Emre hangi yüzyıllarda yaşamış? O, Karacaoğlan'dan önce mi sonra mı yaşamış?

2. Yunus Emre nerede ve nasıl bir dönemde yaşamış? O dönemde yaşayanlar hangi zorlukları çekmiş?

3. Yunus Emre ilk önce kimin dergâhında hizmet etmiş? Daha sonra hayatının büyük bir kısmını başka kimin dergâhında geçirmiş?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Yunus Emre'nin şiirlerinde ne gibi fikirler var? (En az 5 fikir yazın!)

5. Yunus Emre nasıl bir dil kullanmış?

6. Yazara göre, Yunus Emre neden “çok değerli bir insan”?

7. Sizce, Yunus Emre ve Karacaoğlan'ın hangi ortak noktaları var? (En az 5 ortak nokta bulun!)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

B. ***Sonra (yine alıştırma A'ya ait olan) "Yunus Emre Kimdir? Hayatı ve Eserleri" adlı yazısında geçen şu kelimeleri anlamlarıyla eşleştiriniz:***

1. tasavvuf şiiri	a. to collapse
2. alim	b. cömert (generous)
3. mutasavvıf	c. worldly goods
4. -maksızın	ç. tavsiye vermek (to advise)
5. dergâh	d. famine
6. Selçuklu Devleti	e. praise
7. beylik	f. drought
8. yıkılmak	g. literary work
9. kurulmak	ğ. yardım (help)
10. Moğol istilası	h. Sufi
11. kıtlık	ı. Dervish lodge
12. kuraklık	i. Scholar
13. mezhep	j. –meden (without doing)
14. ahlak	k. unconditional love
15. yöre	l. to rebel
16. eli açık	m. principality
17. eser	n. sect
18. derlemek	o. to be founded
19. öğüt vermek	ö. savior
20. dörtlük	p gratitude
21. koşulsuz aşk	r. state of the Seljuks
22. kurtarıcı	s. quatrain
23. minnet	ş. mystical (Sufi) poetry
24. övgü	t. to compil
25. (bir şeye) razı olmak	u. to consent or agree to, to accept
26. isyan etmek	ü. region, locality
27. medet	v. Mongolian invasion
28. dünya malı	y. Morals, ethics

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

C. ***İlham Göz'ün "Karacaoğlan kimdir?" adlı yazısını şu linkten hızlıca okuyunuz (skim):*** https://www.bilgiustam.com/karacaoglan-kimdir/

Sonra Karacaoğlan'ın ünlü şiiri olan "Bir Ayrılık bir Yoksulluk"u, şu linkten okuyunuz:

https://www.antoloji.com/bir-ayrilik-bir-yoksulluk-siiri/

Ayrıca, onu Neşat Ertaş'ın seslendirmesiyle şu linkten dinleyiniz:

https://www.youtube.com/watch?v=7-5s9TXKa0w

Ç. ***Derste "Aşkın Aldı Benden Beni" ve "Bir Ayrılık bir Yoksulluk" şiirlerinin temalarını sınıf arkadaşlarınızla tartışınız! Şiirleri karşılaştırınca hangi benzerlikleri ve farklılıkları tespit ediyorsunuz? Bir liste yapınız!***

Benzerlikler	**Farklılıklar**

D. ***Cemal Süreya'nın "Uzaktan Seviyorum Seni" adlı şiirini Youtube'dan dinleyip -***

https://www.youtube.com/watch?v=bk94I6QQ5SE

- boşlukları duyduğunuz kelimelerle doldurunuz.
Sınıf arkadaşlarınızla şiiri (ayrı bir kağıtta) İngilizceye çeviriniz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Uzaktan seviyorum seni!
Kokunu alamadan,
Boynuna sarılamadan.
Yüzüne _____.
Sadece seviyorum!

Öyle uzaktan seviyorum seni!
Elini _____.
Yüreğine dokunmadan.
Gözlerinde _____ _____ gitmeden.
Şu üç günlük sevdalara inat,
Serserice değil _____ gibi seviyorum.
Öyle uzaktan seviyorum seni,
Yanaklarına sızan iki damla yaşını silmeden.
En çılgın _____ larına ortak olmadan.
En sevdiğin şarkıyı beraber mırıldanmadan.

Öyle uzaktan seviyorum seni!
_____madan,
Dökmeden,
_____madan,
Üzmeden,
_____madan uzaktan seviyorum.

Öyle uzaktan seviyorum seni;
Sana söylemek istediğim her _____yi,
Dilimde parçalayarak seviyorum.
Damla damla dökülürken kelimelerim,
Masum beyaz bir _____ta seviyorum."

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

E. ***Aşağıdaki linki tıklayarak Cemal Süreya'nın kısa hayat hikâyesini okuyunuz.*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/22E

F. ***Nazım Hikmet'in "Seni Seviyorum" adlı şiirini okuyunuz:***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/22F1

ve aynı şiiri Mithat Güçlü Karataş'ın yorumuyla dinleyiniz:

Nazım Hikmet - Seviyorum Seni - Yorumlayan: Mithat Güçlü Karataş: https://youtu.be/VPP1zwsfiMc

Sonra şiiri bir de Onur Akın'ın seslendirmesiyle Youtube'da dinleyiniz:

https://youtu.be/qTCsF-iowRU

ve Onur Akın'ın şarkı versiyonunun sözlerini şu linki tıklayarak okuyunuz:

Nazım Hikmet - Seviyorum Seni - Yorumlayan: Mithat Güçlü Karataş: https://merhaba.coerll.utexas.edu/22F4

Derste verilecek çalışma sayfasını kullanarak Nazım Hikmet'in şiirini ve Onur Akın'ın şarkı versiyonunun sözlerini inceleyiniz. İlk önce yeni kelimeleri İngilizce karşılıklarıyla eşleştiriniz, sonra aşağıdaki 3 soruyu cevaplayınız:

1. banmak	a. faucet
2. musluk	b. to dip
3. kararmak	c. suspiciously, doubtfully
4. kımıldamak	ç. meadow stream
5. telaşlı	d. happily, merrily
6. sevinçli	e. to move, stir
7. kuşkulu	f. to touch
8. ceylan	g. a gazelle
9. çayır	ğ. nervously, anxiously
10. değmek	h. to darken, become dark

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Onur Akın, şarkısında Nazım Hikmet'in şiirinden hangi kelime ve imgeleri (images) kullandı? Sizce o kelime ve imgeleri neden seçti?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Onur Akın, şarkısında Nazım Hikmet'in şiirinden hangi kelime ve imgeleri kullanMAdı? Sizce o kelime ve imgeleri neden seçMEdi?

_____

_____

_____

_____

_____

3. Onur Akın, şarkısına hangi yeni kelime ve imgeleri kattı (added)? O imgeleri nasıl buluyorsunuz? O imgeler hangi şiir/şairden geldi?

_____

_____

_____

_____

_____

Sonra cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

G. ***Aşağıdaki linki tıklayarak Nazım Hikmet'in kısa hayat hikâyesini okuyunuz.*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/22G

Ğ. ***WordPress-H5P'de "Bana Ellerini Ver" dinleme alıştırmasını tamamlayınız.***

H. ***Atilla İlhan'ın "Ben Sana Mecburum" adlı şiirini okuyunuz ve şu linki tıklayarak dinleyiniz:***

https://youtu.be/A6Exy6nwgAY

Sonra şiir ile ilgili okuma-anlama sorularını cevaplayınız.

Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mıh gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin
İçimi seninle ısıtıyorum.

1. In which of the following sentences is the word "mecbur" used in the same way it is used in the poem? Explain your choice.
   a. Ahmet bunu yapmaya mecburdur.
   b. Teksas Üniversitesi'nde okuyan lisans öğrencileri için Amerikan tarihi dersi mecburi derstir.

_____

_____

_____

2. What do you think "bir şeye/birine mecbur olmak" means? (Don't look it up!)

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. If “mıh gibi” means “solid, like a nail” then what could “aklımda tutuyorum” mean?

4. What kind of a verb is “ısıtmak”? If “ısı” means “heat, warmth”, what does “ısıtmak” mean?

Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
Bu şehir o eski İstanbul mudur
Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları birden yanıyor
Kaldırımlarda yağmur kokusu
Ben sana mecburum sen yoksun.

5. Bu kıtada (verse) ben anlatıcısı (1st person speaker) ilk defa “sen yoksun” diyor. Bunu ne zaman ve nerede fark ediyor? (Not: kaldırım = sidewalk)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
İnsan bir akşam üstü ansızın yorulur
Tutsak ustura ağzında yaşamaktan
Kimi zaman ellerini kırar tutkusu
Birkaç hayat çıkarır yaşamasından
Hangi kapıyı çalsa kimi zaman
Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

6. In this verse, the speaker describes what it is like “to love”. Match the phrases describing his feelings with their English counterparts.

1. Kimi zaman rezilce korkulu	a. A person suddenly tires
2. İnsan ansızın yorulur	b. The nasty howl of loneliness
3. Tutsak ustura ağzında yaşamaktan	c. The passion of it breaks your hands
4. Ellerini kırar tutkusu	ç. It's sometimes disgracefully frightening
5. Birkaç hayat çıkarır	d. If we hold him at life's razor edge
6. Yalnızlığın hınzır uğultusu	e. It takes a few lives from his life

Fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor
Eski zamanlardan bir cuma çalıyor
Durup köşe başında deliksiz dinlesem
Sana kullanılmamış bir gök getirsem
Haftalar ellerimde ufalanıyor
Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
Ben sana mecburum sen yoksun.

7. Bu kıtada ben anlatıcısı İstanbul'un eski bir semti olan Fatih'te. Orada ne duyuyor ve ne hissediyor?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

8. Sevgilisinden ayrıldığından beri ne kadar zaman geçti?

_____

_____

_____

Belki haziranda mavi benekli çocuksun
Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
Belki Yeşilköy'de uçağa biniyorsun
Bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
Belki körsün kırılmışsın telaş içindesin
Kötü rüzgar saçlarını götürüyor

9. Name at least 3 things the speaker imagines about “sen” in this verse, giving both the Turkish phrase and its English translation.

a._____

_____

b._____

_____

c._____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

10. What do you think the poet means by “Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden”? (Literally: “A cargo ship trickles out of your/his/her desolate eyes.”)

_____

_____

_____

Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Bu kurtlar sofrasında belki zor
Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden
Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Sus deyip adınla başlıyorum
İçim sıra kımıldıyor gizli denizlerin
Hayır başka türlü olmayacak
Ben sana mecburum bilemezsin.

11. The “kurtlar sofrası” referred to is _____:
    a. a dog-eat-dog world
    b. a hunger like a wolf's

12. Where is the causative adverbial suffix in this verse, and what does it mean?

_____

_____

_____

13. Why does the speaker tell himself “Sus” and begin again with “adınla”?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

14. What is the inner conflict the speaker describes in the final verse? How do you know this?

_____

_____

_____

I. ***Aşağıdaki linki tıklayarak Atilla İlhan'ın kısa hayat hikâyesini okuyunuz.***
https://merhaba.coerll.utexas.edu/22I

İ. ***Sınıf arkadaşınızla Atilla İlhan'ın "Ben Sana Mecburum" şiirini yeni-den yazınız! Parodi size ait olacak!***

BEN SANA KIZGINIM

Ben sana kızgınım bilemezsin

Adını _____ gibi aklımda tutuyorum

Büyüdükçe büyüyor _____

Ben sana kızgınım bilemezsin

İçimi seninle _____.

Ağaçlar _____

Bu şehir o eski _____

Karanlıkta bulutlar _____

Sokak lambaları birden _____

Kaldırımlarda _____ kokusu

Ben sana kızgınım sen _____.

Sevmek kimi zaman rezilce _____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

İnsan bir akşam üstü ansızın _____?

Tutsak ustura ağzında yaşamaktan

Kimi zaman ellerini kırar _____

Birkaç hayat çıkarır yaşamasından

Hangi kapıyı çalsa kimi zaman

Arkasında _____

_____ çalıyor

Eski zamanlardan bir _____ çalıyor

Durup köşe başında deliksiz dinlesem

Sana kullanılmamış bir _____ getirsem

Haftalar ellerimde _____

Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem

Ben sana kızgınım sen _____.

Belki haziranda _____

Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor

Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden

Belki _____ biniyorsun

Bütün ıslanmışsın _____

Belki _____

Kötü rüzgar _____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ne vakit bir yaşamak düşünsem

Bu _____ belki zor

Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden

Ne vakit bir yaşamak düşünsem

Sus deyip adınla başlıyorum

İçim sıra kımıldıyor _____

Hayır başka türlü olmayacak

Ben sana kızgınım bilemezsin.

DERS 3: TÜRKLER NASIL TANIŞIR VE EVLENİRLER?

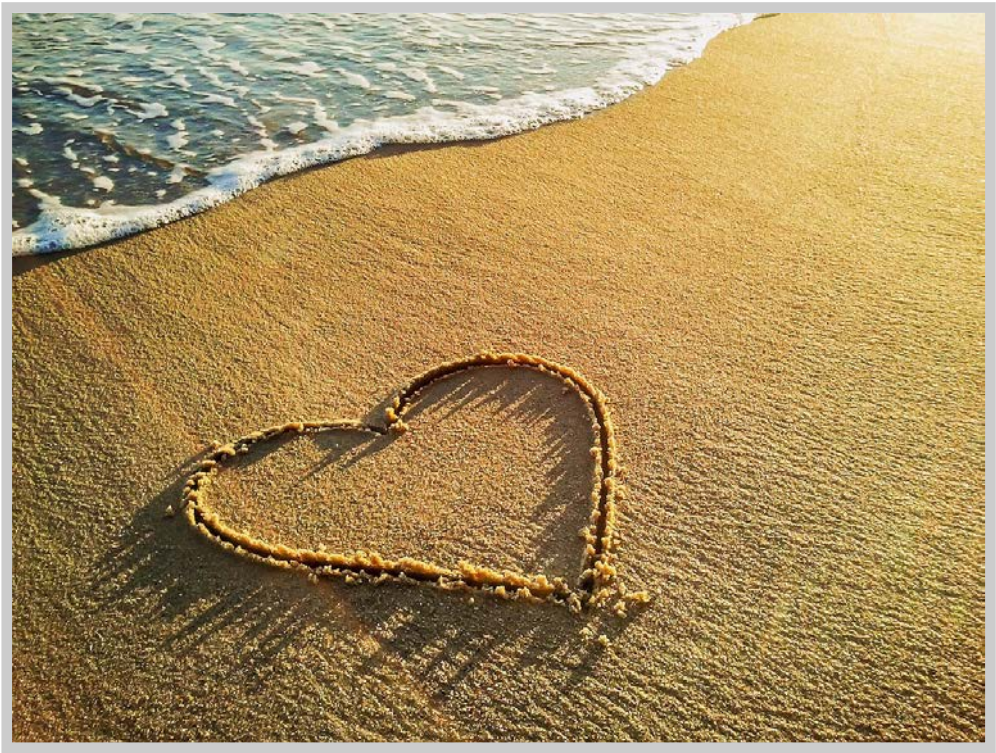

Kaynak: Public domain,
https://www.needpix.com/photo/download/856359/heart-love-beach-sand-sea-wave-water-symbol-light

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

A. ***Aşağıdaki yeni kelimeleri inceledikten sonra "Flört Mü Görücü Usulü Mü?" adlı yazının 5 paragrafını okuyunuz ve en mantıklı sıraya koyunuz. (Put the 5 paragraphs below into the most logical order.) "Flört Mü Görücü Usulü Mü?" metnine şu linki tıklayarak ulaşabilirsiniz:***
https://merhaba.coerll.utexas.edu/23A

Doğru mu Yanlış mı?

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Flört ve görücü usulü evliliklerde en açık fark, evliliğin uzunluğudur.	❑	❑
2. Anlaşarak gerçekleşen evlilikler, arkadaşlık amaçlı veya flört amaçlı başlamış olabilir ama bunun devamında evlilik fikri ortaya çıkmıştır.	❑	❑
3. Köylerdeki geleneğe göre, görücü grubu, kızı evinde ziyaret ederdi ve kızın ailesi ve tanıdıklarıyla konuşarak kız ile ilgili bilgiler toplardı, sonra o bilgileri oğluna uygun bir eş ve kendisine iyi bir gelin arayan aileye bildirirdi.	❑	❑
4. Günümüzde ve özellikle şehirlerde görücü usulü evlilik, yaygınlığını kaybetmektedir.	❑	❑
5. Modern görüçü usulü evlilik, eş seçme kararını tamamen anne ve babalara bırakmaktadır.	❑	❑
6. Görücü ve flört evliliklerinin kalıcılığı ile ilgili yapılan uluslararası araştırmalar farklı sonuçları göstermektedir.	❑	❑

B. ***Sarı Mikrofon'un "Görücü Usulü mü, Tanışarak Evlilik mi?" adlı videosunun ilk 2 dakikası, 35 saniyesini birkaç kez izleyiniz:***
https://www.youtube.com/watch?v=oBCAM4jPphM
(Watch only the first 2 min, 35 seconds.)

Aşağıdaki diyalogdaki boşlukları duyduğunuz kelimelerle doldurunuz. Sonra aşağıdaki soruları cevaplayınız. Her iki cevabınız da 8-10 cümle olmalı. Cevaplarınızı lütfen öğretmeninize derste veriniz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Youtube Standard license, published here with special permission, "Görücü Usülü mü Tanışarak evlilik mi ? SARI MİKROFON" by Sarı Mikrofon, https://www.youtube.com/watch?v=oBCAM4jPphM

Yeni Kelimeler:

görücü usulü – by means of a matchmaker (within the family), arranged marriage
abartmadan – without exaggerating
*-mEdEn = without
boşanmak – to divorce, get divorced
nafaka – alimony
talip – a suitor, a person who wants to marry a woman
mecburen – out of necessity, because of obligation
(birine) alışmak – to become used to/accustomed to (someone)
iter hale gelmek – to become irritating, repulsive

Videodaki Konuşma:

Erkek Öğrenci 1	Tanışarak tabii ki de.
Sarı Mikrofoncu	Neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Erkek Öğrenci 1	Sonuçta o insanı _____. O şekilde hani ne olduğunu biliyorsun, ona göre kabul ediyorsun. Ama öbüründe ne çıkacağı belli olmayabilir.
Erkek Öğrenci 2	Görmeden tanışarak… Öyle bir şey _____, değil mi?
Erkek Öğrenci 3	Yaa.. Tanışarak evlilik, ama sınırlı bir şekilde tabii. Yani fazla abartmadan, flört konumuna geçmeden yani. Fazla gidip _____. Yani en fazla bir ay sürmeli. Bir aydan sonra yani eğer dönüşecekse evliliğe dönüşsün. Dönüşmeyecekse _____.
Erkek Öğrenci 4	Tanışarak evlilik tabii ki de. Eski kafalı değiliz yani yeniyiz. 2013 modeliz. Boşanmalar olmasa, Para konusu… herkes paranın peşinde. Boşanayım, nafakam olsun, _____ olsun. Herkes bunun peşinde. Kocayı kimse takmıyor. Çocuklarımı alayım, gideyim peşinde kadınlar.
Erkek Öğrenci 5	Bana sorarsanız tanışma, çünkü karşındaki… İşte tartma, işte ölçme, _____ _____ tanıma…
Kız Öğrenci 1	Görücü usulü.
Sarı Mikrofoncu	Neden?
Kız Öğrenci 1	Ben şuna _____ verdim. Ben okuyacak adam değilmişim. Beni evlendirin artık diyorum aileme…

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kız Öğrenci 2	Taliplerimizi arıyoruz. Aysu ve _____, Kırklareli, Lüleburgaz memleketlerimiz.
Kız Öğrenci 1	Bi saniye! Ben şu üniversiteye geldiğimden beri şunu anladım: tanışarak _____. Anamı babamı arayacağım. Köyden bana helal süt emmiş bir oğlan bulsunlar, evleneceğim.
Kız Öğrenci 3	Görücü usulü. Neden? Çünkü çıkarken, diyelim beş yıl çıktım. _____ bir anda değişiyor ya. Yani 180 derece dönüyor, diyorsun ki : “Ben bununla mı _____ _____ beş yıl?” Onun için ayrılıyorsun, _____ _____. Ama görücü usulü olunca, “Ya mecburen buymuş!” diyorsun.
Kız Öğrenci 4	Tanışarak.
Sarı Mikrofoncu:	Neden?
Kız Öğrenci 4	Önce bir _____. Görücü kısmı atlanmış oluyor, sonra tanışıyoruz.
Kız Öğrenci 5	Çünkü insan, hani insanız. _____ alışıyor birisine. Sevmeden birisiyle _____ yani.
Sarı Mikrofoncu	Anladım.
Kız Öğrenci 6	Tanışarak tabii ki. İnsanların birbirinin düşüncesini tanıması, beraber bir _____ kurması için önce tanıması gerekir.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kız Öğrenci 7	Valla ben birinin tipini _____ onunla çıkmam ki zaten, bence de tanışarak.
Kız Öğrenci 8	Ben _____ _____ diye düşünüyorum. “Neden?” diyeceksiniz. Şimdi, insanlar tanıştığı zaman bir yıl geçiyor, _____ _____ geçiyor. Birbirlerinden _____ başlıyorlar. Belli bir süre sonra _____ bir takım davranışlar böyle birbirini iter hale geliyor. Ama mesela görücü usulü ile evlenen çiftler, bu bir iki yılı _____ _____ yaşıyorlar. Öyle değil mi?

1. Sizce neden erkek öğrencilerin çoğu “tanışarak evlilik” cevabını verirken kız öğrencilerin yarısı “görücü usulü” cevabını veriyor? Yani bu konuda erkek ve kız öğrencilerin bakış açısı sizce neden farklı?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Sizce ilk konuşan (Aysu adlı) kız konuşurken neden çok duygulanıyor? Ona ne olmuş olabilir?

3. "Sarı Mikrofon" sunucusu size aynı soru sorarsa nasıl bir cevap verirsiniz? Evlilik konusundaki düşüncelerinizi açıklayınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.

C. ***Alice Mustang'ın "Marriage in Turkey" videosunu (https://www.youtube.com/watch?v=tY0VcuiUqZ8) izleyiniz ve onun bahsettiği "5 aşama"yı İngilizce karşılıklarıyla eşleştiriniz.***

1. Kız İsteme	a. Official Marriage Ceremony and Wedding-Party
2. Söz Kesme	b. Promising to Marry
3. Nişan	c. Henna Night
4. Kına Gecesi	ç. Asking for the girl's hand in marriage
5. Nikah ve Düğün	d. Engagement

Alice Mustang'in bahsettiği her "aşama" hakkında ne öğrendiniz? Her "aşama" ile ilgili olarak ilginç bulduğunuz bir detayı TÜRKÇE yazınız! (Write at least one interesting fact you learned about each phase, IN TURKISH!)

1. Kız İsteme: _____

_____

2. Söz Kesme: _____

_____

3. Nişan: _____

_____

4. Kına Gecesi: _____

_____

5. Nikah ve Düğün: _____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ç. ***Ezra Mannix'in "Modern Turkish Engagement Ceremony" videosunu (https://www.youtube.com/watch?v=GatBXpklCF4) izleyiniz ve videoda verilen bilgilere göre aşağıdaki cümleler DOĞRU mu, YANLIŞ mı karar veriniz. YANLIŞ olan cümleleri lütfen düzeltiniz (correct).***

Önemli Kelimeler:

Damat adayı – potential groom, groom candidate
Gelin adayı – potential bride, bride candidate
Gelenek – tradition
Adet – custom

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Damat adayı, kız istemeye giderken kıza altın kolye ve bilezik takımı götürür.	❑	❑
2. Damat adayı olan Ezra'nın annesi ve babası kız istemeye ta Amerika'dan geldi.	❑	❑
3. Biraz sohbet ettikten sonra Ezra'nın ailesi "Allah'ın emri ve Peygamberin kavli" ile Zeynep'i istedi.	❑	❑
4. Zeynep'in dedesi onu Ezra'ya veriyor, çünkü Ezra'nın ev, araba ve parası var, yani maddi durumu iyi.	❑	❑
5. Evlilik konusunda onay aldıktan sonra Ezra bütün aile büyüklerinin ellerini öpüyor.	❑	❑

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Herkes öpüşürken “Hayırlı olsun” diyor. ❑ ❑

7. (Mavi elbiseli) Zeynep, pembe gömlekli genç adamın elini öpüyor, çünkü o Ezra'nın dedesinin rolünü oynuyor. Herkes gülüyor, çünkü pembe gömlekli genç adamın eli çok kirli. ❑ ❑

8. Ezra ve Zeynep'in aileleri kahve içtikten sonra nişan gününü tespit etmek için yeniden görüşmeye karar verirler. ❑ ❑

9. Söz kesebilmek için Ezra'nın ailesinin biraz bahşiş (para) vermesi gerek. ❑ ❑

10. Zeynep'in dedesi çok geleneksel bir adam ve her şeyi adete göre yapmayı ister. ❑ ❑

Youtube standard license published here with special permission, Video still from “Modern Turkish Engagement Ceremony” by Ezra Mannix, https://www.youtube.com/watch?v=GatBXpklCF4

11. Damat adayının gelin adayının elinden tuzlu bir Türk kahvesi içmesi, ona sadık kalacağını gösterir. ❑ ❑

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

12. Ezra ve Zeynep'in aileleri kız isteme, söz kesme ve nişan geleneklerini bir günde gerçekleştirmişler, yani söz kesme ve nişan törenlerini birleştirmişler. ❑ ❑

_____

13. Ezra ve Zeynep'in giysilerine takılmış küçük kırmızı şeyler, gümüştür. ❑ ❑

_____

D. ***"Olacak O Kadar" dizisinin "Kız İsteme" adlı bölümünden şu videoyu izleyiniz:***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/23D

Sonra bu KIZ İSTEME parodisini komik kılan 5 öğeyi TÜRKÇE yazarak tarif ediniz. (IN TURKISH, write/describe least 5 things that make this parody of the KIZ İSTEME tradition funny.)

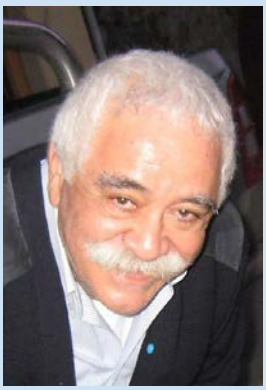

"Olacak O Kadar" dizisinde baba rolünü oynayan komedyen Levent Kırca
Kaynak: CC BY, "Levent Kırca" by Serkan Yakın,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Levent_K%C4%B1rca.jpg

Önemli kelimeler:

Kravat bağlamak – to tie a tie
Kanepe – sofa
Sıkışmak – to be squeezed, pressed, pushed
Sıkıştırmak – to squeeze, pressure, push someone
Kalkmak – to get up
Skypelaşmak – to Skype
Donmak – to freeze

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Facebookta pokelemek – to poke smb. on Facebook
Maaş – salary
Öpücük göndermek – to blow/send a kiss

1._____

_____

_____

2._____

_____

_____

3._____

_____

_____

4. _____

_____

_____

5. _____

_____

_____

E. ***"Flört mü, Görücü Usulü Mü?" adlı metinde geçen (ve aşağıdaki kutuda verilen) 13 yeni kelimeyi kullanarak 3 veya 4 orijinal diyalog yazınız ve öğretmeninize derste veriniz. (Be careful to use these new words/phrases with the correct CASE, if one is specified. If one is not specified then use your knowledge of when to use nominative, accusative, dative, ablative and genitive case endings!)***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Seçim (yapmak) – choice, (to choose between 2 or more items)
Ayırt etmek – to distinguish, separate
Bariz – clear, obvious
Aracılığıyla – by means of
-dEN itibaren – beginning from, dating from, as of
Ortaya çıkmak – to emerge, appear, come to light
Kırsal – rural
Gelin adayı – potential bride, bridal candidate
(bir şeye, bir yere) uyum sağlamak – to adjust, accommodate oneself to (something, a place)
Olasılık/fırsat bulmak – to find/have the opportunity
Mevcut – present, existing

F. *Gramer Tekrarı: Aşağıdaki Emir ve Şart Cümlelerini inceleyiniz.*

Emir Cümleleri (Command Sentences)

***Remember to use **the buffer letter** y after verb stem endings that end in a vowel and after negation infixes!

Sen-Command	Siz-Command (plural or formal sing/plur)	Extra-Formal Siz Command (on signs, instruction manuals)	3rd person Indirect Command
OLUMLU			
Çiçek al!	Çiçek al-ın!	Çiçek al-ınız!	Ali çiçek al-sın!
Şık giyin!	Şık giyin-in!	Şık giyin-iniz!	Ali şık giyin-sin!
El öp!	El öp-ün!	El öp-ünüz!	Ali el öp-sün!
Kibar konuş!	Kibar konuş-un!	Kibar konuş-unuz!	Ali kibar konuş-sun!
Lokum ye!	Lokum yi-y-in!	Lokum yi-y-iniz!	Ali lokum ye-sin!

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Sen-Command	Siz-Command (plural or formal sing/ plur)	Extra-Formal Siz Command (on signs, instruction manuals)	3rd person Indirect Command
OLUMSUZ			
Bohça al-ma!	Bohça al-ma-y-ın!	Bohça al-ma-y-ınız!	Ali bohça al-ma-sın!
Tişört giy-me!	Tişört giy-me-y-in!	Tişört giy-me-y-iniz!	Ali tişört giy-me-sin!
Tuzlu kahveyi tükür-me! (don't spit out)	Tuzlu kahveyi tükür-me-y-in!	Tuzlu kahveyi tükür-me-y-iniz!	Ali tuzlu kahveyi tükür-me-sin!
Spor hakkında konuş-ma!	Spor hakkında konuş-ma-y-ın!	Spor hakkında konuş-ma-y-ınız!	Ali spor hakkında konuş-ma-sın!
Bütün çikolatayı ye-me!	Bütün çikolatayı ye-me-y-in!	Bütün çikolatayı ye-me-y-iniz!	Ali bütün çikolatayı ye-me-sin!

Gerçeğe Dayalı Şart Cümleleri (Reality-Based Conditional Sentences)

***Remember that the conditional suffix **-se / -sa / -yse / -ysa / ise** can be used with various tenses, but it cannot be used with **–meli / -malı**.

GENİŞ ZAMAN CONJUGATION	OLUMLU	OLUMSUZ	
(Eğer ben) tuzlu kahveyi iç-er-se-m ...	(Eğer ben) kibar konuş-ur-sa-m...	(Eğer ben) tuzlu kahveyi iç-me-z-se-m...	(Eğer ben) kibar konuş-ma-z-sa-m...
(Eğer sen) tuzlu kahveyi iç-er-se-n...	(Eğer sen) kibar konuş-ur-sa-n...	(Eğer sen) tuzlu kahveyi iç-me-z-se-n...	(Eğer sen) kibar konuş-ma-z-sa-n...
(Eğer Ali) şık giyin-ir-se...	(Eğer Ali) çiçek al-ır-sa...	(Eğer Ali) şık giyin-me-z-se...	(Eğer Ali) çiçek al-ma-z-sa...

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

(Eğer biz) şık giyin- ir - se - k...	(Eğer biz) çiçek al- ır - sa - k...	(Eğer biz) şık giyin-me- z - se - k...	(Eğer biz) çiçek al-ma- z - sa - k...
(Eğer siz) lokum ye- r - se - niz...	(Eğer siz) anlaş- ır - sa - nız...	(Eğer siz) lokum ye-me- z - se - niz...	(Eğer siz) anlaş-ma- z - sa - nız...
(Eğer aileler) lokum ye- r - (ler) - se...	(Eğer aileler) anlaş- ır - (lar) - sa...	(Eğer aileler) lokum ye-me- z - (ler) - se...	(Eğer aileler) anlaş-ma- z - (lar) - sa ...

VARIOUS TENSES - OLUMLU	VARIOUS TENSES– OLUMSUZ	VERB/PREDICATE TENSE USED IN REALITY-BASED CONDITIONAL
Eğer siz kahve içi- iyor - sa - nız ben de içerim.	Eğer siz kahve iç-m- iyor - sa - nız ben de içmem.	Present progressive (-İYOR) conditional
Eğer (sen) çikolata al- acak - sa - n ucuza alma!	Eğer (sen) çikolata al-ma-y- acak - sa - n güzel bir şeker paketi yaptır.	Future (-EcEk) conditional
Eğer (ben) spor hakkında fazla konuş- tu - y - sa - m özür dilerim.	Eğer (ben) kibar konuş-ma- dı - y - sa - m özür dilerim.	Witnessed Past (-Dİ) conditional
Eğer biz yanlışlıkla bayat çikolata al- mış - sa - k çok ayıp olacak.	Eğer biz yeterince şık giyin-me- miş - se - k ayıp olacak.	Unwitnessed/Doubtful Past (-mİş) conditional
Eğer Ali'nin yeni bir kravata ihtiyacı var- sa hemen alsın.	Eğer Ali'nin yeni bir kravata ihtiyacı yok- sa almasın.	present (geniş zaman predicate) with conditional
Köşedeki çiçekçi kapalı- y - sa ana caddedekine gidin.	Köşedeki çiçekçi kapalı değil- se çiçeği orada yaptırın.	present (geniş zaman adjective predicate) with conditional
Damat adayı Ali ise kabul edeceğiz.	Damat adayı Ali değil- se kabul etmeyeceğiz.	present (geniş zaman noun predicate) with conditional

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

G. ***Şimdi WordPress-H5P'de "Kız istemeye giderken ne götürülür?" adlı metni okuyunuz ve boşlukları uygun emir veya şart kipleri yazarak tamamlayınız. (Now read the text and complete it by writing appropriate command or condition suffixes in the blanks.)***

Ğ. ***İki farklı çiftin kına gecesi videosunu izleyiniz:***

http://www.youtube.com/watch?v=VRsYjqxphO0
http://www.youtube.com/watch?v=mYaK806LUYU

Kaynak: CC BY-SA,"Kına Gecesi" by Maderibeyza, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3084335

Bu iki videoyu izledikten sonra aşağıdaki soruları cevaplayan uzun bir paragraf yazınız. Lütfen ayrı bir kağıtta ve satırları atlayarak (skipping lines) yazınız! En az 15 cümle yazınız.

1. Bu iki kına gecesi birbirinden nasıl farklı? Onların hangi ortak noktaları var? (Lütfen detaylı anlatın.)
2. Sizce evlenen çiftler ve aileleri nasıl farklı olabilir? Siz neden öyle düşünüyorsunuz?

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

H. ***Neredeyse her kına gecesinde söylenen "Yüksek Yüksek Tepelere" adlı türkünün sözlerini okuyunuz ve onları ayrı bir kağıtta İngilizceye çeviriniz.***

Türküyü tekrar dinlemek istiyorsanız, Candan Erçetin'in versiyonu güzel. Onu şu linkten dinleyiniz:

https://www.youtube.com/watch?v=MP0jS3Y1Rks

Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar

Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar
Aşrı aşrı memlekete kız vermesinler
Annesinin bir tanesini hor görmesinler

Uçan da kuşlara malûm olsun
Ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı
Ben köyümü özledim

Babamın bir atı olsa binse de gelse
Annemin yelkeni olsa açsa da gelse
Kardeşlerim yollarımı bilse de gelse

Uçan da kuşlara malûm olsun
Ben annemi özledim
Hem annemi hem babamı
Ben köyümü özledim

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

I. ***Ayrıca "Yüksek Yüksek Tepelere" adlı türkü ile ilgili bu soruyu cevaplayınız:***

"Yüksek Yüksek Tepelere" türküsü, evlenecek (veya yeni evlenmiş) olan gelinin en çok hangi duygusunu ifade eder?

a. korku b. üzüntü c. heyecan

Bunu nasıl anladınız? Türküden 2-3 örnek verip düşüncelerinizi güzel bir paragrafta açıklayınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

_____

_____

İ. ***Damat bohçasının hazırlanışı ile ilgili videoyu izleyiniz:***
https://youtu.be/pa-wkG3vGc0
Türk gelin ve ailesi, damat bohçasına neler koyarlar? En az 8 eşya not ediniz.

1._____

2._____

3._____

4._____

5._____

6._____

7._____

8._____

Eğer istiyorsanız, gelin bohçasının hazırlanışı ile ilgili videoyu da izleyebilirsiniz:
https://youtu.be/CRMsAj9YH6o

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

J. ***Önce Yörükleri tanıtan şu kısa videoyu izleyiniz:***
https://youtube.com/shorts/AQkx8G-z0p0

Videoya göre, Yörükler kimdir? Bugün nerede yaşarlar?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Sonra "Ege'de bir Yörük Düğünü" başlıklı videoyu Türkçe alt yazılarını açarak izleyiniz. İzlerken kontrol ediniz: Videoda evlenen genç Yörükler, hangi düğün geleneklerini gerçekleştiriyor? Sonra videoya göre aşağıdaki cümlelerin doğru mu yanlış mı olduğuna karar veriniz. Cümle yanlış ise onu düzeltiniz.

https://youtu.be/KNTG1Bng3M4

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Yörük düğünleri 40 gün 40 gece sürer.	❑	❑
2. Yörük erkekleri bugün bile 15 yaşındayken ev yapmaya başlayıp düğün gününe kadar bitirirler.	❑	❑
3. Yörüklerde çeyiz, süslü ve rengarenk ama kullanışlıdır.	❑	❑

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Gelinin çeyizi yıllarca hazırlanır, ancak gelin evlenince tüm çeyizi kocasına ait olur. ❑ ❑

5. Yörük geleneklerinde kız erkeği evleninceye kadar görmezdi. ❑ ❑

6. Yörükler asla Yörük olmayanla evlenmez. ❑ ❑

7. Bugünlerde tüm Yörük gelinleri bindallı değil, beyaz gelinlik giymeyi tercih ederler. ❑ ❑

8. Yörük düğünlerinde kebap olmazsa olmaz yemeklerdendir. ❑ ❑

9. Yörük düğünlerinde kadınlar ve erkekler günah diye birlikte oynamazlar. ❑ ❑

10. Erkek tarafı, gelin almaya konvoy hâlinde ve davul zurna eşliğinde gider. ❑ ❑

11. Gelinin kardeşleri, onu damat tarafı altın verene kadar saklarlar. ❑ ❑

12. Yörük kızı ağlamadan gelin gitmez. ❑ ❑

13. Genç çift yeni evlerine gelince, gelinin kayınpederi evin kapısında kurban kestirir (sacrifices an animal) ve kayınvalidesi gelinin önünde bir çömlek (clay pot) kırar. Bunlar evliliğe bereket getirir. ❑ ❑

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

14. Başka hangi “Türk düğün geleneklerini” videoda gördünüz? Sizce bu gelenekler eski mi modern mi? (Hints: ayakkabının altına isim yazmak, el veya alın öpmek, para veya altın takmak)

_____

_____

_____

_____

_____

15. Yörüklerin düğünü (veya Türkiye’de yapılan başka düğünler) hakkında sorularınız var mı? Varsa, lütfen aşağıya yazınız.

_____

_____

_____

_____

_____

16. Türk düğün gelenekleriyle ilgili bir “Kelime Haritası” çiziniz. Kelime haritanız, bu hafta öğrendiğiniz 20+ yeni kelime veya ifadeleri (phrases, expressions) içermeli. Renkli kalemler kullanınız ve kelime haritanızı derste sınıf arkadaşlarınızla paylaşmaya hazır olunuz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak: "A Kurdish Wedding in Hakkari"
by Medya Musîc (https://www.youtube.com/watch?v=MUot1TNDxFY), CC BY 3.0,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3084335

K. ***Aşağıdaki 15 kelime öbeğinden 10 tanesini seçiniz ve partnerinizle 10 orijinal cümle (buraya veya tahtaya) yazınız.***
(You can change the subject from 3rd person to another person, or change the phrase slightly in other ways, if you like. Be sure to specify a subject!)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. damat bohçası hazırlayacaksa

_____

_____

2. beline kırmızı kuşak bağlamadıysa

_____

_____

3. kız istemeye gidiyorsa

_____

_____

4. görücü usulüyle tanışmışlarsa

_____

_____

5. düğün salonu tutacaklarsa

_____

_____

6. balayına çıkmayacaklarsa

_____

_____

7. makas kırmızı kurdeleyi kesmezse

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. dindar bir aileyse

9. kayınvalide altın koymazsa

10. koku giderici (deodorant) sürmemişse

11. “Allah'ın emri ve Peygamberin kavliyle” derse

12. yüzükleri unutmamışsa

13. gelin ayakkabısındaki isimler silinirse

14. gelin damadın ayağına basarsa

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

15. damat adayı gelin adayının tuzlu kahvesini içmezse

_____

_____

L. ***Aşağıdaki linki tıklayarak "Gerçek Düğünlerden Komik Anlar" adlı metni okuyunuz:*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/23L

1. Kimin gelin arabası çok yavaşmış?
2. Kim gelin çiçeğini kaybetmiş?
3. Kimin arkadaşları yanlış gelin arabasının fotoğrafını çekmiş?
4. Kim düğün fotoğraflarını çekerken çok popüler olmuş?
5. Kim başına topik (a toupée) takmış ve arkadaşları onu tanıyamamış?
6. Kim gelini geç öpmüş?
7. Kim gelinin ailesini nikah salonuna götürmeyi unutmuş?
8. Kim kız istemeye gidince yeni pantolonundaki alarm çalmış?
9. Kim gelin arabasındayken arkasındaki tüm arabaları gözden kaybetmiş?

a. İrina ve Emrah
b. Börçe ve Hasan
c. Ceyda ve Furkan
ç. Seda ve Cem
d. Zuhal ve Ahmet
e. İmer ve Burak
f. Didem ve Mert
g. Gökçe ve Orhan
ğ. Ajda ve Emrah

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

İzleyelim!

M. ***Youtube kanalındaki "Aşk ve Evlilik Hakkında Düşüncelerim" videolarını birkaç kez izleyiniz ve not alınız. Her konuşmacı aşağıdaki soruları nasıl cevaplıyor? Bu konuşmacıların cevaplarında hangi eğilimleri (trends) tespit edebilirsiniz (can identify)? Notlarınızı aşağıdaki tabloya veya ayrı bir kağıda yazabilirsiniz. Gerekirse, videoları izlerken Türkçe alt yazılarını açabilirsiniz.***

- Mutlu: https://youtu.be/32zyr0XE6UM
- Cemre: https://youtu.be/Qsg1B8rNb6k
- Merve: https://youtu.be/WU1o_gn8gHQ
- Funda: https://youtu.be/9Hj2q-pr7H8

1. Aşk mı para mı önemli? Neden?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

2. Annenizle babanız nasıl tanışmış, nasıl evlenmiş? Evlilikleri nasıl(dı)?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

3. Siz eşinizle nasıl tanıştınız, nasıl evlendiniz?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

4. Türkiye'de evlilik değişiyor mu sizce?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Eğilim 1:

_____

_____

_____

Eğilim 2:

_____

_____

_____

Eğilim 3:

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

N. ***Çevrenizde bulunan bir Türk ile aşk ve evlilikle ilgili bir röportaj yapınız ve öğrendiklerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız.***
Bu araştırma projesine şöyle yaklaşınız:

1. Alıştırma M'deki sorulardan yola çıkarak daha geniş bir soru listesi oluşturunuz. Röportaj yapacağınız Türkten neler öğrenmek istiyorsunuz? Sorularınızı sormadan önce öğretmeninize kontrol ettiriniz.

2. Röportaj yapmak istediğiniz kişiye, onunla röportaj yapmak istediğinizi söyleyiniz. Röportajın içeriğinin anonim kalacağını (that the content of the interview will remain anonymous) söylemeyi unutmayınız.

3. İkinizin rahat edeceği bir yerde 30-45 dakikalık bir röportaj yapınız. Hep Türkçe konuşmaya çalışınız, ama röportaj yaptığınız kişi anlamadığınız bir şey söylerse, açıklamasını isteyiniz. Mümkünse tüm röportajı kaydediniz (record), çünkü notlarınızı daha kolay çıkarırsınız.

4. Yaptığınız röportajı tekrar dinleyiniz ve en önemli bulduğunuz noktaları not ediniz.

5. Notlarınızı kullanarak 1-2 sayfalık bir özet yazınız. Özetiniz 3. şahısta (in 3rd person) olmalı ve kişinin gerçek adını vermemeli.

6. Özetinizi derse getiriniz ve sınıf arkadaşınızla paylaşınız.

7. Öğretmeninizin notlarını aldıktan sonra özetinizi düzeltiniz (revise).

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 2, Ders 1 Yeni Kelimeler

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-2-ders-1

İsimler (Nouns)
âşık – ***halk ozanı***
aşk
belgesel
çoban
destan
düzyazı – ***nesir***
efsane
felek
hayret (etmek)
konuk – ***misafir***
mezar(lık)
murat – ***hedef*** – ***gaye***
öksüz
saz – ***bağlama***
suç
şafak
türkü
yürek – ***kalp*** – ***gönül***

Sıfatlar (Adjectives)
ak – ***beyaz***
destansı
dillere destan
zalim

Zarflar (Adverbs)
er geç
kıyamete kadar
nafile – ***boşuna***

Fiiller (Verbs)
(bir şeyi) aktarmak
(birine) aşık olmak
(birini/bir şeyi) canlandırmak
(birine/bir şeye) sahip çıkmak
(bir şeyi) seslendirmek
(birine) utanç vermek
(bir şeyi) yönetmek

Ünite 2, Ders 2 Yeni Kelimeler

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-2-ders-2

İsimler (Nouns)
tasavvuf şiiri

Sıfatlar (Adjectives)
gizemli

(bir şeyin) farkında olmak
içi(ni) dökmek
(birine/bir şeye) mecbur olmak/kalmak
(bir şeyi) yayınlamak/yayımlamak

Ünite 2, Ders 3 Yeni Kelimeler

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-2-ders-3

İsimler (Nouns)
damat
düğün
gelin
görücü usulü
kına gecesi

Sıfatlar (Adjectives)
evli barklı
kalıcı
tedirgin
yasak
zalim

Zarflar (Adverbs)
(bir şeyin) aracılığıyla
(-DAn) itibaren

Fiiller (Verbs)
(birinden) boşanmak
kız istemek
(biriyle) nişanlanmak
ortaya çıkmak
seçim yapmak
(bir şeyi) sürdürmek
(bir şeye/bir yere) uyum sağlamak

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

ÜNİTE 2 KÜLTÜR EKİ:
TÜRK SİNEMASI VE MÜZİĞİNDE AŞK VE EVLİLİK

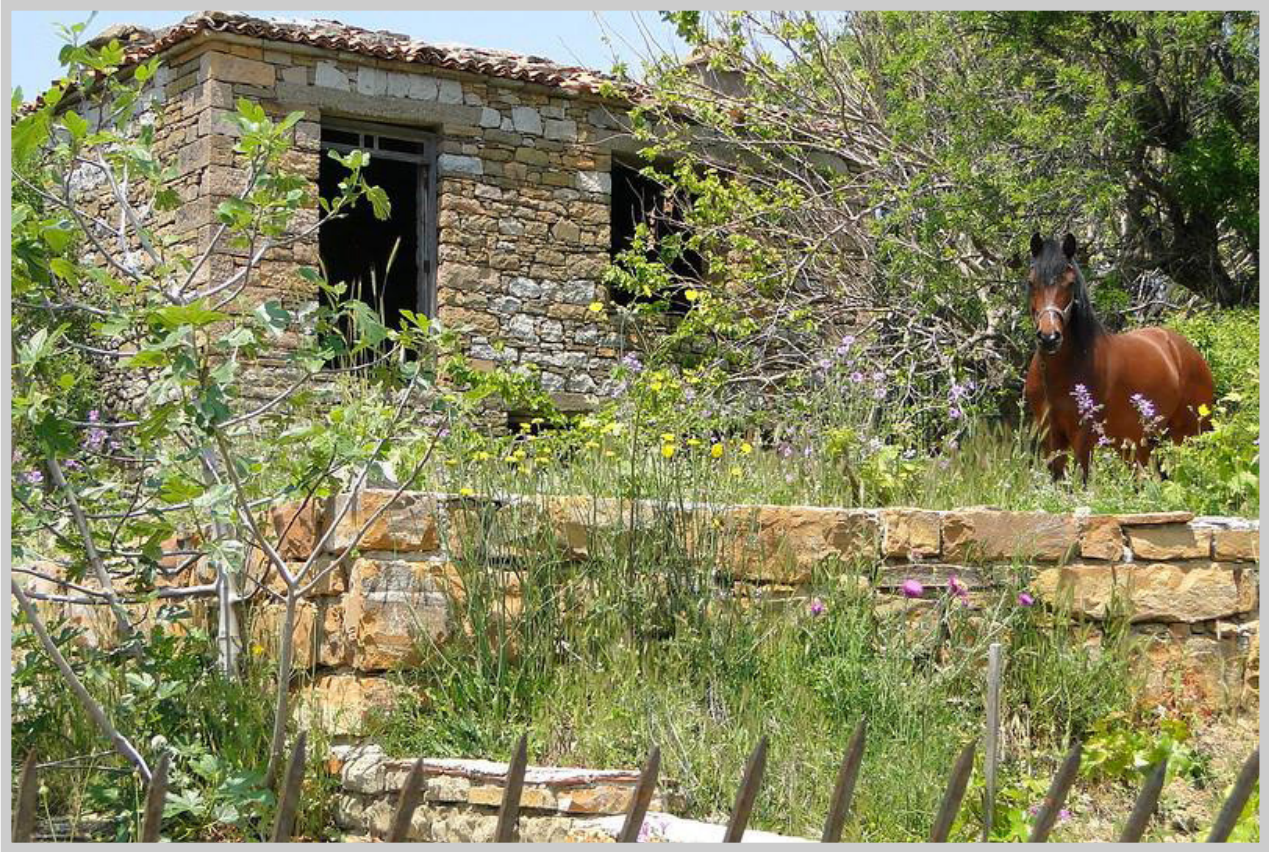

Kaynak: CC BY SA, "Village Scene - Tepekoy - Gokceada Island-05" by Adam Jones, https://www.flickr.com/photos/adam_jones/5741147738/in/album-72157626719749130/

A. ***Atıf Yılmaz'ın 1978'de yönettiği "Selvi Boylum Al Yazmalım" filmini izleyiniz.***

Selvi Boylum Al Yazmalım with English subtitles
https://www.youtube.com/watch?v=3wkO9tKKPTo

Selvi Boylum Al Yazmalım with no English subtitles
https://www.youtube.com/watch?v=0u2XHF5q6pM

Filmi izledikten sonra 8-10 cümlelik bir film özeti yazınız ve onu derse getiriniz. Özetinizde şu soruları cevaplamaya dikkat ediniz:

1. Filmin ana karakterleri kimler? Nasıl tanışıyorlar?
2. Filmin zaman ve mekanı nedir?
3. Filmin ana karakterleri nasıl bir çatışma (conflict) yaşıyorlar?
4. Film bu çatışmayı çözüyor mu? Nasıl çözüyor (solves)?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Ayrıca, film ile ilgili 2-3 soru yazınız. Neler anlamadınız?

B. ***"Selvi Boylum Al Yazmalım" filminin aşağıdaki özet metninde bazı kelimeler eksik. Kutudaki kelimeleri kullanarak ve sınıf arkadaşınızla konuşarak metindeki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.***

aldatır	dayanamaz
yanlış	baba
yalnız	aşık
şiddetli	yolculara
alarak	sahip
tutkun	tercih
bozulan	evi barkı
işveren	baş başa

Kamyon şoförü İlyas (Kadir İnanır), İstanbul'da bir köy yakınlarında çalışırken Asya'yla (Türkan Şoray) tanışır. Birbirlerine _____ olup evlenirler. Çocuklarının adını Samet koyarlar. İlyas, kamyoncu olduğu için sık sık yollara çıkar ve Asya Samet'le _____ kalır.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Soğuk ve _____ yağmurlu günlerden birinde; İlyas, Cemşit'in de aralarında bulunduğu, yolda perişan kalan _____ yardım edeyim derken aynı sebepten işyeriyle sorun yaşar, çünkü işverenin iddiasına göre, işin aksamasından dolayı müşterilerle yoğun sorun yaşanmıştır. Bu sebepten dolayı _____, kamyonu bir müddet İlyas'ın elinden _____ onu bu şekilde cezalandırmak ister.

Ama İlyas kamyonuna son derece _____ dur, onu çocuğu gibi sever, hatta kamyonu için en ufak bir _____ ta başkalarıyla şiddetli kavgaya bile girişir. (Örneğin filmin hemen başında kamyonu ıslatma sahnesindeki gibi…)

Delice sevdiği kamyonunun elinden alınması İlyas'ı büyük bir bunalıma sokar, bu yüzden, _____ _____, çoluk çocuğu bile umursamaz olur

Psikolojisi iyice _____ İlyas, Asya'nın karşısına öyle çıkmak istemez ve daha da bunalıma girerek Asya'yı terk eder.

İlyas, bunalımın etkisiyle haftalarca bir türlü eve dönmez ve Asya'yı bir sekreter ile_____. Asya bir ipucu sonucu bunu pencerede görür ve İlyas'tan kaçar. İlyas, Asya'nın izlediğini hemen sonra öğrenir ama, kamyondan dolayı halen daha büyük bunalım geçirdiği için, durumun ciddiyetini anlayacak vaziyette değildir.

Asya, bu zorluğa ve acıya _____ve oğluyla birlikte yollara düşer. Yolda Cemşit (Ahmet Mekin) adında bir adamla karşılaşırlar. Cemşit onlara kol kanat gerer. Cemşit, İlyas'ın aksine, hayat sorumluluğunu taşımasını bilen bir karaktere

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____ tir. Asya ve Cemşit birlikte yaşamaya başlarlar. Bir gün İlyas karşılarına çıkar.

Asya şimdi büyük aşkı İlyas, ve kendisine zor gününde kucak açan Cemşit arasında bir _____ yapmak zorunda kalır.

Artık karar anı gelmiştir; seçim kararını bir nevi oğlu Samet verir, çünkü Samet Cemşit'e "_____" demiş ve onu "babalığa seçmiştir".

Ve Ayşe "sevgi emektir" diyerek kendisine ve çocuğuna "dostluk, iyilik" ve "EMEK" veren Cemşit'i seçer.

İlyas da tutkun olduğu kamyonuyla yine _____ _____ ve yalnız kalmıştır.

C. ***Film ile ilgili şu soruların cevaplarını sınıf arkadaşınızla tartışınız! Konuştuğunuz ana noktaları not ediniz.***

1. Bu film 1978'de yapıldı. Bu film size Türkiye'nin o zamanki **toplumsal değişimi** (social change) hakkında ne gösterdi? (Filmden en az üç toplumsal değişim örneği bulunuz.)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Eski Hollywood film endüstrisinde olduğu gibi, Yeşilçam film endüstrisinde belli **ahlak kuralları** (moral rules/code) uygulanıyordu. Sizce bu film hangi ahlak kurallarına dikkat etti? Hangi ahlak kurallarına dikkat etmedi?

3. Sizce Türkler bu filmi neden çok seviyorlar?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ç. ***Filmin son dakikalarını tekrar izleyiniz:***
https://merhaba.coerll.utexas.edu/2KECC

Sonra aşağıdaki transkripti kullanarak sınıf arkadaşınızla aşağıdaki sahneleri canlandırınız ve altı çizilmiş olan kelimelerin anlamlarını birlikte tahmin ediniz. (Not: Transkript, videonun ikinci dakikasında başlıyor. Karakterlerin düşünceleri seslendiriliyor.)

Asya	Samet ona baba demişti, onu babalığa seçmişti…. Sevgi neydi? Sevgi iyilikti, dostluktu, sevgi emekti.	
İlyas	Asya…	
Asya	Durursam bir daha kurtulamam.	
İlyas	Ziyanı yok, gülüşü yeter bize.	
Asya	Yüreğim kaydıysa günah mı?	
İlyas	Çamura saplansam yardıma gelir misin?	
Asya	Elini tuttum, sıcacıktı, yüreği elindeymiş gibi…	
İlyas	Elinden tutuversem benimle gelir mi?	
Asya	Seninim işte, alıp götürsene beni.	
İlyas	Elveda Asya, elveda Selvi Boylum, Al Yazmalım. Elveda bitmemiş türküm benim.	

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yasak aşk yaşayan Yeşilçam sinema yıldızları
Kaynak: Published here with special permission,
http://hayat.sozcu.com.tr/yesilcamin-yasak-asklari-63608/

D. ***WordPress-H5P'de bulunan "Yeşilçam'ın Yasak Aşkları" adlı okuma alıştırması E'yi tamamlamadan önce aşağıdaki iki soruyu cevaplayınız.***

1. Yeşilçam neydi? İnternetten araştırınız ve Yeşilçam hakkında öğrendiklerinizi (what you learned) 7-8 cümlelik bir paragrafta yazınız.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Amerika'da Hollywood yıldızlarının aşkları genellikle nasıldır? En az 3 özellik (characteristics) belirtiniz ve örnekler veriniz.

E. ***WordPress-H5P'de "Yeşilçam'ın Yasak Aşkları" adlı okuma alıştırmasını tamamlayınız. Son soruyu burada cevaplayınız.***

45. Bu hikâyelerden hangisini en çarpıcı buldunuz? Neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Verdiğiniz tüm cevapları derste sınıf arkadaşlarınızla kontrol ediniz ve metni tartışınız. Eğer bu metindeki kelimelere çalışmak istiyorsanız, şu 'Kültür Eki' Quizlet kartlarını kullanabilirsiniz.

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-2-kultur-eki

F. ***"Yeşilçam'ın Yasak Aşkları" metnindeki hikâyeleri örnek alarak günümüzdeki bir Hollywood yasak aşkının hikâyesini yazılı olarak anlatınız. O oyuncuların ve yönetmenlerin aşkında uyuşturucu, ihanet, kıskançlık veya intihar var mı(ydı)? Lütfen 12-15 cümlelik, detaylı bir paragraf yazıp derse getiriniz. Hikâyenizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

_____

_____

G. ***Ünlü bir Türk çiftin ilişkisini araştırınız, güzel bir özet yazınız ve onu sınıf arkadaşlarınıza derste sununuz. Hocanız size Can Dündar'ın Yüzyılın Aşkları (2006) kitabından bir bölüm verecek. O bölümü dikkatlice okuyunuz ve not alınız, sonra başka (İngilizce veya Türkçe) kaynaklardan seçtiğiniz ünlü çiftin ilişkisi hakkında bilgi edininiz.***

You will present a self-authored, descriptive summary of one famous Turkish couple's relationship to your classmates. Once you are assigned your couple, you will need to do some research (in English and/or Turkish) to gather the content for your presentation! This research will include reading the chapter of Can Dündar's book, Yüzyılın Aşkları (2006) that your instructor gives you! The format of your presentation is outlined below, and you should plan to speak for 10-12 minutes. Here are the guidelines:

Sunumunuzda şunları anlatınız:

- Ünlü şahısların ilişkisinin **zaman çizelgesi** (timeline)
- Onların ilişkisinin **mahiyeti** (nature)
  - 3 farklı sıfat kullanınız ve seçtiğiniz sıfatları anlatırken çiftin yaşadıklarından birer örnek (olay) vererek o sıfatı neden seçtiğinizi açıklayınız.
- Onların ilişkisinde **bulduğunuz en ilginç şey** ve onlara **sormak istediğiniz 2-3 soru**

Yani sunumu hazırlarken şu soruları cevaplamaya çalışınız:

- Bu çift nasıl tanıştı? Nasıl evlendi? Çocukları oldu mu? Ne kadar süre evliydi? Nerede yaşadı? Boşandı mı? Evlilik dışı ilişkileri (yasak aşkları) oldu mu? Mutlu muydu? Kim önce vefat etti?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

- Bu çiftin ilişkisi nasıldı? Beraber nereye gittiler (veya gitmediler), ve neden? Ne hakkında kavga ettiler? Bu çift için neler önemliydi, neler önemli değildi? Bu çift özel hayatını kamuoyuyla ne kadar paylaştı?
- Bu çiftin ilişkisinin en ilginç yanı neydi sizce?
- Bu çift hakkında başka neler öğrenmek istiyorsunuz? Bu çifte hangi soruları sormak istiyorsunuz ve neden?

Dersinizdeki öğrenci sayısına bağlı olarak öğretmeniniz sunumunuzu canlı (yani derste ve PowerPoint slayt desteğiyle) yapmanızı veya video şeklinde (yani evde, bilgisayarınızda hazırlayıp) paylaşmanızı isteyebilir. Her iki durumda da sunuma başlamadan önce sınıf arkadaşlarınıza sunumda geçecek olan önemli yeni kelimeleri tanıtmalı ve dinleyicilerinize bakarak konuşmalısınız. Sunumunuzun ana noktalarını hatırlayabilmek için birkaç not kartı kullanabilirsiniz ancak kartlarınıza devamlı bakmamalısınız. Amacınız, seçtiğiniz ünlü Türk çifti düzenli ve detaylı bir şekilde anlatmaktır.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

QR CODES

DERS 1:

I-1.

I-2.

I-3.

.

DERS 2:

A-1.

A-2.

A-3.

C-1.

C-2.

C-3.

D.

E.

F.1.

F.2.

F.3.

F.4.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

G.

H.

I.

DERS 3:

A.

B.

C.

Ç.

D.

Ğ.1.

Ğ.2.

H.

i.1.

i.2.

J.1.

J.2.

L.

M.1.

M.2.

M.3.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

M.4.

Quizlet, Ders 1
Yeni Kelimeler

Quizlet, Ders 2
Yeni Kelimeler

Quizlet, Ders 3
Yeni Kelimeler

KÜLTÜR EKİ:

A.1.

A.2.

Ç.

Quizlet

Ünite 3: Doğa ve Çevrecilik

Pamukkale, Türkiye
Kaynak: CC BY-SA, "_IGP0466_s" by Tomoaki INABA,
https://www.flickr.com/photos/30896016@N04/48451326062

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

OBJECTIVES

Cultural Knowledge / Mindset Objectives:

- Identify and discuss actions individuals can take to counter environmental pollution.
- Understand environmental issues affecting the Turkish Black Sea Region and its inhabitants.
- Learn about Turkish musicians', writers' and artists' efforts to raise citizens' awareness of environmental and human rights issues.
- Compare and contrast Turkish and American protests against government construction projects that impose change upon particular localities.

Language / Communication Objectives:

- Interpret and discuss details about the cause-and-effect relationship of human behavior and environmental pollution.
- Compare, contrast and interpret statements made by Turks about local and national environmental issues.
- Recognize and formulate more complex sentences using the ***-(y)An***, ***-DIK*** and ***-(y) AcAK*** constructions.
- Write descriptive paragraphs about your personal experiences in nature.
- Make a video introducing environmental practices on your campus to Turkish exchange students.
- Write a persuasive letter or petition in which you try to convince a politician to take action on a particular environmental issue.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 1: DOĞAYI KORUMANIN ÖNEMİ

A. ***Sizce doğayı korumak önemli mi? Neden? Doğayı nasıl koruyabiliriz? Sınıf arkadaşınızla konuşunuz ve doğanın korunmasını önemli buluyorsanız 5 neden anlatınız. Sonra doğayı korumak için yapılabilecek 5 şey söyleyiniz!***

Doğayı neden korumalıyız?	Doğayı nasıl koruyabiliriz?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

B. ***Karikatüristlere göre doğayı neden korumalıyız? Google'da "Çevre kirliliği ile ilgili karikatürler" yazarak bir tarama yapınız. Çevre kirliliği ile ilgili üç ilginç karikatür bulunuz ve sınıf arkadaşınızla (elektronik ortamda) paylaşınız. Sizce en iyi karikatür hangisi? Neden? Sınıf arkadaşınızla tartışınız. Sonra seçtiğiniz her karikatür için arkadaşınızla birlikte uygun bir altyazı yazınız. Aşağıda birkaç örnek altyazı var.***

Alt yazı 1: Kullandığımız araçların doğaya zarar verdiğini unutmayalım.
Alt yazı 2: Sonumuzun böyle olmaması için doğayı koruyalım.
Alt yazı 3: Bir gün kuşlar yuva yapacak ağaç bulamayabilirler.

C. ***WordPress-H5P'de Ünite 3, Ders 1 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.***

Ç. ***"Doğayı Korumak İçin 5 Basit Yöntem" adlı yazının giriş paragrafını okuyunuz ve aşağıdaki okuma-anlama sorularını cevaplayınız.***

Kaynak: Pixabay licence (https://pixabay.com/service/terms/),
https://pixabay.com/tr/photos/%C3%A7evre-koruma-do%C4%9Fa-ampul-enerji-3341942/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Doğayı Korumak İçin 5 Basit Yöntem

18 Haziran 2015

YAZAR: Kaan Karadeniz

Doğayı korumak için her zaman büyük adımların çözüm getireceğini düşünmemiz bizi yanıltabilir, çünkü basit yöntemlerle bile doğayı korumayı başarabiliriz.

Kaliteli bir hayatın olmazsa olmazı temiz bir çevre ve nefes alınabilecek bir ortamdır. Bunun için yaşadığımız doğaya saygı göstermeli ve onu korumaya çalışmalıyız. Ancak korumaya çalıştığımız doğanın yoğun sanayi bombardımanı altında olduğunu düşünürsek işimizin çok da kolay olmadığını söyleyebilirim.

Pes etmenin yersiz olduğunu düşünüyorum. Tek başıma ne yapabilirim diye dert yanmaya hiç gerek yok. Doğa için mücadelemizi her türlü gerçekleştirebiliriz. Bazen büyük atılımlar yapmak yerine küçük adımlarla hedefimize ilerleyebiliriz.

1. Yazara göre, doğayı korumak için büyük atılımlar yapmamız lazım mı, yoksa küçük adımlar atmamız yeterli olabilir mi? Sizce o neden öyle düşünüyor?

_____

_____

_____

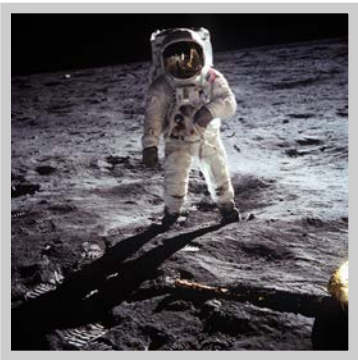

Neil Armstrong ayda: Bir insan için küçük, insanlık için dev bir adım!
Kaynak: Public domain, https://en.wikipedia.org/wiki/Buzz_Aldrin#/media/File:Aldrin_Apollo_11_original.jpg

2. The sentence closest in meaning to “Kaliteli bir hayatın olmazsa olmazı temiz bir çevre ve nefes alınabilecek bir ortamdır.” is:

   a. Temiz bir çevre ve nefes alınabilecek bir ortam, kaliteli bir hayatın en önemli şartıdır.
   b. Kaliteli bir hayat için, temiz bir çevre ve nefes alınabilecek bir ortam her zaman gerekli değildir.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. The sentence, “Ancak korumaya çalıştığımız doğanın yoğun sanayi bombardımanı altında olduğunu düşünürsek işimizin çok da kolay olmadığını söyleyebilirim.”, expresses the idea that:

   a. Doğanın yoğun bir sanayi bombardımanı altında olması bizim işimizi kolaylaştırıyor.
   b. Doğanın yoğun bir sanayi bombardımanı altında olması bizim işimizi zorlaştırıyor.

4. The sentence, “Pes etmenin yersiz olduğunu düşünüyorum.”, means that the author thinks:

   a. Çevresel sorunlara hiç çözüm aramamalıyız, (çünkü biz tek başımıza hiçbir şey çözemeyiz).
   b. Çevresel sorunlara çözüm aramamak iyi bir karar değil, (çünkü biz tek başımıza bazı şeyleri çözebiliriz).

5. The word “mücadele” in the sentence, “Doğa için mücadelemizi her türlü gerçekleştirebiliriz.”, probably means:

   a. the fight for
   b. the threat to

6. Sizce bu yazar hangi küçük adımları anlatacak? (Answer this question BEFORE looking at the text that follows!)

_____

_____

_____

D. ***Yazının devamını okumadan ÖNCE aşağıdaki yeni kelimeleri uygun resimlerle eşleştiriniz ve İngilizce karşılıklarını yazınız. Sonra yazıyı okumaya devam ediniz ve okuma-anlama sorularını cevaplayınız.***

küresel ısınma --- mevsimsel denge --- çevresel atık --- hayvanların neslinin tükenmesi --- (bir şeye) şaşırmak

Türkçe	İngilizce

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak:
CC BY "surprised face" by matýsek, https://www.flickr.com/photos/mdclxvi/33613032
Public domain, https://www.wpclipart.com/weather/weather_icons/seasons/Seasons-Banners.png.html
Public domain, https://pixabay.com/illustrations/global-warming-burning-earth-burning-1494965/
Public domain, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tiger_berlin-5.JPG
Public domain, https://pxhere.com/en/photo/773268

Doğayı Korumak İçin Neler Yapabiliriz?

Azılı bir doğa savunucusu değilim ama ileride olabilirim. Yavaş yavaş küresel ısınma, mevsimsel dengeler, çevresel atıklar, hayvanların neslinin tükenmesine yol açan sorunlar

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

konusunda araştırmalar yapmaya başladım. Başlangıçta bu tür kapsamlı konulara girmekten ziyade çok basit yöntemlerle doğayı nasıl koruyabileceğimizi öğrenmek istedim.

Biraz araştırma ve biraz okuma derken aradıklarımı buldum ve doğayı korumak için beş basit yöntem keşfettim. Bu yöntemleri öğrendiğinizde çok şaşırabilirsiniz ancak bu ufak adımlar büyük hedefe doğru yolcuğumuzun başlangıcıdır.

1. Azılı bir doğa savunucusu doğayı korumak için neler yapar? (Aşağıdaki fotoğrafa bakarak ve Greenpeace gibi kurumların gönüllülerini düşünerek 3 cümle yazınız.)

Kaynak: CC BY-SA, "Protesting climate change" by Alex Thomson, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Protesting_climate_change_(398395845).jpg

a. _____

_____

b. _____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

c. _____

_____

2. What does “bu tür kapsamlı konular” in sentence 3 refers to?

_____

_____

_____

1. Toplu Taşımayı Kullanmak

Hususi araçlarımızın olması bizi zengin bir insan olarak gösterir mi bilmiyorum ama etkisi olabilir. Peki, hususi araçlarımızın olması toplum içerisinde statümüzü yükseltir mi? Evet, benim arabam var dememizi sağlar. Altımızda otomobil olduğunda her yere gidebilir miyiz? Evet, cebimizde benzin parası olduğu sürece bize her yer otoyol.

Bir otomobilinizin olması sizi çok mutlu edebilir ama çevresel açıdan herkesi üzmektedir. Gaz emisyonu dediğimiz ve içerisine girersek çıkamayacağımız bir tür problemimiz var. Otomobillerin egzozlarından çıkan dumanların havaya karışması, atmosfere zarar vermesi şeklinde devam eden bir dizi detaylı durum söz konusu. O nedenle bu kısma yani detaylara girmeyeceğim.

Yaşadığımız ortamda her bireyin arabaya sahip olması demek atmosfere salınan zararlı gazların artması demektir. Ulaşım konusunda tüm araçları ortadan kaldıralım diye bir tür kampanya başlatabilmemiz mümkün değil, ancak kullanılan araç sayısını azaltabilmemiz mümkün.

Bunun için ihtiyacımız olan tek şey biraz anlayış ve düşüncedir. Yaşadığımız şehir çok büyükse belediyeler vasıtasıyla belirli noktalara ulaşım sağlanıyor demektir. Bu ulaşım toplu taşıma araçlarıyla sağlanmaktadır ve her geçen gün ülkemizin toplu taşıma sistemi gelişmektedir.

Kendi elimizle doğaya verdiğimiz zararı, toplu taşıma araçlarını kullanarak ve araçlarımızdan kurtularak azaltabiliriz. Bunun için elbette bulunduğumuz yer ile gitmek istediğimiz yer arasındaki mesafe, ulaşım yeterliliği ve kolaylığı gibi unsurların gözetilmesi gerekir. Ancak bugünün rahatlığı için yarının rahatlığını riske atacak kadar düşüncesiz davranmaktan kaçınmamız gerekmektedir.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3 The word “hususi” in the sentence, “Hususi araçlarımızın olması bizi zengin bir insan olarak gösterir mi?”, is an _____ and its synonyms are _____.

a. adverb; şahsen, tek başına
b. adjective; şahsi, kişisel

Clue: Think about the function of other words you know that feature an “i” at the end, like dini, tarihi, maddi, manevi...

4. In the sentence, “Evet, cebimizde benzin parası olduğu sürece bize her yer otoyol.”, the post-position “... sürece” indicates _____, and can be translated as _____.

a. a period of time; “as long as we have gas money in our pocket”
b. causality; “since we have gas money in our pocket”

5. “Toplu Taşıma Kullanmak” bölümünün ikinci paragrafında yazar hangi konunun detaylarına girmek istemiyor? Neden?

_____

_____

_____

6. The sentence, “Yaşadığımız ortamda her bireyin arabaya sahip olması demek atmosfere salınan zararlı gazların artması demektir.”, expresses the idea that:

a. Her araba sahibi arabasını kullanarak havayı daha fazla kirletiyor.
b. Her araba sahibi arabasını satıp otobüse binerek havayı daha temiz hale getirir.

7. In the sentence, “Ulaşım konusunda tüm araçları ortadan kaldıralım diye bir tür kampanya başlatabilmemiz mümkün değil, ancak kullanılan araç sayısını azaltabilmemiz mümkün.”, what unrealistic goal and what realistic goal does the author identify? (Answer in English please.)

The unrealistic goal:

_____

The realistic goal:

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. According to the sentence, “Yaşadığımız şehir çok büyükse belediyeler vasıtasıyla belirli noktalara ulaşım sağlanıyor demektir.”, who provides public transportation to certain destinations in larger cities?

   a. Municipal governments
   b. Private companies

   Note: ... vasıtasıyla = by means of...

9. In the sentence, “Bu ulaşım toplu taşıma araçlarıyla sağlanmaktadır ve her geçen gün ülkemizin toplu taşıma sistemi gelişmektedir.”, “toplu taşıma araçları” refers

   to _____ and the author claims that his country's system is

   _____.

   a. Otobüs ve metro gibi araçlar; making strides in this regard
   b. Uçak ve tren gibi araçlar; leading the world in this regard

10. Yazının bu bölümünün son paragrafına göre, eğer araba kullanımımızı azaltıp toplu taşıma kullanmak istiyorsak, nelere dikkat etmeliyiz? (İki şey yazınız.)

a._____

_____

b._____

_____

11. Yazara göre, günlük hayatımızda A noktasından B noktasına giderken <u>neden</u> “düşüncesiz davranmaktan kaçınmalıyız”?

_____

_____

_____

12. What do you think the next section, titled “Tasarruflu Elektronik” is going to be about? (Answer in English please.)

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

E. ***Yazının devamını okumadan ÖNCE aşağıdaki yeni kelimeleri eş anlamlarıyla (synonyms) eşleştiriniz ve İngilizce karşılıklarını yazınız. Sonra yazıyı okumaya devam ediniz ve okuma-anlama sorularını cevaplayınız.***

1. çağ	a. az
2. gereksinim	b. bir zaman dilimi
3. ayak uydurmak	c. kullanmaya hazır güç, yetenek
4. düşük	ç. doğa dostu ampul
5. güç tüketimi	d. kendi gidiş ve davranışını başkasınınkine benzetmek
6. unsur	e. öğe
7. hesaba katmak	f. ihtiyaç
8. potansiyel	g. çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, buzdolabı
9. enerji tasarruflu ampul	ğ. düşünmek, göz önünde bulundurmak
10. beyaz eşyalar	h. enerji kullanımı

2. Tasarruflu Elektronik

Teknoloji artık hızla gelişiyor. Çok eskilerden kalma elektronik eşyalarımız, çağın gereksinimlerine ayak uyduramayacak derecede, teknolojik açıdan düşük seviyelerde kalıyorlar. Ancak her şey sunulan teknolojiyle ilgili değil. Maalesef güç tüketimi unsurunu da hesaba katmamız gerekiyor, çünkü bölgemizdeki santraller elektrik yükü ne kadar fazlaysa çevremize o kadar fazla zarar verebilme potansiyeline sahipler.

Kullandığımız ampulleri düşünelim. Hepsi enerji tasarruflu ampul mü; yoksa eski usul sarı lambaları kullanmaya devam mı ediyoruz? Cevabınız birincisi ise doğru olanı yapıyorsunuz. Cevabınız ikincisi ise artık onları değiştirme vakti geldi demektir.

Tasarruflu ve doğa dostu ampulleri birçok yerde bulabilirsiniz. Önemli olan güç tüketimini azaltacak çözümlere yönelmektir. Elbette bu sadece ampullerle sınırlı bir durum değil. Televizyonlar, bilgisayarlar, beyaz eşyalar ve diğer elektrikle çalışan aletlerde de bunu düşünmemiz gerekmektedir.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. The sentence, “Çok eskilerden kalma elektronik eşyalarımız eşyalarımız, çağın gereksinimlerine ayak uyduramayacak derecede teknolojik açıdan düşük seviyelerde kalıyorlar.”, expresses the idea that:
   a. Bilgisayar, cep telefonu ve diğer elektronik aletlerimiz çabukça eskiyor ve zamanın ihtiyaçlarını karşılamıyor.
   b. Bilgisayar, cep telefonu ve diğer elektronik aletlerimiz eskise bile zamanın bazı ihtiyaçlarını karşılayabilir.

2. In the clause, “çünkü bölgemizdeki santraller elektrik yükü ne kadar fazlaysa çevremize o kadar fazla zarar verebilme potansiyeline sahipler.”, “ne kadar(sa)... o kadar...” indicates a

   _____ relationship in which _____.

   a. Direct (causal); potential damage to the environment increases as the amount of electricity produced by regional power plants increases
   b. İnverted (opposite); potential damage to the environment decreases as the amount of electricity produced by regional power plants increases

3. In the sentence, “Önemli olan güç tüketimini azaltacak çözümlere yönelmektir.”, the phrase “önemli olan” is the _____, and the phrase “güç tüketimini azaltacak” modifies _____ like a –(y)En phrase, but is oriented toward the _____
   a. Adjective phrase modifying güç tüketimi; the predicate yönelmektir; past
   b. Subject; the plural noun çözümler; future

4. The author's statement, “Elbette bu sadece ampullerle sınırlı bir durum değil.”, could be rephrased as:
   a. Tabii ki sadece enerji tasarruflu ampulleri tercih etmemiz yeterli değil.
   b. Şüphesiz ki enerji tasarruflu ampuller seçersek problemin büyük bir kısmını çözmüş oluruz.

5. What do you think the author will recommend in the next section, titled “Plastik Torbaları Kullanmamak”? (Please answer in English.)

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Plastik Torbaları Kullanmamak

Plastik torbalar üretilirken doğaya verilen zararlar konusunda başta ikna olamadım ama gerçekten zararlarının olduğu bilincine ulaşmayı başardım.

Bakkallarda, marketlerde, pazarlarda veya diğer dükkanlarda bulunan plastik poşetlerin tek kullanımlık olduğunu dile getirmeliyim. Aynı poşeti tekrar tekrar kullanırım diye düşünmeyin çünkü bu sefer sağlığınızı riske etmiş olursunuz.

Ancak, plastik torbayı çöpe yolladığınız zaman onun yok olmasını sağlayamıyorsunuz çünkü bu torbaların yok olma süreleri epey uzun oluyor. Bu yüzden, doğaya zarar vermeyi sürdürüyorlar. Aslında plastik torbaların doğa açısından zararlı olması buradan geliyor.

Plastik torbaların alternatifi olarak bez torbalar veya sepetler kullanmayı düşünmelisiniz. Bez torbalar katlanabilir ve cebinize dahi sığabilir. Markete alışverişe gidiyorsanız torbanızı yanınızda götürebilirsiniz. Böylelikle doğaya verilecek zararı kendi çabanızla azaltmış olursunuz.

6. The sentence, “Plastik torbalar üretilirken doğaya verilen zararlar konusunda başta ikna olamadım ama gerçekten zararlarının olduğu bilincine ulaşmayı başardım.” tells us that:
   a. Yazar ilk önce plastik torbaların doğa için zararlı olduğunu düşünmüyordu, ama sonra fikrini değiştirdi
   b. Yazar plastik torbaların doğa için zararlı olduğunu tahmin ediyordu ve biraz araştırma yaparak tahminini doğruladı.

7. Yazara göre, plastik poşetlerin “tek kullanımlığı” hangi sıkıntılara yol açıyor? (En az iki problem açıklayınız.)

a._____

_____

b._____

_____

8. Yazara göre, bez torbalar neden sepetlerden daha kullanışlı?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

9. Son yıllarda Amerika'da bazı belediyeler, tek kullanımlık (plastik) torbaların kullanımını yasakladı (banned). Sizce böyle bir yasak faydalı mı? Neden? (En az 5 cümle yazınız.)

_____

_____

_____

_____

_____

10. What do you think the author will discuss in the next section, titled “Faturalardan Kurtulmak”? (Please answer in English.)

_____

_____

_____

F. ***Yazının devamını okumadan ÖNCE aşağıdaki yeni kelimeleri eş anlamlarıyla (synonyms) eşleştiriniz ve İngilizce karşılıklarını yazınız. Sonra yazıyı okumaya devam ediniz ve okuma-anlama sorularını cevaplayınız.***

1. (bir şeye) takıldım
2. (bir şeyden) gocunmak
3. (bir şeyi) takip etmek
4. yollamak
5. talep
6. (bir şeyden) bıkmak
7. (bir şeyle) alakalı
8. dolayısıyla
9. (bir şeyden) faydalanmak
10. doğrudan
11. (bir şeyle) boğuşmak
12. böylelikle

a. (bir şeyi) izlemek, görüp anlamak
b. (bir şeyden) yararlanmak, (bir şeyi) avantajına kullanmak
c. (bir şeyden) usanmak, sıkılmak
ç. (bir şeyden) alınmak
d. (bir şeyle) uğraşmak, zaman ve enerji harcamak
e. göndermek
f. bu yüzden
g. rica, istek, dileme
ğ. direkt
h. böylece, bu şekilde
ı. (bir şeye) çok fazla önem vermek, onu unutmamak
i. (bir şeyle) ilgili

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Faturalardan Kurtulmak

Ben bu konuya takıldım. Hiç gocunmadan bunu söyleyebilirim. O fatura benim elime ulaşacak yoksa takip edemiyorum diyenlerden değilim ama o faturayı ben göreceğim diyenlerdenim. Ama, faturayı görmek için illa çıktısını elime almama gerek yok, elektronik postadan görmem yeterli oluyor. Bu yüzden, müşteri temsilcilerinin: "Faturanızı çıktı olarak almak ister misiniz?" diye sormasından bıktım.

İşin aslı kağıdın tüketimiyle alakalı. Ne kadar fazla kağıt tüketirsek o kadar fazla ağaç kesildiğini artık hepimiz biliyoruzdur. Dolayısıyla ağaçların kesilmesini azaltmak için kağıt tüketimini de azaltmamız gerekiyor. En anlamlı ve ideal çözüm ise bankaların otomatik ödeme talimatı hizmetinden faydalanmaktır.

Bir bankada hesabınız varsa veya kredi kartınız varsa üzerinize veya ailenize ait faturaları otomatik ödeme talimatıyla doğrudan hesaptan ödeyebiliyorsunuz. Hatta bankalar bunun için çeşitli kampanyalar bile düzenliyorlar. Otomatik ödeme talimatını verdiğiniz zaman artık faturalarla boğuşmak zorunda kalmıyorsunuz. Hepsi hesabınızdan veya kredi kartınızdan zamanı geldiğinde otomatik olarak ödeniyor. Böylelikle kağıt harcamıyoruz ve doğayı korumuş oluyoruz.

1. In the sentence, “O fatura benim elime ulaşacak yoksa takip edemiyorum diyenlerden değilim ama o faturayı ben göreceğim diyenlerdenim.”, the noun predicate “diyenlerdenim” has _____ parts. Explain how each of those parts functions (in English)!
   a. 4
   b. 5

How the parts function:

_____

_____

_____

2. Yazar, kağıt faturaları neden problemli buluyor? Neden elektronik faturaların gönderilmesini istiyor?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Yazara göre, bankaların otomatik ödeme talimatı hizmeti neden çok faydalı?

_____

_____

_____

4. What do you think the author will discuss in the next section, titled “Sebze ve Meyve Tüketmek”? (Please answer in English.)

_____

_____

_____

G. ***Yazının devamını okumadan ÖNCE aşağıdaki yeni kelimeleri uygun resimlerle eşleştiriniz ve İngilizce karşılıklarını yazınız. Sonra yazıyı okumaya devam ediniz ve okuma-anlama sorularını cevaplayınız.***

yakıt – yem – sera – tarla

	Türkçe	İngilizce

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak:
CC BY-SA, "Strain Cattle Cows" by Abitabeer, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Strain_Cattle_Cows.jpg
Public domain, https://pxhere.com/en/photo/934685
Public domain, https://www.publicdomainpictures.net/en/view-image.php?image=8422
Public domain, https://pixabay.com/photos/field-corn-hay-view-village-280856/

5. Sebze ve Meyve Tüketmek

En eğlenceli kısmı sona sakladım. Sebze ve meyve tüketerek doğaya yardımcı olabileceğinizi biliyor muydunuz? Artık öğrendiniz. Et ürünleri veya yumurta gibi günlük ürünlerle sebzeler arasında tercih yapmanız gerektiğinde mutlaka sebzeleri tercih etmelisiniz.

Bunun başlıca sebebi günlük ürünleri üretmek için hayvanların çok daha hızlı bir biçimde büyütülmesidir. Bu büyüme ise daha fazla yakıt, daha fazla yem ve daha fazla enerji kullanımı anlamına gelmektedir. Sonuç olarak, hepsi doğa açısından zarar verici sonuçlara sahiptir.

Ancak yıl içerisinde kaybettiğimiz verimli tarım topraklarını düşünürsek sebzelere ve meyvelere neden daha sıcak yaklaşmamız gerektiğini anlarız. Toprakların işlenmesini sürdürdüğümüz sürece verimlerini korumayı başarabiliriz. Dolayısıyla sebzeleri tükettikçe yerine yeni sebzeler gelmesini sağlarız. Elbette seralarda yetiştirilenlerden söz etmiyorum! Doğal topraklarda, ağaçlarda veya tarlalarda yetiştirilen sebze ve meyvelerden söz ediyorum.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Yazara göre, et ürünleri veya yumurta gibi günlük ürünlerle sebzeler arasında tercih yapmamız gerektiğinde neden 'mutlaka sebzeleri' tercih etmeliyiz?

_____

_____

_____

2. Yıl içerisinde verimli tarım topraklarını nasıl/neden kaybediyoruz? (Bunu İnternette araştırın, çünkü yazar bunu açıklamıyor!) Daha fazla sebze tüketmemiz bu problemi nasıl çözecekmiş?

_____

_____

_____

3. Vejetaryenlik hakkında ne düşünüyorsunuz? Dünyanın çevresel sorunlarını çözer mi? Neden? (En az 8 cümle yazınız!)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. What do you think the author will discuss in the last section, titled “Tartışma Konusu: Elektronik Kitap ve Doğayı Korumak”? (Please answer in English.)

_____

_____

_____

Ğ. Yazının son bölümünü okumadan ÖNCE aşağıdaki yeni kelimeleri eş anlamlarıyla veya uygun örneklerle eşleştiriniz ve İngilizce karşılıklarını yazınız. Sonra yazıyı okumaya devam ediniz ve okuma-anlama sorularını cevaplayınız.

1. kuşkusuz
2. alev
3. katkı yapmak
4. elde etmek
5. hafıza
6. kalıcı
7. akıl
8. öneri
9. kurgusal kitap
10. kurgu dışı kitap
11. özen göstermek
12. gayret
13. (bir şeyde) zorlanmak

a. almak, edinmek
b. sürekli
c. Alain De Botton'un Felsefenin Tesellisi adlı kitabı
ç. dikkat etmek, dikkatlice yapmak
d. yanan maddelerin veya gazların ışıklı uzantısı
e. zorluk çekmek, sıkıntıya düşmek
f. bellek
g. çaba, çalışma isteği
ğ. yardım etmek
h. tavsiye
ı. zihin
i. şüphesiz, elbette
j. Stephen King'in Kujo adlı kitabı

Tartışma Konusu: Elektronik Kitap ve Doğayı Korumak

Elektronik kitap kullanımının doğayı korumaya destek olacağını hiç kuşkusuz hepimiz söyleyebiliriz. Bu konuda tartışmaları alevlendirebilecek en önemli durum ise bilginin özümsenmesidir. Elektronik kitap kullanarak doğayı korumaya katkı yapabiliyor olsak bile elde ettiğimiz bilgilerin hafızamızda daha fazla kalıcı olmasını istiyorsak maalesef elektronik kitap doğru tercih olmayabilir.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Okunan bilginin akılda kalıcı olması ve bu konuda kağıdın dijitalden daha kullanışlı olması doğayı korumaktan vazgeçmemize neden olabilir. Nitekim size bu konuda daha verimli bir önerim olabilir. Kurgusal kitaplar söz konusu olduğunda pekala elektronik kitap tercih edebiliriz. Fakat bilgi ağırlıklı olan kurgu dışı kitaplarda klasik basılı kitaplara yönelebiliriz. Böylece doğayı korumaya gerekli özeni göstermiş olduğumuz gibi okuduklarımızı unutmamamız gerektiğinde kendimize destek olmayı başarabiliriz.

Doğayı korumak için gerçekten çok büyük atılımlara ihtiyacımız yok. Bu beş yöntem veya adım bile doğayı koruma gayretimizin bir parçası olabilir. Hangisini yerine getirmek konusunda zorlanabilirsiniz ki? Belki birincisi… O da kendi tasarrufunuza ve yaşadığınız şehrin durumuna bağlı bir şey. Ancak diğerlerini kolaylıkla yerine getirebiliriz.

Tüm metnin kaynağı: https://www.grisayfalar.com/dogayi-korumak-icin-5-basit-yontem/ (licensed for reuse with modifications by Creative Commons)

1. Yazara göre, elektronik kitap kullanımının doğayı korumaya destek olacağını savunanlar (those who defend the idea that) ayrıntıları atlıyor. Yazar elektronik kitap kullanımının hangi avantajları ve dezavantajlarını anlatıyor?

   Avantajlar:

   _____

   _____

   Dezavantajlar:

   _____

   _____

2. When the author states, “Kurgusal kitaplar söz konusu olduğunda pekala elektronik kitap tercih edebiliriz. Fakat bilgi ağırlıklı olan kurgu dışı kitaplarda klasik basılı kitaplara yönelebiliriz.”, he displays a bias, namely that:

   a. Kurgusal kitaplar hayal ürünü yazılar; dolayısıyla onların içeriği daha az değerli ve onu hatırlamamız gerekmiyor.
   b. Kurgu dışı kitaplar genelde daha kısa; dolayısıyla onların çevreye daha az zararı var ve basılabiliyorlar.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. In the sentence that follows, “Böylece doğayı korumaya gerekli özeni göstermiş olduğumuz gibi okuduklarımızı unutmamamız gerektiğinde kendimize destek olmayı başarabiliriz.”, the author justifies this “compromise” solution by saying that:
   a. Biz elektronik kurgusal kitaplar okuyarak ve kağıt kurgu dışı kitapları okuyarak hem daha az ağaç kesmiş oluruz hem de kendimizi daha çok geliştirmiş oluruz.
   b. Biz hep elektronik kitapları okuyarak hem daha az ağaç kesmiş oluruz hem de kendimizi yeterince geliştirmiş oluruz.

4. Bu yazının ana fikri _____:
   a. Doğayı korumak için güçlü liderlerin büyük adımlar atmaları lazım.
   b. Doğayı korumak için hepimiz küçük adımlar atabiliriz.

5. Yazar göre, anlattığı 5 yöntemden hangisi bize en zor gelebilir? Onun fikrine katılıyor musunuz? Neden?

_____

_____

_____

H. *Introduction to The Non-Future Object Participle, -DIK*

The **-DIK** participle is called a *non-future object participle* because the actions related to the head noun (the object of the relative clause) take place in the past or present. This participle, which is one of the most frequently used participles in Turkish has two common functions. It is used to form:

- Relative clauses that modify nouns or noun clauses and that can also be used to combine two sentences with separate ideas
- Noun clauses that are used in a manner similar to those formed with the **-mA** verbal noun

In this section, you will learn how to use the **-DIK** participle in a relative clause. You will learn how to use the **-DIK** participle as a noun clause later in this unit.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Using the –DIK participle in a relative clause

Let's examine a sentence from the text you read, “Doğayı Korumak için 5 Basit Yöntem.”

Örnek 1: Bunun için **yaşa-**dığ**-**ımız doğaya saygı göstermeli ve onu korumaya çalışmalıyız.

For this reason, we should respect nature (ie. the natural world) in which we live and try to protect it.

In this sentence there are actually two ideas:

- Biz doğada yaşıyoruz. (We live in nature.)
- Biz doğaya saygı göstermeli ve onu korumaya çalışmalıyız.
  (We should respect nature and try to protect it.)

And **yaşadığımız** modifies (ie. gives specifying information about) the head noun **doğa**, which is the (dative) object of the main clause, “Biz ... saygı göstermeli(yiz).”

Hence, using the **-DIK** participle **yaşadığımız** allows us to combine two ideas (or clauses) into one sentence.

How to build the -DIK participle in a relative clause

To build a **-DIK** participle in a relative clause, place it after the verb stem and after any negative suffix but before the possessive suffix (which marks the subject of the clause in which this participle occurs:

(benim)	yaşa	+	dığ	+	ım	in which I live/am living/ lived/was living
(senin)	yaşa	+	dığ	+	ın	in which you live...
(onun)	yaşa	+	dığ	+	ı	in which he/she/it lives...
(bizim)	yaşa	+	dığ	+	ımız	in which we live...
(sizin)	yaşa	+	dığ	+	ınız	in which you/you all live...
(onların)	yaşa	+	dığ	+	ı	in which they live...
or (onların)	yaşa	+	dık	+	ları	in which they live...

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Vowel Harmony and Consonant Changes in -DIK Participles

-DIK participles follow four-way vowel harmony rules and also reflect the f-s-t-k-ç-ş-h-p and k → ğ consonant change rules you have learned.

Examine how these rules play out in three more examples from "Doğayı Korumak için 5 Basit Yöntem." Using your knowledge of these rules, write appropriate answers in the blanks below.

Örnek 2: Ancak **korumaya çalış-** tığ **-** ımız **doğa**nın yoğun sanayi bombardımanı altında olduğunu düşünürsek işimizin çok da kolay olmadığını söyleyebilirim.

In this sentence, the **-DIK** participle _____ modifies the head noun **doğa**, which is the object in a subordinate clause about nature being under industrial bombardment. The spelling of the **-DIK** participle changed to -TIĞ because _____

_____

Örnek 3: **Kullan-** dığ **-** ımız ampulleri düşünelim.

In this sentence, the **-DIK** participle _____ modifies the plural head noun _____, which is the direct object of the verb _____. The spelling of the **-DIK** participle changed to -DIĞ because _____

_____.

Örnek 4: Bunun için elbette **bulun-** duğ **-** umuz **yer** ile **gitmek iste-** diği **-** miz yer arasındaki mesafe, ulaşım yeterliliği ve kolaylığı gibi unsurların gözetilmesi gerekir.

In this sentence, the two -DIK participles _____ and _____ modify the same word, yer, which are objects

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

in a phrase about the distance between those two places. The spelling of the first **-DIK** participle changed to -DUĞ because _____ _____ and the spelling of the second one changed to -DİĞ because _____ _____.

Now complete the conjugations of the eight **-DIK** participle forms -dık, -dik, -duk, -dük, -tık, -tik, -tuk, -tük given in the two charts below. Write in all missing forms.

	yaşa-, şehir	**ver-, para**	**oku-, kitap**	**sür-, araba**
(benim)	yaşa-dığ-ım şehir	ver-diğ-im para		
(senin)	yaşa-dığ-ın şehir		oku-duğ-un kitap	
(onun)		ver-diğ-i para		
(bizim)			oku-duğ-umuz kitap	
(sizin)				Sür-düğ-ünüz araba
(onların)				sür-düğ-ü araba(lar)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Or (onların)				sür- dük - leri araba(lar)

	çalış-, yer	keşfet, yöntem	kurut-, çamaşır	büyüt-, problem
(benim)		keşfet- tiğ - im yöntem		
(senin)			kurut- tuğ - un çamaşır	
(onun)	çalış- tığ - ı yer			
(bizim)				büyüt- tüğ - ümüz problem
(sizin)			kurut- tuğ - unuz çamaşır	
(onların)				büyüt- tüğ - ü problem
Or (onların)				büyüt- tük - leri problem

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Note that **-DIK** particles following the negative suffix **-me, -ma** will only use two of the **-DIK** participle forms: -dık, -dik. Complete the negative conjugation chart below.

	kullanma-, doğa dostu ürünler	**düşünme-, sonuçlar**
(benim)		Düşünme- diğ - im sonuçlar
(senin)		
(onun)	kullan-ma- dığ - ı doğa dostu ürünler	
(bizim)		
(sizin)		
(onların)		
Or (onların)	Kullan-ma- dık - ları doğa dostu ürünler	

I. ***WordPress-H5P'deki cümleleri yapılarına uygun ekler ekleyerek tamamlayınız. (On the WordPress-H5P site, complete the sentences by adding the correct -DIK participle form followed by the correct possessive suffix.)***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

İ. WordPress-H5P'de bir lise öğrencisinin yazdığı "Çevre" kompozisyonunu dinleyiniz ve duyduğunuz -DIK yapılarını ve aitlik eklerini yazarak tamamlayınız. (Listen to the "Environment" composition written by a high school student and complete it by typing in the missing -DIK particles followed by the possessive suffixes you hear.) Sonra kompozisyona dayanarak aşağıdaki cümlelerin DOĞRU ya da YANLIŞ olduğuna karar veriniz.

J.

Using the -DIK participle (or -DIK clause) correctly in a sentence

The -DIK participle (or -DIK clause) always precedes the head noun it modifies. Because the head noun which the –DIK participle modifies can have various functions in the main clause, it is important to think about whether that head noun functions as the subject or as an object in the main clause and attach case endings to it accordingly. Study the following examples:

Ali'nin dün aldığı tasarruflu ampul çalışmıyor.

Here the light bulb is the subject of the sentence. What doesn't work?
The energy-efficient light bulb that Ali bought yesterday doesn't work.

vs.

Ali'nin dün aldığı tasarruflu ampul-ü gördün mü?

Here the light bulb is the direct object of the sentence. Have you seen what? Have you seen the energy-efficient light bulb that Ali bought yesterday?

vs.

Kelebek, **Ali'nin dün aldığı tasarruflu ampul-e** doğru uçuyor.

Here the light bulb is the dative object expressing the direction in which the moth is flying (ie. towards it). Toward what is the moth flying? The moth is flying straight toward the energy-efficient light bulb that Ali bought yesterday.

vs.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ali'nin dün aldığı tasarruflu ampul-den daha fazla ışık geliyor.

Here the light bulb is the ablative expressing the direction from which the light is coming. From what is more light coming? More light is coming from the energy-efficient light bulb that Ali bought yesterday.

vs.

Ali'nin dün aldığı tasarruflu ampul-ün kutusu nerede?

Here the light bulb is the "possessor" or first noun in a possessive construction, ie. the light bulb's box. Where is the box of what? Where is the box of the energy- efficient light bulb that Ali bought yesterday?

K. ***Aşağıdaki çevre ile ilgili sloganların parçalarını eşleştiriniz. (Match the parts of the environmental slogans given below. Note that you will be matching the –DIK participle with the most appropriate head noun! Circle the one slogan that is future-oriented instead of non-future oriented. What infix does it use in lieu of –DIK? Then translate your favorite slogan in this group to English.)***

1. Elin ile yaktığın…	a. olmadığı yerlerde insanlar yaşayamaz.
2. Soluyacağınız...	b. su içtiğiniz sudur.
3. Diktiğiniz…	c. oksijeni bulabilmek için bir ağaç dikiniz.
4. Çiçeklerin...	d. dünyaya sahip çıkar.
5. Kirlettiğiniz...	e. her fidanla yaşama kök salarsınız.
6. Kültürlü bir medeniyet, yaşadığı...	f. ateşi gözyaşınla söndüremezsin.

The infix used in the one future-oriented slogan in lieu of **-DIK**: _____

En sevdiğim slogan: _____

_____

Onun İngilizce çevirisi:_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Beşiktaş maçında bile nükleer tartışması söz konusu oldu.
Kaynak: Public domain
https://en.wikipedia.org/wiki/%C3%87ar%C5%9F%C4%B1_(supporter_group)#/media/File:Bjk_carsi.JPG

L. *Aşağıdaki cümleleri ayrı bir kağıtta İngilizceye çeviriniz.*

1. Kullandığınız bez torbayı nereden aldınız?

_____

2. Fatma Hanım'ın attığı çöp çok kötü kokuyor.

_____

3. Geçen ay ödediğimiz elektrik faturası güneş panellerimiz sayesinde daha azdı.

_____

4. Bazı politikacıların hâlâ inanmadığı küresel ısınma bilinen bir gerçektir.

_____

5. Geçen sene inşa ettikleri santral hava kirliliğine sebep oluyor.

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. O gün gördüğümüz fabrikadan çıkan duman zararlıymış.

_____

7. Yıllarca önem vermediğimiz çevresel atıklar artık binlerce hayvan ve bitki türüne zarar vermektedir.

_____

8. Ahsen'in serada yetiştirdiği domates çok lezzetli.

_____

9. Seçtiğin ulaşım aracı mevsimsel dengeyi etkiliyor, bunu biliyor musun?

_____

10. Çocukların müzik dersinde gösterdikleri gayreti alkışlamalıyız.

_____

M. ***Aşağıdaki cümleleri ayrı bir kağıtta Türkçeye çeviriniz. Parantezde verilen kelime ipuçlarını kullanınız.***

1. The industrial waste we saw in the river was black. (sanayi atıklar, nehir)

_____

2. The plastic bags they are using are bad for the environment. (plastik poşetler, çevre)

_____

3. The extinction of more fish species is something Dr. Yıldız wants to stop. (daha çok balık türünün neslinin tükenmesi, durdurmak)

_____

4. The bottle you threw in the trash was supposed to go in the recycling bin. (çöp, geri dönüşüm kutusu).

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. The bicycle Ferhat rides to work keeps the air clean. (havayı temiz tutmak)

_____

6. The house they are building is an environmentally friendly house. (inşa etmek, doğa dostu ev)

_____

7. The solution you found to this problem is really effective, Fehmi Bey. (çözüm getirmek, etkili)

_____

8. The coffee I consume is causing environmental problems in South America. (tüketmek, çevresel sorunlara yol açmak)

_____

9. Some of the technological developments we try to keep up with are harmful to us. (teknolojik gelişme, ayak uydurmak, zararlı)

_____

10. Is the non-fiction book you are reading interesting, Merve? (kurgu dışı kitap)

_____

N. *Partnerinizle konuşarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.*

Soru	*Ben*	*Partnerim*
1. *İzlediğiniz son film ne? Ne hakkında?*	İzlediğim son film…	(Onun) izlediği son film…

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. *Okuduğunuz son kitap ne? Ne hakkında?*		
3. *Gördüğünüz en temiz yer neresi? Orayı tarif edebilir misiniz? (describe)*		
4. *Gördüğünüz en kirli yer neresi? Orayı da tarif edebilir misiniz?*		

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. *Son zamanlar kullandığınız çevre dostu bir ürün var mı? Varsa nedir?*		
6. *Son zamanlarda duyduğunuz ilginç bir dedikodu var mı? Varsa nedir?*		

O. WordPress-H5P'de "Doğayı Koruma Temalı 3 Etkileyici Kitap" adlı radyo programını dinleyiniz ve eksik olan kelimeleri yazarak tamamlayınız. (Listen to the radio program and type in the missing words. Be sure to include all suffix endings you hear.) Sonra tekrar dinleyiniz ve soruları cevaplayınız.

Ö. Using the -DIK participle as a noun

Sometimes the -DIK participial structure is used as a noun rather than as an adjective. This usually happens when the noun modified by the -DIK clause refers to something or someone known by both the speaker and the listener(s) and is thus dropped.

Examine the following conversation in which Harun approaches his friends in the library:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Harun	Selam arkadaşlar!
Mete ve Canan	Merhaba. Şşşş…..!
Harun	Eeh, çok çalışkansınız. Ne okuyorsunuz?
Mete	Benim **oku-duğ-**um , Edward Abbey'in *The Monkey Wrench Gang* adlı kitabı.
Harun	İngilizce dersi için mi?
Mete	Hayır, Nilüfer Hoca'nın Çevre ve Edebiyat dersi için.
Harun	Süper! Ya senin kitabın, Canan?
Canan	Benim **oku-duğ-**um**-**u sen sıkıcı bulursun. Ekonomi tarihi…
Harun	Evet, şimdiden uyumaya başladım.

When Mete says, "Benim **oku-duğ-**um Edward Abbey'in *The Monkey Wrench Gang* adlı kitabı.", both he and Harun understand that he means "Benim **okuduğum kitap** Edward Abbey'in *The Monkey Wrench Gang* adlı kitabı." (Obviously, repeating the word **kitap** twice in the same sentence is redundant!)

Here, just as "benim **okuduğum kitap"** functions as the subject of the main clause, the referential "benim **okuduğ-**um**"** also functions as the subject of the main clause and thus takes no case endings. What is Edward Abbey's *The Monkey Wrench Gang*? **What/that which/the one I'm reading** is Edward Abbey's *The Monkey Wrench Gang*."

Likewise, when Canan says, "Benim **okuduğ-**um**-**u sen sıkıcı bulursun.", both she and Harun understand that she means "Benim **okuduğum kitab-**ı sen sıkıcı bulursun."

Here, just as "benim **okuduğum kitab-**ı functions as the direct object of the main clause, the referential "Benim **okuduğ-**um**-**u functions as the direct object of the main clause and thus takes an accusative case ending. What will you find boring? You'll find **what/that which/the one** I'm reading boring.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

P. ***Aşağıdaki cümleleri ayrı bir kağıtta İngilizceye çeviriniz.***

1. Senin söylediklerini anlamıyorum, biraz daha yüksek sesle konuş!

_____

2. Biraz araştırma ve biraz okuma yaparak aradıklarımı buldum.

_____

3. Sahip olduklarınıza değer veriyorsanız geri dönüşümü (recycling) destekleyin.

_____

4. Duyduklarına değil, gördüklerine inan.

_____

5. Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer.

_____

6. İçimize attıklarımız bize ne kazandırır?

_____

Geri dönüşüm başladı!
Kaynak: CC BY-SA, "Waste bins in Turkey" by E4020,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Waste_bins_in_Turkey.jpg

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

R. ***Aşağıdaki cümleleri ayrı bir kağıtta Türkçeye çeviriniz. Parantez içinde verilen kelime ipuçlarını kullanınız.***

1. Don't tell anyone what you saw here.

_____

2. I'll teach you (all the things) I know.

_____

3. The jacket Fatma is wearing is different from the one Ayşe is wearing.

_____

4. The ones they sent us are not the recommended environmentally friendly ones. (önerilen çevre dostu olanlar)

_____

5. The things they dumped in the river are really harmful. (nehre dök-, zararlı)

_____

6. All that we've learned in Turkish class will help us when we go to Istanbul. (bize yardımcı ol-)

_____

S. ***"Çöplerin ve Atıkların Ayrı Toplanması" adlı videoyu izleyiniz ve videoda ne olduğunu özetleyen bir paragraf yazınız. Verilen kelimelerin HEPSİNİ paragrafınızda kullanınız. Ayrıca -DIK yapısını en az 2 kez kullanınız. (Watch the video below about the separate collection of garbage and waste, and then write a paragraph in PRESENT TENSE that summarizes the action of the video. Use all of the words given in your paragraph. Also use at least 2 -DIK participles.)***

https://www.youtube.com/watch?v=LaniWqt96FM&t=123s

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Paragrafınızda şu kelimeleri kullanınız!

fidan dikmek – to plant a young tree
fidan sulamak – to water...
patates kızartması – French fries
yağ – oil
pilli araba – battery-run car
pil – battery
kulaklık – earbuds, headset
atık yağ bidonu – oil waste container
(-e) dökmek – to pour (into)
(-i) değiştirmek – to change
alarm çalmak – to ring
tükürmek – to spit (out)
(-e) atmak – to throw (somewhere)

Atık piller çöp değil!

Kaynak: CC BY SA Santeri Viinamäki "Battery recycling"
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Battery_recycling.jpg

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ş. ***"Yine Şahnahan Deresi, Yine Çevre Kirliliği" adlı videoyu birkaç kez izleyiniz ve soruları cevaplayınız.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/31SS

Kaynak: CC BY, "Yine Şahnahan Deresi, Yine Çevre Kirliliği" by Malatyahaber24.com tv

Önemli Kelimeler:

Dere – small river or creek
Yetmek – to be enough, sufficient
Haberdar – having knowledge of, informed

1. Yaşlı sakallı adama göre Malatya Şahnahan Deresindeki atık suların kirliliğinden dolayı insanlar hayvanlarını _____ ve çocukları _____.
   a. bırakamaz oldu; rahatsız
   b. içiremez oldu; kanser oldu

2. Yaşlı sakallı adam birkaç kez "Bizim gücümüz buna yetmiyor" diyor. Sizce ne demeye çalışıyor, yani onun gibi insanların gücü neye yetmiyor?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Yaşlı sakallı adam AKP'lileri (yani Türk hükümetini) neye davet ediyor? Sizce onları davet ederek ne sağlamaya çalışıyor?

_____

_____

_____

_____

_____

4. Sonra konuşan açık kahverengi ceketli adama göre, bu derenin durumundan kimler haberdar? (Check all that apply.)

_____ Belediye

_____ AKP

_____ Sanayi Bakanlığı

_____ Recep Tayyip Erdoğan

_____ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

_____ Avrupa İnsan Hakları Komisyonu

5. Daha sonra konuşan açık kahverengi ceketli adama göre, aynı atık suları yakında bulunan Karakaya Baraj Gölü'nü de kirletiyor ve orada hem balıklar hem de o balıkları tutup _____ insanlar zehirleniyor. Ona göre, öyle bir sanayileşme bir _____.

a. tüketen; insanlık suçudur
b. yiyen; felakettir

6. Malatya Şahnahan Deresi hakkında çıkan bu kısa haberi de okuyunuz:

> Daha önce defalarca gündeme getirilen fakat yaklaşık 15 yıl geçmesine rağmen yetkililerin duyarsızlıklarını sürdürdüğü Yeşilyurt ilçesi Çatalca mevkinde bulunan Şahnahan Deresi, organize sanayi bölgesinde bulunan fabrikaların atık sularıyla zehirlenmeye devam ediyor.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Bu kısa haber için en uygun başlık nedir? Neden?

a. Yetkililer 15 Yıldan Sonra Çözüm Getiriyor
b. Sanayi, Döktüğü Atıkların Bedelini Ödüyor
c. 15 Yıldır Üç Maymunu Oynuyorlar

G. *Review of two suffixes used in relative clauses: the subject participle -(y)An vs. the object participle -DIK*

Two of the suffixes used in “relative clauses” – or in the Turkish context, participle constructions modifying a head noun -- are the subordinating suffixes *–(y)An* and *-DIK*. These are attached to the verb of the relative clause. The choice between these suffixes depends on the relation that the modified noun has with the verb of the relative clause. For example, we could write two different complex sentences about this photo:

Kaynak:Public domain, https://pixabay.com/photos/friends-llama-animal-livestock-4718377/

- Adam-ın fotoğrafını çek-**tiğ-i** lama gülümsüyor.
- *The llama **whom** the man photographed is smiling.*

(Here the head noun 'lama' is the direct object of the verb of the relative clause, 'fotoğraf çekmek'. Hence, we use the object participle -DIK)

- Adamın cep telefonuna bak**-an** lama fotoğrafı beğeniyor.
- *The llama **who** is looking at the man's iphone likes the photo.*

(Here the head noun 'lama' is the subject of the verb of the relative clause, 'bakmak'. Hence, we use the subject participle –(y)An.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Remember that none of the relativizing suffixes uniquely refer to a specific time or aspect. As a general rule, ***-(y)An*** and ***-DIK*** refer to non-future events. That is to say, they can express past or ongoing situations or events, depending on the context. To understand the tense and aspect of a relative clause, it is often necessary to take the whole sentence into consideration.

- Mehmet tanı-**dığ-ı** herkesi Yeşil Parti mitingine davet etti.
- *Mehmet invited everyone he knows to the Green Party rally.*
- *Mehmet invited everyone he knew to the Green Party rally.*

  (Here either interpretation is possible.)

- Gör-**düğ-üm** bazı çevresel filmleri unutamıyorum.
- I can't forget some of the environmental films *(that) I have seen*.

  (Here the viewing clearly preceded the inability to forget.)

- Dün ankete katıl-**an** herkese yaşını sorduk.
- *Yesterday we asked everyone who participated in the survey their age.*

  (Here the participating clearly occurred in the past, at the time of the questioning.)

- Yarın ankete katıl-**an** herkese yaşını soralım.
- *Tomorrow let's ask everyone who participates in the survey their age.*

  (Here the participating corresponds to 'geniş zaman' or the intended near future.)

U. ***WordPress-H5P'de –(y)An Özne Ortaçlarıyla ilgili dinleme alıştırmasını tamamlayınız. Sonra Hurriyet.com.tr'nin "Deniz'in Dikkati Caretta Carettayı kurtardı" başlıklı haberi aşağıdaki linkten okuyunuz ve 3 okuma-anlama sorusuna cevap yazınız. (Complete the WordPress-H5P listening exercise on -(y)An Non-Future Oriented Subject Participles. Then read the Hurriyet.com.tr news article below and write out your answers to the 3 reading comprehension questions.)***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/31UU

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Okuma-Anlama Soruları:
Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız. Lütfen İngilizce yazınız.

1. When, where and why did Deniz Tugay notice the sea turtle?

_____

_____

_____

2. Who rescued the sea turtle and where was it taken?

_____

_____

_____

3. According to DEKAMER Director, Dr. Yakup Kaska, how important was the rescue of this sea turtle?

_____

_____

_____

Ü. *More suffixes used in relative clauses: the future-oriented subject participle -(y)AcAk (olan) vs. the future-oriented object participle -(y)ACAK*

Review of the future-oriented subject participle -(y)AcAk (olan)

The future-oriented subject participle *-(y)AcAk (olan)* functions very much like the -(y)An participle. But, while the *-(y)An* subject participle refers to past or ongoing situations or events, the *–(y)AcAk (olan)* subject participle refers to future situations or events. It can be used in situations which refer either to the future with respect to the time of utterance or to the future with respect to some other time. Note that this participle does NOT take personal endings.

- Bugün ağaç dik-**ecek (olan**) gönüllülerin hepsi İzmirli.
- *All of the volunteers who will plant trees today are from Izmir.*

(Here the participle 'dikecek (olan)' refers to the future at the time of utterance.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

- Dilekçe yaz-**acak olan** gençler dün akşam kafede buluştu.
- *The young people who were going to (or are going to) write petition letters met at a cafe yesterday evening.*

(Here the participle 'yaz-acak (olan)' most likely refers to the future intended at the time of meeting.)

Note that negative suffix ***-mA***, the possibility markers ***-(y)Abil*** and ***-(y)A***, passive voice markers and causative markers all precede the **–(y)AcAk** suffix, just like they precede the ***-(y)An*** suffix.

- ağaçları kes-**me**-y-ecek politikacı -- the politician who will not cut trees
- bunu yap-**abil**-ecek biri -- someone who will be able to do this
- arıları kurtar-**a**-ma-y-acak bilim adamı - the scientist who will not be able to save the bees
- yap-**ıl**-acak işler - the tasks/work to be done (ie. that will be done)
- inşaat projesini dur-**dur**-acak eylemciler - the activists who will stop the construction project (ie. will cause it to stop)

Introduction to the future-oriented object participle -(y)ACAK

The future-oriented object participle *-(y)AcAk* functions very much like the *-DIK* participle. But, while the *-DIK* object participle refers to past or ongoing situations or events, the *–(y)AcAk* object participle refers to future situations or events. It can be used in situations which refer either to the future with respect to the time of utterance or to the future with respect to some other time.

- Benim sev-**eceğ-im** insan çevre dostu olmalı.
- *The person (whom) I will love must be a friend of the environment.*

(Here the participle 'seveceğim' refers to the future at the time of utterance.)

- Dün yaz-**acağ-ımız** dilekçeleri bitiremedik.
- *We couldn't finish the petitions (that) we were going to write yesterday.*

(Here the participle 'yazacağım' refers to the future intended at the time of writing.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

How to build the –(y)AcAk participle in a relative clause

To build an **–(y)AcAk** participle in a relative clause, place it after the verb stem and after any negative suffix but before the possessive suffix (which marks the subject of the clause in which this participle occurs:

(benim)	yaşa	+	y	+	acağ	+	ım				in which I will live / am going to live
(senin)	yaşa	+	y	+	acağ	+	ın				in which you will live...
(onun)	yaşa	+	y	+	acağ	+	ı				in which he/she/it will live...
(bizim)	yaşa	+	y	+	acağ	+	ımız				in which we will live...
(sizin)	yaşa	+	y	+	acağ	+	ınız				in which you/you all will live...
(onların)	yaşa	+	y	+	acağ	+	ı				in which they will live...
or (onların)	yaşa	+	y	+	acak	+	ları				in which they will live...

Note that negative suffix ***-mA***, the possibility markers ***-(y)Abil*** and ***-(y)A***, and causative markers all precede the **–(y)AcAk** suffix, just like they precede the ***-(y)An*** and ***-DIK*** suffixes.

- benim kes-**me**-y-eceğ-im ağaçlar -- the trees that I will not cut
- bizim dilekçe yaz-**abil**-eceğ-imiz politikacılar -- the politicians to whom we can (or will be able to) write petition letters to
- bilim adamının kurtar-**a**-ma-y-acağ-ı kuşlar -- the birds that the scientist cannot (or will not be able to) save
- sizin dur-**dur**-acağ-ınız inşaat projesi - the construction project that you will (cause to) stop

Kaynak: CC BY, "Aplomado falcon Eagle Pines Falconry - Wild Birds Unlimited" by watts_photos, https://www.flickr.com/photos/126288307@N05/27879666091

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

V.* DEKAMER'in çocuklar için düzenlediği çevre bilimi yaz kampını idare ediyorsunuz. Birazdan onlara günün programını açıklayacaksınız. Aşağıdaki notlarınıza bakarak neler söyleyeceğinize karar veriniz. (You are directing DEKAMER's environmental summer camp for children. You are about to announce their schedule for the day. Look at your notes provided below and decide what you will tell them. Use the future-oriented subject participle -(y)AcAk (olan) or the future-oriented object participle -(y)ACAK, as appropriate.)

Örnek:

Not: Altı öğrenci dağa tırmanacak. Yanlarına şapka, su ve pusula (compass) alsınlar.

Siz: *Dağa tırman**acak olan** öğrenciler yanlarına şapka, su ve pusula alsınlar.*

1. On öğrenci yüzme dersi alacak. Mayolarını giysinler.

_____

_____

2. Dört öğrenci kaplumbağaları besleyecek. Kaplumbağa havuzunda öğretmenlerini beklesinler.

_____

_____

3. Altı öğrenci mikroskopla çalışacak. Laboratuvara geçsinler.

_____

_____

4. Yirmi iki öğrenci futbol oynayacak. Saat üçte futbol sahasında olsunlar.

_____

_____

5. Sekiz öğrenci akşam yemeğini hazırlayacak. O akşam yemeği vejetaryen olacak.

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. On öğrenci dağlarda fotoğraf çekecek. Bu fotoğraflarla sergi yapılacak.

_____

_____

7. Altı öğrenci nehrin kenarındaki çöpleri toplayacak. Çöplerden bir heykel oluşturulacak.

_____

_____

8. Beş öğrenci kamp yerinin içme suyunu test edecek. Su temizse akşam yemeğinde içilecek.

_____

_____

Y. ***Özne ve nesne ortaçları ile ilgili bilginizi pekiştiren bu okuma-anlama alıştırmasını tamamlayınız. Alıştırma, Yaşar Kemal'in 'çevreci romanı!' olan Deniz Küstü'nün (sahnedeki) dünya prömiyeri ile ilgilidir. (Complete this reading comprehension activity which tests your knowledge of subject and object participles. The reading is about the world premiere (on stage) of Yaşar Kemal's 'environmental novel', The Sea-Crossed Fisherman. Answer all questions in Turkish, unless you feel that you can only express your answer in English.)*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/31Z1

1. 44. İstanbul Müzik Festivali kimler tarafından (by whom) düzenlendi?

_____

_____

2. 44. İstanbul Müzik Festivali'nde hangi yeni müzikal ilk defa sunuldu?

_____

_____

3. O müzikal hangi romana dayanıyor?

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Sizce, romanın 'İstanbul'un denizlerine, yunuslarına, deniz yaşamına bir övgü niteliği' taşıması, ne demek?

_____

_____

_____

5. O roman (ve dolayısıyla o müzikal) ne hakkında? (İpucu: Balıkçı Selim, 'diğerleri'nden nasıl farklı? 'Diğerleri' ne istiyor?)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

6. The three direct objects of 'yok eden diğerleri' are _____,

_____ and _____.

7. 'Olacakları' refers to _____

_____.

8. Michael Ellison, bu müzikalde hangi rolü oynadı?

_____

_____

9. Michael Ellison, 2012'de ne bestelemişti? Kimler için bestelemişti?

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

10. In the sentence below, what noun-subject is linked to the two subject participles, 'paylaştığı' and 'duyduğu'?

> Deniz Küstü'de lirizm ile idealizm, en temel insani özlemler ve insanın denizleri ve karaları paylaştığı diğer canlılara duyduğu sevgi ile daha karanlık gerçekler arasında dramatik, zaman zaman gerçeküstü bir etkileşim söz konusu.

_____

_____

11. The above sentence mentions 'dramatic, and from time to time, surreal interaction' between what 4 elements?

_____

_____

12. American Record Guide, Ellison'un müziğini nasıl bulmuş?

_____

_____

13. American Record Guide'a göre, Elison'un müziğinde hangi üç öğe öne çıkıyor?

_____

_____

14. Simon Jones, Zeynep Tanbay ve NohLab, bu müzikal projeye nasıl katkıda bulundu?

_____

_____

_____

15. Yazıya göre, bu prömiyer, seyirciler için neden farklı olacak?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

16. İlgilenen İstanbullular, dünya prömiyerini hangi opera binasında ve ne zaman izleyebilecekler?

_____

_____

17. Müzikalin en pahalı biletlerini alanlar nerede oturacak?

_____

_____

Now choose one sentence from the reading that uses a –(y)An subject participle and translate it to English. Then choose one sentence from the reading that uses a –DIğI object participle and translate it to English.

18._____

_____

_____

19._____

_____

_____

Now translate the following English sentences about this article to Turkish, using appropriate -(y)An or –DIğI participles.

20. The environmental novel which Yaşar Kemal wrote in 1978 is now a successful musical.

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

21. The novel's main character, Fisherman Selim, is a man who loves the Marmara Sea and defends its dolphins.

_____

_____

_____

Z. ***Üniversitenizin Çevre Merkezi (Environmental Center) ve Uluslararası Öğrenci Ofisi'nin (International Office) sizin yardımınıza ihtiyacı var! Çevre Merkezi, kampüse gelen uluslararası öğrencilerin çevreye duyarlılığını (environmental awareness) arttırmak için öğrencilere yönelik farklı yabancı dillerde çevresel sürdürülebilirlik (environmental sustainability) ile ilgili 5 dakikalık videolar hazırlatmak istiyor. Siz de "Kampüste Çevresel Sürdürülebilirlik" adlı bir video hazırlayarak onların düzenlediği video yarışmasına (competition) katılacaksınız.***

Bu projeyi gerçekleştirebilmek için şu adımları izleyiniz:

1. Bir veya iki sınıf arkadaşınızı partner olarak seçiniz ve birlikte çalışmak üzere bir gün/saat belirleyiniz.
2. Kampüsümüze gelen yeni Türk öğrenciler için hangi çevre dostu uygulamaların (environmentally friendly practices) çok uzak geleceğini tartışınız. 3 çevresel uygulama belirleyiniz (identify) ve onlarla ilgili bir senaryo (screenplay) yazınız.
3. Senaryonuzu yazarken Ünite 3, Ders 1'de öğrendiğiniz bazı yeni kelimeleri ve –DIK yapısını (en az 5 kez) kullanınız. Unutmayın, her şeyi yeniden keşfetmeniz gerekmiyor. İnternet'i kullanarak çevre dostu uygulamalar ile ilgili birçok video bulabilirsiniz.
4. Senaryonuzu hocanıza redaksiyon için veriniz.
5. Tavsiye edilen düzeltmeleri yaptıktan sonra, senaryonun provasını yapınız. Hazır olduğunuzda videoyu çekiniz.
6. Canvas üzerinden videonuzu hocanızla ve sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız! (En iyi videoyu yarışmaya göndereceğiz.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 2: ÇEVRE VE SİYASET: YEREL DİRENMENİN DİNAMİKLERİ

A. ***Aşağıdaki 4 fotoğraf Türkiye'nin Karadeniz bölgesinde çekilmiştir. Sınıf arkadaşınızla fotoğraflara bakınız ve onları değerlendiriniz. Sizce Karadeniz bölgesi nasıl bir yer?***

Uzungöl, Türkiye
Kaynak: CC BY-SA, "Uzungöl lake and town" by İhsan Deniz Kılıçoğlu,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Uzung%C3%B6l_lake_and_town.jpg

Trabzon limanı
Kaynak: CC BY-SA, "Trabzon,harbour" by Bertramz,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Trabzon,harbour.jpg

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yaşlı balıkçı
Kaynak: Public domain,
https://pixabay.com/photos/fisherman-sea-boat-man-656517/

Akçakoca, Batı Karadeniz'de
Kaynak: CC BY-SA, "Paşalar, Akçakoca" by Acar54,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pa%C5%9Falar,_Ak%C3%A7akoca.JPG

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

B. ***WordPress-H5P'de Ünite 3, Ders 2 Sentence Diction alıştırmasını yaparak bu dersin yeni kelimelerini öğrenmeye başlayınız.***

C. ***Onedio.com'dan alınan "Karadeniz'in Kalbine Saplanan Hançer: Yeşil Yol Projesi ve Tüm Bilinmeyenleri" başlıklı metni okuyunuz ve aşağıdaki sorulara cevap yazınız.*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/32C

1. Yazar, Karadeniz'de yapılan "Yeşil Yol" projesini neye benzetiyor (likens it to)?

   a. turizm potansiyelini arttıran bir karara
   b. kalbe saplanan bir hançere

2. "Yeşil Yol" projesinden önce Karadenizliler hangi devlet projeleriyle karşı karşıya geldi? Yazar, bu projelere olumlu mu olumsuz mu bakıyor? Bunu nasıl biliyorsunuz?

_____

_____

_____

3. Yazara göre, bu yola "yeşil" demek neden ironik?

_____

_____

_____

4. Yetkililere göre, "Yeşil Yol"un hangi faydaları olacak?

_____

_____

_____

5. Yetkililere inanmayan yazara göre, "Yeşil Yol"un hangi zararları olacak?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. In the sentence, “Mevcut uygulamalar kazın ayağının pek de öyle olmadığını gösteriyor.”, the saying, “kazın ayağı pek de öyle değil”, means:

   a. “Bu kadar basit değil.”
   b. “Aynen senin düşündüğün gibi.”

7. Underline at least 8 -(y)An or -(y)AcAk subject participles in this text. Which of these function as nouns? Which include a passive infix? List each subject participle and label its function (ie. adjectival descriptor, noun-subject, noun-object, noun-predicate), and mood (ie. active or passive) here.

a._____

_____

b._____

_____

c._____

_____

ç._____

_____

d._____

_____

e._____

_____

f. _____

_____

g._____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ç. *Use of -(y)ken with -(y)AcAK and -(y)mIş Tenses*

The -(y)ken is unique among adverbial clause markers in three ways:

- It is not subject to vowel harmony
- It is attachable to adjective and noun predicates as well as verbs
- When attached to a verb it has to be preceded by a stem suffix, which is most often the aorist (but sometimes the future or -mİş'li past)

Examples of -y(ken) attached to an adjective or noun predicate:

- Melih çocuk**-ken** ailesi fakirmiş.
  Apparently when Melih was a child his family was poor.

- Sen yolculukta**-y-ken** yan eve yeni bir aile taşındı.
  While you were on a trip a new family moved into the house next door.

Examples of -y(ken) attached to an aorist-marked verb stem:

- Batuhan okula gid- er **-ken** bakkala uğradı.
  As Batuhan was going to school he stopped by the corner store.

- Biz Fadime'yle alışveriş yap- ar **-ken** sen ne yapacaksın?
  What will you do while I am/we are shopping with Fadime?

Examples of -(y)ken attached to a -mIş-marked verb stem:

Note: **-mIşken** usually has the meaning 'now that', which may be reinforced by the adverb *hazır.*

- Hazır uyan- mış **-ken** bebeğe mamasını verelim.
  Now that she has woken up, let's give the baby her food.

- Ankara'ya gel- miş **-ken** Kızılay'daki kitapçılara uğramaya karar verdim.
  Since I was (already) in Ankara, I decided to stop by the bookshops in Kızılay.

Examples of -(y)ken attached to a -future-marked verb stem:

Note: **-(y)ecekken** corresponds to “while/whereas X was planned to happen”, which may be reinforced by the adverb *tam* (exactly when, just at the moment).

- Tam salona gir**-** ecek **-ken** kapılar kapandı.
  Just as (we were) about to go into the hall the doors closed.

- Tam seni ara**-y-** acak **-ken** sen beni aradın.
  Just as (I was) about to call you, you called me.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

D. ***WordPress-H5P'de -(y)ken alıştırmalarını tamamlayınız. (Complete the WordPress-H5P exercises on using -(y)ken with various tenses.)***

E. ***WordPress-H5P'de Ünite 3, Ders 2 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.***

F. ***"Diren Karadeniz" İzleme Alıştırmasını tamamlayınız. Karadenizli şarkıcı olan Apolas Lermi, "Seçim Zamanı" şarkısını 2011'de Kalandar adlı albümünde çıkardı. Sonra Apolas, başka Karadenizli müzisyenlerle birlikte şarkıyı bir protesto videosu haline getirdi. "Diren Karadeniz" adlı o videoyu izlemeden önce aşağıdaki yeni kelimeleri uygun resimlerle eşleştiriniz.***

baraj - çayır - fındık - hamsi - lahana - nine - sel - şimşek

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak:
CC BY, "2008 Hanoi flood, 01" by haithanh, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2008_Hanoi_flood,_01.jpg
Public domain https://pixabay.com/photos/woman-old-human-grandmother-784130/
CC BY-SA, "Baraj margine" by Cosmin Danila, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Baraj_margine.jpg
CC BY-SA, "Hazelnuts" by Fir0002, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hazelnuts.jpg
CC BY-SA, "Hamsi" by Citrat, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hamsi.jpg,
Public domain, https://pixabay.com/photos/meadow-flowers-spring-meadow-110717/
Public domain https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cabbage.jpg
Public domain https://pxhere.com/en/photo/1335985

Sonra videoyu iki kez izleyiniz ve videoda gördüklerinizi aşağıda not ediniz.

https://youtu.be/5RzQdLp_Y-I

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Videoyu bir kez daha dinleyiniz ve şarkı sözünü okuyunuz. (Not: Sözler standart Türkçe değil, Karadeniz ağzıdır.) Sonra aşağıdaki dinleme-anlama sorularını cevaplayınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Apolas Lermi - Seçim Zamanı Şarkı Sözü

karardi karadeniz aca' ne oldi bize aca' ne oldi
karardi karadeniz aca' ne oldi bize
bu sene da funduklar gülmedi yüzumuze
topla topla bitmeyi çay da para etmeyi
tarladaki lahana o da bize yetmeyi
yastığumuz çürudi döviz aldi yürudi
hamsi da tutamaduk karadeniz kurudi karadeniz ku
hamsi da tutamaduk karadeniz kurudi karadeniz ku

seçim zamani geldi da astiler bayraklari astiler bayrak
seçim zamani geldi da astiler bayraklari
çayırlarda çürudi nenemun ayakları
bu sinavlar, yasalar hep yolları tıkadi
tarikatlar mafyalar beyinleri yıkadi
gökten şimşek çakayi yoldan seller akayi
fakiri çalup soyan ankara'ya çıkayi ankara'ya çı
amerikan uşağu da ankara'ya çıkayi ankara'ya çı
sahil yoli yaptiler paralari kaptiler paralari kap
barajlari yaptiler paralari kaptiler
üç beş kuruş liraya memleketi sattiler
ha bu yalan dünyanun çilesini çekerum
memleketi satanun anasini severum
hakli olani değil de haksizi koruyiler
doğrusuni yazani arkadan vuriyiler arkadan vuru
doğruyu söyleyeni arkadan vuriyiler arkadan vuru

Kaynak: Special permission to include these song lyrics from Apolas Lermi's 2011 album, *Kalandar*, granted by Anadolu Müzik Yapım.

Şarkının her satırını, ifade ettiği şikayet ile eşleştiriniz.
(Match each song line in Black Sea dialect with the standard Turkish complaint it expresses.)

1. bu sene da funduklar gülmedi yüzumuze
2. topla topla bitmeyi çay da para etmeyi
3. tarladaki lahana o da bize yetmeyi
4. yastığumuz çürudi döviz aldi yürudi
5. hamsi da tutamaduk karadeniz kurudi karadeniz ku

a. Denizde pek balık yok.
b. Paramız hem azaldı hem de değersizleşti.
c. Çay yetiştirmek çok yorucu hem de az para getiriyor.
ç. Lahana ekini de yeterli değildi.
d. Bu yıl yeterince fındık yetiştiremedik.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. çayırlarda çürudi nenemun ayakları
7. bu sinavlar, yasalar hep yolları tıkadi
8. tarikatlar mafyalar beyinleri yıkadi
9. gökten şimşek çakayi yoldan seller akayi
10. fakiri çalup soyan ankara'ya çıkayi ankara'ya çı
11. amerikan uşağu da ankara'ya çıkayi ankara'ya çı

e. Amerika'ya yardım edenler de Ankara'da.

f. Farklı gruplar halkın fikirlerini şekillendiriyor.

g. Fakir Karadenizliler'den para çalanlar Ankara'ya gidiyor.

ğ Yaşlılar çok çalışıp hasta oldu.

h. Şiddetli yağmur var.

ı. Devlet çok yeni yasa getirdi.

12. sahil yoli yaptiler paralari kaptiler paralari kap
13. barajlari yaptiler paralari kaptiler
14. üç beş kuruş liraya memleketi sattiler
15. ha bu yalan dünyanun çilesini çekerum
16. memleketi satanun anasini severum –
17. hakli olani değil de haksizi koruyiler
18. doğrusuni yazani arkadan vuriyiler arkadan vuru

i. Nehirlerimizi durdurarak elektrik parası kazandılar.

j. Doğru söyleyenleri sırtlarından vururlar.

k. Yanlış grubu koruyorlar.

l. Deniz manzaralı bir yol yaparak para kazandılar.

m. Parayı, memleketten daha çok sevenden nefret ederim.

n. Bu dünyanın problemleriyle yaşarım.

o. Doğayı ve insanları önem vermeyip kârlı işler tercih ettiler.

Ve aşağıdaki sorulara cevap yazınız.

1. Sizce, müzisyenler siyasi konulara karışmalı mı, karışmamalı mı? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Hangi Amerikalı müzisyenler çevresel sorunlar ile ilgileniyor? Nasıl direniyorlar?

G. *Noun clauses formed with a -DIK participle*

Subordinate noun clauses are formed when case endings are added to the **-DIK** participial structure. As such, the **-DIK** participial structure can no longer modify a noun, because it is itself functioning as an accusative, dative, locative or ablative object in the main clause.

Study the following example sentences:

- Fındıklar-ın bu sene gül-me-diğ-i-n-i kim söyledi?
  Who said that the hazelnuts were not smiling (ie. were not a good crop) this year?

- Ankaralı politikacılar-ın söyle-dik-leri-n-e inanıyor musun?
  Do you believe what the politicians from Ankara said/are saying?

- Balıkçılar Karadeniz-'in neden kuru-duğ-u-n-u sordu.
  The fisherman asked why the Black Sea isn't/wasn't producing fish.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

- Babam ben-im Yeşil Yol'un yapımına karşı çık-tığ-ım-ı biliyor.
  My father knows that I'm against the construction of the Green Road.

- Havva Ana, yetkililer-in konuş-tuk-ları-n-dan hiçbir şey anlamıyor.
  Auntie Havva doesn't understand anything that the authorities say/have said.

- Fatma Nine, bize lahanalar-ın eskiden ne kadar çok ol-duğ-u-n-u anlattı.
  Granny Fatma told us how many cabbages there were in the old days.

Now translate the underlined phrases in the following sentences from the text, "Karadeniz'in Kalbine Saplanan Hançer: Yeşil Yol Projesi ve Tüm Bilinmeyenleri" to English:

1. Mevcut uygulamalar kazın ayağı-nın pek de öyle ol-ma-dığ-ı-n-ı gösteriyor.

Current applications (of this theory) show us that _____

_____

_____

2. Şu anda Karadeniz Bölgesi'nde yolu açılan yaylalar-ın büyük bir kısmının betona teslim ol-duğ-u-n-u, kalabalığı kaldıracak bir altyapı-nın bulun-ma-dığ-ı-n-ı… görmemek için hayata toz pembe bakıyor olmak gerekiyor.

To not see that _____

_____ *and that* _____

_____*, one has to be looking at the world through rose-colored glasses.*

Now study these sentences. Explain which case ending is added to the noun clause and why:

Politikacılar-ın bizi temsil et-tik-leri-n-i zannettim.

I thought that the politicians represent/ed us.

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Burada balık bul-duğ- umuz -u hatırlıyorum.
I remember that we found fish here.

Ne demek iste-diğ- im -i anlıyor musun?
Do you understand what I want/ed to say?

Hidroelektrik santraller-in derelerimize zarar ver-me-diğ- i -**n**- den emin misiniz?
Are you sure that the hydroelectric power plants are not harming our streams?

Onlar-ın da insan ol-duk- ları -**n**- ı unutma.
Don't forget that they, too, are human.

Ben gör-dük-ler- im -i, duy-duk-lar- ım - dan daha iyi hatırlarım.
I remember what I see better than what I hear.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ğ. ***"Seçim Zamanı" adlı şarkıyı yazan ve "Diren Karadeniz" video-sunda yer alan müzisyenleri bir araya getiren Apolas Lermi'nin web sayfasındaki 'Biyografi' başlığını tıklayarak onun hakkındaki bilgileri okuyun.***
http://www.apolaslermi.com/

Kaynak: CC BY-SA "Apolas Lermi" by Lermiapolas
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Apolas_Lermi.jpg

Sonra aşağıdaki diyaloğu, paragrafta verilen bilgileri ve -DIK yapılarını kullanarak tamamlayınız.
(Then complete the dialog using the information given in the paragraph and the appropriate -DIK noun participle and case ending.)

Merve	Apolas Lermi'nin kimin ol _____ biliyor musun?
Ayşe	Tabii ki. Müziğini çok severim.
Merve	Peki nerede doğ _____ biliyor musun?
Ayşe	Selanik'te mi?
Merve	Hayır, _____'da doğ_____ ve büyü_____ okudum.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ayşe	Öyle mi? Ama o Yunan değil mi? Adı Apolas ve birçok şarkısını Türkçe değil, Yunanca söylüyor.
Merve	Aslında gerçek adı Apolas değil, _____ ve o Pontus Rumlarından. Ayrıca, okuduğum yazı, onun Karadeniz _____ _____'nın Türkiye'de tanınmasında ciddi katkılarda bulun_____ söylüyor.
Ayşe	İlginç! Peki başka ne öğrendin?
Merve	_____ isimli bir TV programı hazırla _____ _____ ve geleneksel Karadeniz Müziği'ne dikkat çek_____ _____ öğrendim.
Ayşe	Onu herkes biliyor! Zaten geçen yıl çok dinlediğimiz “Seçim Zamanı” şarkısı Kalandar adlı albümünden. Bizim o şarkıyı ne kadar çok dinle_____ _____ hatırlamıyor musun?
Merve	Hatırlıyorum canım. Hımm… Başka ne öğrendim? Ah! Apolas Lermi'nin çeşitli organizasyonlarda yer alarak sahne hayatına devam et _____ _____ öğrendim.
Ayşe	Peki bir sonraki konseri nerede olacak?
Merve	Onu bilmiyorum.
Ayşe	Ama ben biliyorum. Bir sonraki konseri gelecek ay Paris'te olacak! Orada okuyan kuzenim var ya, o söyledi. Arkadaşlarıyla o konsere gidecekmiş.
Merve	Çok şanslı! Keşke biz de gidebilseydik! Çok yakışıklı ya…
Ayşe	Aha! Neden araştırma yap_____ şimdi anladım!
Merve	Neden ki?
Ayşe	Apolas Lermi'nin evli mi bekar mı ol_____ öğrenmek için!

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Merve	Yakaladın beni! Evet öyle, ama maalesef hiçbir şey öğrenemedim. Adam özel hayatını hiç kimseye anlatmıyor.
Ayşe	Öyleyse daha iyi. Demek ki sevdiklerine saygılı davranıyor.
Merve	Haklısın. Neyse… Bir kahve içelim mi?
Ayşe	İçelim. Ben sana ısmarlarım.

H. ***WordPress-H5P'de Ünite 3, Ders 2 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.***

I. ***"'Yeşil Yol'a Havva Ana İsyanı: Vali Çapulcu Diyor, Halkım Ben" adlı video haberini izleyiniz:***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/32I1

Videodan ne anladınız? İzlediklerinizi, aşağıdaki kutuya İngilizce yazınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

_____

Sonra Sözcü.com'dan alınan "Türkiye bu Karadenizli teyzeyi konuşuyor" başlıklı metni okuyunuz ve fotoğrafları inceleyiniz. Hem metinde okuduklarınıza hem de videoda izlediklerinize dayanarak (relying on what you read in the text and saw in the video) aşağıdaki soruları cevaplayınız.
https://merhaba.coerll.utexas.edu/32I2

1. Rize'de hangi köylüler "Yeşil Yol Projesi" için ayağa kalktı?

_____

_____

_____

2. O köylüler neleri ve kimleri durdurdu? Nasıl durdurdular?

_____

_____

_____

3. Yeşil Yol ne kadar uzun olacak?

_____

_____

_____

4. Komando birlikleri neden Samistal Yaylası'na geldi?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. Köylülerin arasında ne tür insanlar vardı? Ne kadar uzaktan geldiler? Nereye gidiyorlardı?

6. Neden taşlar getirerek bir yapay yol yapmaya çalıştılar? Neden sevinçliydiler?

7. Havva Ana (kırmızı kazaklı yaşlı teyze), yaylaları birleştiren bir yol neden istemiyor?

8. Rize'nin valisi (governor) eylem yapan köylülere “çapulcu” demiş. Sizce bu pozitif mi negatif mi bir kelime?

9. Havva Ana, valiye nasıl meydan okudu (challenged)?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

10. Rize Valisi'ne göre, Yeşil Yol nasıl bir yol olacak? Ona göre, Yeşil Yol neyi kolaylaştıracak? Sizce o vali, köylülerin tepkilerini (reactions) neden anlamıyor?

_____

_____

_____

_____

_____

11. Bu fotoğraflarda jandarma yaşlı köylüleri söz konusu yol ve iş makinelerinden nasıl uzaklaştırdı?

_____

_____

_____

i. *Making Indirect Statements or Reporting Indirect Questions with a -DIK or -(y)ECEK Participle (Dolaylı Anlatım):*

1. Indirect Statements

In one kind of indirect statement the noun clause (ie. the **-DIK** participial structure) is the subject of a linking sentence. The predicate is usually an adjective expressing factual status, such as *doğru* “true”, *yalan* “a lie” or *belli* “obvious”.

- Kimse-nin bu sınava çalış-ma-dığ-ı belli.
  It's obvious that no one studied for this exam.

- Küresel ısınma devam ederse sel felaketleri ve sıcaklardan kaynaklanan ölüm-ler-in art-acağ-ı belli.
  It's obvious that flood disasters and deaths caused by heat will increase, if global warming continues.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Most indirect statements, however, are verbal sentences, in which the noun clause is either the subject or the direct object of a verb such as:

bil-	“know”
san-/zannet-	“think”,”suppose”
düşün-	“think”, “be of the opinion (that)”
tahmin et-	“guess”
anla-	“understand”, “realize”
söyle-	“say”, “tell”
duy-/işit-	“hear”
öğren-	“learn”, “find out”

The noun clause is the subject when the main verb is **passive**:

- Nehrin balıkları-nın çevre atıklarından hastalan-dığ-ı öğren-**il**-di.
  It was discovered that the river's fish had become sick from environmental waste.

- Yeni Hasenkeyf'e 700-800 ev yap-**ıl**-acağ-ı tahmin ed-**il**-iyor.
  It is estimated that 700-800 new homes will be built in/for the new Hasenkeyf.

Otherwise, the noun clause is usually the direct object, and takes the accusative case marking:

- Bu ekolojik sorunun cevabını bil-me-diğ-imiz-i hemen anlayacaklar.
  They will realize right away that we don't know the answer to this ecological question.

- Karadenizli köylüler, barajlar-ın dağların eko-sistemine zarar ver-diğ-i-**n**-i tahmin etti.
  The Black Sea villagers guessed that the dams were damaging the mountains' ecosystem.

- İnsan Hakları Derneği (İHD) Karadeniz Ereğli Şubesi Başkanı, hükümet-in destekle-diğ-i termik santraller-in çevreye ve insan sağlığına zarar ver-eceğ-i-**n**-i söyledi.
  The president of the Black Sea Ereğli branch of the Human Rights Organization said that the thermal energy plants the government is supporting will damage the environment and human health.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Indirect Questions

Indirect questions report one of the following:

- The asking of questions: with the main verb **sor-** "ask"
- The possession (or non-possession) of the answer to a question: with a main verb such as **bil-** "know", **öğren-** "learn", "find out", **anla-** "understand", "realize", **anlaşıl-** "be clear" or a nominal predicate involving something like **belli** "clear", "obvious"
- The communication of the answer to a question: with a main verb such as **söyle-** "say", "tell", **anlat-** "tell", "describe", **bildir-** "inform (someone)".

The question itself is contained in the noun clause; the sentence as a whole is mostly not in the form of a question.

Indirect questions are of THREE types in terms of the structure of the **-DIK** clause:

1. Indirect questions containing a question word, in which the noun clause is used as the subject of the sentence.

   - Çöpü geri dönüşüm kutusuna kim-in at-tığ-ı belli değil.
     It's not clear who threw the trash in the recycling container.

   - Küresel ısınma-nın doğal yaşamı etkile-me-y-eceğ-i yalandır!
     That global warming will not affect natural life is a lie!

2. Indirect questions containing a question word, in which the noun clause is used as the direct object of the sentence.

   - Dağlarımıza barajları neden inşa et-tik-leri**-n-i** söylemeliydiler.
     They should have told us why they were building dams in our mountains.

3. Yes/No indirect questions, in which the noun clause is used as the direct object of the sentences. These yes/no indirect questions are also known as "whether/if x or y" indirect questions can appear in 3 forms:

   a. In the first form, the particle **mi** is placed after each of the alternatives mentioned, just as in the corresponding direct question:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

- Fehmi Bey, lambaya normal ampul **mü** yoksa doğa dostu ampul **mü** tak-tığ- ım -ı sordu.
  Fehmi Bey asked whether I was screwing in a regular light bulb or an energy efficient light bulb.

b. If the alternatives involve different verbs, there will be two **-DIK / -(y)AcAk** clauses:

- Ali, bisiklet **mi** sür-eceğ- i -**n**- i yoksa otobüsle **mi** gid-eceğ- i -**n**- i söylemedi.
  Ali didn't say whether he was going to ride a bike or take the bus.

c. In the third form, the particle **mi** is not used. Instead, the affirmative and negative forms of the same verb are used one right after the other. The affirmative verb takes the **-(y)Ip** suffix and the negative one takes the **-DIK / -(y)AcAk** marking:

- Öğrenciler-in yeni geri dönüşüm sisteminden memnun ol-**up** ol-ma-dık- ları -**n**- ı öğrenmeliyiz.
  We should learn whether or not the students are satisfied with the new recycling system.

- Siz-in önerimi kabul ed-**ip** et-me-y-eceğ- iniz -i bilmiyorum.
  I don't know whether or not you will accept my proposal.

Kaynak: CC BY SA, "ArchBridgeOverFirtinaDeresi@Rize-Turkey-1" by Dr. Zeynel Cebeci, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:ArchBridgeOverFirtinaDeresi@Rize-Turkey-1.JPG

J. ***Havva Ana'nın ("Türkiye bu Karadenizli teyzeyi konuşuyor" adlı yazıda) konuştuğu cümleleri DOLAYLI ANLATIM ile yeniden yazınız. Rewrite the following sentences that directly quote Havva Ana (in the piece "Türkiye bu Karadenizli teyzeyi konuşuyor") as sentences containing INDIRECT statements or questions. As you alter the sentence, be careful to retain all the information in the sentence, and to adjust grammatical person appropriately.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek: Direct speech: Havva Bekar, “Yaylaların yolu birleşmeyecek.” dedi.
→ Indirect speech: Havva Bekar, yaylaların yolu-nun birleş-me-y-eceğ-**i**-**n**-**i** söyledi.

1. Havva Bekar, “Kesinlikle istemiyoruz.” dedi.

_____

_____

2. Havva Bekar, “Vali bize çapulcu diyor.” dedi.

_____

_____

3. Havva Bekar, “Biz çocukluğumuzdan beri burada yaşıyoruz.” dedi.

_____

_____

4. Havva Bekar, “Vali, Kaymakam kimdir?” diye sordu.

_____

_____

5. Havva Bekar, “Ben halkım ve buradayım.” dedi.

_____

_____

6. Havva Bekar, “Yaylaları birbiriyle birleştireceksiniz ama amacınız nedir?” diye sordu.

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

7. Havva Bekar, “Her yaylanın yolu var.” dedi.

_____

_____

8. Havva Bekar, “Herkes birbirine gelip, gider.” dedi.

_____

_____

9. Havva Bekar, “İş makinelerini alıp gidin buradan.” dedi.

Hint for 9: Havva Bekar, operatörler-in…….gerek-tiğ- i -n- i söyledi.

_____

_____

10. Rize Valisi, “Yeşil Yol projesi ile yaylaları bozmayacağız.” dedi.

_____

_____

11. Rize Valisi, “Yeşil Yol'un büyük bir bölümü taş kaplama ile yapılacak, asfalt hiç olmayacak.” dedi.

_____

_____

12. Rize Valisi, “Yaylada inceleme yaparak konuyu tekrar değerlendireceğiz.” dedi.

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

K. ***Youtube kanalında Türklerle yapılan röportaj videolarını izleyiniz ve bu Türklerin sorulan sorulara verdikleri cevapları detaylı bir şekilde not ediniz. Verilen tabloyu kullanabilirsiniz veya ayrı bir kağıtta yazabilirsiniz. Eğer gerekirse, videoları izlerken Türkçe alt yazıları açabilirsiniz.***

- Aycan: https://youtu.be/AsV-M4P2jL8
- Cemre: https://youtu.be/wjnLuY6Y2lw
- Nihan: https://youtu.be/eRIQ3WiQ_Mc
- Merve: https://youtu.be/X18Txm5pBNI

Videolardan Notlarım:

1. Sizce Türklerin doğa ile ilişkisi nasıl? O ilişki, gittiğiniz başka bir ülkenin vatandaşlarının doğa ile ilişkisinden farklı mı, değil mi?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

2. Sizce Türkiye'deki en önemli çevresel sorunlar nelerdir? O sorunları çözmek için kim neler yapıyor?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

3. Sizce gittiğiniz o diğer ülkenin en önemli çevresel sorunları nedir? O sorunları çözmek için kim neler yapıyor?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

4. O ülkeye gittiğinizde çevre veya çevrecilikle ilgili olan neler dikkatinizi çekti?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Eğilim 1:

Eğilim 2:

Eğilim 3:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Araştıralım!

L. ***Çevrenizde bulunan bir Türkle doğa ile ilişkisiyle ilgili bir röportaj yapınız ve öğrendiklerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız. Bu araştırma projesine şöyle yaklaşınız:***

1. Alıştırma J'deki sorulardan yola çıkarak daha geniş bir soru listesi oluşturunuz. Röportaj yapacağınız Türkten neler öğrenmek istiyorsunuz? Sorularınızı sormadan önce öğretmeninize kontrol ettiriniz.
2. Röportaj yapmak istediğiniz kişiye, onunla röportaj yapmak istediğinizi söyleyiniz. Röportajın içeriğinin anonim kalacağını (that the content of the interview will remain anonymous) söylemeyi unutmayınız.
3. İkinizin rahat edeceği bir yerde 30-45 dakikalık bir röportaj yapınız. Hep Türkçe konuşmaya çalışınız, ama röportaj yaptığınız kişi anlamadığınız bir şey söylerse, açıklamasını isteyiniz. Mümkünse tüm röportajı kaydediniz (record), çünkü notlarınızı daha kolay çıkarırsınız.
4. Yaptığınız röportajı tekrar dinleyiniz ve en önemli bulduğunuz noktaları not ediniz.
5. Notlarınızı kullanarak 1-2 sayfalık bir özet yazınız. Özetiniz 3. şahısta (in 3rd person) olmalı ve kişinin gerçek adını vermemeli.
6. Özetinizi derse getiriniz ve sınıf arkadaşınızla paylaşınız.
7. Öğretmeninizin notlarını aldıktan sonra özetinizi düzeltiniz (revise).

M. ***CNN Türk'ten alınan "Kuzey Dakota petrol boru hattı davalık oldu" başlıklı yazıyı aşağıdaki linki tıklayarak okuyunuz ve soruları cevaplayınız.*** https://merhaba.coerll.utexas.edu/32L

1. Fotoğrafta neler görüyorsunuz? (5-8 cümle yazınız.)

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

2. Fotoğrafın altındaki cümle şudur: “ABD Ordusu Mühendislik Biriminin (USACE), ülkede

   tartışmalara yol açan Kuzey Dakota petrol boru hattı projesinin tamamlanması için onay ver-eceğ-i-n-i açıklamasının ardından bölgede yaşayan Cheyenne River Sioux kabilesi boru hattı projesine karşı dava açtı.” Bu cümleye göre USACE nasıl bir açıklama yapmış?

   a. that it would approve finishing the North Dakota pipeline project
   b. that it would postpone finishing the North Dakota pipeline project

3. Aynı cümleye göre, Cheyenne River Sioux kabilesinin tepkisi nasılmış?

   a. It filed a lawsuit against the project.
   b. It opened fire on the project.

4. In the sentence, “ABD Başkanı Donald Trump'ın iki hafta önce projenin tamamlanması için başkanlık kararnamesi imzaladığı Kuzey Dakota petrol boru hattı mahkemelik oldu.”, the word başkanlık kararnamesi means:

   a. Presidential decision
   b. Executive order

5. In the sentence, “Uzun süredir ABD gündemini meşgul eden ve **Trump yönetimi-nin önünü aç-tığı** boru hattı projesi, özellikle bölgede yaşayan kabilelerin ve çevrecilerin hedefi konumundaydı.”, the clause **Trump yönetimi-nin önünü aç-tığı** refers to

   a. The pipeline project for which the Trump administration has paved the way
   b. The pipeline project which the Trump administration has temporarily blocked

6. In the same sentence, “kabile” refers to

   a. An environmental group
   b. A tribe

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

7. In the sentence, **"USACE'-nin**, ülkede tartışmalara yol açan Kuzey Dakota petrol boru hattı projesinin tamamlanması için **onay ver-eceğ-i-n-i** açıklamasının hemen ardından harekete geçen **Cheyenne River Sioux kabilesi-nin projeye karşı dava aç-tığı belirtildi.**", the verb **belirt-il-di** is _____, and therefore the entire noun clause **Cheyenne River Sioux kabilesi-nin projeye karşı dava aç-tığı** is in the _____ case.

   a. Active; accusative
   b. Passive; nominative

8. The sentence, "Kabilenin güvendiği su kaynaklarını hiçe sayıyor", is a quote from Nicole Ducheneaux, stating that the pipeline project _____.

   a. Displays total disregard for the water resources upon which the tribe depends
   b. Will totally destroy the water resources and the trust of the tribe

9. In the sentence that repeats Nicole Ducheneaux' public statement – "Projenin Oahe Gölü kısmının durdurulması için federal yargıca başvuruda bulunan kabilenin avukatı Nicole Ducheneaux, "Söz konusu projenin Cheyenne River Sioux kabilesinin güvendiği su kaynaklarını hiçe saydığını" vurguladı." – the verb vurguladı means _____.

   a. Emphasized
   b. Repeated

10. In the sentence, "**Henüz** USACE'den veya mahkemeden konuyla ilgili **bir açıklama yap-ıl-maz-ken,** bölgedeki diğer kabile olan Standing Rock Sioux'un avukatı Jan Hasselman da projeye karşı dava açacaklarını ifade etti.", the phrase **Henüz... bir açıklama yap-ıl-maz-ken** means:

    a. despite the public statement that was made by...
    b. while a public statement has not yet been made…

11. According the sentence, "ABD Ordusu Müsteşar Yardımcısı Paul Cramer'in dün yaptığı yazılı açıklamada, USACE'nin en geç 24 saat içinde Kuzey Dakota petrol boru hattı projesinin inşasının önündeki engelleri kaldıracağı bildirilmişti.", Paul Cramer explained that _____.

    a. Obstacles in front of the pipeline construction area were going to be removed
    b. Protestors near the pipeline construction area were going to be arrested

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

12. The sentence, “Projenin geçeceği bir kısım **arazi-nin**, 19. yüzyıldan kalma antlaşma nedeniyle **Standing Rock Sioux adlı Kızılderili kabilesine ait ol-duğu ileri sür-ül-ür-ken,** kabile geçen ağustosta ABD hükümetine karşı dava açarak projeyi durdurmuş ancak ekim ayında federal temyiz mahkemesi söz konusu kararı iptal etmişti.”, mentions _____. *(Check all items that are appropriate.)*

    a. The Standing Rock Sioux tribe's historical claim to the land
    b. The lawsuit that halted the pipeline project last August
    c. The October court of appeals' decision that cancelled the halt
    ç. The reason why the American government has now cancelled the halt

13. In the above sentence, the words antlaşma and iptal etmek mean:

    a. Negotiations; to cancel
    b. Treaty; to annul

14. The sentence, “20 Ocak'ta görevi devralan yeni Başkan Trump, ilk haftasında projenin tamamlanmasını öngören başkanlık kararnamesini imzalamış ve projenin Amerikan ekonomisine çok büyük katkı yapacağını savunmuştu.”, tells us that President Trump supports the pipeline Project because he thinks _____.

    a. It will make a significant contribution to the American economy.
    b. It will stimulate jobs and jumpstart the American economy.

N. ***Ayrı bir kağıda Kuzey Dakota Boru Hattı tartışması ve Türkiye'deki Yeşil Yol tartışmasını karşılaştıran 10-15 cümlelik bir paragraf yazınız. Hem projelerin destekleyenlerin hem de projelere karşı çıkanların söyledikleri ve yaptıklarını karşılaştırınız. Satırları atlayarak yazınız ve paragrafınızı hocanıza derste veriniz! (On a separate piece of paper, write a 10-15 sentence paragraph in which you compare the North Dakota Pipeline controversy to that of the Yeşil Yol controversy in Turkey. Be sure to compare/contrast the viewpoints and actions of both projects' supporters and opponents! Skip lines and submit in class!)***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

_____

O. ***Kemal Bey ve Merve Hanım yaşadıkları yerde gözlemledikleri birer çevre sorunu ile ilgili dilekçe yazmışlardır. Dilekçelerini inceleyerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.***

Örnek 1:

Ömerli Belediyesi
Fen İşleri Müdürlüğüne
Mardin

Belediyenize bağlı Kemer Mahallesi 114. Sokak'ta ikamet etmekteyim. Bir üst tarafımızdaki 115. Sokak'ta bulunan Evo Pencere Sistemleri adlı üretim tesisi, zararlı atıklarını kanalizasyona bırakmaktadır. Bu durum hem etrafa pis koku yaymakta hem de çevreyi kirletmektedir. Duruma acil çözüm bulunmasını arz ederim.

Adres:
Kemer Mahallesi 114. Sokak
No: 75 Ömerli/ Mardin

15.01.2018
Kenan YILDIZ
Kenan Yıldız

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek 2:

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ÇEVRE İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA,

Ümraniye ilçesi Dereköy Mahallesinde yapılan kazılar sonucu çevre kirliliği oluşmuştur. Yaklaşık bir aydır, açılan çukurlar kapatılmadığı için yollarda çamur birikintileri oluşmuştur ve çukurlar cadde trafiğini olumsuz etkilemekte, çevre ve görüntü kirliliğine neden olmaktadır. Bu çukurların en kısa sürede kapatılması gereğini bilgilerinize arz ederim.

Adres:
Atatürk Mahallesi Çavuşbaşı Caddesi
No: 65 PK: 34764 Ümraniye / İstanbul

21.03.2018
Merve SUZEK
Merve Suzek

1. Dilekçenin başlığına (heading) hangi bilgi yazılır?

_____

_____

_____

2. Dilekçenin ilk cümlesinde hangi bilgi verilir?

_____

_____

_____

3. Dilekçelerde hangi fiil zamanları (tenses) ve yapıları (forms) sık sık kullanılır?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Dilekçenin son cümlesinde ne yazılır? O son cümle hangi fiille biter?

5. Dilekçeyi gönderen kişi adı-soyadı ve adresini nereye yazar? Tarihi nereye koyar? İmzasını nereye atar?

Ö. İlker Özbahar'ın "Tabiat Kanunu İzleme Girişimi" adlı resmi mektubu WordPress sayfasına örnek olarak yüklendi. Aşağıdaki linkte bu mektubu inceleyiniz ve soruları cevaplayınız.
https://merhaba.coerll.utexas.edu/32O

1. Bu resmi mektup tipik bir dilekçeden nasıl farklı?

2. Yazarın yazdığı her paragrafın ana fikri ve işlevi (function) nedir?

Paragraf 1:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Paragraf 2:

Paragraf 3:

Paragraf 4:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Paragraf 5:

3. Yazar, görüşlerini vurgulamak (emphasize) için hangi ifadeleri (expressions) kullanıyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

P. ***Yazma: Türk bir politikacıya iyi organize edilmiş, 3-4 paragraflık bir resmi mektup (veya dilekçe) yazarak, onun Türkiye'ye ait bir çevresel sorun veya çevre tartışmasını yeniden düşünmesini ve çözüme doğru adım atmasını sağlamaya çalışınız. Seçtiğiniz konunun sınıf arkadaşlarınızın seçtiği konulardan farklı olduğuna dikkat ediniz ve konunuz hakkında bilgi edinmek için İnternet'te biraz araştırma yapınız. Şu konular tavsiye edilir: nükleer enerji, göçmen kuşların yaşam ortamlarının yok olması, GAP baraj projeleri, Ege ve Akdeniz sahillerindeki turizm sektörünün hızla büyümesi. Mektubunuz en az 500 kelime olmalı. Onu bilgisayarda, satırları atlayarak yazınız. (Write a well-organized 3-4 paragraph persuasive letter (or petition) in which you try to convince a Turkish politician to take action on a specific environmental issue or controversy in Turkey. Make sure your topic is different from that of your classmates and do some research online to learn more about it. Suggested topics include: nuclear energy, loss of migratory birds' habitats, the GAP dam project, tourism/rampant construction on the Aegean/Mediterranean coasts. Your letter should be a minimum of 500 words. Type it, double-spaced, on your computer.) Then share your letter with your class-mates, reading it aloud.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 3, Ders 1 Kelime Listesi

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-3-ders-1

İsimler

açı(dan)
adım
ampul
atılım
belediye
bez torba
çağ
çevre
çevresel atık
çöp
doğa – ***tabiat***
doğa dostu
duman
fatura
gayret
gelişme
gereksinim – ***ihtiyaç***
güç tüketimi
hayvanların neslinin tükenmesi
kalıcılık
kurgusal kitap
kurgu dışı kitap
küresel ısınma
mevki
mevsimsel denge
ortam
plastik torba/poşet
santral
savunucu
sera
tarım toprakları
tarla
tek kullanımlık
toplu taşıma
ulaşım
yakıt
yem
yöntem – ***metot***

Sıfatlar

(bir şey ile) alakalı (olmak) – ***ile ilgili olmak***
azılı
hususi – ***şahsi, kişisel***
sanayi – ***endüstri(yel)***
kapsamlı
tasarruflu
verimli
yersiz

Zarflar

kuşkusuz
tek başına
(bir şey olduğu) sürece

Bağlaçlar

..... bile
-DEn ziyade
...derken
nitekim
(bir şeyin) vasıtasıyla

Fiiller

(bir şeye) ayak uyduramamak
(bir şeyi) azaltmak
bilgiyi özümsemek
(bir şeyin) bilincine ulaşmak
(bir şeyden) bıkmak – ***usanmak, sıkılmak***
(bir şey ile) boğuşmak
çözüm getirmek (çözmek)
dert yanmak
(bir şeyden) faydalanmak
fevri davranmak
(bir şeyi) gözetmek
gocunmak
havaya karışmak
(bir şeyi) hesaba katmak
(bir şeyin) içerisine/içine girmek
(bir şeyden) kaçınmak
(bir şeye) katkı yapmak
(bir şeyi) keşfetmek
korumak
(birinden/bir şeyden) kurtulmak
ikna olmak (vs. birini ikna etmek)
(bir yere) ilerlemek
mücadele etmek
nefes almak
ortadan kaldırmak
pes etmek
(bir şeyi) sağlamak
(bir şeyi) saklamak
(bir şeye) şaşırmak
söz konusu (olmak)
(bir şeyi) tüketmek
(bir şeyden) vazgeçmek
(birini) yanıltmak
(bir şeyi) yerine getirmek
yok olmak (vs. bir şeyi yok etmek)
(bir şeye) yol açmak
(bir şeyi) yollamak
(bir şeyi) yükseltmek
(birine/bir şeye) zarar vermek

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 3, Ders 2 Yeni Kelimeler

Quizlet vocabulary

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-3-ders-2_

İsimler:

baraj
beton
bölge
çapulcu
çayır
direniş
doku
döviz
fındık
hançer
hamsi
jandarma
kanıt
imkân – ***fırsat***
lahana
madencilik
memleket
nine
sahil yolu
seçim
sel
şimşek
tarikat
taşocağı
uşak
uygulama
vadi
vali
vatandaş
yapılaşma
yasa
yayla
yetki
yöre
yöre sakinleri
zincir

Sıfatlar:

bariz
çarpık
duyarlı
gözde
haklı
haksız
(birinin/bir şeyin) eşliğinde

Bağlaçlar:

ne yazık ki – ***maalesef***
-mİşken
-EcEkken

Fiiller

akmak
alkış(lamak)
(bir şey) anlamına gelmek
(birini) arka(sı)ndan vurmak
(bir şeyi) asmak
arızalanmak
(bir şeyi) arttırmak
ayağa kalkmak
beyin yıkamak
çaba sarf etmek
çakmak
çile çekmek
çürümek
dile getirmek
direnmek
(bir şeyi/birini) engellemek
(bir şeyi) kapmak
kararmak
konaklamak
kurumak
(birine) meydan okumak
(bir şeyle) mücadele etmek
(bir şeye) müdahale etmek
– ***müdahalede bulunmak***
nöbete başlamak
soymak
saplanmak
tepki göstermek
(bir şeye) teslim olmak
(bir şeyi) tıkamak
(bir şeye) toz pembe bakmak
tıraşlamak
yetmek
yıpranmak

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

ÜNİTE 3 KÜLTÜR EKİ: ÇAĞDAŞ TÜRK SİNEMASINDA ÇEVRECİLİK

A. ***Aşağıdaki soruları cevaplayınız ve cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

1. Çevresel sorunlar ile ilgili hangi filmleri izlediniz? Bu filmler çevre sorunlarını ve çözümlerini nasıl anlatıyor?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Konusu çevre olan bir komedi filmi hiç izlediniz mi? Sizce çevre sorunları ile ilgili filmlerin çoğu neden komedi filmi değil, dram veya belgesel?

_____

_____

_____

_____

_____

B. ***Yüksel Aksu'nun "Entelköy Efeköy'e Karşı" komedi filmini izlemeden önce Merve ve Yavuz'un onun hakkındaki konuşmalarını birkaç kez dinleyiniz, diyalogdaki boşlukları doldurunuz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız. Sonra cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/32B

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Kaynak: Public domain, https://www.piqsels.com/tr/public-domain-photo-zozwm

Merve	Canım, hafta sonu izleyeceğimiz film hakkında ilginç bir gazete yazısı okuyorum. Sana da okuyayım mı?
Yavuz	Olur.
Merve	Yazar şöyle başlıyor: “Daha önce de yazmıştım... Anadolu'da _____ bir köyü restore ettirdikten sonra turizme açmak yönündeki düşüncemi. Çünkü Anadolu köylerindeki - ki bugün o köylerin birçoğu hemen hemen tamamen terk edilmiş durumda - genç nüfus büyük şehirlere taşınıyor ve o köylerde kalanlar ise _____ insanlar.”
Yavuz	Doğru söylüyor, annemin köyünde artık sadece yaşlılar oturuyor. Biz sadece yazın biraz hava _____ için gidiyoruz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Merve	Şöyle bir fikri var yazarın: “Bu köyler turizme açılırsa yavaş yaşamın ve doğal yaşamın merkezleri haline getirilebilir. Anadolu'nun uzak köşelerindeki, unutulmuş, terk edilmiş birçok köy, **kent cangılı içerisinde** _____ **insanların kendilerini atacakları birer nefes alanı** haline dönüştürülebilir. Hem doğanın korunması, hem de o doğadan en iyi şekilde yararlanmak... İlaçsız, _____ besinler üretmek, üretilen besinlerden yöresel lezzetler ortaya çıkarmak ve dinlenmek için o yöreye gelenlere bu doğal lezzetleri sunmak.... Turizmin içinde olan biri olarak, Türkiye'nin böyle bir şeye çok _____ duyduğunu biliyorum.”
Yavuz	Bence de iyi olur, ama gerçekçi değil. Bunu Türkiye'de kim yapacak?
Merve	İşte ona da değiniyor. Dinlesene: “Ne var ki, **hükümet bunun için bir adım** _____ **gibi,** bir de doğayı yok edecek çalışmalar yapıyor. En basit örneği HES'ler... Bütün Anadolu'da olan HES inşaatları. Dereler, akarsular, ormanlar, vadiler bir bir _____ olup gidiyor. Daha fazla elektrik üretmek adına, katledilen doğa... Oysa daha az _____, doğaya zarar vermeden de yaşamak mümkün. Ama vahşi kapitalizm, insanlığın ortak _____ olan doğal güzellikleri, para için harcıyor ve daha fazla para kazanmak için, bir çırpıda doğayı yerle bir ediyor.”
Yavuz	Doğru söylüyor, çok fazla santral yapıldı. Hem de Karadeniz bölgesinde her tarafa baraj yapıldı. İktidarda olanlar, sebep oldukları çevresel sorunları hiç düşünmüyorlar mı?!... Ancak bunların_____ film ile ne alâkası var?
Merve	Ona geleceğim ya. İşte yazar bizim izleyeceğimiz *Entel Köy, Efe Köye Karşı* filmine gitmiş ve beğenmiş. Şöyle yazıyor: “Film hoşuma gitti. En çok da “_____ Şuur” mevzusuydu hoşuma giden. Köylerini üç kuruşluk para uğruna termik santral yapanlara peşkeş çekme sevdasında olanlara karşın, milliyetsiz, dinsiz, kitapsızların! O köyü, köyün doğal güzelliklerini _____ savaşı... **Kimin şuurlu olduğuna dair güzel bir örnek teşkil ediyordu.**”

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yavuz	Bir dakika, anlayamadım. Filmde iki köy varmış. “Milli Şuur”un hangisinde olduğunu söylüyor?
Merve	Ben de tam anlayamadım. Anlamak için filmi izlememiz lazım herhalde. Ama sanki bir grup köylü köyün _____ zenginliklerini korumaya çalışırken, diğer grup ise iş, maaş, para olsun diye termik santral getirmeye çalışıyormuş gibi. Ha… Bak... Yazar, açgözlü grubu şöyle tanımlıyor: “Köylü kurnazlıkları, köylülerin paraya olan düşkünlükleri, para için değerlerini anında _____ çıkarmaları... Ne diyordu muhtar, “Para için faşist de olurum, anarşist de olurum, _____ de olurum kardeşim. Yeter ki para gelsin köyümüze değil mi?”. Belki de bu zamanın ruhunu en iyi gösteren cümle bu oldu. Zamanın ruhu _____ demek... Bu kadar basit…”
Yavuz	Ya…Gerçekten üzücü! Ama bu işler bazen böyle, insanların para derdi olunca _____ çabuk vazgeçerler. Filmde hangi grup başarılı oluyor acaba?
Merve	Bilmiyorum, ama film 'komedi' olarak nitelendirildiğine göre herhalde mutlu bir sonu var. Bakayım…. Hımm.. Şöyle yazıyor: “Film, doğaya zarar _____ de çok güzel bir yaşam merkezi oluşturulabileceğinin mesajını izleyiciye gayet güzel ve mantıklı bir şekilde vermiş. Hele hele kent cangılı içerisinde kaybolmuş olan insanların, **bu gibi dinlence merkezlerini _____ etmeleri hiç de yabana atılmayacak bir durum.**”
Yavuz	Ne gibi dinlence merkezleri? Yine anlayamadım.
Merve	Alternatif turizm hakkında konuşuyor. Filmde bir köy alternatif turizm projesini başlatıyor ya…
Yavuz	Ah.. Bilmiyordum..
Merve	Sema filmi geçen hafta sonu izlemiş, o bana anlattı.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Yavuz	Alternatif deyince.. Hani beş yıldızlı otellerde yapılan ve Avrupalı turistlerin, hatta bizim zenginlerimizin de _____ tatil programlarından farklı diyorsun, değil mi?
Merve	Evet, aynen. Günde üç kez açık büfe filan yok.
Yavuz	Peki, yazar film hakkında başka ilginç bir şey söylüyor mu?
Merve	Yazısını şöyle bitiriyor: "**Bu tür filmleri** _____ **gerektiği kanısındayım**. "Şu dönem" dedik ya... Ülkenin her yanında doğaya zarar veriliyor... Hükümet yüzünden, ülkemizin zenginliklerinin yok edildiğine tanık _____. Şu dönemde doğa katliamları çok daha fazla. Kimse de bundan utanmıyor! Bu işin sonunda _____ bu ülkenin insanları olacak. Geleceğimiz yok edilecek ve bizden sonraki nesiller bir tutam ağaca hasret kalacak. _____ iktidarın umrunda bile değil! Kentsel dönüşüm diye bir "parasal" dönüşüm anlayışları var, kentin bin yıllık _____ yıkıp, sakinlerini kent dışına gönderiyorlar... Üç beş paralık _____ üretmek adına doğayı parsel parsel satıyorlar... Tam da şu dönemde ciddi bir _____ duyarlılığa ihtiyacımız var."
Yavuz	Amma çevreciymiş bu yazar! İktidarı da çok sert eleştiriyor. Adı neydi?
Merve	Bilinen bir eylemci filan değil. Sadece Milliyet Gazetesinin köşe yazarlarından biri galiba.
Yavuz	Neyse, ülkemizin durumu hakkında fikirlerinin çoğuna _____, ama iyi ki bu film bir komedi, yoksa çok sıkılırdım. Çevresel felaketleri ele alan belgeseller önemli, biliyorum, ama bu kadar ders _____ son-ra hafta sonu biraz dinlenmek, biraz gülmek istiyorum!
Merve	Ben de.

Kaynak: The film review referenced in this dialogue, Nihat Yılmaz' "Entel Köy Efe Köye Karşı" (19.12.2011) may be found at: http://blog.milliyet.com.tr/entel-koy-efe-koye-karsi/Blog/?BlogNo=339509.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Merve'nin gazetede okuduğu yazının yazarı, Anadolu köyleri hakkında ne düşünüyor? Nasıl bir "ihtiyaç" görüyor?

_____

_____

_____

2. Merve'nin bahsettiği yazara göre, siyasal iktidar (AKP) alternatif turizme adım atmış mıydı? Neden?

_____

_____

_____

3. O yazara göre, kapitalizm neye sebep oluyor?

_____

_____

_____

4. O yazar, Entel Köy, Efe Köye Karşı adlı filmi neden beğenmiş?

_____

_____

_____

5. Yazara göre, filmdeki muhtarın sözleri ne gösteriyormuş? Yavuz yazarın fikrine katılıyor mu?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Yazara göre, film hangi mesajı veriyor?

_____

_____

_____

7. Sizce “alternatif dinlence alanları” ifadesiyle ne kastediliyor (what does it mean)?

_____

_____

_____

8. Yazara göre, *Entel Köy, Efe Köye Karşı* adlı film gibi daha çok film neden lazım?

_____

_____

_____

C. *Yukarıdaki diyalogdan alınan cümle parçalarının (phrases) İngilizce karşılığını yazınız, yani onları İngilizceye çeviriniz. (Some translations have been started for you.)*

1. kent cangılı içerisinde bunalan insanların kendilerini atacakları birer nefes alanı

Breathing spaces in which people who... _____

_____

_____

2. hükümet bunun için bir adım atmadığı gibi

Just as... _____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Kimin şuurlu olduğuna dair güzel bir örnek teşkil ediyordu.

_____

_____

_____

4. Bu gibi dinlence merkezlerini tercih etmeleri hiç de yabana atılmayacak bir durum.
(Hint: yabana atmak = to disregard, to attach no importance to, to brush aside)

Their preference for... _____

_____

_____

5. Bu tür filmleri yoğunlaştırmak gerektiği kanısındayım. (Hint: kanı = düşünce)

_____

_____

_____

Ç. ***Yüksel Aksu'nun "Entelköy Efeköy'e Karşı" komedi filminin ilk 58 dakikasını izledikten sonra, aşağıdaki soruları cevaplayınız. Filmden mümkün olduğu kadar detay veriniz. Sonra cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

"Entelköy Efeköy'e Karşı" with no English subtitles:
https://www.youtube.com/watch?v=PiGnNU0nBEs&t=248s

"Entelköy Efeköy'e Karşı" with English subtitles (buy or rent):
https://www.youtube.com/watch?v=6lTgYS8_jgY

1. Efeköy'ün muhtarı (official village chief) olan Ali nasıl bir adam? En az 5 özelliğini anlatın.

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Yeni kurulan “Ekoköy'ün” (veya Entelköy'ün) lideri olan Katrin nasıl bir kadın? En az 5 özelliğini anlatın.

3. Termal santral meselesi, Efeköylüleri ve Entelköylüleri neden o kadar çok bölüyor? Yani Efeköylüler bu santrali neden o kadar çok istiyorlar? Entelköylüler onu neden hiç istemiyorlar? (Argümanlarını özetleyiniz.)

4. Kaymakam (district governor) ve adamları, Efeköylüleri santral projesinin faydalı olduğuna ikna etmek için (in order to convince) hangi argümanları kullanıyor? Katrin ve arkadaşları hakkında neler söylüyorlar?

5. Ali ve Efeköy'ün imamı, Entelköylülerin meydanda yaptıkları pandomim protestosunu nasıl bozuyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Entelköylülerin verdiği konserde baş müzisyen, Ali'nin getirdiği sürprizi nasıl karşılıyor? Sizce konserde devam eden kavgayı kim kazanıyor ve neden?

7. Entelköylüler'in hayali (veya planı) neden daha çok başarılı oluyor?

8. Sizce filmin sonunda ne olacak? Neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

D. ***"Entelköy Efeköy'e Karşı" filminin tümünü izledikten sonra, aşağıdaki soruları cevaplayınız. Sonra cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

1. Filmin sonuna şaşırdınız mı? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Bu filmden hangi yeni kelimeleri öğrendiniz? (En az 8 kelime ve/veya kelime öbeği listeleyiniz.) Türkiye'nin kültürü hakkında yeni bir şey öğrendiniz mi?

_____

_____

_____

_____

_____

3. Filmin en çok hangi kısmını beğendiniz? Neden? Hangi kısmını beğenmediniz? Neden?

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Sizce bu filmin çevre/çevrecilik ile ilgili mesajlarının hangileri evrensel (universal), hangileri özellikle Türkiye'ye ait sayılmalı? Seçtiğiniz örnekleri güzelce açıklayınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

QR CODES

DERS 1:

S.

Ş.

U.

Y.

DERS 2:

C.

F.

Ğ.

I-1.

I-2.

K-1.

K-2.

K-3.

K-4.

M.

Ö.

Quizlet, Ders 1 Kelime Listesi

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Quizlet, Ders 2
Kelime Listesi

KÜLTÜR EKİ:

B.

Ç1.

Ç2.

Ünite 4: Sanat ve Siyaset

Kaynak: CC BY Richard Ha, "Istanbul Street Art - Evil Eye",
https://www.flickr.com/photos/richardha101/21849218689/in/album-72157659562336395/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

OBJECTIVES

Cultural Knowledge / Mindset Objectives:

- Learn how the art of Turkish shadow puppet theatre is traditionally practiced and how that practice is changing today.
- Identify and discuss factors in the breakdown of a Cypriot Turkish-Greek community's social relations as well as the cultural value of Turkish shadow puppet theatre as portrayed in Derviş Zaim's 2010 film, “Suretler ve Gölgeler”.
- Analyze a popular protest song from the 2013 Gezi Park Protests.
- Compare and contrast ‘politically engaged' music and graffiti in the United States vs. Turkey.
- Research and learn about individual Turkish musicians', filmmakers', writers' and artists' experiences with censorship and political pressure.

Language / Communication Objectives:

- Comprehend, interpret and discuss artists' interview statements related to their artistic process, the meaning of their work, and its reception.
- Compare, contrast and interpret statements made by Turks about the status of art and artists in Turkey.
- Recognize and formulate simple, compound and complex sentences using passive voice verbs and verbal constructions.
- Distinguish between passive voice and reflexive verbs and use both forms accurately.
- Give a talk about one Turkish musician's, filmmaker's, writer's or artist's biography, artistic contributions, and experiences with censorship or political pressure.
- Write an argumentative essay evaluating the power of music/poetry to produce social or political change.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 1: BUGÜNKÜ HAYATIMIZDA SANATIN YERİ

A. ***Sizce sanat nedir? Sanat neden önemlidir? Sanat ile ilgili şu sözleri okuyunuz ve sınıf arkadaşlarınızla fikirlerinizi tartışınız. Aşağıdaki sözlerden hangisi/hangilerine katılıyorsunuz veya katılmıyorsunuz ve neden? Sizce bu sözleri söyleyenlerin hayata bakış açısı nasıl? Not alınız. Sonra Instagram'da veya istediğiniz başka bir sosyal medya kanalında, bu 6 sözü içeren resimler bulunuz ve paylaşınız (veya Canvas Discussion Board üzerinden paylaşınız). Paylaştığınız resimleri de tartışınız.***

Bence sanat…_____

_____

_____

Bence sanat önemli çünkü … _____

_____

_____

Sanat ile ilgili Sözler

1. “Sanat, gerçekleri tanımamıza yardımcı olan bir yalandır.” - Pablo Picasso

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. “Yüksek uygarlığın merdiveni sanattır.” - M. Kemal Atatürk

3. “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” - M. Kemal Atatürk

4. “Dünya aydınlık olsaydı, sanat olmazdı.” - Albert Camus

5. “Önce hayaller ölür, sonra insanlar…” - William Shakespeare

6. “Sanatkar el öpmez; sanatkarın eli öpülür.” - M. Kemal Atatürk

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

B. ***WordPress-H5P'de Ünite 4, Ders 1 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.***

C. ***Hayâlî Emin Şenyer'in Karagöz Hacivat web sitesinin ana sayfasına bakınız: http://www.karagoz.net/. "Hoş Geldiniz" metnini burada okuyunuz ve aşağıdaki Doğru/Yanlış cümlelerini metne göre değerlendiriniz.***

Kaynak: CC BY-SA by Maderibeyza, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karag%C3%B6z_Hacivat.JPG

Hayâlî Emin Şenyer'in Sitesine Hoşgeldiniz

Geleneksel kültürümüzün ortaoyunu ve meddah ile birlikte en önemli köşe taşlarından biri olan gölge oyunumuz KARAGÖZ HACİVAT oyunları günümüzden yüzyıllarca önce ortaya çıkmış, insanları eğlendirirken düşündürmüş, zaman zaman toplumsal bilinç oluşmasında öncü bir rol oynamıştır. Gölge oyunlarının ne zaman ve nasıl ortaya çıktığı

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

hakkında kesin bilgi olmamakla birlikte Asya (Java, Endonezya, Çin) kökenli olduğu bilinmektedir. Gölge oyununun Türk kültüründe ne zaman ortaya çıktığı, Karagöz ve Hacivat olarak ne zaman biçimlendiği ise bir muamma olma özelliğini korumaktadır. Her ne kadar bu konuyla ilgili birtakım tezler ortaya atılmış ise de bunların hiçbiri kesin değildir. Zaten bu tezlerin bir bölümü söylenti olmaktan öteye gidememiştir. En çok bilineni ise Karagöz ile Hacivat'ın Bursa Ulucami'de inşaat işçisi olarak çalıştıkları ve şakalaşmaları yüzünden inşaatın yavaş ilerlemesinden dolayı Padişah Sultan Orhan'ın ikisini idam etmesi konulu söylentidir. Ancak bilinmesi gerekir ki Ulu Cami Sultan Orhan döneminde değil Yıldırım Bayezid zamanında yapılmıştır, dolayısıyla bu söylentinin gerçeklikle bir ilgisi olamaz.

Karahallı (Uşak) Kültür Merkezindeki Karagöz Gösterimiz

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER İÇİN

Gölge oyunumuz Hacivat Karagöz bir zamanlar toplumun en önemli eğlencesiydi. Eskiden Ramazan gecelerinde mutlaka Ramazan eğlencesi yapılır, büyük bir sabırla beklenen iftar topu atıldıktan sonra iftariyelikler sofraya gelirdi. İftar yemeğini yiyen herkes doğruca Karagöz ve Hacivat gösterisi seyretmeye giderdi. Önce perde arkasındaki ışık yanar, nâreke zırıltısı ve tef velvelesi ile göstermelik kalktıktan sonra Hacivat Çelebi şarkı söyleyerek gelir ve “Ne olur şu dört köşe perdede bana da bir kafadar olsa ah bana bir eğlence medet amannnnnnnnnnnnnn amannnnnnnnnnnnnnn…” diye Karagöz'ü çağırmaya başlardı. Ve tabii herkes kahkahaları patlatırdı. Muhavere denilen Karagöz ve Hacivat'ın atışması bittikten sonra fasıl bölümü başlar, bu bölümde oyunun akışına göre Zenne, Çelebi, Tuzsuz Deli Bekir, Beberuhi, Tiryaki, Acem, Laz, Matiz, Zeybek gibi tipler perdeye gelirler, oyunlarını oynarlar ve sonunda bir çengi ya da köçek çıkararak seyircileri eğlendirirlerdi. Tabii ki sünnet düğünü denilince de akla hemen Karagöz Hacivat oyunu gelirdi. Karagöz Hacivat gösterisi yapılmayan bir sünnet düğünü, gelen davetlilerden tam not alamazdı. Şeyh Küşteri'den beri deriden yapılan ve kök boya kullanılarak boyanan tasvirler Hayâlî'nin elinde can bulurdu.

Karagöz oyunları tabii ki sadece Ramazan eğlencelerinde veya sünnet düğünlerinde oynatılmazdı, Karagöz sanatımız hayatın her alanıyla öylesine iç içe geçmişti ki Karagöz'ü günlük hayatın her alanında görmek mümkündü. Örneğin hemen hemen her evde Karagöz Hacivat oynatılırdı, kim mi oynatırdı; tabii ki anneler, babalar, nineler, dedeler… “Karagöz'üm sütünü içtin mi, yok içmedim, ama sütünü içersen daha akıllı olursun, daha çabuk büyürsün karagöz” gibi.. Günümüzde de anne babaların evlerinde Karagöz oynatmalarını diliyoruz ve elimizden geldiğince bunu teşvik etmeye çalışıyoruz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Karagöz'ü yaşatmak ve Karagöz ile ilgilenenlere, özellikle de Sınıf Öğretmenleri, Türkçe Öğretmenleri, Edebiyat Öğretmenleri ve öğrenci arkadaşlarımıza bir başvuru kaynağı oluşturabilmek, eğitim sistemimizde Karagöz hakkındaki yanlış bilgilerin düzeltilmesine katkıda bulunmak ve dünyada bu sanatın bir Türk sanatı olduğunun bilinmesi amacıyla bu siteyi yaptık (Biz siteyi yaptıktan yıllar sonra UNESCO Karagöz'ü Somut Olmayan Kültürel Miras kapsamına aldı). Kültürümüze hizmet edebildiysek ne mutlu …

KARAGÖZ HACİVAT RESMİ VE HAYATI

Bendeniz Karagöz Oynatırken

Bu arada şunu da belirteyim; Karagöz bir kukla değildir, bilindiği gibi kukla üç boyutlu bir nesnedir, Karagöz ise iki boyutlu tasvirler ile oynatılır. Karagöz oynatan kişiye HAYÂLÎ denir, Hayâlî'nin yardımcısına ise Yardak adı verilir. Hayâlî sıfatı, bir usta yanında uzun yıllar yardaklık (yardımcılık, çıraklık) yapmış ve hakkıyla Karagöz Hacivat oynatabilecek kıvama gelmiş kişilere ustası tarafından verilir. Hiç kimse kendi kendine “Ben Hâyalî'yim” diye ortaya çıkamaz. Bazen bir yerlerden bir Karagöz Hacivat tasviri bulup ben Hayali'yim diye ortaya çıkan insanları gördükten sonra bu bilgiyi de buraya ekleyeyim dedim… Zira Karagöz sanatında bir usta yanında yetişmiş olmayan, dolayısıyla ehil olmayan kişiler Karagöz sanatımıza büyük zararlar vermektedirler. Aslında son derece eğlenceli olan Karagöz ve Hacivat oyunları ehil olmayan insanların elinde sade suya tirit misali eğlenceli hiçbir yönü olmayan sıkıcı bir gösteri olmaktan öteye gidememektedir. Bu yüzden de iyi bir ustadan Karagöz seyretmemiş olan insanlar “Karagöz de bu muymuş!” deyip bir daha Karagöz seyretmeye gitmemektedirler.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ayrıca bir de asetat ya da benzeri şeffaf malzemeler ile tasvir yapıp Karagöz oynatmaya kalkanlar var ki bu durum tam bir faciadır, zaman zaman evinde çocuklarına amatörce Karagöz Hacivat oynatmak isteyen kişilere tavsiye ettiğim asetat ile Karagöz tasviri yapımı elbette ki profesyonel bir Karagözcünün yapacağı iş değildir. Gerçek bir Karagöz ustası tasvirlerini kök boya kullanarak deriden yapar ve tüm tiplemeleri farklı ses tonu ve farklı şive ile seslendirir (kadın sesleri de dahil olmak üzere).

İnternetin hayatımızda yaygınlaşmasıyla birlikte her konuda olduğu gibi Karagöz konusunda da bilen bilmeyen kişiler internet siteleri, sayfaları hazırlıyorlar, bunların bir kısmı bizim sitemizden kopyalanmış yazılar olmakla birlikte, bir kısmı da Karagöz Hacivat konusunu bilmeyen kişiler tarafından ulu orta yazılmış bilgilerdir. Elbette ki Karagöz konusunda daha çok kitap, makale vs. yazılsın ama kaliteli olmak kaydıyla. Üç kitap okuyarak kendini uzman zanneden kişiler tarafından değil. Yüzlerce yıllık geçmişi olan Karagöz sanatımız bu kadar değersiz bir yaklaşımla değerlendirilmemelidir.

BİR DE TABİİ KARAGÖZ HACİVAT KOSTÜMÜ GİYEREK SAHNEYE ÇIKANLAR VAR, KOSTÜM GİYİLEREK YAPILAN GÖSTERİ KARAGÖZ DEĞİLDİR, KARAGÖZ BİR GÖLGE OYUNUDUR, DERİDEN YAPILMIŞ TASVİRLER İLE BEYAZ BİR PERDE ÜZERİNDE OYNATILIR…

Ben, Karagöz sanatımızın gelmiş geçmiş en büyük ustalarından biri olan Hayâlî Safderî Metin Özlen'in yanında yetiştim. Ustam bir gün TRT'nin çektiği bir belgesel programda bana Hayâlî sıfatını layık gördü ve bir de Mahlâs verdi, “Sen deriyi çok güzel işliyorsun, eskiden deriyi iyi işleyenlere saraç denirdi, o yüzden senin adın Hayâlî Saraç Emin olsun” dedi ve bana hayatımın en büyük onurunu vermiş oldu. Ve ben ancak o tarihten sonra profesyonelce Karagöz oynatmaya başlayabildim.

Hayâlî Saraç Emin

EMİN ŞENYER

Kaynak: http://www.karagoz.net/ Permission to include this text and photo granted by the website author Emin Şenyer.

Hayâlî Emin Şenyer'in Karagöz Hacivat Sitesinin Ana Sayfasına göre, aşağıdaki cümleler DOĞRU MU, YANLIŞ MI? İşaretleyiniz ve yanlış olan cümleleri metne dayanarak düzeltiniz.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Karagöz Hacivat gölge oyunları, hem eğlenceli hem de eğitici olan geleneksel bir sanat türüdür.	☐	☐
2. Çoğu tarihçiye göre gölge oyunu, Osmanlı Padişahı Sultan Orhan'ın yaşadığı dönemde Anadolu kültüründe ortaya çıkmıştır.	☐	☐
3. Karagöz ve Hacivat gösterileri bir zamanlar toplumun en önemli eğlencesiydi. İnsanlar onu özellikle Ramazan ayında ve düğünlerde oynatıp izlerdi. Karagöz Hacivat gösterisi yapılmayan bir düğün eksik sayılırdı.	☐	☐
4. Hayâlî Emin Şenyer, Karagöz oyunlarının sadece özel günlerde değil, günlük aile hayatında da oynatılmasına olumsuz bakıyor.	☐	☐
5. Hayâlî Emin Şenyer, bu siteyi düzenleyerek Karagöz'ü yaşatmayı ve özellikle Karagöz ile ilgilenen öğretmenlere yardımcı olmayı hedefliyor.	☐	☐
6. Karagöz bir kukla değil, çünkü o, Asya'da ortaya çıkmıştır.	☐	☐
7. Karagöz oynatan kişiye Hayâlî denir, çünkü o bir ustanın yanında yetişip, tüm tasvirlerini kök boya kullanarak deriden yapmayı ve tüm tiplemeleri farklı ses tonu ve farklı şive ile seslendirmeyi öğrenmiştir.	☐	☐
8. Hayâlî Emin Şenyer'e göre, Karagöz sanatında bir ustanın yanında yetişmiş olmayan kişiler, eğitici yönü olmayan gösteriler yaparak Karagöz sanatına büyük zarar veriyor.	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

9. Hayâlî Emin Şenyer'e göre, İnternet'te bulunan Karagöz Hacivat çizgi filmleri ve Karagöz Hacivat kostümleri giyen aktörlerin skeçlerine, geleneksel gölge oyunu sanatına yeni şekil verdikleri için olumlu bakılmalıdır. ☐ ☐

_____

10. Hayâlî Emin Şenyer, yanında yetiştiği usta Hayâlî Safderî Metin Özlen'e büyük saygı gösteriyor. ☐ ☐

_____

Ç. ***Hayâlî Emin Şenyer'in hayatı ve çalışmalarıyla ilgili olan "Ustanın bir Günü" adlı TRT belgeselinin ilk 10 dakikasını (en az iki kez) izleyiniz. İzlediklerinize dayanarak aşağıdaki sorulara cevap yazınız.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/41CC

1. Emin Şenyer nereli? (00:37)

_____

_____

_____

2. Babasından hangi mesleği öğrenmiş? (00:45)

_____

_____

_____

3. Kaç yaşındayken Karagöz ustası Mehmet Özlen'le tanışmış? Nasıl tanışmışlar? (1:59)

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Emin Şenyer'e göre, tarihçiler Karagöz gölge oyununun Türk kültüründe tam ne zaman ve nasıl ortaya çıktığını neden bilmiyor? (3:58)

_____

_____

_____

5. Ona göre, Karagöz ve Hacivat'ı nasıl düşünmeliyiz? (4:20)

_____

_____

_____

6. Ona göre, Karagöz perdesinin diğer adı ne? Karagöz oynatan kişinin adı ne? Neden? Ve o kişinin yardımcısının adı ne? (5:12)

_____

_____

_____

7. Emin Şenyer'e göre, ana karakterlerden başka pek çok ikinci sınıf tipleme bulunmaktadır. Şu tipleri nasıl tarif ediyor? *(Try to write down at least two words or phrases he uses to describe each character type he introduces.)*

a. Zenne

_____

_____

b. Kabadayı

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

c. Beberuhi

_____

_____

ç. Çelebi

_____

_____

d. Başka tipler

_____

_____

8. Emin Şenyer tasvirlerini nasıl yapıyor? (8:50) *(Put the following passive voice verbs he uses in the correct order. Then match them with their active voice Turkish and English counterparts.)*

Deri kazı-**n**-ır	Zımpara yap-**ıl**-ır	Oynamaya hazır hâle getir-**il**-ir
Deri temizle-**n**-ir	Kontürü çek-**il**-ir	Deri kalıbın üzerine kon-**ul**-ur
Parçalar birleştir-**il**-ir	Boya-**n**-ır	Deri kes-**il**-ir

Edilgen Fiil (Passive Voice Verb)	***Etken Fiil (Active Voice Verb)***	***Etken Fiilin İngilizce Karşılığı***
1.	O deriyi kazır.	He hollows out the leather.
2.		He cleans the leather.
3.		He puts the leather on top of the design template.
4.		He cuts the leather.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5.		He sands it.
6.		He paints it.
7.		He contours it.
8.		He sews together the parts.
9.		He gets it ready for the show.

What patterns (infixes) do you notice in these passive voice verbs?

_____

_____

_____

D. ***Hayâlî Emin Şenyer'in hayatı ve çalışmalarıyla ilgili olan "Ustanın bir Günü" adlı TRT belgeselinin son 11 dakikasını (en az iki kez) izleyiniz. Videoya dayanarak aşağıdaki sorulara cevap yazınız.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/41D

1. Karagöz tasviri yapmak için ne tür boya kullanılır? Sizce bu tür boya malzemeleri nereden alınıyor ve boya nasıl hazırlanır? (10:00)

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Deri parçalarını kaç kez boyamak lazım? Neden? (11:10)

3. Emin Şenyer'e göre, bazen Karagöz oyunu izleyicileri tüm seslerin bir kişiden çıktığına inanmakta zorluk çekiyor (have difficulty). (13:00) Buna bir örnek veriyor. Bir akşam o Yunanistan'da bir festivalde Karagöz oynatırken ne olmuş?

4. Hayâlî, karakterlerin şarkılarını nasıl söylemeli? (14:40)

5. Sizce Karagöz oyunu neden çocukların ilgisini çekiyor? Yani çocuklar onu neden seviyor? (16:40)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Emin Şenyer'e göre, Karagöz oyunu hem çocukların hem de yetişkinlerin (adults) ilgisini çekebilir mi? O, yaşlıların yaşadığı bir huzur evinde (nursing home) Karagöz oynatmaya gidince nasıl bir dil kullanmış? Neden? (17:34)

7. Emin Şenyer'e göre Karagöz oyunu, İngilizlerin “Punch and Judy”si ve Almanların “Kasperl”inden nasıl farklı? (19:20)

8. Emin Şenyer'e göre, Karagöz oynatmak isteyen bir insanın neleri öğrenmesi ve bilmesi gerekir? (20:25)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

9. Hayâlî olmak ister miydiniz? Neden? (En az 3 neden yazınız!)

_____

_____

_____

_____

_____

E. ***Karagöz Hacivat web sitesini biraz daha inceledikten sonra web sitesinin yorum kutusunu kullanarak (comment box) Emin Şenyer'e bir mesaj yazınız.***

http://www.karagoz.net/

Mesajınızı yazarken, şunlara dikkat ediniz: (1) Kendinizi tanıtınız ve onun web sitesinden nasıl faydalandığınızı açıklayınız. (2) Web sitesini ve onun gölge oyununu çeşitli seyircilere getirme çabalarını nasıl bulduğunuzu anlatınız. Ayrıca, ona sorular da sorabilirsiniz.

(Be sure to: (1) introduce yourself and the context in which you've been using his website, and (2) let him know what you think of his website and his efforts to bring shadow theater to various audiences. You can also ask him questions.)

F. ***Edilgen fiiller ile ilgili bilgileri okuyunuz.***

Edilgen Fiiller (Passive Voice Verbs)

The passive voice in Turkish is formed by adding one of the passive suffixes to the verb. The passive suffix comes immediate *after* the verb stem but *before* the negative suffix and other tense/mood and personal endings. The passive form is much more commonly used in Turkish than in English.

Examine the following dialogue, which contains typical use of passive forms:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Melike	Affedersiniz, resim sergisi saat kaçta aç-**ıl**-acak, biliyor musunuz? Excuse me. Do you know what time the painting exhibit will open? (Literally: will be opened)
Batu	Tam bilmiyorum, ama galiba saat onda aç-**ıl**-ıyor.
Melike	Kaçta kapa-**n**-ıyor? What time does it close? (Literally: will it be closed)
Batu	Saat altıda.
Melike	Teşekkürler.

Turkish passive forms are best learned in three groups:

1. After all consonants except *l*, the passive suffix is **-Il- (-ıl-, -il-, -ul-, -ül-):**

(Master Halinde) Etken Fiiller	**Active Verbs (in Infinitive Form)**
Sergi aç-	to open an exhibit
Fotoğraf çek-	to take a photo
Elini sık-	to shake his/her hand
Müzeye gir-	to enter the museum
Ali'yi işten kov-	to fire Ali (from work)
Resmi gör-	to see the painting
Anahtarı unut-	to forget the key
Yangını söndür-	to extinguish the fire

(Çekimlenmiş) Edilgen Fiiller	**Passive Verbs (conjugated with tense markers)**
Sergi aç-**ıl**-dı.	The exhibit has been opened.
Fotoğraf çek-**il**-ecek.	A photo will be taken.
Eli sık-**ıl**-dı.	His/her hand was shaken.
Müzeye gir-**il**-iyordu.	The museum was entered.
Ali işten kov-**ul**-muş.	Ali was fired from work, apparently.
Resim gör-**ül**-dü.	The painting was seen.
Anahtar unut-**ul**-acak.	The key will be forgotten.
Yangın söndür-**ül**-meli.	The fire must be extinguished.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. After *l*, the passive suffix is **-ln- (-ın-, -in-, -un-, -ün-):**

(Master Halinde) Etken Fiiller	**Active Verbs (in Infinitive Form)**
Heykeli al-	to buy/take the statue
Cevabı bil-	to know the answer
Programı böl-	to interrupt a program
Koltuğunu bul-	to find one's seat
Filme gül-	to laugh at the movie

(Çekimlenmiş) Edilgen Fiiller	**Passive Verbs (conjugated with tense markers)**
Heykel al-**ın**-dı.	The statue was bought.
Cevap bil-**in**-mez.	The answer is not known.
Program böl-**ün**-üyor.	The program is being interrupted.
Koltuk bul-**un**-du.	The seat was found.
Bu filme gül-**ün**-ür.	This movie will be laughed at.

3. After vowels, the passive suffix is **-n-**:

(Master Halinde) Etken Fiiller	**Active Verbs (in Infinitive Form)**
Ellerini yıka-	to wash one's hands
Boya fırçalarını temizle-	to clean the paint brushes
Film eleştirisini oku-	to read film criticism
Duman atölyeyi bürü-	(smoke) to cover the studio

(Çekimlenmiş) Edilgen Fiiller	**Passive Verbs (conjugated with tense markers)**
Elleri yıka-**n**-dı.	His/her hands were washed.
Boya fırçaları temizle-**n**-meli..	The paint brushes must be cleaned.
Film eleştirisi oku-**n**-acak.	Film criticism will be read.
Atölye duman bürü-**n**-müş.	Apparently, the studio was covered by/in smoke.

Note: When a sentence is changed from active to passive voice, the definite direct object of the active verb loses its accusative case ending and becomes the subject of the passive sentence, (ie. is in the nominative case). For example:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Use of Active Verb:

- Yaşlı fotoğrafçı Meryem'in fotoğrafı-**n**-ı çek-ti.
- (Meryem's photo is the direct object of the elderly photographer's action, ie. accusative.)

Use of Passive Verb:

- Meryem'in fotoğrafı çek-**il**-di.
- (Meryem's photo is the subject of the action, ie. nominative.)

Expressing Agency in Passive Voice

When the agent (noun) of the passive verb is present, it is followed by the postposition ***tarafından*** (by).

Örnek – Passive with Noun Agent:

- Meryem'in fotoğrafı ***yaşlı fotoğrafçı tarafından*** çek-**il**-di.
  Meryem's photo was taken by the elderly photographer.

If the agent of the passive verb is indicated by a first- or second-person singular or plural pronoun, the possessive suffix at the end of the word ***taraf*** (side) also changes accordingly. This postposition requires that the pronoun that it governs (except for the third-person plural) to be in the genitive case:

ben-**im** taraf-ım-dan	by me
sen-**in** taraf-ın-dan	by you
o-**nun** taraf-ı-**n**-dan	by him/her
biz-**im** taraf-ımız-dan	by us
siz-**in** taraf-ınız-dan	by you
ONLAR taraf-ı-**n**-dan	by them

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek – Passive with Pronoun Agent:

Müze rehberi: Bu duvardaki resimler 25 senedir hapishanede yatan bir ressam taraf-**ı**-n-dan yap-**ıl**-dı.

Turist: Şu büyük resim de mi o-**nun** taraf-**ı**-n-dan yap-**ıl**-dı?

Müze rehberi: Evet efendim.

Kaynak: CC BY-SA 3.0 by André Lage Freitas: https://en.wikipedia.org/wiki/Metropolitan_Museum_of_Art#/media/File:European_paintings_at_Metropolitan_Museum_of_Art_(NYC,_USA).JPG

The double passive suffix –*nıl-*

The passive forms of the verbs **de-, ye-** and **koy-** are **den-, yen-** and **kon-** respectively. The double passive suffix ***–nıl-***, however, is used commonly nowadays: **denil-, yenil-** and **konul-**

- Yemekler ye-**n**-di OR Yemekler ye-**nil**-di.
  The food was eaten.

- Bana öyle de-**n**-di OR Bana öyle de-**nil**-di.
  It was said/told like that to me.

Changing intransitive verbs into passive form

When a verb is intransitive, it is possible to make it transitive first and then generate the passive form of the transitive verb:

Öl- (to die)	+	***-dür-***	=	öl-***dür***- (to kill)	öl-***dür***-**ül**- (to be killed)
Otur- (to sit)	+	***-t-***	=	otur-***t***- (to seat)	otur-***t***-**ul**- (to be seated)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek:

- Filmdeki kahraman oğlu tarafından öl-***dür***-**ül**-dü.
  The hero in the film was killed by his son.

G. ***Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz ve boşluklara uygun edilgen fiilleri yazınız. (Read the dialog below and write appropriate passive verbs in the blanks. Use the verb stems given in parentheses, and in each case, add the correct passive suffix and an appropriate tense marker.)***

Nihan	*Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü* filmini izledin mi Burcu?
Burcu	İzlemedim, ama Mert geçen hafta sonu izlemiş. Çok komik olduğunu söyledi.
Nihan	Gazetedeki özetine bakıyorum da... Acaba bu akşam izlemeye mi gitsek? Şöyle yazıyor: “Filmdeki olaylar 14'üncü yüzyılda Bursa'da geçer. Anadolu'daki bütün devlet ve beylikler Moğol saldırısından yılmış, halk akın akın Moğollar'dan kaçıp Bursa'ya yerleşmektedir.”
Burcu	Evet, filmin senaryosu tarihi olaylara dayanıyor. 14'üncü yüzyılda Anadolu'daki beylikler gerçekten Moğollar tarafından _____ (öldür-). Ondan sonra bir sürü Anadolu beyliği Bursa'ya taşınmış.
Nihan	Filmdeki Karagöz şöyle _____ (anlat-): “Karagöz, Moğol vergi memurlarından kaçıp annesiyle Bursa'ya gelmiştir. Cahil ancak çok zeki, özellikle de kızdığında söz ve hareketleriyle etrafındakileri güldüren bir Türkmen göçmenidir...”
Burcu	Cahil ancak çok zeki mi? O ne demek?
Nihan	Adamcağıza okuma yazma _____ (öğret-) ama akıllıymış.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Burcu	Doğrudur. Peki, filmde Karagöz'ü kim oynuyor?
Nihan	Haluk Bilginer.
Burcu	ve Hacivat'ı?
Nihan	Hacivat Beyazıt Öztürk tarafından _____ (canlandır-).
Burcu	O zaman izlemeliyiz! Beyazıt Öztürk süper bir oyuncu. Biletleri hemen alalım!
Nihan	Dur dur! Daha özeti bitiremedik. Okuyorum: “Hacivat ise devletler arasında haber götürüp getiren bir postacıdır. Zeki, lafazan, sefahat ve eğlenceye düşkün bir fırsatçıdır. Düştüğü zor durumlardan konuşması sayesinde kurtulur.”
Burcu	Tıpkı Mert gibi!
Nihan	Ne demek istiyorsun?
Burcu	Hani Mert de her zaman eğlenmek istiyor ya! Ayrıca o da fırsatçı ve çok konuşkan. Okulda veya evde konuşarak çözemediği bir problem yok.
Nihan	Haa... Haklısın. Okumaya devam ediyorum: “Hacivat, Karagöz'ün hasta ineğini satın alınca tanışırlar. Hacivat, Karagöz'deki doğal yeteneğin farkına varır ve bundan yararlanmak ister.”
Burcu	Hangi doğal yeteneği? İyi yalan söyleyebilmesi mi?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Nihan	Bilmiyorum, onu cevaplamak için filmi izlememiz lazım. Özeti sonuna kadar okuyayım canım, sonra biletleri alırız: “İkili, Orhan Gazi'nin kendi adına yaptırdığı camide taş ustası olarak çalışmaya başlar. Ne var ki karşılıklı atışmalarıyla inşaat işçilerini güldürdükleri için işler ağırlaşmaktadır. Hacivat ve Karagöz hem inşaatı yavaşlattıkları hem de herkese laf dokundurdukları için Selçuklu veziri Pervane Sultan ve Orhan Gazi'nin imzaladığı ölüm fermanları ile hazin son ile tanışacaktır.”
Burcu	Haydi ya! Trajik sonu şimdiden biliyoruz: Hacivat ve Karagöz Orhan Gazi tarafından _____ (öldür-).
Nihan	Ama neden?
Burcu	Çünkü dillerini tutmayı becerememişler. Zaten geçen yaz Bursa'ya gittiğimde Ulucami'de Karagöz Hacivat efsanesi turistlere aynen öyle _____ (anlat-).
Nihan	Peki filmi görmeye gidelim mi, gitmeyelim mi?
Burcu	Gidelim canım. Patlamış mısır benden.

Ğ. “Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?” filmini izleyenler “Hepsi Burada” sitesine ne gibi yorumlar yazdılar? Yazılan yorumları okumak için 'Değerlendirmeler'i tıklayın. Filmi neden beğenmişler veya beğenmemişler? Sınıf arkadaşınızla bu yorumları tartışınız. Siz bu filmi izlemek ister misiniz? Neden? https://merhaba.coerll.utexas.edu/41GG

H. Aşağıdaki Karagöz-Hacivat skeçlerini okuyunuz ve soruları cevaplayınız. (İsterseniz bu iki skeci verilen linklerden izleyebilirsiniz.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Skeç 1: Ramazan İkramı
Bu skeci burada izleyebilirsiniz:
https://www.youtube.com/watch?v=imNbPPgIl1s

(Hacivat, arkadaşını kapıda karşılar.)

Karagöz	Merhaba Hacı Cavcav!…
Hacivat	Ooooo, Merhaba merhaba! Dükkânıma hoş geldin, sâfalar getirdin Karagöz'üm!
Karagöz	Sopalar falan getirmedim.
Hacivat	Efendim, sözlerimi hemen yanlış anlamaya başladın. Sopalar olur mu! “Sâfalar getirdin!” dedim. Yani seni görünce rahatladım ve çok sevindim demektir.
Karagöz	Âmin, âmin!…
Hacivat	Hele otur bakalım! Biraz dertleşelim.
Karagöz	Hay hay, biraz dert deşelim ama sen önce dükkânına gelen misâfire ikramını yapsana!
Hacivat	Aman Karagöz'üm, sen şaşırdın mı?
Karagöz	Şimdi seni bir güzel pataklarsam, görürsün kimin şaşırdığını!…
Hacivat	Allah Allah… Şaka mı yapıyorsun, yoksa benimle alay mı ediyorsun?
Karagöz	İkisi de değil…
Hacivat	Karagöz'üm Ramazan'dan haberin yok mu?
Karagöz	Var… Şimdi eve gitti.
Hacivat	O Ramazan değil, şu bildiğimiz Ramazan… Hani yılda bir kere geliyor ya!
Karagöz	Haaa, Almanya'daki Ramazan'ı mı soruyorsun? Anasına mektup yazmış da Mayıs'ta gelecekmiş…

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Hacivat	Allah iyiliğini versin! Mübârek günde yine benim sinirlerimi bozmaya başlıyorsun.
Karagöz	Köftehor, asıl sen benim sinirlerimi bozacaksın! Geçen de uğradım da, hemen "Sana ne ikram edeyim Karagöz Beyefendi?" demedin mi?!
Hacivat	Canım dedim ama o zaman Ramazan gelmemişti.
Karagöz	Köftehor, Ramazan'dan bana ne? Ona da geldiği zaman ayrı ikramını yaparsın!
Hacivat	Yâ Rabbi, bana Ramazan sabrı ver!

Note: This dialog is a well known piece of oral shadow puppet theatre in Turkey, often staged at elementary schools and Ramazan venues and dating to the 15th century.

"Ramazan İkramı" adlı skeçteki yeni kelimeler:

Sefalar getirdin! – You've brought ease/comfort/pleasure/joy (in coming here).
Sopa – stick, club
Dertleşmek veya dert deşmek – have a heart-to-heart talk; pour out one's grief to each other
İkram etmek/yapmak – to offer (something to eat or drink)
Pataklamak – to beat, thrash, give someone a beating
Mübarek – holy, blessed
Birinin sinirlerini bozmak – to get on someone's nerves, to frustrate someone
Sabır – patience

Sorular:

1. Karagöz, Hacivat'tan ne istiyor?

_____

_____

_____

2. Hacivat, Karagöz'ün istediği şeyi ona neden vermiyor?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

3. Karagöz, Hacivat Ramazan'dan bahsedince ne sanıyor?

_____

_____

_____

4. Sizce Karagöz'ün kullandığı kelime "köftehor" ne demek?

_____

_____

_____

Skeç 2: Bayramlaşma Telaşı
Bu skeci burada izleyebilirsiniz:
https://www.youtube.com/watch?v=2HbOBNO5JIM

(Karagöz gelir, içeri girerler.)

Hacivat	Karagöz'üm hoş geldin!…
Karagöz	Hoş bulduk Hacı Cavcav, hoş bulduk!… Ver elini öpeyim!
Hacivat	Efendim, bu ne el öpmesi?…
Karagöz	Pataklarım ha, öğrenemedin mi? Bayramlaşma el öpmesi tabi…
Hacivat	Tamam, biliyorum da, bayramın daha ilk gününde bu kaçıncı bayramlaşma?
Karagöz	Köftehor, kaçıncı olursa olsun, bayramlaşma kötü mü?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Hacivat	Canım kötü olur mu? Bayram güzel, bayramlaşma çok güzel ama…
Karagöz	İyi ya, benim bayramın ilk günü fırsat buldukça senin elini öpmem de hepsinden güzel…
Hacivat	Artık yeter efendim! Bayram namazından sonra sabah câmide bayramlaştık.
Karagöz	Yalan söyleme! Bayram bahşişi almak herkesin içinde ayıp olur diye dışarıda bayramlaştım.
Hacivat	Her ne ise… Beraber yürüdük, evlerimize ayrılırken tekrar bayramlaştın! Yine ses çıkarmadım.
Karagöz	Hele ses çıkar da göreyim. “Hacivat benimle bayramlaşmıyor, elini öptürmüyor” diye bağırırım.
Hacivat	Zaten ben de, sana inanan çıkar da eşe dosta bayram günü rezil olurum diye çekiniyorum.
Karagöz	İyi yapıyorsun Hacı Cavcav!…
Hacivat	İyi yapıyorum ya, durmadan elimi öpen sadece sen olsan ona da razıyım. Çocukların torunların daha câmide iken senin arkanda kuyruk olmaya başladı.
Karagöz	Ağzını bozma, bayram demem pataklarım. Köftehor ben kedi miyim de arkamda kuyruk uzasın?

Note: This dialog is a well known piece of oral shadow puppet theatre in Turkey, often staged at elementary schools and Ramazan venues and dating to the 15th century.

“Bayramlaşma Bayramı” adlı skeçteki Yeni Kelimeler:

fırsat buldukça – when I find the opportunity
bayram bahşişi – holiday tip (money given to children by elders on major Islamic religious holidays)
ayıp olmak – to be shameful, disgraceful, rude
rezil olmak – to be disgraced
bir şeye razı olmak – to agree to, consent to, be willing to
kuyruk – a line of people; a tail (of an animal)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Sorular:

1. Karagöz Hacivat'tan ne istiyor?

_____

_____

_____

2. Hacivat daha önce bunu neden kabul etti de artık kabul etmek istemiyor?

_____

_____

_____

3. Bu skeçte hangi kelime oyunları (word plays) var?

_____

_____

_____

I. ***"Hayatın içinden - 20 Temmuz 2019" adlı videonun ilk 8 dakika 45 saniyesini, yani grafiti sanatçısı olan Muhammed Emin Türkmen ile ilgili kısmını aşağıdaki linki tıklayarak 2-3 kez izleyiniz. Sonra videoya göre aşağıdaki cümlelerin doğru mu yanlış mı olduğuna karar veriniz. Cümle yanlış ise onu düzeltiniz.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/41I1

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Muhammed Emin Türkmen (MET), grafitiye 13 yaşında kağıtları karalayarak başladı sonra duvarları çizerek devam etti.	☐	☐
2. MET'in gençken ailesi çok fakir olduğu için yemek yiyemediği haftalar oldu.	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. ‘Taki 183’ lakabını her yere yazan Amerikalı postacı, daha sonra İstanbul’a gelip duvarlara yazdı. ☐ ☐

_____

4 MET’e göre, grafiti bir tür yetenek savaşıdır. ☐ ☐

_____

5 1990lı yıllarda polis grafiti yapanları terörist sayarken, halk onları satanist sanırdı. ☐ ☐

_____

6 O yıllarda MET ve grafitici arkadaşlarının en büyük korkusu, polis tarafından yakalanmaktı. ☐ ☐

_____

7 MET; polisler, hakimler ve ailesine neden grafiti yaptığını kolayca anlatabildi. ☐ ☐

_____

8 MET 1990lı yıllarda yaptığı grafitilerden dolayı 7 kez mahkeme önüne çıktı. ☐ ☐

_____

9 MET’e göre, grafiti sanatına bugün eskisinden daha olumlu bakılmaktadır. ☐ ☐

_____

Cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla paylaşınız. Sonra MET’in grafiti duvarlarını, aşağıdaki linki tıklayarak birlikte inceleyiniz. Duvar resimlerini incelerken aşağıdaki soruları tartışınız:

https://www.instagram.com/meturkmen/

1. En çok beğendiğiniz duvar resmi hangisi? Neden?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Beğenmediğiniz bir duvar resmi var mı? Varsa hangisi ve onu neden beğenmiyorsunuz?

3. Sizce MET duvar resimlerinde neden Türkçe değil, İngilizce yazılar kullanıyor?

4. Sizce MET, Malcolm X'i neden resmetmiş olabilir? Gazze'yi neden resmetmiş olabilir?

5. Siz hiç grafiti yaptınız mı? Eğer yapmadıysanız, denemek ister miydiniz? Neden?

İ. Muhammed Emin Türkmen'le Haziran 2024'te yapılan linkteki video röportajını 2-3 kez izleyiniz. Sonra videoya göre aşağıdaki sorulara cevap yazınız.

https://youtu.be/6umDhPVK7uY

1. MET, 2024'ten beri ne tür sanat yapıyor? Hangi temaları işliyor ve neden?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. MET'in Fransa'da bir sergiye katılmasını kim engelledi? Neden? Bu sansürün karşısında MET'in duruşu nasıl?

_____

_____

_____

3. MET'e göre, "Bir sanatçının bu durumda sessiz kalma gibi bir lüksü yok." Hangi durumdan bahsediyor ve siz onun görüşlerine katılıyor musunuz?

_____

_____

_____

J. ***Siz ve sınıf arkadaşınız çok ünlü birer falcısınız ve "2050 Yılında Ne Olacak?" adlı televizyon programında birlikte sunuculuk yapıyorsunuz. Bu haftanın programında gelecek zamandaki sanat, teknoloji ve bilim hakkında bilgi vermeniz lazım. Örneğe bakınız ve birlikte cümleler kurarak sunumunuzu hazırlayınız. İki orijinal cümle kurduktan sonra hangi gelişmenin en önemli olduğunu tartışınız.***

Örnek: Birçok hastalığın çaresi bul_____
Birçok hastalığın çaresi bul-**un**-acak

1. Yapay zekalı robotlar daha çok geliştir_____.
2. Sanatta çevrecilik, göç ve sınır politikası gibi konular ele al_____.
3. Bireysel sanata değil, kolektif ve deneyimsel sanata önem ver_____.
4. Gen düzenleme ile tüm canlılar genetik düzeyde değiştirebil_____.
5. Fosil yakıtlar tükenecek ve tamamen yenilenebilir enerjiye geç_____.
6. Çoğu insanın vegan olmasıyla endüstriyel ölçekli et üretimi sona erecek ve et, açık alanda yetişen canlı hayvanlardan alınan biyopsi yoluyla üret_____.
7. Çoğu çocuğa, öğrenme becerilerine destek olmak için en yeni bellek geliştirme çipleri tak_____.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. Depresyon gibi akıl hastalıkları hızla tedavi ed_____.

9._____

_____

10._____

_____

* Bizce tüm bu gelişmelerden _____ en önemli, çünkü

_____

_____

_____

K. ***New York'ta bulunan şu resim sergisini kaldırıp onu İstanbul Modern sanat müzesine nakliye için hazırlamakla görevlisiniz. (You are responsible for breaking down this art exhibit in New York and preparing it for transport to the Istanbul Modern art museum). Sizin için çalışan personele ne yapacaklarını söyleyiniz. Örneğe bakınız ve boşlukları EDİLGEN gelecek zaman fiilleri ile doldurunuz. (Write passive, future tense verbs in the blanks.)***

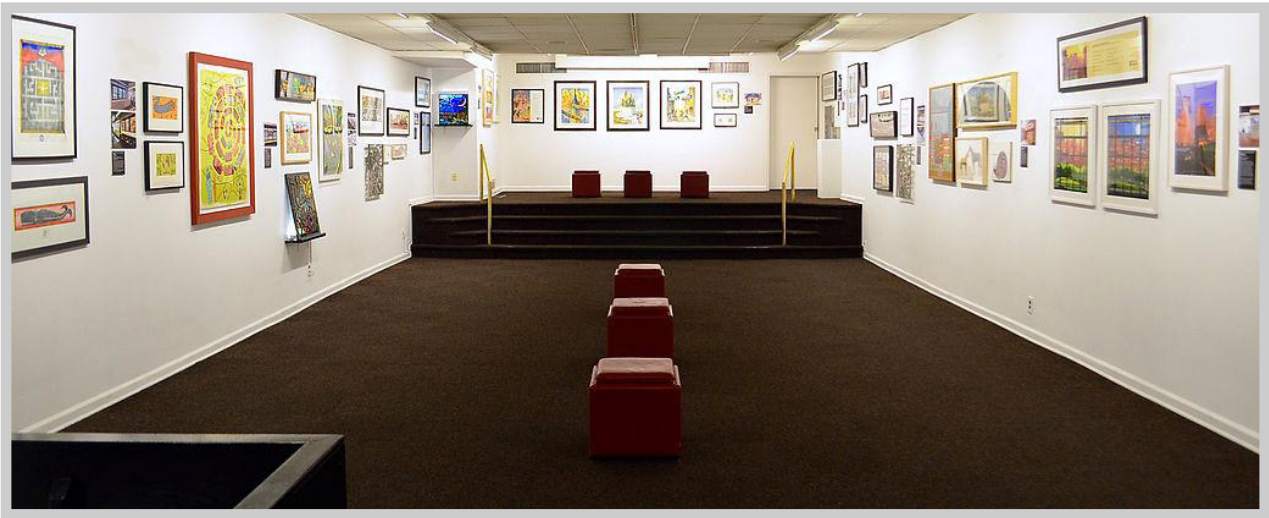

Kaynak: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:New_York_View_Art_Exhibit_(18486043822).jpg

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek: Arkadaşlar, resimlere çıplak el ile dokun_____.
Arkadaşlar, resimlere çıplak el ile dokun-**ul**-ma-y-acak.

Beyaz pamuk eldiven giy_____. Çerçevesiz resimler asitsiz ince kağıt ile sar_____. Sonra nemin girmesini önlemek için plastik ile sar_____. Resimlerin köşelerine katlanmış ince kağıt koy_____. Sonra o kaplanmış köşeler kalın düz kartona bantla yapıştır_____. Resmin her iki tarafına birkaç düz karton koyulup yapıştır_____. En son iki oluklu karton kapak koyulup yapıştır_____.

Çerçeveli resimler ise uygun büyüklükte bir karton kutusu veya ahşap sandığa koy_____. Kutu veya sandıkta resmin etrafında yaklaşık 8 santimetre yer olacak. Resimler ilk önce asitsiz ince kağıt ile, sonra balonlu ambalaj ile sar_____. Kutuda kalan boş yerler köpük veya gazete kağıdı ile doldur_____. Hiç boş yer kalmamalı.

Sonra tüm paketler ve kutuların üzerine **"Dikkat ediniz! Kırılabilir!"** yaz_____ ve hepsi dikkatlice kamyona götür_____. Evet arkadaşlar, 3 saatimiz var, başlayalım!

L. ***"Karagöz'ün gözü hâlâ kara; ama sesi inceldi" başlıklı Zaman Gazetesi Röportajı'nı okuyunuz ve metne dayanarak aşağıdaki cümlelerin DOĞRU MU YANLIŞ MI olduğuna karar veriniz. Cümle YANLIŞ ise onu lütfen düzeltiniz. Seçmeli (multiple choice) sorularda en uygun cevabı daire içine alınız (circle).***

Zaman Gazetesi Röportajı

Elizabeth döneminde bütün Shakespeare oyunlarında her rolü erkekler canlandırıyordu sahnede. Geleneksel Türk tiyatromuzun bir alışılagelmişi olarak bu türden bir varlığın paralelliğini kabul edebiliriz. Orta oyununda olsun Karagöz'de olsun, erkek oyuncular sahnedeydi. Perdenin arkasından da daha çok duyduğumuz erkek sesiydi.

İstisnai durumlarda kadın kılığına girmiş erkek oyuncularla (zenne) ya da Karagöz'ü konuşturan kişinin (hayâlî) sesini inceltmesiyle **kadın oyuncu eksiği telafi edilirdi**.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Birinci paragrafa göre, hem 16. yüzyıl İngiliz tiyatrosunda hem de geleneksel Türk tiyatrosunda erkek oyunculuğu egemendi.	☐	☐

	DOĞRU	YANLIŞ
2. Gerekli olduğunda erkekler, kadın kostümlerini giyerek veya kadın gibi konuşarak kadın rolünü üstlenirlerdi.	☐	☐

3. "İstisnai durumlarda" _____ anlamına geliyor. ☐ ☐

   a. quite often
   b. in exceptional situations
   c. almost never

4. "Kadın oyuncu eksiği telafi edilirdi" means _____. ☐ ☐

   a. the lack of actresses was made up for
   b. made up for the lack of actresses
   c. the lack of actresses was noticed

Zaman ilerledikçe değişim de kaçınılmaz oluyor herhalde. Bugüne kadar genellikle erkeklerin sesiyle izlemeye alıştığımız Karagöz ve Hacivat'ı artık kadınlar da seslendiriyor. Anaokulu öğretmeni Seçil Köklü kadın hayalilerden bir tanesi. Köklü, Karagöz oyunlarıyla çocuklara mesaj vermenin daha rahat olduğunu söylüyor.

	DOĞRU	YANLIŞ
5. İkinci paragrafa göre, kadınlar bugün bile Karagöz ve Hacivat tiyatrosuna çok zor giriyor.	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Marmara Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümü 3. sınıfta okuyan Köklü şu anda değişik anaokullarında stajyer öğretmen olarak da görev yapıyor. Karagöz oyunuyla komşusu hayâlî (Karagöz oynatan) Emin Şenyer vasıtasıyla tanışmış. Şenyer'in işini yaparken özellikle çocukların eğitimine yönelik işlediği konular ve **çocukların üzerinde bıraktığı tesi**rden etkilenmiş. Bunun üzerine onun **çırağı ol**maya karar vermiş.

	DOĞRU	YANLIŞ
6. Üçüncü paragrafa göre, Seçil Köklü anaokulu öğretmenliğini bırakıp Karagöz ve Hacivat tiyatrosunu amcası Emin Şenyer'den öğrenmek istedi, çünkü o feminist.	☐	☐

_____

7. “Çocukların üzerinde bıraktığı tesir” refers to _____.

   a. the impression that Karagöz theater makes upon children
   b. the impression made by Karagöz theater upon children
   c. the impression children make upon Karagöz theater

8. "Onun çırağı olmak" means _____.

   a. to be an apprentice
   b. to become his apprentice
   c. to be his helper

Okulu bitirdikten sonra bir anaokulunda öğretmen olarak çalışacak olan Köklü hayâlî olmayı neden istediğini şöyle açıklıyor: “Karagöz oyunlarını çocuklar hem seviyor hem de çok sempatik geliyor. Bu yüzden verdikleri mesajı direkt olarak alabiliyorlar. Örneğin anaokulunda çocuklara **sokağa tükür**ülmemesi gerektiğini öğretiyoruz. Fakat bu bazı çocuklarda etki yapmayabiliyor. Ama gölge oyununda Hacivat “Karagöz'üm sokaklara tükürülmez, yaşadığımız çevreyi temiz tutmalıyız değil mi?” diye bir soru soruyor. Bunu duyan çocuklar, varsa, sokağa tükürme huyundan vazgeçiyor. Tabii anaokullarında ders verdiğimiz için bu örnekleri çok yaşadık. Ayrıca çok değişik mesajları gölge oyunu aracılığı ile vermek mümkün. Örneğin çok kitap okumanın önemini Hacivat ya da Karagöz'ün ağzından duymaları onları çok daha fazla etkiliyor.

	DOĞRU	YANLIŞ
9. Seçil Köklü bir anaokulunda öğretmen olarak çalışmış, ama artık sadece Emin Şenyer'in yanında “yardak” olarak çalışmaktadır.	☐	☐

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

10. Seçil Köklü'ye göre, Karagöz oyunları anaokul ortamında çok etkili, çünkü çocuklar karakterlerin dediklerini (öğretmenlerinin dediklerinden daha çok) dinler ve duyduklarını uygular. ☐ ☐

---

11. “Sokaklara tükürmek” means _____.

    a. to spit in the street
    b. to throw rocks in the street
    c. to whistle in the street

Ancak hayâlî adayı Köklü'nün şimdilik bir sorunu var. Karagöz'ün sesi kalın olduğundan şimdilik bir bayan olarak seslendirmekte zorlanıyor. Ancak bu sorununu eğitimle aşacağına inanıyor. Bu konuda en büyük destekçisi de hocası Hayâlî Emin Şenyer. Öğrencisinin hayâlî olma konusunda çok yetenekli olduğunu vurgulayan Şenyer, Seçil'in bayan olmasına rağmen ileriki günlerde **gırtlak sorunu**nu halledeceğini belirtiyor.

	DOĞRU	YANLIŞ
12. Seçil Köklü'nün şu anki problemi, Karagöz'ün kalın sesini çıkaramamaktır.	☐	☐

---

13. Hayâlî Emin Şenyer'e göre, Seçil Köklü, Karagöz'ün sesini öğrenemeyecek ve Karagöz-Hacivat oynatmayı bırakmak zorunda kalacak.	☐	☐

---

14. “Gırtlak sorunu” refers to _____.

    a. a question related to his throat
    b. a matter related to testosterone
    c. a problem related to her larynx

Şenyer, en büyük Karagöz ustalarından Metin Özlen'den el almış. Ustalar çok seçkin öğrencilerine el verirmiş. Her hayâlî'nin bir mahlası (takma ad) olduğundan, Özlen Usta da Şenyer'e Hayâlî Saraç Emin **mahlas**ını vermiş. Yaklaşık on yıldır Karagöz oynatan Şenyer daha önce kendi atölyesinde ayakkabı imal ediyormuş. Bu yüzden hocası mahlas verirken iyi deri işleyen manasında Hayâlî Saraç Emin demiş.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

	DOĞRU	YANLIŞ
15. Seçil Köklü hem Emin Şenyer hem de Metin Özlen'den Karagöz eğitimini almaktadır.	☐	☐
16. Emin Şenyer'in takma adı “Hayâlî Saraç Emin”, çünkü o Saraçlıdır.	☐	☐

17. “Mahlas” means _____.

    a. a pseudonym
    b. a certificate
    c. a tool for cutting leather

Hayâlî Saraç Emin, **ustasının el vermesi**nden sonra asıl mesleği olan ayakkabıcılığı bırakmış. Şimdi sadece Karagöz oynatıyor. Genellikle sünnetlerde, okullarda, yuva, kreş ve anaokullarında çocuklara sesleniyor. Özellikle Ramazan aylarında kendisine olan talep artıyormuş. www.karagoz.net adresli bir web sitesi de olan Şenyer'e web sitesi aracılığıyla ulaşan yurt içi ve yurt dışı okullardan davetler alıyormuş. Hayâlî Saraç Emin'in en büyük şikâyeti, Karagöz oyununa devlet desteğinin olmayışı. Yaklaşık altı yüz yıllık tarihi olan Karagöz kültürünün **kaybolmaya yüz tut**tuğunu söylüyor.

Kaynak: http://www.karagoz.net/zamangazetesi.htm?relatedposts_hit=1&relatedposts_origin=189&relatedposts_position=0#.WNwW4M8rK70 Permission to include this text granted by the website author Emin Şenyer. The original source (Zaman Gazetesi Turkuaz eki 7 Temmuz 2002) is no longer accessible as the newspaper and its archives were closed by the Turkish government in 2016 and the reporter, Birol Aydın, passed away in 2015.)

	DOĞRU	YANLIŞ
18. Emin Şenyer, Karagöz tiyatrosunun bugünkü durumundan memnun, çünkü oyunları hem Türkiye'de hem de Avrupa'da ilgi ve devlet desteği görmektedir.	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

19. “Ustanın el vermesi” refers to _____.
    a. his teacher shaking his hand
    b. his teacher passing the baton to him
    c. his teacher collaborating with him

20. “Kaybolmaya yüz tutmak” means _____.
    a. to begin to disappear
    b. to tend to get lost
    c. to face the destruction

M. ***“Karagöz'ün gözü hâlâ kara; ama sesi inceldi” başlıklı Zaman Gazetesi Röportajı'nda kullanılan şu 14 fiilin EDİLGEN ŞEKLİNİ yazınız! (Write the passive form of the following 14 verbs used in the article.) Sonra 3 edilgen fiili seçiniz ve onları kullanarak 3 orijinal cümle yazınız.***

ETKEN	EDİLGEN
canlandırmak	*canlandır-**ıl**-mak*
kabul etmek	
duymak	
seslendirmek	
mesaj vermek	
söylemek	
etkilemek	
vazgeçmek	
inanmak	
vurgulamak	

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

halletmek	
demek	
bırakmak	
almak	

Benim cümlelerim:

1. _____

_____

_____

2._____

_____

_____

3._____

_____

_____

N. ***WordPress-H5P'de Ünite 4, Ders 1'in yeni kelimelerini çalıştıran alıştırmayı tamamlayınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 2: SANATIN SİYASİ ANLAM KAZANMASI

A. ***Sizce sanat eserleri ne gibi durumlarda siyasi anlam kazanabiliyor? Aşağıdaki iki resme bakarak ve başka sanat örnekleri de düşünerek bu soruyu sınıf arkadaşınızla tartışınız ve tespit ettiğiniz durumları not ediniz. En az dört farklı durum tespit etmeye çalışınız.***

Kaynak:Public Domain, by James Gillray,
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1571830

Kaynak: CC BY-SA, "Mission Mural - Political Art", by Fabrice Florin,
https://www.flickr.com/photos/fabola/28295583189

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Bizce sanatın siyasi anlam kazandığı veya kazanabileceği durumlar şunlar:

1. _____

_____

_____

2._____

_____

_____

3._____

_____

_____

4._____

_____

_____

5._____

_____

_____

6._____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

B. ***Karagöz ve Hacivat gölge tiyatrosunun Kıbrıslı film yönetmeni olan Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" adlı filminde kazandığı siyasi anlamları anlamak için ilk önce Kıbrıs'ı ve Kıbrıs'ın yakın tarihini biraz tanıyalım. "Dünyayı Geziyorum - Kıbrıs" başlıklı videonun ilk 6 dakikası ve 47 saniyesini (6.47) linki tıklayarak izle-yiniz. Sonra aşağıdaki soruları cevaplayınız. (Bonus soruları cevaplamak istiyorsanız, lütfen tüm videoyu izleyiniz.) Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/42B

Videodaki Yeni Kelimeler

keşfetmek – to discover
nefes kesen – breathtaking
liman – harbor
ata – forefather
ihmal etmek – to neglect
Girne – (Kyrenia) a city on the northern coast of Cyprus, noted for its historic harbor and castle.
koy – cove
Türk Silahlı Kuvvetleri – Turkish Armed Forces
çıkarma yapmak – to remove, evacuate
şehit düşmek – to die as a martyr (ie. sacrifice oneself for one's nation)
subay – military officer
sütun – pillar, column
tüyleri diken diken olmak – to get goosebumps
soykırım – genocide

1. Videonun ilk 1 dakika ve 44 saniyesinde "Dünyayı Geziyorum" adlı programın sunucusu olan Özlem
   Tunca bir program özeti veriyor. Özlem bize Kıbrıs hakkında neler anlatacak? En az 5 konu yazınız. (0:00-1:44)

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Özlem Tunca (ve ekibi) hangi havaalanından hangi havaalanına uçuyor? Onun Kıbrıs uçuşu kaç saat sürüyor? (1:44-2:07)

3. Özlem Hanım, Kıbrıs'ın plajlarını ve denizini hangi kelimelerle tarif ediyor? (2:08-3:27)

4. Özlem Hanım, neden küçük bir bebekle geziyor? Bebeğin adı ne? (2:08-3:27)

5. Özlem Hanım'a göre, Kıbrıs'ın denizinde hangi mevsimlerde yüzülür? (2:08-3:27)

6. Özlem Hanım'ın gösterdiği ‘Çıkarma Plajı'nın tarihi önemi nedir? (3:28-3:47)

7. Özlem Hanım'a göre, **Kıbrıs Barış Harekâtı*** hangi gün ve nerede başladı? Hangi gün ve nerede sona erdi? Toplam ne kadar sürdü? (3:47-4:09)

***Kıbrıs Barış Harekatı,** Attila Harekatı ya da 1974 Kıbrıs'a Türk Müdahalesi olarak da bilinir. 20 Temmuz 1974 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Garanti Anlaşması'nın III. maddesine istinaden gerçekleştirdiği askeri harekâtın adıdır. İngilizcesi, “Cyprus - Operation Peace”.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. Karaoğlan Şehitliğinde neler görebiliriz? (4:09-6:06)

9. Karaoğlan Şehitliği'ni anlatan asker (Mehmetçik) nasıl konuşuyor? Neden? Özlem Hanım onu nasıl dinliyor? Neden? (4:20-5:26)

10. Askere göre, iki sütun neyi temsil eder? Ona göre “kahramanlık” ne demektir? (4:20-5:26)

11. Kel ve pembe kazaklı adama göre, kim bir soykırım başlatmış? Nerede başlatmış? (5:27-6:06)

12. Özlem Hanım'a göre, Türkiye 1974'te Kıbrıs'a neden girmiş? (6:07-6:47)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

13. Özlem Hanım, Kıbrıs'tan bahsederken neden her zaman “yavru vatan Kıbrıs” diyor? (Tüm videoya da, ama özellikle 6:07-6:47'e bakın.)

_____

_____

_____

İsterseniz, tüm bölümü izleyiniz ve aşağıdaki ‘bonus’ soruları cevaplayınız:

https://www.youtube.com/watch?v=fXh1fJJlQQk

1. Özlem Hanım'ın gezdiği 5 tarihi yeri anlatın. Onlar ne zaman kimler tarafından inşa edilmiş?

Tarihi Yerin Adı	Kim?	Ne zaman?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Kıbrıs'ın özel yemekleri ne? Özlem Hanım onları nerede deniyor?

Yemeğin adı	Nerede deniyor?

3. Kıbrıs hakkında başka neler öğrendiniz?

_____

_____

_____

_____

_____

C. ***Aşağıdaki Kıbrıs haritası ve Vikipedi'den alınan bilgi tablosunu inceleyiniz ve soruları cevaplayınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

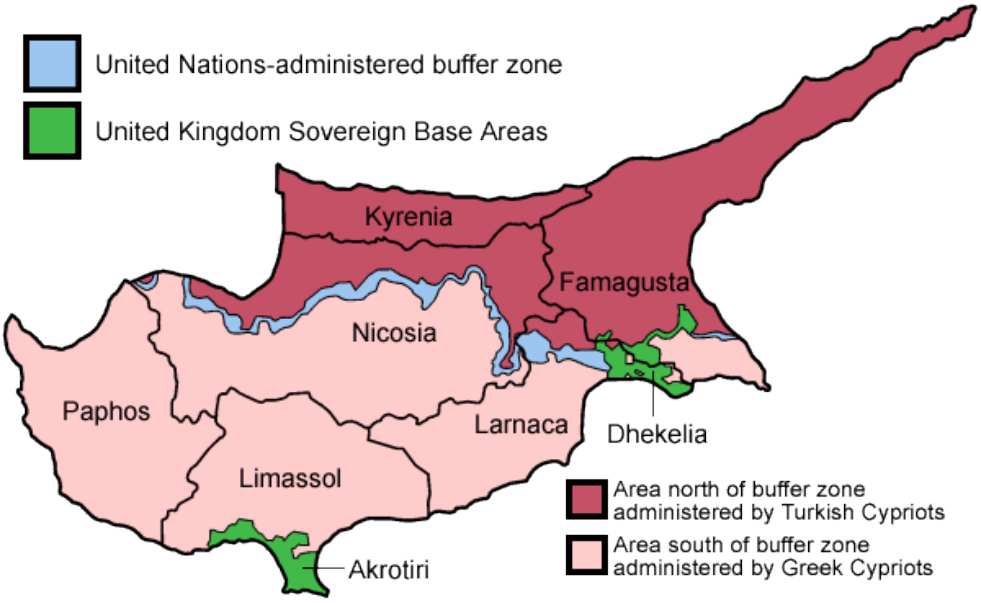

Kaynak: By Golbez - Own work (traced from public domain UN or CIA maps.), CC BY-SA, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=202911

Kıbrıs Adası
Kıbrıs, Κύπρος

Coğrafya	
Bölge	Güneybatı Asya
Denizi	Akdeniz
İklim	Akdeniz iklimi
Yüz ölçümü	9.251 km2
Zirve	Karlıdağ, Olympos Tepesi (1952m)

1. Kıbrıslıların çoğu Rum mu Türk mü?

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Siyasi	
Adadaki ülke(ler)	Kıbrıs Cumhuriyeti Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Birleşik Krallık (Askeri Üs) Birleşmiş Milletler (Tampon Bölge)
Yerleşim yerleri	Lefkoşa (309.500) Lefkoşa (84.893)
Demografi	
Nüfus	803.147[1]
Nüfus yoğunluğu	90 kişi/km2
Etnik grup(lar)	Kıbrıslı Rumlar - %71 Kıbrıslı Türkler - %29 [1][2]

Kaynak: https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C4%B-1br%C4%B1s

2. Lefkoşa şehrinin İngilizce adı nedir? Lefkoşa kimin başkenti? Kıbrıs Cumhuriyeti'nin mi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin mi?
(Eğer bilmiyorsanız şuraya bakınız: https://merhaba.coerll.utexas.edu/42C2)

_____

_____

_____

_____

_____

3. Kıbrıs adasında neden iki farklı ülke var? Kimler sadece bir tane ülkeyi tanıyor?
(Eğer bilmiyorsanız, şurayı izleyiniz: https://merhaba.coerll.utexas.edu/42C3)

_____

_____

_____

_____

_____

Ç. *WordPress-H5P'de Ünite 4, Ders 2 Sentence Dictation alıştırmasını tamamlayınız.*

D. *Sonra Dr. İlhan Yılmaz Cömert'in yazdığı "Kıbrıs Neden Çok Önemlidir?" adlı yazıyı dinleyiniz ve/veya okuyunuz, okuma-anlama soruları cevaplayınız ve altı çizilmiş olan edilgen yapılarının cümledeki işlevini belirtiniz. (After listening and/or reading, answer the comprehension questions and identify the function of each underlined passive construction by checking the correct box.) Cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.*

Tüm metin: https://merhaba.coerll.utexas.edu/42D

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

"Kıbrıs Neden Çok Önemlidir?" - 1. Kısım:

https://merhaba.coerll.utexas.edu/42D1

1. Yazara göre, Kıbrıs'ın coğrafi konumu neden önemli?

_____

_____

_____

2. Tarihçilere göre, Kıbrıs adasına gelen ilk insanlar kimdi?

_____

_____

_____

Passive Construction	Acts as adjective or adjectival clause	Acts as adverb or adverbial clause	Acts as noun or verbal noun	Acts as (conjugated) verb
açılmak	☐	☐	☐	☐
vazgeçilmez	☐	☐	☐	☐
görüşmüştür	☐	☐	☐	☐
açılım	☐	☐	☐	☐
göz önüne alınarak	☐	☐	☐	☐
benzetilen	☐	☐	☐	☐
ifade edilmektedir	☐	☐	☐	☐

"Kıbrıs Neden Çok Önemlidir?" - 2. Kısım:

https://merhaba.coerll.utexas.edu/42D2

4. Osmanlı Türklerinden önce kimler Kıbrıs adasını kontrol etmiştir?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. Ada üzerindeki Türk egemenliği 1517'den hangi yıla kadar sürmüştür?

6. Yunanistan Kıbrıs ile ne zaman ve neden ilgilenmeye başlamıştır?

Passive Construction	Acts as adjective or adjectival clause	Acts as adverb or adverbial clause	Acts as noun or verbal noun	Acts as (conjugated) verb
kurulmuş(tur)	☐	☐	☐	☐

"Kıbrıs Neden Çok Önemlidir?" - 3. Kısım:

https://merhaba.coerll.utexas.edu/42D31

7. Yazara göre, Yunanistan 1922'de ve 1974'te iki yenilgiye uğradığı için savaşla elde edemediği hedefleri nasıl elde etmeye çalışıyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. Yazara göre, Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne (KKTC) karşı sorumluluğu nedir?

_____

_____

_____

_____

_____

9. Yazara göre Kıbrıs hep nasıl bir yer olmuştur? Ona göre, “Kıbrıs Görüşmeleri”nde “Annan Planı” neden tehlikeli?

_____

_____

_____

_____

_____

(Bu plan hakkında biraz daha bilgi edinmek istiyorsanız şuraya bakınız: *https://en.wikipedia.org/wiki/Annan_Plan#:~:text=The%20Annan%20Plan%2C%20also%20known,the%20auspices%20of%20the%20UN.*)

Passive Construction	Acts as adjective or adjectival clause	Acts as adverb or adverbial clause	Acts as noun or verbal noun	Acts as (conjugated) verb
atılması(yla)	☐	☐	☐	☐
önlenmesi(yle)	☐	☐	☐	☐
bulunan	☐	☐	☐	☐
güvenilir	☐	☐	☐	☐
verilmiş olan	☐	☐	☐	☐
yürütülen	☐	☐	☐	☐
geçirilemeyen	☐	☐	☐	☐
engel olunmalıdır	☐	☐	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

"Kıbrıs Neden Çok Önemlidir?" - 4. Kısım:
https://merhaba.coerll.utexas.edu/42D4

10. Atatürk'e göre, Kıbrıs neden önemliydi?

_____

_____

_____

11. Yazara göre, Kıbrıs'ın önemi küreselleşen dünyamızda neden artmaktadır?

_____

_____

_____

12. Yazara göre, Kıbrıs'ın kaderi Girit'in kaderine neden benzememelidir?

_____

_____

_____

Passive Construction	Acts as adjective or adjectival clause	Acts as adverb or adverbial clause	Acts as noun or verbal noun	Acts as (conjugated) verb
korunması	☐	☐	☐	☐
kaybedilirse	☐	☐	☐	☐
kullanılması	☐	☐	☐	☐
oynanmak	☐	☐	☐	☐
istenen	☐	☐	☐	☐
kabul edilmemelidir	☐	☐	☐	☐
unutulmamalıdır	☐	☐	☐	☐
bilindiği gibi	☐	☐	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

E. ***WordPress-H5P'de "Bir Kıbrıs Ziyareti" adlı gramer (edilgen fiil) alıştırmasını tamamlayınız.***

F. ***Kıbrıslı Film Yönetmeni Derviş Zaim'i tanıtan şu yazıyı okuyunuz ve sözlüğe bakmadan soruları cevaplayınız. Ayrıca, metni okurken gördüğünüz her EDİLGEN ekin altını çiziniz. (Answer the questions without using a dictionary. Also, while reading, underline each PASSIVE SUFFIX you see. The first one is done for you!) Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

Yönetmenlerle Buluşma'nın konuğu Derviş Zaim

İstanbul Modern Sinema'da Derviş Zaim'in sekiz filmi gösterilecek, söyleşi düzenlenecek. Kaynak: http://www.istanbulmodern.org/tr/basin/basin-bultenleri/yonetmenlerle-bulusmanin-konugu-dervis-zaim_1398.html, Special permission to include this text and the two photos granted by Istanbul Modern and the interviewee, filmmaker Derviş Zaim.

İstanbul Modern Sinema, Türkiye'nin güncel sinema kültüründe sanatsal kimliği ve özgün yaklaşımlarıyla öne çıkan yönetmenlerin konuk olduğu, Reha Erdem ile başlayan buluşma dizisi Yönetmenlerle Buluşma'yı sürdürüyor. Farklı kuşaklardan **yönetmenlerin davet ed-<u>il</u>-diği program**, onların gözünden üretimlerine ve günümüz sinemasının dinamiklerine odaklanıyor.

1. "Yönetmenlerle Buluşma" nasıl bir dizi? Bu dizinin ne tür konukları (guests) var?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. What is the English translation of the phrase “yönetmenlerin davet edildiği program”?

_____

_____

_____

Sinema Sponsoru D-Smart'ın katkılarıyla 15-22 Mayıs tarihlerinde gerçekleşecek “Yönetmenlerle Buluşma” dizisinin ikinci konuğu, yakın dönem Türkiye sinemasına getirdiği yeni bakış açısı ve kazandırdığı anlamlarla kendine özgü bir yere sahip olan yönetmen Derviş Zaim.

3. Diziyi organize edenler, Derviş Zaim'i neden ikinci konuk olmaya davet etmiş?

_____

_____

_____

Buluşmada, 1996'da yaptığı ilk filmi *Tabutta Rövaşata* ile ülke sinemasında bir **kırılma noktası yarat**an yönetmenin marjinal karakterleri, geleneksel el sanatlarına olan merakı ve tarihin dehlizlerinde dolaşmaktan çekinmeyen, yer yer sembolik ama her daim politik sineması anılıyor.

4. What does “bir kırılma noktası yaratmak” mean?

_____

_____

_____

5. Bu yazıya göre, Derviş Zaim'in *Tabutta Rövaşata* filminin hangi özellikleri var?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

Programda Derviş Zaim'in *Tabutta Rövaşata* (1996), *Filler ve Çimen* (2000), *Çamur* (2002), *Cenneti Beklerken* (2005), *Nokta* (2008), *Gölgeler ve Suretler* (2010) ve *Devir* (2012) filmlerinin yanı sıra daha önce **vizyona girmemiş belgeseli** *Paralel Yolculuklar* (2002) sunulacak.

6. What does “vizyona girmemiş belgeseli” mean?

_____

_____

_____

Film gösterimlerinden önce SİYAD üyelerinden Olkan Özyurt, Sevin Okyay, Janet Barış, Burçin Yalçın ve Elif Tunca özel sunumlar yapacak. Programa Derviş Zaim'in filmlerinde rol alan oyunculardan Mehmet Ali Nuroğlu, Mustafa Uğurlu ve Hazar Ergüçlü gibi isimler katılacak.

7. Bahsedilen Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) üyeleri ve oyuncuların katılması, sizce bu diziyi nasıl farklı kılacak (will make different/unique)?

_____

_____

_____

Derviş Zaim, 21 Mayıs Çarşamba günü saat 19.00'da müzenin üst katında **düzenlenecek söyleşi**de, Olkan Özyurt ve Müge Turan ile birlikte sineması hakkında konuşacak.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

8. Derviş Zaim, film dizisinin kaçıncı gününde katılacak?

_____

_____

_____

9. What does “düzenlenecek söyleşi” mean?

_____

_____

_____

Derviş Zaim'in 1996'da 33. Antalya Film Şenliği'nde En İyi Senaryo ödülünü kazanan ilk uzun metrajlı filmi *Tabutta Rövaşata* araba sevdalısı bir otomobil hırsızının hüzünlü öyküsü. 23. SİYAD Türk Sineması Ödülleri'nde En İyi Yönetmen ve En İyi Senaryo, 12. Orhan Arıburnu Ödülleri'nde En İyi Film ve En İyi Yönetmen, 37. Antalya Film Şenliği'nde ise En İyi Yönetmen ödülünü kazanan *Filler ve Çimen* ise “politik sinema türünün ustalık gösterilerinden biri”. Dünya prömiyerini 60. Venedik Film Festivali'nde yapan *Çamur*, gizemli bir hastalığa yakalanan **Ali'nin şifalı çamura olan tutkusu**nu aktarıyor. *Cenneti Beklerken*, 17. yüzyılda İstanbul'da yaşayan minyatür ustası Eflâtun'un Anadolu'daki zorlu yolculuğunu anlatıyor. 27. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde En İyi Yönetmen; 45. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ve Dr. Avni Tolunay Jüri Özel Ödülü; 4. Uluslararası Avrasya Film Festivali'nde Eleştirmenler Ödülü ile değerlendirilen *Nokta*'da Derviş Zaim, **bir zamanlar işlediği bir suç yüzünden çektiği azaptan kurtulmaya çalışan bir adam**ın hikâyesini anlatıyor. Geleneksel minyatür sanatını içeren *Cenneti Beklerken*'den sonra çektiği bu filmde Zaim, hat sanatına odaklanıyor.

10. Bu paragrafa göre Derviş Zaim kaç tane uluslararası ödülü kazandı?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

11. Cenneti Beklerken ve Nokta adlı filmlerinde Derviş Zaim hangi geleneksel Türk sanatlarını motif olarak kullandı?

_____

_____

_____

12. What is the English translation of the phrase describing the focus of the film *Çamur*, ie. “Ali'nin şifalı çamura olan tutkusu”?

_____

_____

_____

13. What is the English translation of the phrase describing the focus of the film Nokta, ie. “bir zamanlar işlediği bir suç yüzünden çektiği azaptan kurtulmaya çalışan bir adam”?

_____

_____

_____

47. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'nden En İyi Kurgu ve SİYAD, 27. Ankara Uluslararası Film Festivali'nden En İyi Film, En İyi Yönetmen ödülü ile dönen *Gölgeler ve Suretler,* Derviş Zaim'in *Cenneti Beklerken* ve *Nokta* ile başladığı “geleneksel Türk sanatları üçlemesi”nin son halkası. *Gölgeler ve Suretler,* 1963'te Kıbrıs'ta Türklerle Rumlar arasında başlayan olaylar sırasında **bir Karagöz kuklacısı olan babasından ayrı düşen genç bir kızın geçirdiği olgunlaşma süreci**ni aktarıyor. 32. İstanbul Film Festivali'nde Ulusal Yarışma Jüri Özel Ödülü'ne layık görülen *Devir* ise Burdur'un Hasanpaşa köyünde yüzyıllardır süren ve kitaplara geçen bir çoban yarışması üzerinden doğa-insan ilişkisine odaklanıyor.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

14. Derviş Zaim'in *Gölgeler ve Suretler* filmi, “geleneksel Türk sanatları üçlemesi”nin kaçıncı filmi? Hangi geleneksel Türk sanatını motif olarak kullanıyor?

_____

_____

_____

15. What is the English translation of the phrase describing the focus of the film *Gölgeler ve Suretler*,
ie. “bir Karagöz kuklacısı olan babasından ayrı düşen genç bir kızın geçirdiği olgunlaşma süreci”?

_____

_____

_____

Derviş Zaim'in Panicos Chrysanthou ile birlikte gerçekleştirdiği *Paralel Yolculuklar* belgeseli, Doğu Akdeniz'de yaklaşık yarım yüzyıldır Türkler ve Yunanlar arasında sorun teşkil eden Kıbrıs adasının insanlık dramına, Türk ve Rum yönetmenlerin perspektifinden mercek tutuyor.

Kaynak:
http://www.istanbulmodern.org/tr/basin/basin-bultenleri/yonetmenlerle-bulusmanin-konugu-dervis-zaim_1398.html, Special permission to include this text and the two photos granted by Istanbul Modern and the interviewee, filmmaker Derviş Zaim.

16. *Paralel Yolculuklar* belgeseli Derviş Zaim'in yönettiği diğer filmlerden nasıl farklı? (2 fark yazınız!)

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

G. ***Derviş Zaim'in resmi web sitesini linki tıklayarak inceleyiniz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız. "Filmleri", "Derviş Zaim" ve "Galeri"yi tıklayacaksınız. Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla paylaşınız.***
http://www.derviszaim.com/

1. 2014 ve 2016 yıllarında, yani "İstanbul Modern Sinema"nın "Yönetmenlerle Buluşma" dizisi bittikten sonra Derviş Zaim'in hangi iki filmi ekrana çıktı? Bu iki film ne hakkında? (See: http://www.derviszaim.com/kategori/filmleri/)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. Derviş Zaim hangi üniversitelerde okumuş? Ne okumuş? Filme başlamadan önce ne yapmış? Bugün film yapmanın dışında ne yapıyormuş?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Galeri'den *Gölgeler ve Suretler* filminin fotoğraflarına bakınız ve fragmanını izleyiniz. Sizce bu film ne hakkında olacak? (See:http://www.derviszaim.com/golgeler-ve-suretler-fotogaleri/)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Ğ. ***Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" filmini dört bölümde izleyeceksiniz. Her bölümden sonra film ile ilgili soruları cevaplayınız ve cevaplarınızı kullanarak filmin o kısmını sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

Film şuradan izlenebilir:

Gölgeler ve Suretler (with English subtitles, for rent)
https://itunes.apple.com/us/movie/shadows-and-faces/id1086179039

Gölgeler ve Suretler (with auto-generated subtitles, free)
https://www.youtube.com/watch?v=YtfDqBlr-L0&t=1669s

BÖLÜM 1: Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" filminin ilk 25 dakikası ile ilgili olan sorulara cevap yazınız ve fikirlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Karakter Listesi:

Karagözcü Salih
Ruhsar – Salih'in kızı
Veli – Salih'in eski tanıdığı
Cevdet – Veli'nin köyünde çoban
Ahmet – Veli'nin köyünde genç bir Türk
Anna – Veli'nin Yunan komşusu
Hristo – Anna'nın oğlu

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

1. Karagözcü Salih ve kızı Ruhsar köylerinden neden kaçıyor?

_____

_____

_____

2. Karagözcü Salih ve kızı Ruhsar neden şehre değil, Veli'nin köyüne kaçıyorlar?

_____

_____

_____

3. Salih o akşam ekmek yiyen çoban Cevdet ile konuşurken Karagöz-Hacivat sanatını nasıl tanımlıyor (defines)?

_____

_____

_____

4. Veli ve Cevdet neden beyaz bir çarşaf (sheet) asarak kazıyorlar (dig)? Onları kim görüyor ve tepkisi nasıl?

_____

_____

_____

5. Veli ve Cevdet yerden ne çıkarıyorlar? Veli onu inceleyince neden kızıyor?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

6. Veli ve komşusu Anna'nın ilişkisi nasıl?

7. Hristo eve geldiğinde neden boya (paint) taşıyor? Veli gittikten sonra Hristo annesine neden kızıyor?

8. Anna'nın arabasına binmeden önce, Salih elindeki ‘Beberuhi' gölge kuklasını Veli'ye veriyor ve “Ben ölürsem bunu benden uzakta göm!” diyor. Bunu Veli'den neden istiyor? Veli'nin tepkisi nasıl?

9. Anna, Salih ve Ruhsar'a neden yardım etmeyi kabul ediyor? Yardım planı nasıl bozuluyor?

10. Salih ve Ruhsar nerede saklanıyorlar (hide)? Birbirlerini nasıl kaybediyorlar? Veli, Salih'i ararken onun ve Ruhsar'ın sakladıkları yere bakınca ne anlıyoruz?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

11. Sizce Maria kim? Veli, Maria ile Salih arasında ne olmuş olabilir?

_____

_____

_____

12. Sizce bundan sonra filmde ne olacak?

_____

_____

_____

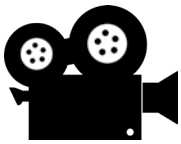

BÖLÜM 2: Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" filminin 25.-49. dakikası ile ilgili olan sorulara cevap yazınız ve fikirlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. Köyde yaşayan Türklerin hayatta kalması için Veli'nin planı ne? Diğer Türkler hangi alternatif tekliflerde bulunuyor? (make suggestions) Veli o teklifleri neden reddediyor (rejects)?

_____

_____

_____

_____

_____

2. Köyün yaşlı Yunanları Veli'nin planını nasıl buluyorlar? Neden?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Veli'nin planına uymayan ilk genç kim? Planına nasıl ve neden uymuyor (doesn't conform to)?

_____

_____

_____

4. Türk grubu Ruhsar'la dönerken tarlada saklanırken (while hiding in the field) ne görüyorlar? Nasıl tepki veriyorlar?

_____

_____

_____

5. Silah dolu kutular Anna ve Hristo'nun evine getirilirken şu insanlar nasıl tepki veriyor?

a. Veli ve Ruhsar

_____

_____

b. Ahmet

_____

_____

c. Anna

_____

_____

6. Hem Türk hem de Yunan kültüründe kadınların ciddiye alınmadığını görüyoruz. Filmi inceleyerek her iki kültürde bulunan ataerkil tavırlardan (of patriarchal attitudes) örnek verebilir misiniz?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

7. Kadınlar (yani Anna ve Ruhsar) bu ataerkil tavırların karşısında nasıl davranıyorlar?

8. Anna neden Ruhsar'ın köyüne gitmeye karar veriyor? Anna orada ne bulacak sizce?

9. Yönetmen (Derviş Zaim) filmdeki gerginliği bu bölümde nasıl arttırır? (increases the suspense)

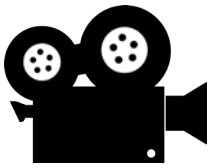

BÖLÜM 3: Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" filminin 49.-81. dakikası ile ilgili olan sorulara cevap yazınız ve fikirlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. Anna Ruhsar'ın köyüne gidince neler buluyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Ruhsar'ın köyünden dönerken Anna'ya ne oluyor? Kendini nasıl savunmaya çalışıyor?

3. Anna'ya karşı Ruhsar'ın tavrı nasıl (ve neden) değişiyor? Anna ve Ruhsar birbirlerine nasıl benziyorlar?

4. Ruhsar Karagöz kuklaları gömme konusunda neden ısrar ediyor (insists on burying)? Ruhsar gece rüyasında ne görüyor? Bu rüyayı nasıl yorumluyorsunuz (interpret)?

5. Genç Yunan yetkililer neden Ruhsar'ın (otobüsle) şehre gitmesine izin veriyorlar?

6. Ruhsar, şehirdeki Türk komutanla konuşunca neler öğreniyor? Babasını aramadan neden köye dönüyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

7. Cevdet, Ahmet ve Veli Ruhsar'ın dönüşünü nasıl karşılıyor? Neden?

8. Ateşkes (ceasefire) varken Ahmet, Veli'nin sözüne nasıl (yani ne yaparak) karşı geliyor? (Name 3 things he does in defiance of Veli's authority.)

9. Veli bunlara nasıl tepki veriyor?

10. Anna neden kendi evi ve Veli'nin evinin çatısına pirinç atıyor? Veli bunun hakkında ne düşünüyor?

11. Ruhsar o akşam Veli'ye “Korkak bir adamsın” diyor. Sizce Veli korkak mı, tedbirli mi? Neden öyle düşünüyorsunuz?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

12. Ruhsar Veli'yi bir gece uyandırınca Veli'nin geçmişi hakkında neler öğreniyoruz? Veli, “Gölgeler büyüyebilir” dediğinde ne demek istedi sizce?

13. Veli neden fikrini değiştirip Cevdet'i Karagöz kuklalarını gömmeye gönderiyor?

14. Hristo'nun tarlada Cevdet'i gizlice seyretmesi ve yetkilileri çağırması hakkında ne düşünüyorsunuz?

15. Sizce bundan sonra filmde neler olacak?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

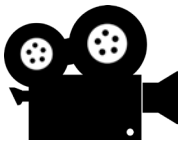

BÖLÜM 4: Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" filminin 81. dakikası ve sonrası ile ilgili olan sorulara cevap yazınız ve fikirlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. Thanasis Cevdet'i neden öldürüyor? Beberuhi kuklasını neden Cevdet'in cebine koyuyor?

_____

_____

_____

2. Ruhsar, Cevdet'in ölümüne nasıl tepki gösteriyor? Neden?

_____

_____

_____

3. Anna, Cevdet'in ölümüne nasıl tepki gösteriyor? Neden? (Anna, Hristo ve Thanasis'e ne söylüyor?)

_____

_____

_____

4. Hangi Yunanlar Cevdet'in cenazesine (funeral) gelmeye çalışıyor? Ruhsar onları neden kovuyor?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. Ruhsar Veli'nin karar verdiği ‘barış yolu'ndan ne zaman ayrılıyor?

_____

_____

_____

6. Ruhsar ve Ahmet'in aceleciliği ve öfkesi neye sebep oluyor? Ruhsar bu olaydan hemen sonra nasıl davranıyor? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

7. Ahmet, Yunan polislerini tarlada pusuya düşürmeyi (to ambush) planlıyor, ancak pusu onun planladığı gibi gerçekleşmiyor. Olaylar büyüyünce kimler ölüyor?

_____

_____

_____

8. Ahmet, Veli'nin cesedinin (dead body) otobüse götürülmesini nasıl sağlıyor?

_____

_____

_____

9. Şehre kaçan Türk köylüler şehirde ne buluyor? (Nerede kalıyorlar? Durum nasıl?)

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

10. Film hangi (olumlu) mesajla bitiyor? (Yani Ruhsar'ın babasına kavuştuğu sahnede Karagöz ve Hacivat neler konuşuyor?) Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

H. ***Derviş Zaim'in "Gölgeler ve Suretler" filmini izleyip sınıf arkadaşlarınızla tartıştıktan sonra aşağıdaki gazete yazısını okuyunuz ve soruları cevaplayınız. Sözlük kullanmaktansa metinde verilen ipuçlarını değerlendirerek mantıklı tahminlerde bulunmaya çalışınız. (Instead of using a dictionary, make intelligent guesses by evaluating context clues in the text itself.) Sonra cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

Karagöz'ün arada kalmışlığı bu filme esin kaynağı oldu

19/02/2011
Haber: ŞENAY AYDEMİR / Arşivi

Derviş Zaim, 11 Mart'ta gösterime girecek filmi 'Gölgeler ve Suretler'de Kıbrıs'ın 60'lı yıllarına dair bir **yüzleşme** hikayesi anlatıyor. Kıbrıs sorununda yaşanan **çözümsüzlüğ**ün doğru iletişim stratejisinin bulunamamasından kaynaklandığını belirten Zaim filmini anlattı.

11. "**Yüzleşme**" means _____.

    a. Coming to terms with
    b. Counting by 100s

12. "**Çözümsüzlük**" means _____.

    a. Solution
    b. Deadlock

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

13. Label the subject and direct object of the main clause in the underlined sentence: "Kıbrıs sorununda yaşanan **çözümsüzlüğ**ün doğru iletişim stratejisinin bulunamamasından kaynaklandığını belirten Zaim filmini anlattı."

_____

_____

Then label the –DIK participle connected to "**çözümsüzlüğ**ün". What is its case (ie. function) in the sentence?

_____

_____

Finally, label the ablative object of that –DIK participle. Is it a simple or compound object?

_____

_____

Daha önce 'Çamur' filminde Kıbrıs'ın tarihine bir bakış atmıştınız. 'Gölgeler ve Suretler' ile 'anavatan'ınıza dönme fikri nasıl ortaya çıktı? Bu iki filmi birbirine bağlayan ve ayrıştıran noktalar neler?

'Çamur', 1974 sonrasını, 'Gölgeler ve Suretler' ise 60'lı yılları; atmosferi farklı dönemleri anlatıyor. 'Cenneti Beklerken'de vezir yola çıkan adamlara, "Dünyaya hem adalet, hem de güzellik lazımdır" der. Adalet, hakikat ve güzellik; **gerek** 'Gölgeler ve Suretler'de, **gerekse** 'Çamur'da benim için konuyu ele alırken yanımda götürdüğüm **rehberler ol**du. İki filmin yoğunlaştığı dönemler farklı, her birinde farklı insanlar, farklı biçimde **acı çek**mişler. Ama bir insanın acısını söyleyip, ötekini **es geç**ersen bu boşluk senin filmografini **ofsayta düşür**ür. 'Çamur' ve 'Gölgeler ve Suretler' ve yine Kıbrıs'ın 74 sonrasını konu edinen "Paralel Yolculuklar" adlı belgeselim birbirleriyle konuşan ve farklı bakımlardan birbirlerini tamamlayan filmler.

14. Derviş Zaim'in bu paragrafta bahsettiği üç filminde hangi üç kavram (concepts) ona rehber oldu?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

15. Using Google, find a sentence you understand that uses the phrase "... **rehber oldu**" and write it here.What does the phrase mean in this sentence?

_____

_____

_____

16. The double phrase "gerek... gerekse" is very similar to "hem... hem de". Using Google, find another sentence you understand that uses "**gerek... gerekse**" and write it here.

_____

_____

_____

17. "**Acı çekmek**" means _____.

    a. To suffer agony
    b. To burn one's tongue

18. What soccer rule does Derviş Zaim reference in the underlined sentence: "Ama bir insanın acısını söyleyip, ötekini **es geç**ersen bu boşluk senin filmografini **ofsayta düşür**ür."?

_____

_____

_____

19. According to Zaim, a filmmaker commits this (soccer) offence if he _____.

    a. tells one person his sorrows, but doesn't confide in someone else
    b. narrates one person's pain, but skips over another person's

*Gölgeler ve Suretler'deki 'gölge oyunu' motifinin filmin içinde diğer filmlerdeki sanatlara oranla **kendisini** daha **belirginleştir**diğini düşünüyorum. Buna katılır mısınız?*

Filmler benden **bağımsız**lar ve farklı **yorum**lamalara açıklar tabii. Fakat ebru, hat, minyatür, gölge oyunu gibi geleneksel sanatlardan etkilendiğimi söylediğim her bir filmimde,

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

farklı **yaklaşım**lar, **yöntem**ler ve **saldırı noktaları** oluşturmak istedim. Bazı filmlerde bazı geleneksel sanatlar bazı insanlara **örtük** ve daha az **hacimli** gelecek, bazılarına birikimleri ve ilgileri oranında görünürlük daha fazla gelecek. Bu doğal. Nedeni değişik yöntemlerin uygulanması olabilir. 'Cenneti Beklerken'de zaman ve mekânı **oynak** bir biçimde inşa etmeyi önemli görmüştüm ve minyatür sanatını yorumladıktan sonra filmi bunun üzerine inşa etmiştim. 'Nokta'da bir **hattat**ın kalemini kaldırmadan bir defada yazmasına benzer bir tavrın filmin estetiğini belirlemekte ayırt edici olabileceğini düşündüm. Bu farklılıklara **rağmen** her ikisinin aralarında zamanın ve mekânın yer yer oynak biçimde inşa edilmesi **ortaklığı** vardır. Her defasında her bir film için o filmin gereksindiği farklı **sıklet**ler, saldırı noktaları oluyor. Ama aralarında ortak noktalar da olsun istiyorum. Beni mutlu eden taraf bu kadar farklı olmalarına rağmen aralarında açık veya örtük ortak noktaların devam etmesi.

20. If "belirgin" means "apparent", then "**kendisini belirginleştirmek**" means _____.

    a. To cause something to be more apparent
    b. To cause oneself to become more apparent

21. Bu paragrafın ilk 4 cümlesine göre, _____. (Check all items that are correct.)

    a. Farklı izleyicilerin Zaim'in filmlerini farklı şekillerde anlamaları gayet normaldir.
    b. Geleneksel sanatları daha iyi bilen izleyiciler, o sanatların filmlerdeki işleyişini daha iyi görecek ve anlayacaklar.
    c. Zaim bu geleneksel sanatları filmlerinde kullandı, çünkü onları Türk olmayan izleyicilere tanıtmak istedi.
    ç. Zaim bu geleneksel sanatları filmlerinde kullanarak, tarihsel içeriği farklı bir şekilde sunmak istedi.

22. In the sentence about his film "Cenneti Beklerken", Zaim says he wants to construct time and space "**oynak** bir biçimde". This phrase means: _____.

    a. Loose, playful
    b. Traditional, logical

23. In the sentence, "Bu farklılıklara **rağmen** her ikisinin aralarında zamanın ve mekânın yer yer oynak biçimde inşa edilmesi **ortaklığı** vardır.", the word "**ortaklık**" refers to a _____ in the construction of time and space in his films, "Cenneti Beklerken" and "Nokta".

    a. Common feature
    b. Partnership in crime

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

24. The phrase “Bu farklılıklara **rağmen**” means _____, and refers to _____.

   a. in spite of these differences; the differences in how time and space are conveyed in miniature art vs. in calligraphy
   b. because of these differences; the differences in how time and space are conveyed in miniature art vs. in calligraphy

*Filmin bir yerinde Cevdet karakteri, ‘Karagöz'ün perdesini **devir**diğini ve Karagöz oynatıcısının kendisine ‘gölgeyi değil gerçeği aramasını söylediğini' anlatıyor. Filmde bizim perdede gördüğümüz şey de bir tür ‘gölge oyunu' mu?*

Gölge söz konusu olduğunda **Eflatun'un ‘Mağara metaforu**'na değinmeden olmaz. Bu metafordan çıkacak **ahlaki ve estetik ipuçları**nın bu filmi anlamakta yardımcı olabileceğini düşünüyorum. Cevdet o anısını anlatırken Karagözcüyü gerçekten merak ettiğini ve perdenin arkasına geçmek istediğini söyler ve perdeyi yıkar. Aslında orada Eflatun'un mağarasındaki kişilerin **cesaret ed**emeyeceği bir şeyi gerçekleştirir. Filozof Eflatun'un bahsettiği ve mağaradaki **esir**ler için çok zor olduğunu söylediği gerçeği **keşfetme ayrıcalığı**nı, sanırım, bu filmde **yarı deli bir kaçığa** verdim.

25. **‘Eflatun'un ‘Mağara metaforu'** hakkında şu yazıyı okuyunuz: https://faculty.washington.edu/smcohen/320/cave.htm

_____

_____

_____

_____

_____

26. Bu metafor bize “Gölgeler ve Suretler” filmini anlamaya nasıl yardımcı oluyor? (How does this metaphor help us to understand the film better? Attempt to answer this question in Turkish, but if you cannot, answer it in English!)

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

27. Bu paragrafa göre, Cevdet'i Eflatun'un mağarasındaki kişilerden farklı kılan özellik (characteristic that makes him different) nedir?

    a. gerçeği keşfetmek için perdeyi yıkma cesareti
    b. perdenin arkasında gerçeği keşfedince yarı deli olması

28. Sizce Cevdet karakterinin filmin ilk kurbanı (victim) olması tesadüf mü (coincidence)? Neden?

_____

_____

_____

Karagöz'ü nasıl yorumladığıma ilişkin bir şey daha söylersek, 'arada olmak' durumunu ileri sürebilirim. Bu durumu hem oynatıcı, hem seyirci, hem de Karagöz metninin kendisi için kullanıyorum. Bir Karagözcü oyun oynatırken ne tam manasıyla gerçeğin, ne de illüzyonun içindedir gibi geliyor bana. Oynatıcı illüzyon ile gerçek arasında bir yerdedir. Bu **melez durum**, bu filmin yapısı için bana **esin kaynağı** oldu. Eflatun'un mağarası adını verdiğimiz o sinema salonundan bize kalan miras ve arada olma durumu önde gelen birkaç kaynaklarım arasındadır.

29. Zaim bu paragrafta Karagözcü'nün "**melez durum**"unu nasıl tarif ediyor? ("**Melez durum**" ne demek?)

30. Zaim'e göre, bir sinema salonu Eflatun'un mağarasına nasıl benziyor? Film yapanlar da ne açıdan Karagözcü'ye benziyor?

31. "**Esin kaynağı olmak**" means _____.

    a. To be a source of inspiration
    b. To be a windy place

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Filmde dikkat çekici öğelerden birisi de ‘ekmek' vurgusu. Film boyunca ekmeğin olduğu birçok sahne var. Ekmeğin kültürel referansları çok. Çok temel, eski bir yiyecek. Film **buğday tarlaları**nı sık sık gösteriyor. Bir de o dönem müthiş bir yoksulluk vardı. Bütün bunları düşünerek; bir de o yoksulluğu daha **netleştirmek** adına filmin birkaç yerine ekmek koydum. Yiyecekler yerleştiririm filmlere ama bazı karakterlerin bazı durumlarda, bazı şeyleri yemeyi tercih edip etmemesi; filmdeki karaktere ve dramatik yapıya göre değişiklik göste-rir. Bu film böyle okumalara **el ver**iyor.

32. Zaim'e göre, filmin ‘ekmek' vurgusu neden önemli?

_____

_____

_____

33. Filmde kim (kiminle) ekmek yiyor? Kim yemiyor? Neden?

_____

_____

_____

34. If “net” means “clear, sharp, focused”, what does “o yoksulluğu daha **netleştirmek** adına” mean?

_____

_____

_____

35. In this text, “bir şey**e el vermek**” means _____.

a. To lend a hand with something
b. To permit, allow for something

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

*Settar Tanrıöğen dışında **kamuoyu**nun fazla tanıdığı oyuncular yok. Bir de Rum kökenli oyuncular var. Onları **ikna ed**erken nasıl bir süreç işledi ve çalışmak nasıl oldu?*

Filmde Anna rolünü oynayan oyuncu Popi Avraam'la 1998'de İsveç'te tanışmıştım. Daha sonra Selanik Film Festivali'nde tekrar gördüm ve senaryoyu gönderdim. Beğendi ve oynayacağını söyledi. Bunun üzerine onun yardımıyla diğer oyuncuları bulmak için sık sık Güney Kıbrıs'a geçip görüşmelerde bulundum. Bir kısmı riskli buldu, oynamadı.

36. "**Kamuoyu**" means _____.

a. heater goers
b. the public

37. The verb "**ikna etmek**" suggests here that _____.

a. Zaim had to convince Greek actors and actresses to take part in "Gölgeler ve Suretler".
b. Zaim had to turn away many Greek actors and actresses who auditioned for "Gölgeler ve Suretler".

Nedir bu riskler?

Şöyle söyleyeyim. 60'lı yıllar için Rum tarafının resmi görüşü; o dönemin az çok, bütün meselelere rağmen bir **altınçağ** olduğu şeklindedir. Bu filmin resmi görüşün dışında bir tarihe ait cümleler söyleyeceğini bildikleri için filmde yer almak bazı oyuncular açısından riskliydi. Örneğin Popi Avraam, 2003'te 'Annan Planı'nı desteklediği için beş yıl iş bulamadı. Yine de filmde Türkiyeli, Yunan, Kıbrıslı Rum, Kıbrıslı Türk oyuncu ve teknisyenler çalıştı. Filmin post-prodüksiyonu tamamen Yunanistan'da yapıldı. Filmin bu kokteyl tarafı ile ta başından itibaren bir **yüzleşme girişimi** olduğundan bahsedilebilir.

38. Bu paragrafa göre, Rum (yani Kıbrıslı Yunan) oyuncuların filme katılması riskliydi, çünkü film _____.

a. Kıbrıs adasının yakın tarihine Rum tarafının resmi görüşünden daha eleştirel bir şekilde yaklaşıyor.
b. Kıbrıs adasının barışı için yapılan 'Annan Planı'nı dolaylı bir şekilde destekledi ve boykot edilebilirdi.

39. When describing the film's "kokteyl"-like nature, what is the author referring to? Why does he call that a "yüzleşme girişimi"?

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

_____

_____

*Filmin Rum kesiminde gösterilmesi gibi bir girişim ya da **olanak** var mı?*

Sadece orada değil, Yunanistan'da, Kıbrıs'ın her iki kesiminde de gösterilmesi için çalışacağız. İkinci galayı ise Lefkoşa'nın ortasındaki sınırda yapıp Rum ve Türklerin birlikte izlemesini sağlamaya çalışacağız.

40. A synonym for "**olanak**" is _____.

a. imkân
b. çaba

41. Filmin ikinci galası nerede ve nasıl yapılacak? Bu planın amacı nedir?

42. Sizce Kıbrıs sorununun çözümü için neler yapılmalı?

Yunanistan, Türkiye, Kıbrıslı Rumlar ve Türkler arasında varolan problemlerin, <u>başka nedenler**in yanı sıra**</u> büyük oranda **iletişimsizlikten kaynaklandığını** sanıyorum. Daha sağlıklı iletişim kanalları bulunsa, meselenin çok büyük ölçüde hallolma şansı artabilir. Pragmatik bir tavır, iç ve dış **koşulların olgunlaşması**na paralel giderse; eninde sonunda <u>bir barış anlaşması **imzala**</u>nır. Büyük ihtimalle imzalanacaktır da. Ama **sürdürülebilir** bir barış yapmak, barış imzası atmaktan başka bir şeydir. Barışmak için yapılması gereken en önemli şeylerden biri, yüzleşme sürecinin tarafların kültürlerine, sosyal yapılarına uygun biçimlerini kurmaktan geçer.

43. "Bir şey**in yanı sıra**" means _____.

a. in spite of, even though
b. besides, in addition to

44. Derviş Zaim'e göre, Kıbrıslı Rumlar ve Türkler ileride daha iyi iletişim kurabilirlerse,

_____

a. herkesi memnun edecek bir barış anlaşmasına adlarını yazabilecekler.
b. bir barış anlaşmasına adlarını yazmadan ekonomik işbirliği yapabilecekler.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

45. In sentence 5 of this paragraph, the word "**sürdürülebilir**" functions as _____ and describes _____.

   a. an adjective; a sustainable peace
   b. a verb; the peace that Zaim wants to support

46. When the author says "iç ve dış **koşulların olgunlaşması**na paralel giderse", what is he talking about?

_____

_____

_____

_____

_____

47. Derviş Zaim'e göre, hangisi doğru?

   a. Her iki taraf bir barış imzası atarsa her şey düzelir ve o barış sürdürülebilir.
   b. Uygun yüzleşme girişimleri olmadan o iki taraf arasında barış sürdürülemez.

*Son dönemde Türkiye hükümeti ile Kuzey Kıbrıs arasında yaşanan **gerilim**i nasıl yorumluyorsunuz?*

Oradaki insanların büyük bir bölümü Türkiye ile olumlu bir ilişki içinde olunmasın**dan yana**. Ayrıca yeni bir ekonomik yapılanmanın şart olduğunu da düşünüyorlar. Mesele karmaşık olsa da birkaç bakımdan eksik olacağını bile bile, kabaca ele alınabilir. Mesela, Kıbrıslılar bundan sonra hayatlarının nasıl devam edeceğini belirleyecek olan neoliberal ekonomik yeni yapılanma paketlerinin oluşturulmasında kendilerinin de etkileyici olmasını **talep ed**iyorlar.

48. "Bir şey**den yana** olmak" means _____.

   a. to be on the side of, support something
   b. to be across from, against something

49. A synonym for "**talep etmek**" here is _____.

   a. reddetmek
   b. istemek

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

50. Bu paragrafa göre, Kuzey Kıbrıslı Türkler, Avrupa Birliği'ne katılmak _____.

a. isterler
b. istemezler

Peki Kıbrıslı Derviş Zaim olarak Başbakan'ın 'besleme' tanımlamasını nasıl değerlendiriyorsun?

Bu aşamada her tarafın **sağduyulu** olması, akl-ı selimle konuşması lazım.

51. Without even knowing what the president was referencing when he talked about "besleme" (servant girl), one can guess from Derviş Zaim's answer to the interviewer's question that _____.

a. the president's statement caused controversy and heated emotions among Cypriots.
b. the president's statement was received well by everyone in Cyprus.

*'Nokta' filminin Antalya'daki gösteriminden sonra "Her filmim için 200 bin **kombine bilet**i olan seyircim olsun istiyorum" demiştiniz. Bu talep hala geçerli mi?*

200 bin kombine bilet bir temenni olarak yerinde duruyor…
Geleneğe yaslanıp yeni bir dil yaratmaya çalışıyorum.

52. Derviş Zaim neden filmlerine çok **kombine bilet** satmak istiyor? O mümkün mü?

'Gölgeler ve Suretler' geleneksel sanatlarla sinema arasında bağlantı kurduğunuz dördüncü film. Ebru, minyatür, hat ve son olarak gölge oyunu. Bu sanatları sinemada kullanma fikri nasıl ortaya çıktı?

Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, merkezde ya da çevrede olsun herkes bir biçimde, birbirine benzetiliyor ya da az çok benzemek zorunda kalıyor. Sinema da bundan payını alıyor. **Evrensel** olduğu **öne sürül**en dil ya da diller **dayatıl**ıyor ya da biz onları keşfediyor gibi oluyoruz. Dolayısıyla bu **tekdüzeleştirme** bombardımanıyla nasıl **baş ed**ebiliriz diye kendime sorduğumda iki **ana damar** karşıma çıkıyor. Bir tanesi minimal işler yapmak. İkincisi **yapı**yla oynamak.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

53. Derviş Zaim'e göre, **evrensel** (yani tek) bir film dilinin oluşturulması _____.

a. dünyadaki kültürel zenginliği azaltıyor ve yönetmenler onun karşısında direnmeli.
b. dünyadaki iletişim başarısını artıyor ve yönetmenler onu desteklemeli.

54. "**Öne sürülmek**" ve "**dayatılmak**" are _____ verbs that mean _____ and _____.

a. reflexive; to claim for oneself; to force oneself
b. passive; to be claimed; to be forced upon

55. "Bir şey ile **baş etmek**" means _____.

a. to cope with, to stem the tide of
b. to avoid, to head off, to prevent

56. Bu paragrafa göre, Derviş Zaim geleneksel Türk sanatlarını filmlerinde kullanmaya başladı, çünkü _____.

a. bu sanatların yapısal özellikleri evrensel değil
b. bu sanatlar çok eski ve sade, yani minimalist

Bir tür yapımbozum gibi…

Evet. Tabii bu ikisi arasında melez bir yapı bulmak mümkün ki, bu da yeni açılım yaratma adına sık sık yapılıyor. Sinemanın yapısıyla oynamayı **amaçla**yan filmlerin bu coğrafyanın kültür tarihinin **veri**lerine, **biriktirdik**lerine biraz daha yakın işler **çıkarma olasılığı** sağladığını **naçizane** düşünüyorum. Tam da bu nedenle **geleneğe yaslanma**nın, oradan hareket ederek sinema için yeni yapılar keşfetmenin enteresan sonuçlar doğurabileceğini düşünüyorum. Daha da önemlisi; temellerinin az çok buralarda etkilendiği, buradan beslendiği işler için **olabildiğince otantik temel ve kavram bul**maya gayret ediyorum. 'Otantik temsil'den kastım şudur: Başkasının sana dayattığı dile yaslanmak**tansa**, kendi dilini ve omurganı ortaya koymaya çalışmak.

57. In the sentence - "Sinemanın yapısıyla oynamayı **amaçla**yan filmlerin bu coğrafyanın kültür tarihinin **veri**lerine, **biriktirdik**lerine biraz daha yakın işler **çıkarma olasılığı** sağladığını **naçizane** düşünüyorum." - Derviş Zaim offers his _____ opinion that films that _____ with cinema's structure are _____ likely to become works that are _____ the artefacts and accumulation of Kıbrıs' cultural history.

a. personal; avoid playing; more; representative of
b. humble; aim to play; more; closer to

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

58. "**Geleneğe yaslanmak**" means _____.

   a. to rely on tradition
   b. to reject tradition

59. Zaim'e göre, bir film yönetmeninin "**olabildiğince otantik temel ve kavram bul**ması" ne demek?

_____

_____

_____

*Peki bu durum sinemanıza estetik olarak nasıl bir **hareket alanı** sağladı?*

Farklı geleneksel sanatlardan hareket ederek bu sanatları değiştirerek sinemaya bunları nasıl **uyarla**yacağımı düşünmeye gayret ettim. Aynı damardan beslenen, ne kadar farklı yol olabileceğini gösteren filmler bunlar. Örneğin 'Susurluk'u anlattığım 'Filler ve Çimen'de ebru sanatını kullandım. 'Susurluk kazası' bir defada oluştu. Başka bir biçimde o kamyonun, o otomobile çarpması ve her şeyin ortaya çıkmasını tekrarlayamazsınız. Ebru da bir defada olan bir şey. Daha sonra 'Cenneti Beklerken'de minyatür, 'Nokta'da hat ve 'Gölgeler ve Suretler'de ise gölge oyununu başka bağlamlarda ve biçimlerde kullandım. Bu anlamda plastik bakımdan filmler arasında bir **zincir oluşturma çabası** gerçekleşti.

Kaynak: http://www.mimesis-dergi.org/2011/02/karagozun-arada-kalmisligi-bu-filme-esin-kaynagi-oldu/ Special permission granted by *Mimesis Dergi* to include this text.

60. "**Uyarlamak**" means _____.

   a. to conform to
   b. to apply to

61. Derviş Zaim, "Filler ve Çemen" adlı filminde neden ebru sanatını kullanmaya karar verdi? (Hint: what characteristic of ebru, or Turkish water marbling, fits the film's topic perfectly? If you are unfamiliar with ebru, watch this short video to see what it's like:

https://www.youtube.com/watch?v=rD7s9UyTWTY

To learn about the Susurluk scandal, see: https://en.wikipedia.org/wiki/Susurluk_scandal.)

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

_____

_____

62. "**Bir zincir oluşturma çabası**" is _____ referring to Zaim's attempt to create a link between his films.

   a. a triple compound noun
   b. a double compound noun

I.

Use of Passive Voice in *-(y)An* and *-DIK* Participles

Note that passive voice verb stems can be used to form ***-(y)An*** and ***-DIK*** participles. In a passive voice participle, the action itself is more important than who did it; in fact, the doer of the action remains anonymous.

Examine the differences between these active and passive voice participles:

Active	**Passive**
Ali Bey'in dün **ver-diğ-i** karara inanamadık. *We couldn't believe the decision that Ali Bey made.*	Dün **ver-il-en** karara inanamadık. *We couldn't believe the decision that was made.*
Biz-im burada **yap-acağ-ımız** iş çok uzun sürmeyecek. *The job that we'll do here won't last long.*	Burada **yap-ıl-acak** iş çok uzun sürmeyecek. *The job to be done here won't last long.*
Siz-in de **bil-diğ-iniz** gibi, Coronavirüs (Covid-19) salgını bütün dünyada yayılmaya ve risk oluşturmaya devam etmektedir.	**Bil-in-diğ-i** gibi, Coronavirüs (Covid-19) salgını bütün dünyada yayılmaya ve risk oluşturmaya devam etmektedir.
As you know, the Coronavirus (Covid-19) pandemic continues to spread and pose a risk all over the world.	*As is known, the Coronavirus (Covid-19) pandemic continues to spread and pose a risk all over the world.*

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Bir köpek size **sal-dır-dığ-ı-n-da** ne yapmalısınız? *What should you do when a dog attacks you?*	Köpek tarafından **sal-dır-ıl-dığ-ı-n-da** ne yap(ıl)malı? *What should one do when attacked by a dog?*
Yemekten önce çok dondurma **ye-diğ-im** için midem ağrıyor. *My stomach hurts because I ate a lot of ice cream before the meal.*	Yemekten önce çok dondurma **yen-il-diğ-i-n-de** mide ağrısı oluşur. *When a lot of ice cream is eaten before a meal, a stomachache ensues.*

Now translate the following sentences that contain passive voice participles from Turkish to English and vice versa.

1. **Çal-ın-an** bu güzel şarkıyı daha önce duymuş muydunuz?

_____

_____

2. **Yap-ıl-an** dedikodu hiç hoşuma gitmedi.

_____

_____

3. Film-in **göster-il-diğ-i** salonun ses sistemi iyi değildi.

_____

_____

4. Yarınki maratonda **koş-ul-acak** yol çok tepeli.

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. Yemeğ-in fakirlere **ver-il-me-diğ-i** gün hangisi?

_____

_____

6. This film which was made in Cyprus has not yet been screened in movie theatres in Turkey.

_____

_____

7. The scene in which the protagonist is killed is incredibly suspenseful.

_____

_____

8. The priceless painting which was stolen from the museum in 1995 has still not been found.

_____

_____

i. ***Çok şeyin konuşulduğu ama hiçbir karar verilmediği ve hiç harekete geçilmediği bir toplantıya katıldığınızı hayal ediniz. 1-2 sınıf arkadaşınızla bu absürt toplantının notlarını edilgen yapıları kulla-narak yazınız. Sonra notlarınızı diğer sınıf arkadaşınıza sununuz. (With 1 or 2 of your classmates, use passive voice verbs to write the minutes of an absurd meeting, in which many things are dis-cussed, but nothing is resolved and no action is taken. You can pretend that this is a meeting held at the UN about Kıbrıs. Or you can recount the meeting of a UT student organization, a meeting at your workplace, or some other kind of meeting that could spiral into absurdity. You have 15-20 minutes to write your minutes (here) and then 5 minutes to present your minutes to the class! Each member of your group should present part of the minutes.)***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Örnek: Toplantı-nın saat 15.00'da **başlat-<u>ıl</u>-ma-sı** gerekiyordu, ancak saat 15.25'te **başla-t-<u>ıl</u>-dı**, çünkü odanın projektörü çalışmadı.

J. ***WordPress-H5P'de edilgen ve ettirgen eklerini çalıştıran "Kıbrıslı Türk Şair ve Yazar Fikret Demirağ şiirleriyle LAÜ'de anıldı" adlı alıştırmayı tamamlayınız.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

DERS 3: SİYASİ BASKI ALTINDA SANATÇI OLMAK

A. ***Sizce aşağıdaki resim ne ifade ediyor? Sizce sanatçılar (yani ressamlar, film yönetmenleri, müzisyenler, şairler ve yazarlar) neden sansüre uğrarlar? Sansüre uğrayınca kendilerini nasıl hissederler sizce? Çeşitli sanat ürünlerinin sansürlenmesi (veya tam tersi olarak devletten destek görmesi) toplumu nasıl etkiler sizce? Düşüncelerinizi aşağıya not ediniz ve sınıf arkadaşınızla tartışınız.***

Kaynak: CC BY-SA 2.0 “Censorship” by Bill Kerr,
https://www.flickr.com/photos/billkerr/200721567/in/photostream/

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

B. ***Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu "Kardeş Türküler", (2013 yazında yapılan) Gezi Parkı eylemlerine destek için bir şarkı yazdı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Kuzey Afrika gezisi öncesi, tencere tava çalarak protestoda bulunan eylemcilerle ilgili söylediği "Tencere tava hep aynı hava" sözlerinden ilhamla yazılan şarkı, eylemcilerin protesto nedenlerini ortaya koyuyor.***

Şarkının video klibini şu linkten izleyiniz:
https://www.youtube.com/watch?v=o-kbuS-anD4

Videoyu ilk kez izlerken GÖRDÜKLERİNİZE dikkat ediniz ve İngilizce altyazıları da okuyunuz. Videoyu 1-2 kez izledikten sonra video ile ilgili şu soruları cevaplayınız:

1. Sokakta şarkı söyleyen grupta kaç kişi var? Onlar hangi enstrümanları çalıyor?

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Sokakta başka ne/kimi görüyorsunuz? (En az 8 şey yazınız.)

_____

_____

_____

_____

_____

3. Gezi Parkı'nda ne/kimi görüyorsunuz? (En az 8 şey yazınız.)

_____

_____

_____

_____

_____

4. Gezi Parkı'ndaki **pankart**larda (banners) neler yazılmış? En az 3 pankartın sözlerini buraya yazınız.

Pankart 1

Pankart 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Pankart 3

5. Sizce, şarkıdaki “onlar” kim? Ve videonun sonunda neden bir penguen belgeselinden klipler var? Bilmiyorsanız bir Türk arkadaşınıza sorunuz.

_____

_____

_____

Videoyu tekrar izleyip bu sefer DUYDUKLARINIZA dikkat ediniz, yani şarkının sözlerini dikkatle dinleyiniz. İzlerken aşağıdaki linki tıklayarak “Tencere Tava Havası” şarkı sözü metnindeki boşlukları duyduğunuz kelimelerle doldurunuz. Sonra eşleştirme ve doğru/yanlış alıştırmalarını tamamlayınız. https://merhaba.coerll.utexas.edu/43B2

Şarkıdaki yeni kelimeleri İngilizce karşılıklarıyla eşleştiriniz.

yasak	edict
illallah (demek)	to be fed up with
başına buyruk	ban
ferman	maverick

bıkmak	honestly
valla	conceit
kibir	wet
öfke	to have enough of
yaş	rage

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

devirmek	shopping center
meydan	to knock down
AVM	public square

hüsnü perişan	rock
bibaht	miserable
gam/keder	grief/sorrow
taş	unlucky

Şarkının sözlerine göre şu cümleler DOĞRU mu, YANLIŞ mı?

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Kardeş Türküler grubuna göre, devlet çok fazla buyurgan davranıyor.	☐	☐
2. Kardeş Türküler grubu, İstanbulların yavaş gelmesini söylüyor, çünkü sokaklar tehlikeli.	☐	☐
3. Kardeş Türküler grubu, yeni AVM'ler ve yapılan üçüncü Boğaziçi köprüsünden memnunlar.	☐	☐
4. Kardeş Türküler grubu, “Gölgelerini satamayınca, ormanları sattılar” diyerek devletin sosyalist politikalarını eleştiriyor.	☐	☐
5. Esmer sakallı müzisyenin tek başına söylediği **taksim**, yani şarkının yavaş kısmı, İstanbul'a direkt hitap ediyor ve onun durumuna üzülüyor.	☐	☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Not: Eğer Gezi Parkı protestoları hakkında daha çok şey öğrenmek istiyorsanız şu web sayfalarına bakınız:

https://tr.wikipedia.org/wiki/Gezi_Park%C4%B1_protestolar%C4%B1
https://en.wikipedia.org/wiki/Gezi_Park_protests
https://merhaba.coerll.utexas.edu/43B5

C. Özgür Gündem haber sitesinden alınan "Direniş şarkıları sahne aldı" başlıklı yazıyı, linki tıklayarak okuyunuz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız. Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız.
https://merhaba.coerll.utexas.edu/43C1

1. İstanbul Caz Festivali kimin tarafından düzenlendi? İstanbul Caz Festivali genelde hangi ayda yapılır ve kaç gün sürer? (İkinci soruyu cevaplamak için İnternete bakınız. Örneğin şuraya: http://caz.iksv.org/tr)

_____

_____

_____

2. "*Joan Baez'a Kardeş Türküler* **eşlik etti**." ne demek? (Türkçe anlatınız.)

_____

_____

_____

3. Bu paragrafa göre Joan Baez İstanbul'u nasıl bulmuş?

_____

_____

_____

4. Joan Baez'in bu konserde **yorumladığı** şarkılarına bakınca onun ve Kardeş Türküler'in repertuvarlarının ortak noktaları hakkında ne söyleyebilirsiniz?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

5. Bir “şarkı **yorumlamak**” ne demek? (Türkçe anlatınız.)

_____

_____

_____

6. Sahneye (projektör ile) yansıtılan ‘Gezi tablosu' resmini kim çizmiş? O ressamın babası kimmiş? ‘Gezi tablosu' ne gösteriyormuş? Konsere gelenler resmi görünce nasıl bir tepki göstermiş?

_____

_____

_____

_____

_____

7. Arthur Hnatek konserde hangi enstrümanı çalmış? Konser sırasında bir gökkuşağı bayrağı neden çıkarmış?

_____

_____

_____

8. “Bir şeye **göndermede bulunmak**” ne demek? (Eğer bilmiyorsanız, sözlüğe bakmadan önce şu örneği inceleyiniz: https://merhaba.coerll.utexas.edu/43C8)

_____

_____

_____

9. **“11 yıl önce gelmişti”** başlıklı 1-cümlelik paragrafta Joan Baez hakkında ne öğreniyoruz? (Break down this complex sentence/paragraph into at least 4 simple sentences.)

a. Joan Baez...

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

b. Joan Baez'in sesi...

_____

_____

c. Joan Baez...

_____

_____

ç. Joan Baez'ın...

_____

_____

_____

10. Bu paragrafın ilk cümlesine göre, Joan Baez sanat ve siyasetin ilişkisini nasıl görüyor? Onun şarkılarını dinleyen gençler, ne gibi "kötülüklere **isyan etti**" sizce? (Eğer bilmiyorsanız, şu ünlü fotoğrafın nerede çekildiğini araştırın! O size bazı ipuçları vermeli.)

Joan Baez, Bob Dylan, Aug. 28, 1963. Public Domain: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Joan_Baez_Bob_Dylan.j

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

11. Kardeş Türküler ve konsere gelen birçok Türk seyirci için Joan Baez'in tekrar İstanbul'da sahne alması neden çok önemliydi? (Make inferences using the information given in this paragraph and, if you can, in the previous paragraphs. En az 3 neden çıkarmaya çalışınız.)

12. Uluslararası Af Örgütü ne tür iş yapıyor? (Eğer bilmiyorsanız, şuraya bakınız: https://merhaba.coerll.utexas.edu/43C12)

Ç. ***Kardeş Türküler üyesi olan Feryal Öney, "Önce bir kibrinden kurtul!" adlı videoda hayatı ve sanat anlayışı hakkında konuşur. Lütfen videoyu şu linki tıklayarak birkaç kez izleyiniz:***

https://merhaba.coerll.utexas.edu/43CC

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Videoyu ilk kez izlerken Feryal Önay'ın söylediği (ve aşağıda kutuda bulunan) 5 cümleye dikkat ediniz. Bu cümleleri hangi sırada söylüyor? Cümleleri doğru sıraya koyunuz. (Put her statements in the correct order, ie. in the order in which she says them in the video.)

_____ Herkes yaşadığı yerden, yaptığı işten başlayabilir.

_____ Mutluluğun bizim elimizde olduğunu öğrendim.

_____ Önce bir kibrinden kurtul, sonra bizi duymaya başlayacaksın.

_____ Müzik boş vakitleri geçireceğin bir şey değil.

_____ Yani bir şeylere müdahale olmadığın zaman da vicdanın yara oluyor.

Also note any other general order or structure to the interview which you notice upon your first viewing.

Notlarım:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Videoyu ikinci kez izlemeden önce aşağıdaki yeni kelimeleri ve anlamlarını inceleyiniz ve kelimelerin İngilizce karşılıklarını yazınız. Gerekirse bir Türkçe-İngilizce sözlük veya bu dersin sonunda verilen Quizlet kartlarını kullanabilirsiniz. Ayrıca, bu sefer videoyu izlerken, isterseniz, Türkçe alt yazıları açabilirsiniz.

Videoda yeni kelime	Kelimenin anlamı	İngilizce karşılığı
1. Lojman	Başka şehre taşınan bir devlet memurunun kaldığı apartman	Government housing for civil servants
2. Hayalperest	Çok hayal kuran	
3. Temel ihtiyaç	Basit gereksinim	
4. Kabiliyet	Yetenek	
5. Öteki	Diğeri	
6. (Birini) Ötekileştirmek	Kendinizden farklı görmek, uzaklaştırmaya çalışmak	
7. Ön yargı	bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bir bilgi edinmeden, önceden, peşin bir karara varmış olma	
8. (Bir şeyi) uydurmak	Kafadan bir şey atmak, yalan söylemek	
9. (Bir şeyden) kurtulmak	Tehlikeli veya kötü bir durumu atlatmak	

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

10. Bilinç	İnsanın kendisini ve çevresini tanıma yeteneği, şuur	
11. Ayrımcılık	Kişilere ve gruplara gerçekten sahip oldukları veya sahip oldukları varsayılan bir özellikten dolayı diğerlerine olduğundan daha farklı muamele etmek	
12. (Birini) mağdur etmek	Zarara uğratmak	
13. Sesini çıkarmak	İtiraz etmek, hoş görmeyerek karşı çıkmak	
14. (bir şeye) müdahale etmek	Karışmak, araya girmek	
15. Vicdan	İyiyi kötüden ayırt etme duygusu	
16. Yara	Keskin bir şeyle veya bir vuruşla vücutta oluşan derin kesik	

Videoyu üçüncü (veya dördüncü) kez izlerken (veya izledikten sonra) aşağıdaki cümlelerin (videoya göre) DOĞRU MU, YANLIŞ MI olduğuna karar veriniz ve işaretleyiniz. Cümle YANLIŞSA onu düzeltiniz.

	DOĞRU	YANLIŞ
1. Feryal Konya'ya yakın bir kasabada, bir lojman evinde büyümüş, çünkü babası askermiş.	☐	☐

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

2. Feryal çok hayalperest bir çocukmuş. ☐ ☐

3. Feryal 8 yaşındayken şarkıcı olmaya karar vermiş. ☐ ☐

4. Müzik Feryal'in ailesinde yemek ve su kadar önemliymiş. ☐ ☐

5. Feryal'in 4. sınıf öğretmeni onu çok etkilemiş, çünkü çok sabırlı ve düzenliymiş. ☐ ☐

6. Feryal Boğaziçi Üniversitesi'ne gelince çok zor adapte olmuş, çünkü okuduğu bölümü (matematik) sevmemiş. ☐ ☐

7. Feryal, üniversitedeki arkadaşlarıyla memleketin (yani Türkiye'nin) sorunlarını tartışarak yeni sorular sormaya başlamış. ☐ ☐

8. Feryal'la üniversitedeki müzisyen arkadaşları tek dilli olmayan ancak Anadolu halk müziği ile sınırlı bir müzik yapmaya karar vermişler. ☐ ☐

9. Feryal'a göre, kendinden, yani ego ve kibrinden vazgeçmek çok kolay. ☐ ☐

10. Feryal’a göre, bizden farklı olan kişileri hemen ötekileştirme, onlar hakkında hikayeler uydurma, onlara önyargı ile yaklaşma ve herkesin bizim arkamızdan işler çevirdiğini düşünme, olumlu ve faydalı hisler. ☐ ☐

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

11. Feryal'a göre, kendi bilincimiz, ön yargılarımız ve dilimizi temizlemezsek sorunun bir parçası oluruz. ☐ ☐

_____

12. Feryal'a göre, Türkiye'de bazı insanlar mağdur edilince o an sesini çıkarmazsan bir sonraki gün kendini çok suçlu hissedeceksin ve vicdanın rahat olmayacak. ☐ ☐

_____

13. Feryal'a göre, biz her toplumsal olaya, her mahkemeye gitmeliyiz, sürekli sokakta olmalıyız, yoksa etkili eylemci olamayız. ☐ ☐

_____

BONUS SORU:

14. Feryal Öney'in hangi fikirlerine katılıyorsunuz? Hangi fikirlerine katılmıyorsunuz? Neden?

_____

_____

_____

_____

_____

D. *Bir sınıf arkadaşınızla alıştırma Ç'de geçen yeni kelimeleri kullanarak 3 kısa diyalog yazınız ve derste diğer sınıf arkadaşlarınıza sununuz. Hazırladığınız her diyalogda en az 3 yeni kelime kullanınız.*

E.

Reflexive Verbs vs. Passive Voice Verbs

The reflexive suffix ***-(I)n*** indicates that one does something for or to oneself. It occurs only with certain verbs, the most common of which are the following:

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

giy-	to put on (clothing)	**giy-**	in -	to dress oneself
hazırla-	to prepare	**hazırla-**	n -	to prepare oneself, get ready
kaşı-	to scratch (an itch)	**kaşı-**	n -	to scratch oneself
koru-	to protect	**koru-**	n -	to protect oneself
ört-	to cover	**ört-**	ün -	to cover oneself (hijab)
öv-	to praise	**öv-**	ün -	to praise oneself
soy-	to undress	**soy-**	un -	to undress oneself
söyle-	to tell, say	**söyle-**	n -	to mutter to oneself
tara-	to comb	**tara-**	n -	to comb one's hair
yıka-	to wash	**yıka-**	n -	to wash oneself, take a bath

Örnekler:

- Ayşe soğuk suyla **yıka-n-maz**.
  Ayşe won't shower/have a bath with cold water.

- Hemen **giy-in-mez-se-n** geç kalırız.
  If you don't get dressed immediately, we'll be late.

Not all verbs that have the suffix ***-(I)n*** have a reflective meaning, some can be passive or simply intransitive verbs with different meanings, e.g. **alın-** 'take offense', **bakın-** 'look around', **kaçın-** 'avoid', **sevin-** 'be happy'.

Some verbs with the ***-(I)n*** suffix can have both passive and reflexive meanings.
Örnek:

- Ali bu sabah **yıka-n-dı.**

  (Depending on the context, this could mean that Ali was washed by someone or that he had a bath/shower himself.)

- Savaş sırasında çocukların **koru-n-ması** sağlandı.

  (Depending on the context, this could mean that the children were protected or that a means for them to protect themselves was provided.)

Reflexivity can alternatively be expressed by using the pronoun ***kendi-*** 'self'.

Örnekler:

- Adam **kendi kendi-n-e** konuşuyor.
  The man is talking to himself.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

- **Kendi-m-e** kocaman bir pizza yaptım.
  I made myself a giant pizza.

- Ferah **kendi-n-i** iyi hissetmediği için okula gelmeyecekmiş.
  I heard that Ferah won't be coming to school because she doesn't feel well.

F. ***Dönüşlü Fiiller (reflexive verbs) kullanarak 5 soru hazırlayınız ve sınıf arkadaşınıza sorunuz.***

Örnek: Tipik bir okul sabahında kaç dakikada **hazırla-n-ır-sınız**?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

G. ***DiHaber.com'dan alınan "Kardeş Türküler'den yeni albüm" adlı yazıyı aşağıdaki linki tıklayarak okuyunuz ve altı çizilmiş olan her iki seçenekten doğru olanı daire içine alınız. (Using context clues, choose and circle the correct item in each underlined pair of items.) Sonra aşağıdaki okuma-anlama sorularını cevaplayınız. Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla karşılaştırıp tartışınız.***
https://merhaba.coerll.utexas.edu/43G1

1. Pontuşça nasıl bir dil? Nerede ve kimler tarafından konuşuluyor? (İnternetten bakınız!)

_____

_____

_____

2. Kardeş Türküler çeşitli dillerde şarkı söyleyerek ne amaçlıyor?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

3. Kardeş Türküler solisti Vedat Yıldırım neye üzülüyor?

_____

_____

_____

4. Vedat Yıldırım'a göre sanatçılar son zamanlarda neye maruz kalıyor (are subjected to)?

_____

_____

_____

5. Son paragrafta "**baskı**", "**şevk**" ve "**kendi deyimiyle**" kelimeleri _____ anlamına gelir.

   a. pressure; fervor; in his own words
   b. printed copy; sacrifice; with his own style

6. Vedat Yıldırım'a göre, Türk devleti ülkenin içinde bulunan farklı kültürel grupları neye zorluyor?

_____

_____

_____

7. "Bir şeyde **ısrar** etmek" _____ anlamına gelir.

   a. to conflate something
   b. to insist on something

8. Kardeş Türküler'in çok dilli repertuvarı neden "**meşakkatli** çalışmalardır"?

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

9. Vedat Yıldırım, “Türkiye, tekrar TRT günlerine döndü” deyince, _____ demek istiyor.

   a. Türk devleti yine kültürel üretim yönetimini ele alıyor
   b. Türkiye'deki kültür ve sanat merkezi Ankara'ya taşınıyor

10. Temmuz (2016) darbe girişimden beri **Olağanüstü Hal (OHAL) yasaları** (state of emergency decrees) Türkiye'de geçerli. Bazı Türklere göre, bu yasalar gerekli, çünkü devlet ülkede güvenlik sağlayabilmeli; ancak Vedat Yıldırım'a göre bu yasalar “çok **keyfi** bir ortam” yaratmaktadır. Ona göre, bu keyfi ortam sıkıntılı, çünkü _____.

    a. yetkililer istedikleri programları istedikleri zaman durdurabilirler
    b. çok fazla insan hiçbir sebep olmadan hapishaneye atılıyor

11. “Yetkili memur çok **keyfi** bir karar verdi.” cümlesinde, **keyfi** _____ anlamına gelir.

    a. enjoyable
    b. arbitrary

12. Vedat Yıldırım bir savaştan bahsediyor. Bu savaş ortamında **muhafazakârlaşma** artıyorsa, ne azalıyor? (Note: the Arabic root in **muhafazakâr (h-f-z)** means “to preserve”, and the **(m)** at the beginning of the word means “one who...” in Arabic.)

_____

_____

13. Vedat Yıldırım, **örgütlenme**nin öneminden ve Kardeş Türküler grubunun **dayanışma ağı**ndan bahsediyor. (Note: The base verb **dayanmak** means “to withstand, hold on”.) Ona göre, bunlar neden lazım?

    a. Siyasi baskıların karşısında yalnız kalmamak için
    b. Yurt dışında güzel konserler ayarlamak için

14. Bu paragrafta Vedat Yıldırım Türkiye'deki duruma _____ bakıyor.

    a. olumlu
    b. olumsuz

15. “**Gündeme gelmek**” ifadesi _____ anlamına gelir.

    a. to come up, come into question
    b. to be of significance, to matter

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

16. Bu son paragrafa göre yeni başlayan Kardeş Türküler projesi hangi konuya **vurgu yap**mış (emphasized)?

_____

_____

_____

17. Kardeş Türküler'in çalıştığı "Babamın Kanatları" filminin fragmanını aşağıdaki linke tıklayarak izleyiniz. Sizce bu film ne hakkında ve film müziği nasıl?

https://www.youtube.com/watch?v=Y-n1xyyo1-k

_____

_____

_____

_____

_____

Ğ. ***Youtube kanalındaki "Türkiye'de Sanatçı Olmak" videolarını birkaç kez izleyiniz ve not alınız. Her beş konuşmacı aşağıdaki soruları nasıl cevaplıyor? Bu konuşmacıların cevaplarında hangi eğilimleri (trends) tespit edebilirsiniz (can identify)? Notlarınızı aşağıdaki tabloya veya ayrı bir kağıda yazabilirsiniz. Gerekirse, videoları izlerken Türkçe alt yazıları açabilirsiniz.***

- Aycan: https://youtu.be/thafN7wot-U
- Cemre: https://youtu.be/ih21Hk3vVsM
- Nihan: https://youtu.be/Z9VRFH3ayRI
- Merve: https://youtu.be/Dc58COXeOUQ
- İpek: https://youtu.be/x1WlH6N3agk

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Videolardan Notlarım:

1. Sanatsal bir tarafınız var mı? Varsa, hangi sanatla uğraşıyorsunuz ve kendinizi nasıl geliştiriyorsunuz? Yoksa, hangi sanat türü hoşunuza gidiyor?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 5

2. Sizce Türkiye'de sanat yapmak ve sanatçı olmak zor mu? Neden öyle düşünüyorsunuz?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

3. Sizce Türkiye'nin eğitim sisteminde güzel sanatlara yeterince yer veriliyor mu? Öğrencilerin yaratıcı yönleri teşvik ediliyor mu? Neden?

Konuşmacı 1

Konuşmacı 2

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

4. Sizce Türkiye'de sanatçı olmak küçük veya büyük riskler taşıyor mu? Bu konuda fikrinizi açıklar mısınız?

Konuşmacı 1

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Konuşmacı 2

Konuşmacı 3

Konuşmacı 4

Konuşmacı 5

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Eğilim 1:

_____

_____

_____

Eğilim 2:

_____

_____

_____

Eğilim 3:

_____

_____

_____

Araştıralım!

H. ***Çevrenizde bulunan bir Türk ile 'Sanat ve Siyaset' ile ilgili bir röportaj yapınız ve öğrendiklerinizi sınıf arkadaşınızla paylaşınız. Bu araştırma projesine şöyle yaklaşınız:***

1. Alıştırma Ğ'deki sorulardan yola çıkarak daha geniş bir soru listesi oluşturunuz. Röportaj yapacağınız Türkten neler öğrenmek istiyorsunuz? Sorularınızı sormadan önce öğretmeninize kontrol ettiriniz.

2. Röportaj yapmak istediğiniz kişiye, onunla röportaj yapmak istediğinizi söyleyiniz. Röportajın içeriğinin anonim kalacağını (that the content of the interview will remain anonymous) söylemeyi unutmayınız.

3. İkinizin rahat edeceği bir yerde 30-45 dakikalık bir röportaj yapınız. Hep Türkçe konuşmaya çalışınız, ama röportaj yaptığınız kişi anlamadığınız bir şey söylerse, açıklamasını isteyiniz. Mümkünse tüm röportajı kaydediniz (record), çünkü notlarınızı daha kolay çıkarırsınız.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. Yaptığınız röportajı tekrar dinleyiniz ve en önemli bulduğunuz noktaları not ediniz.
5. Notlarınızı kullanarak 1-2 sayfalık bir özet yazınız. Özetiniz 3. şahısta (in 3rd person) olmalı ve kişinin gerçek adını vermemeli.
6. Özetinizi derse getiriniz ve sınıf arkadaşınızla paylaşınız.
7. Öğretmeninizin notlarını aldıktan sonra özetinizi düzeltiniz (revise).

Kaynak: Photo by ayhan baris from Pexels,
https://www.pexels.com/photo/3-cocuk-besiktas-carsi-gezi-parki-207867/

I. ***Türkiye'de yaşayan (veya yaşamış olan) ve siyasi baskıya uğrayan (veya uğramış olan) bir film yönetmeni, yazar, ressam veya müzisyenin hayatını araştırınız. Seçtiğiniz kişi nasıl sanat yapmış ve hangi sıkıntıları yaşamış? Sınıf arkadaşınız için 8-10 dakikalık bir Powerpoint veya Prezi sunumu hazırlayınız ve öğrendiklerinizi sununuz. Sunumunuza başlamadan önce sınıf arkadaşınıza sunumun içerdiği en önemli 12-15 yeni kelimeyi öğretmeyi unutmayınız! (Not: sınıfta olan her öğrenci farklı bir sanatçı araştırmalı ve sunmalı.)***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Tavsiye edilenler:	Diğerlerini de şu linkte bulabilirsiniz: http://voiceproject.org/campaign/imprisoned-artists/
Film yönetmenleri	Güney Yılmaz Metin Erksan Yeşim Ustaoğlu Kazım Öz
Yazarlar	Nazım Hikmet Sabahattin Ali Mehmet Uzun Elif Şafak Aslı Erdoğan
Ressamlar	Gülsün Karamustafa Zehra Doğan Musa Kart
Müzisyenler	Hakkı Bulut Şivan Perwer Ahmet Kaya Selda Bağcan İbrahim Gökçek (Grup Yorum)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ünite 4, Ders 1 Yeni Kelimeler

Quizlet links

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-4-ders-1

İsimler:
bayram bahşişi
boya
çırak
deri
gölge oyunu
hayâlî
iftar topu
kukla
kuyruk
kültürel miras
muamma
sabır
sanat
sanatkâr
sopa
söylenti
sünnet düğünü
tasvir
tesir – ***etki***
usta
uygarlık – ***medeniyet***

Sıfatlar:
istisnai
kesin
kökenli
mübarek

Bağlaçlar:
kesinlikle

Fiiller
ayıp olmak
(biriyle) dertleşmek – ***dert deşmek***
fırsat bulmak
(birini) etkilemek
(birinden/bir şeyden) etkilenmek
(birini) idam ettirmek
(birine) ikram etmek
kaybolmaya yüz tutmak
(birine bir şeyi) layık görmek
(birine) mahlas vermek (takma ad vermek)
(bir şeye) razı olmak
tezil olmak
(birinin) sinirlerini bozmak
(bir şeyi) telafi etmek
(bir şeyi yapmaya) teşvik etmek

İfadeler
defalar getirdin!

Ünite 4, Ders 2 Yeni Kelimeler

Quizlet links

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-4-ders-2/

İsimler:
antlaşma
ata
ateşkes
Avrupa Birliği
bağımsızlık
belgesel
Birleşmiş Milletler
cenaze
ceset
çözüm
çözümsüzlük
eleştirmen
esin kaynağı
gerilim
kahramanlık
şehitlik
Türk Silahlı Kuvvetleri
yaklaşım
yönetmen
yöntem – ***metot***
vatan

Sıfatlar:
ahlaki
estetik
nefes kesen
sürdürülebilir

Zarflar:
naçizane

düzenlemek
ihmal etmek
(birini) ikna etmek
(bir şeyi) ilan etmek
ısrar etmek
imzalamak – ***imza atmak***
kazmak
keşfetmek
(birini) kurtarmak
(bir şeyden/birinden) kurtulmak
(bir şeye) odaklanmak
olgunlaşmak
(bir şeyi) öne sürmek
(birini/bir şeyi) reddetmek
(birini) pusuya düşürmek
(birini/bir şeyi) saklamak

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

kavram
konuk
koşul (şart)
koy
liman
olanak (imkân)
olay zinciri
Rum
soykırım
söyleşi
subay
sütun

Bağlaçlar:
gerek… gerekse
(birine/bir şeye) rağmen
(bir şey yapmak)tansa
(bir şeyin) yanı sıra

Fiiller
acı çekmek
azap çekmek
cesaret etmek
çıkarma yapmak
– ***çıkarmak***
saklanmak
suç işlemek
şehit düşmek
(bir şeyi) talep etmek
teklifte bulunmak
– ***teklif etmek***
tüyleri diken diken olmak
(bir şeye) uymak
(bir şeyden) yana olmak
(biriyle/bir şeyle) yüzleşmek
vizyona girmek

Ünite 4, Ders 3 Yeni Kelimeler

Q Quizlet links

https://quizlet.com/merhaba_ile_baslar/folders/her-sey-bir-merhaba-ile-baslar-unite-4-ders-3

İsimler:
AVM – ***alışveriş merkezi***
ayrımcılık
baskı
bilinç
dayanışma
direniş
ferman
gam – ***keder***
ihtiyaç
kabiliyet
kibir
lojman
meydan
pankart
OHAL – ***Olağanüstü Hal***
yasalar
öfke
ön yargı
şevk
taş
vicdan
yara
yasak
yaş

Sıfatlar
başına buyruk
bibaht
hayalperest
hüsnü perişan
keyfi
meşakkatli
muhafazakâr
örgütlenmek
öteki
şevk verici
temel
toplumsal
vahim

Zarflar
kendi deyimiyle

Fiiller
(bir şeye) ait olmak
bıkmak
(bir şeyi) dile getirmek
devirmek
(birine) eşlik etmek
(bir şeyde) ısrar etmek
(bir şeyi) iptal etmek
göndermede bulunmak
– ***gönderme yapmak***
gündeme gelmek
(bir şeye/birine) isyan etmek
(birini) mağdur etmek
(bir şeye) müdahale etmek
(birini) ötekileştirmek
sesini çıkarmak
slogan atmak
(bir şeyleri) tekleştirmek
(bir şeye) vurgu yapmak
– ***bir şeyi vurgulamak***
(bir şeyi) yansıtmak
(bir şeyi) yorumlamak

Ünlemler (Exclamations)
illallah (demek)
valla

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

ÜNİTE 4 KÜLTÜR EKİ: TÜRK ŞİİRİNDE DİRENİŞ

A. ***"Nâzım Hikmet'in Türk şiiri üzerindeki otuz yıl gecikmeli etkisi" adlı videoyu iki kez izleyiniz ve aşağıdaki sorulara en uygun cevabı seçiniz. Derste cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla tartışınız. Gerekirse videoyu birlikte bir kez daha izleyiniz.***

https://www.youtube.com/watch?v=UDOewWCuPIs

Videoda Geçen Yeni Kelimeler:

serbest vezin - free-meter verse
nesil - generation
utandırmak - to embarrass (sb.)

1. Yalçın Armağan'a göre, Nâzım Hikmet'in şiirleri, yazıldığı dönemde, yani 1930'lu yıllarda neden çok etkili olamadı?

   a. Çünkü metinlerin çoğu yasak edilmişti, dolayısıyla okuyucusu azdı.
   b. Çünkü yazdığı konular o zamanki okuyucuların ilgisini çekmiyordu.
   c. Çünkü şiirlerin çoğu, yurt dışında yaşayan okuyuculara hitap ediyordu.

2. 1930'lu yıllarda Nâzım Hikmet'in yazdığı gibi serbest vezin yazmak neden riskli bir şeydi?

   a. Çünkü serbest vezin yazanlara 'solcu' deniliyordu.
   b. Çünkü serbest vezin yazanlara 'muhafazakâr' deniliyordu.
   c. Çünkü serbest vezin yazanlara 'radikal' deniliyordu.

3. Nâzım Hikmet'in politik şiirleri neden 1965'ten sonra çok popüler oldu?

   a. Türkiye'deki öğrenci protestolarında İsmet Özel ve Ata Behramoğlu gibi genç şairler Nâzım Hikmet'in şiirlerini seslendirdi.
   b. Türkiye'deki siyasi gelişmeler ve toplumsal hareketlerinden dolayı o dönemki şiir politikaya kaydı ve Nâzım Hikmet'in şiirleri yeniden keşfedildi.
   c. Türkiye'nin o zamanki başbakanı Süleyman Demirel, Nâzım Hikmet'in şiirlerini çok beğenip yeniden yayınlattı.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

4. 1960'lı ve 1970'li yıllarda Nâzım Hikmet'i model olarak gören genç şairler, onun aşk şiirlerini neden problemli buldu?

   a. Çünkü Nâzım Hikmet, aşk şiirlerini farklı farklı kadınlara yazarak Türk milletini utandırmıştı.
   b. Çünkü onlar, Nâzım Hikmet'in bahsettiği aşkı yeterince anlayamamışlar.
   c. Çünkü onlara göre, bir devrimci (bireysel lüks olan) aşk ile ilgilenmemeli.

5. Yalçın Armağan'a göre, Nâzım Hikmet neden her dönemde yeniden keşfediliyor?

   a. Çünkü o Türkiye'nin en etkili slogan şiirlerini yazmıştır.
   b. Çünkü o şiirin yapısını sürekli değiştirerek çok orijinal metinler ortaya koydu.
   c. Çünkü her nesil onun politik şiirlerini farklı bir şekilde yorumluyor.

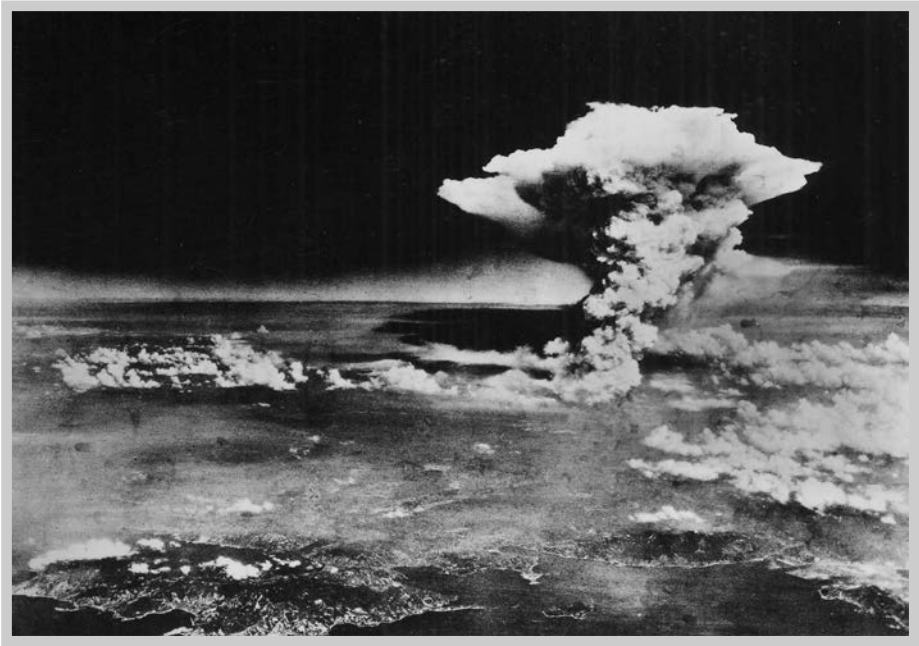

Kaynak: By 509th Operations Group - A photograph that was taken from "Enola Gay" flying over Matsuyama, Shikoku, Public Domain, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=26909254

B. ***Aşağıdaki kısa açıklamayı okuduktan sonra "Hiroşima (Kız Çocuğu)" adlı şarkıyı iki kez dinleyiniz ve boşlukları duyduğunuz kelimelerle doldurunuz. Cevaplarınızı sınıf arkadaşınızla birlikte kontrol ediniz.***

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Açıklama: Tarihin ilk atom bombası Japonya'nın Hiroşima kentine atıldığında tarihler 6 Ağustos 1945'i gösteriyordu. Hemen ardından üç gün sonra ikinci atom bombası bu defa Nagazaki kentine atıldı. Nükleer bombanın etkisi inanılmazdı. Aynı anda binlerce, on binlerce insan ölüyordu birkaç saniye içinde. Üstelik radyasyonun etkisi ile ölümler devamlı oluyor, yeni doğan nesiller de ölüyordu. Atom bombası, sadece öldürdüklerini öldürmüş olmuyordu, o doğacakları da öldürecek müthiş bir silahtı.

Bizler Türkiye'de atom dehşetini Nâzım Hikmet'in şiirleri ile yürekten hissettik. Nâzım, Türk insanının vicdanı olarak atoma isyan etti. Ve belki de atomun dehşetini dünyada onun kadar iyi şiirleştiren olmadı. O şiirlerden biri, “Kız Çocuğu” adını taşıyordu…

İyi bilinir, Türkiye'de de Zülfü Livaneli'nin aynı şiir üzerine yine çok sevilen, klasik bir bestesi var. Şimdi Sevingül Bahadır'ın seslendirdiği o besteyi (şarkıyı) dinleyiniz:

https://youtu.be/EiXUCMYScjQ

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze _____ ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
_____ yaşında bir kızım,
_____ ölü çocuklar.

_____ tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm _____ savruldu.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
Kâğıt gibi yanan çocuk.

Çalıyorum _____,
teyze, _____, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de _____.

(Nâzım Hikmet, 1956)

C. ***Nâzım Hikmet'in "Hiroşima (Kız Çocuğu)" şiiri Türkiye'de ilgi gördüyse de Zülfü Livaneli tarafından bestelenip Sevingül Bahadır, Joan Baez ve Pete Seeger gibi ünlü ses sanatçıları tarafından seslendirildikten sonra uluslararası ün kazandı. Sizce bu şiiri/şarkıyı çok etkileyici kılan nedir? Sınıf arkadaşınızla birlikte bu şiirin içeriği ve şeklini inceleyip yorumlayınız. Sizce şiir ve şarkı sözleri toplumsal ve/veya siyasal değişime vesile olabilir mi? Neden ve hangi şartlarda?***

Sınıf arkadaşlarınızla konuştuğunuz önemli fikirleri buraya not ediniz.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

Ç. ***Sonra notlarınızı kullanarak düzenli bir kompozisyonda şiirin içeriğini ve şeklini inceleyip yorumlayınız. Kompozisyonda şu iki soruyu cevaplamaya çalışınız:***

- ***Sizce bu şiiri/şarkıyı çok etkileyici kılan nedir?***
- ***Sizce şiir ve şarkı sözleri toplumsal ve/veya siyasal değişime vesile olabilir mi? Neden ve hangi şartlarda?***

(In your opinion, what makes this poem/song have such a great impact? In an organized essay, analyze and interpret the poem's content and form. Also comment on whether or not you think poetry or song lyrics can bring about social and/or political change, and explain why. Be sure to include an introduction with a clear main argument, at least 2 supporting details/ examples from the poem, and a conclusion. Type your essay on your computer.)

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

QR CODES

DERS 1:

C.

Ç.

D.

E.

Ğ.

H-1.

H-2.

I-1.

I-2.

İ.

DERS 2:

B-1.

B-2.

C-2.

C-3.

D.

D-1.

D-2.

D-3.1.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

D-3.2.

D-4.

G-1.

G-2.

G-3.

Ğ-1.

Ğ-2.

H-25.

H-61.1.

H-61.2.

DERS 3:

B-1.

B-2.

B-3.

B-4.

B-5.

C-1.

C-2.

C-8.

CC BY-SA 2021 Jeannette Okur

C-12.

Ç.

G-1.

G-17.

Ğ-1.

Ğ-2.

Ğ-3.

Ğ-4.

Ğ-5.

I-1.

Quizlet, Ders 1
Yeni Kelimeler

Quizlet, Ders 2
Yeni Kelimeler

Quizlet, Ders 3
Yeni Kelimeler

KÜLTÜR EKİ:

A.

B.